

ΕΙΠΑΝ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΜΠΟΡΙΚΗ ΝΑΥΤΙΛΙΑ

Υποναυάρχου Λ.Σ. (ε.α.) Γ. Καλαρώνη

- Ο κλάδος της Ναυτιλίας έχει μια ιδιαιτερότητα: χρειάζεται υποστήριξη και διοικητική συνέχεια... χρειάζεται υποστήριξη από ένοπλο Σώμα (χωρίς αυτό) είναι σαν να διευθύνεις το Υπουργείο Εξωτερικών χωρίς διπλωμάτες.

Χάρης Παμπούκης ΕΘΝΟΣ 24/8/11

Τάδε έφη μέχρι χθες πρωτοκλασάτο στέλεχος της Κυβέρνησης ΓΑΠ, και μέχρι πρότινος εξ απορρήτων του Πρωθυπουργού. Τι χρεία αλλων μαρτύρων έχομεν;

Γ.Κ.

- Να το πούμε χωρίς περιστροφές, το αίτημα αναδημιουργίας του Υπουργείου Εμπορικής Ναυτιλίας είναι καθολικό. Και όταν λέω καθολικό δεν υπάρχει ένας που να υποστηρίζει άλλη άποψη.

Χάρης Παμπούκης ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ 24/8/11

Ας το πούμε λοιπόν χωρίς περιστροφές, Την Κυβέρνηση ΓΑΠ δεν την χαλάει η επανασύσταση του ΥΕΝ. Δεν μπορεί να συμφιλιωθεί με την ανάγκη να το επανδρώσει με το Λιμ. Σώμα.

Γ.Κ.

- Η μακραίωνη παράδοση έχει δημιουργήσει τον απαράμιλλο Έλληνα ναυτικό και τον ικανό Έλληνα καραβοκύρη.

Θ. Βενιάμης ΕΦΟΠΛΙΣΤΗΣ Ιούλ. 2011

Ανάγκη λοιπόν μεγάλη, αυτήν την παράδοση να τη σεβαστούν οι πάντες. Κυρίως οι κυβερνώντες.

Γ.Κ.

- Το παρόν και το μέλλον της ναυτιλίας έχουν ανάγκη από ισχυρά διοικητικά μετόπισθεν, για τη διατήρηση των δεσμών της με τον τόπο αλλά και για την προστασία των ζωτικών της συμφερόντων στο διεθνή διάλογο.

Θ. Βενιάμης ΕΦΟΠΛΙΣΤΗΣ Ιούλ. 2011

Δυστυχώς. Τα διοικητικά μετόπισθεν υπονομεύονται κατά τρόπον ανεπίτρεπτο από τις ανερμήνευτες εμμονές του Πρωθυπουργού.

Γ.Κ.

- Στο διεθνή διάλογο για την προστασία των ζωτικών

συμφερόντων της Ελληνικής Ναυτιλίας, ούτε ο τυπικός γραφειοκράτης της στεριάς, ούτε ο φορέας κάποιων συγκεκυμένων θεωρητικών γνώσεων μπορούν να σταθούν και να τα βγάλουν πέρα. Όταν μάλιστα υποκαθιστούν αυθαίρετα την ειδική γνώση του έμπειρου στελέχους του Λιμενικού Σώματος.

Θ. Βενιάμης ΕΦΟΠΛΙΣΤΗΣ Ιούλ. 2011

Και οι διαπιστώσεις αυτές από την κατ' εξοχήν ενδιαφερόμενη πλευρά και την πλέον έγκριτη γραφίδα. Είναι κρίμα που ο Πρωθυπουργός περί άλλα τυρβάζει.

Γ.Κ.

- Οι φιλόδοξες επιδιώξεις κάποιων κυρίων καθηγητών (να υποκαταστήσουν αυθαίρετα την ειδική γνώση του έμπειρου στελέχους του Λιμενικού Σώματος, στην προστασία των ζωτικών συμφερόντων της Ελληνικής Εμπορικής Ναυτιλίας στον διεθνή διάλογο...) για μας, είναι εκτός τόπου και χρόνου. Θα έλεγα μάλιστα ότι είναι και επιζήμιες και γι' αυτό απαράδεκτες.

Θ. Βενιάμης ΕΦΟΠΛΙΣΤΗΣ Ιούλ. 2011

Κρίμα. Ο Πρωθυπουργός νύχτωσε μακριά απ' τον Πειραιά...

Γ.Κ.

- Απίστευτο... και είναι αληθινό ότι οι αρμοδιότητες στις κυβερνήσεις Γ. Παπανδρέου φαίνεται ότι μοιράζονται σύμφωνα με το «Έγώ» και τα σταριλίκια του κάθε Υπουργού. Η πρώτη Κυβέρνηση Παπανδρέου καταργεί το ΥΕΝ και έκτοτε το πάει σεργάνι από Υπουργείο σε Υπουργείο, αφού πρώτα διαμοίρασε τα ιμάτιά του σε διάφορους Υπουργούς.

Βάσω Αρμογένη περ. ΕΦΟΠΛΙΣΤΗΣ Σεπτ. 2011

Και πάλι κρίμα: Ενώ ο Έλληνας πρωθυπουργός πελαγοδρομεί στο εξωτερικό εκλιπαρώντας για επενδύσεις, ο Ελληνικός στόλος φυλλορροεί αναζητώντας καταφύγιο σε πλέον φιλόξενες σημαίες.

Γ.Κ.

Αν κρίνουμε μάλιστα από την εξαφάνιση του Υπουργείου Ναυτιλίας στους διαδρόμους της εξουσίας και στο λαβύριν-

Ο Πρόεδρος και τα Μέλη της ΕΑΑΛΣ

EYXONTAI

στους εν ενεργεία και
εν αποστρατεία συναδέλφους
και φίλους των Λ.Σ.

ΧΑΡΟΥΜΕΝΑ ΧΡΙΣΤΟΥΓΕΝΝΑ

και

EYTYXISMEMENO TO 2012

θο των δικηγορικών γραφείων και άλλων συμφερόντων, που συνδέονται με συγκεκριμένα κυβερνητικά στελέχη, εξασθενεί ο πυλώνας στον οποίο θα μπορούσε να στηριχθεί η εξωστρεφής ανάκαμψη και στη συνέχεια η ανάπτυξη της Ελληνικής οικονομίας... και χωρίς αξιοποίηση της παγκόσμιας κυριαρχίας του Ελληνόκτητου εμπορικού στόλου, περιορίζονται στο ελάχιστο οι δυνατότητες αποτελεσματικής αντιμετώπισης της κρίσης.

Γ. Κύρτσος Free Sunday 3/7/11

Φωνή βοώντος εν τη ερήμω!

Γ.Κ.

• ... Ο ΟΗΕ επέλεξε τον απόστρατο Ναύαρχο του Λιμενικού Σώματος, για την ναυτιλία την Παγκόσμια. Και ο κ. Παπούτσης - ισοδύναμος του ΟΗΕ - έβαλε στεριανούς άναυτους σαν αυτόν στο Υπουργείο Ναυτιλίας. Η ιστορία τα γράφει αυτά.

Blue Sky Ελλ. Αγωγή 3/3/11

Ναύαρχος Αρ. Παπανδρέου Επίτ. Αρχ. Λ.Σ.

Η ιστορία γράφει Αρχηγέ, και θα γράφει κι άλλα. Μόνο να μην είναι αργά.

Γ.Κ.

• Με όλες αυτές τις Κυβερνητικές παλινωδίες και τους άστοχους χειρισμούς στη μεγάλη υπόθεση της Ελληνικής και Ελληνόκτητης Ναυτιλίας, οδηγούμεθα στον αιφανισμό του θαύματος της Ελληνικής θαλάσσιας παντοκρατορίας, που ο μεγαλύτερος και σπουδαιότερος λόγος που έφτασε στην παγκόσμια κορυφή ήταν ότι είχε ένα ανεξάρτητο και πανίσχυρο Υπουργείο και ένα σταθερό και επιτυχημένο Λιμενικό Σώμα.

Εφ. «ΑΞΙΑ» Μιχ. Λάμπρου Γεν. Δ/ντή Majestic International Cruises Ime και Αντιπροέδρου Σ.Ε.Ε.Ν.

Δυστυχώς οι εμμονές και οι ιδεοληψίες από τις οποίες διακατέχονται Πρόεδρος, Αντιπρόεδροι και ικανός αριθμός Υπουργών, των τριών μέσα σε 20 μήνες Κυβερνήσεων του ΓΑΠ, δεν τους επιτρέπουν να αντιληφθούν τον όλεθρο στον οποίο οδηγούν την Εθνική Οικονομία και την πενία στην οποία βυθίζουν τον Ελληνικό λαό.

Γ.Κ.

• ... Δυστυχώς η πρώτη πλουτοπαραγωγική πηγή της χώρας, την οποία η Πολιτεία θα έπρεπε διαχρονικά να έχει διαφυλάξει ως κόρην οφθαλμού, δεν έμεινε ανεπηρέαστη από πρόχειρους πειραματισμούς, παρεμβάσεις, που αγνόησαν την ιδιομορφία της ναυτιλιακής επιχείρησης και τις ιδιαιτερότητες του ποντοπόρου πλοίου, αλλά και ιδιοτέλειες, που έντεχνα επένδυσαν σε ανιστόρητες ιδεοληψίες (ενοχοποίηση επιχειρηματικότητας, στρατιωτική οργάνωση Λιμενικού Σώματος κλπ) με συνέπεια τεράστιες ζημιές στην οικονομία και το εθνικό νησολόγιο.

Εφ. «ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ» 26/8/11

Πλοίαρχος Γ.Α. Βασόπουλος Επίτ. Αρχηγ. Λ.Σ.

Είναι γεγονός ότι η αριστερόστροφή εμμονή του Πρωθυπουργού δεν του επιτρέπει να ακολουθήσει την ευθεία της σύγχρονης εποχής. Έτσι διαγράφει επί δύο συναπτά χρόνια, με τρία κυβερνητικά σχήματα, αδιέξοδους κύκλους περί τον εαυτό του αδιαφορώντας - ή και μη διακρίνοντας - τα συντρίμμια, του εθνικού πλούτου, που σωρεύει με το πέρασμά του.

Γ.Κ.

• Η επί ενενήντα και πλέον χρόνια, πανθομολογουμένης επιτυχούς και λίαν αποτελεσματικής άσκησης των καθηκόντων τους (των στελεχών του Λ.Σ.) και η αναμφισβήτητη θετική προσφορά του Λ.Σ. στη Διεθνή προβολή της Ελληνικής Ναυτιλίας, επιβεβαιώνουν ότι δεν υπάρχει κανένα εις βάρος των ικανοτήτων και της επιάρκειάς των επιχειρήματα.

Τούτο άλλωστε προκύπτει και εκ του γεγονότος ότι η επί σειρά πολλών ετών συμμετοχή και εκπροσώπηση της Ελλάδος στους ασχολούμενους με θέματα Ναυτιλίας Διεθνείς Οργανισμούς (IMO, EMSA, ΟΟΣΑ, ΕΕ, FRODEX κτλ) από εν ενεργεία και αποστρατεία Αξιωματικούς Λ.Σ. υπήρξε σύμφωνα με επανειλημένες δηλώσεις των αρμόδιων φορέων της Ναυτιλίας, επιτυχής και λίαν αποτελεσματική. Επομένων τι περισσότερα μπορεί να προσφέρει ένα αμφιβόλων ικανοτήτων επιστημονικό πολιτικό προσωπικό;

Εφ. ΕΛΕΥΘΕΡΟΣ ΤΥΠΟΣ 1/10/11
Ναύαρχος (ε.α.) Λ.Σ. Π. ΚΟΡΑΚΑΣ

Πράγματι η ικανότητα και η επαγγελματική δεξιότητα των στελεχών του Λ.Σ. στην επιτυχή διοίκηση της Εμπορικής Ναυτιλίας οφείλεται αφ' ενός στην παράλληλη εκπαίδευσή τους στη ναυτιλιακή επιστήμη και τη ναυτική τους κατάρτιση, αλλά και στην προστιθέμενη αξία που προσφέρει στις θεωρητικές και πρακτικές γνώσεις τους γύρω από το πλοίο και τις θαλάσσιες δραστηριότητες, η πολύχρονη θητεία στις Λιμενικές Αρχές καθώς και η συχνή εναλλαγή σε επιτελικές και επιχειρησιακές θέσεις στον όλο επαγγελματικό βίο.

Γ.Κ.

... Πότε, τέλος πάντων, θα θελήσει ο Πρωθυπουργός να αντιληφθεί και να συνειδητοποιήσει την πραγματικότητα, να παύσει να υιοθετεί προτάσεις προσώπων, τα οποία δεν έχουν αντικειμενική γνώση και ορθή αντίληψη των προβλημάτων και των αναγκών της ναυτιλίας, στην ευρύτερη έννοιά της και να επανορθώσει τις εσφαλμένες αποφάσεις του;

Εφ. ΕΛΕΥΘΕΡΟΣ ΤΥΠΟΣ 1/10/11
Ναύαρχος Λ.Σ. (ε.α.) Π. Κορακάς

Ποτέ. Οι ιδεοληψίες και εμμονές του είναι τόσο ισχυρές που δεν θα του το επιτρέπουν.

Γ.Κ.

• ... Όταν οι σχετικές εισηγήσεις, του Χάρη Παμπούκη πρώην Αν. Υπουργού Ανάπτυξης, υπεύθυνου για θέματα Ναυτιλίας, για άσκηση σοβαρής και αποτελεσματικής ναυτιλιακής πολιτικής, προσέκρουσαν σε παρωχημένες ιδεοληψίες και ανεπίτρεπτες κομματικές αγκυλώσεις, με το Λιμενικό Σώμα να παραδέρνει στους διαδρόμους των Υπουργικών δωμάτων του κ. Παπουτσή, ανεκμετάλλευτο, τη στιγμή που η χώρα δοκιμάζεται όσο ποτέ άλλοτε, από οικονομική δυσπραγία, υπέβαλε την παραίτησή του. Με τον τρόπο αυτό παρέσχε μέτρο ηθικού αναστήματος και πολιτικής ευθύνης στα λοιπά μέλη της Κυβερνητικής και έθεσε προ των ευθυνών του τον ίδιο τον Πρωθυπουργό.

Δελτίο Ειδήσεων MEGA 20.00 της 25/8/11
Ναύαρχος Λ.Σ. (ε.α.) Γ. ΚΑΛΑΡΩΝΗΣ

Τώρα που ξανδιαβάζω τη δήλωσή μου αυτή, αναφωτιέμαι αν ο Πρωθυπουργός έχει την ικανότητα να συναισθανθεί τις ευθύνες του απέναντι στο λαό και την ιστορία. Περισσότερο μοιάζει να ασχολείται με τη γυμναστική και τα ανά την υφήλιο «επαγγελματικά» ταξίδια παρά με την Κυβερνητική πράξη και την αναγκαιότητά της.

Γ.Κ.

Η ΝΑΥΑΡΧΙΔΑ ΤΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ

Γεώργιος Απ. Βασόπουλος Αντιναύαρχος (ε.α) Επίτιμος Αρχηγός

Ο τραγέλαφος στον χώρο της Εμπ. Ναυτιλίας καλά κρατεί. Την στιγμή που σύμφωνα με τα τελευταία στατιστικά στοιχεία εξακολουθεί και για το 2010 να παραμένει στην πρώτη θέση τόσο της παγκόσμιας κατάταξης με το 13,5% της χωρητικότητας όσο και των συναλλαγματικών προσόδων στη χώρα με 15,4 δισεκατομμύρια ευρώ έναντι 9 του τουρισμού, η κυβέρνηση πέρα από κάθε λογική συνεχίζει ακάθεκτη τις παλινωδίες της με την διάλυση - μετάλλαξη για τρίτη ή τέταρτη φορά του Υ.Ε. Ναυτιλίας στην εικοσάμινη θητείας της.

Οι παροικούντες τον ναυτιλιακό Πειραιά και όχι μόνον μένουν εμβρόνητοι από την ασκούμενη παγερή και ανερμάτιστη πολιτική απέναντι στο μεγάλο αυτό κεφάλαιο της εθνικής μας οικονομίας, την Εμπορική Ναυτιλία, που τελευταία μικρόψυχα μεταλλάχθηκε σε θαλάσσιες υποθέσεις, θαλάσσιους πόρους, αλιεία κ.λπ. και μάταια αναζητούν λογικές εξηγήσεις.

Διστυχώς η πρώτη πλουτοπαραγωγική πηγή της χώρας, την οποία η πολιτεία θα έπρεπε διαχρονικά να έχει διαφυλάξει ως κόρη οφθαλμού, δεν έμεινε ανεπηρέαστη από πρόχειρους πειραματισμούς, παρεμβάσεις που πεισματικά αγνόησαν την ιδιομορφία της ναυτιλιακής επιχείρησης και τις ιδιαιτερότητες του ποντοπόρου πλοίου αλλά και ιδιοτέλειες που έντεχνα επένδυσαν σε ανιστόρητες ιδεολόγies (ενοχοποίηση επιχειρηματικότητας, στρατιωτική οργάνωση Λιμ. Σώματος κ.λπ.) με συνέπεια τεράστιες ζημιές στην Οικονομία και το εθνικό Νησιόγιο.

Προ της διαγραφόμενης οικτρής οικονομικής κατάστασης, που φτάνει και μέχρι την περικοπή συντάξεων των απόμαχων του κύματος, οι κυβερνητικοί χειριστές θα πρέπει να ξεπερά-

σουν όλες αυτές τις νοοτρές καταστάσεις και συμφιλιούμενοι με την κοινή λογική (προτροπή νέου Υπουργού Οικονομικών) και την σκληρή οικονομική πραγματικότητα να επιδιώξουν από την μεγάλη αυτή βιομηχανία την ΒΕΛΤΙΣΤΗ Δυνατή απόδοση.

Ο Ελευθέριος Βενιζέλος, με διορατικότητα για την διαχρονική σημασία της Εμπ. Ναυτιλίας για το Έθνος, έβαλε τα θεμέλια του επιτυχημένου ενιαίου διοικητικού της φορέα με τη μορφή του One-Stop-Shop (Υ.Ε Ναυτιλίας- Λιμ. Σώμα). Ο νέος Υπουργός Οικονομικών Ευάγ. Βενιζέλος, κατά σύμπτωση συνεπώνυμός του, θα πρέπει να αξιοποιήσει στο έπακρο τις τεράστιες δυνατότητες της Εμπ. Ναυτιλίας σε συνάλλαγμα και επενδύσεις. Τα μεγέθη της και οι πραγματικοί αριθμοί την υποδεικνύουν σαν την Ναυαρχίδα της όλης προσπάθειας. Το αξιόμαχο της Ναυαρχίδας απαιτεί υπεύθυνο Κυβερνήτη με ναυτιλιακή συνείδηση (Shipping Minded). Στις προτεραιότητες του Κυβερνήτη πρέπει να είναι η άμεση αποκατάσταση του διαταραγμένου κλίματος καθώς και η επανεπάνδρωσή της με το πεπειραμένο και εξειδικευμένο επιτελικό προσωπικό, για την εκπαίδευση και μετεκπαίδευσή του οποίου στα ναυτικο-ναυτιλιακά έχουν επενδυθεί τεράστια ποσά και πολιτικές πέραν κάθε λογικής και χρηστής διοίκησης το έστειλαν σε ώρα οικονομικής μάχης σε παροπλισμό ή κατώτερης σημασίας έργα. Η ανταπόκριση στα κελεύσματα των καιρών και της λογικής θα είναι πρόκριμα επιτυχίας.

Το παρόν κείμενο δημοσιεύτηκε στην ημερήσια εφημερίδα «Η Καθημερινή».

ΠΡΟΣΚΛΗΣΗ ΤΩΝ ΜΕΛΩΝ ΤΗΣ ΕΝΩΣΗΣ ΑΠΟΣΤΡΑΤΩΝ ΑΞΙΩΜΑΤΙΚΩΝ Λ.Σ. ΣΕ ΓΕΝΙΚΗ ΣΥΝΕΛΕΥΣΗ · ΑΡΧΑΙΡΕΣΙΕΣ

Πλοιάρχου Λ.Σ. (ε.α.) Γιώργου Σφουγγαριστού

Το Διοικητικό Συμβούλιο της ΕΝΩΣΗΣ ΑΠΟΣΤΡΑΤΩΝ ΑΞΙΩΜΑΤΙΚΩΝ ΛΙΜΕΝΙΚΟΥ ΣΩΜΑΤΟΣ έχοντας υπόψη του τα άρθρα 10 έως 15 του Καταστατικού της ΕΝΩΣΗΣ και την Σωματειακή Νομοθεσία, με την απόφασή του (Αριθμ. Πρακτικού 47) της 7ης Σεπτεμβρίου 2011, καλεί τα Μέλη της Ένωσης στην 24η Επίσια Τακτική Γενική Συνέλευση, που θα πραγματοποιηθεί την 22α Ιανουαρίου 2012, ημέρα Κυριακή και ώρα 10.00 στην Αίθουσα Εκδηλώσεων του Ο.Λ.Π. (Ακτή Μιαούλη 10 στον Πειραιά).

- Ενημερώνουμε τους συναδέλφους - Μέλη της ΕΝΩΣΗΣ μας, ότι με δεδομένη την έλλειψη απαρτίας, η Γενική Συνέλευση, σύμφωνα με το άρθρο 11 του Καταστατικού της ΕΑΑΛΣ, θα επαναληφθεί την επόμενη Κυριακή 29 Ιανουαρίου 2012, την ίδια ώρα (10.00) και στην ίδια Αίθουσα Εκδηλώσεων του Ο.Λ.Π, όπου βεβαίως θα διενεργηθούν και οι Αρχαιρεσίες για την ανάδειξη του νέου Διοικητικού Συμβουλίου της ΕΑΑΛΣ για την τριετία 2012 - 2014.

ΟΕΜΑΤΑ ΗΜΕΡΗΣΙΑΣ ΔΙΑΤΑΞΗΣ

1. Παρουσίαση απολογισμού (πειραγμένων) του Διοικητικού Συμβουλίου για την χρονική περίοδο Ιανουαρίου - Δεκεμβρίου 2011, από τον Πρόεδρο του Δ.Σ. της ΕΑΑΛΣ Υποναύαρχο Λ.Σ. ε.α. Καλαρώνη Γεώργιο.

2. Παρουσίαση της Έκθεσης της Ελεγκτικής Επιτροπής για την οικονομική διαχείριση της ΕΑΑΛΣ κατά την ίδια χρονική περίοδο (Ιανουαρίου - Δεκεμβρίου 2011) και για την απαλλαγή του Δ.Σ. από κάθε ευθύνη για την οικονομική διαχείριση του χρηματικού της ΕΑΑΛΣ.

3. Έγκριση του Ισολογισμού και Απολογισμού του παρελθόντος οικονομικού έτους 2011, καθώς και του προϋπολογισμού εσόδων - εξόδων του νέου οικονομικού έτους 2012.

4. Εισηγήσεις, προτάσεις και απόψεις των Μελών της ΕΑΑΛΣ για την πληρέστερη προσέγγιση των σκοπών και των στόχων της ΕΝΩΣΗΣ, όπως αυτοί προβλέπονται από το Καταστατικό της, καθώς και για τα βασικά θέματα που απασχολούν την ΕΝΩΣΗ και γενικά τους Απόστρατους συναδέλφους.

5. Αρχαιρεσίες για την ανάδειξη νέου Διοικητικού Συμβουλίου και Ελεγκτικής Επιτροπής για την τριετία 2012 - 2014.

- Παρακαλούνται θερμώς οι συναδέλφοι - Μέλη της ΕΑΑΛΣ να προσέλθουν την Κυριακή 29 Ιανουαρίου 2012 στην Αίθουσα Εκδηλώσεων του Ο.Λ.Π (Ακτή Μιαούλη 10, Πειραιά) για να παραστούν και να τιμήσουν με την παρουσία τους τη Γενική Συνέλευση και βεβαίως να μετάσχουν στις αρχαιρεσίες για την ανάδειξη του Νέου Διοικητικού Συμβουλίου.

- Παρακαλούνται επίσης τα Μέλη που επιθυμούν να θέσουν υποψηφιότητα για το νέο Διοικητικό Συμβούλιο ή την νέα Ελεγκτική Επιτροπή, να συμπληρώσουν και να αποστείλουν ή να προσκομίσουν στη Γραμματεία της ΕΑΑΛΣ την δήλωση υποψηφιότητας που παραθέτουμε μέχρι και την Πέμπτη 19 Ιανουαρίου 2012, προκειμένου να συμπεριληφθούν στο ενιαίο ψηφοδέλτιο των υποψηφίων Μελών.

Ο Γεν. Γραμματέας
Πλοιάρχος Λ.Σ. ε.α.
ΣΦΟΥΓΓΑΡΙΣΤΟΣ Γ.

Ο Πρόεδρος
Υποναύαρχος Λ.Σ. ε.α.
ΚΑΛΑΡΩΝΗΣ Γ.

ΞΕΝΕΣ ΔΗΜΟΣΙΕΥΣΕΙΣ

Επιμέλεια Υποναύαρχου Λ.Σ. (εα) Παναγιώτη Καλογείτονα

Ο ΑΦΕΛΛΗΝΙΣΜΟΣ ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΝΑΥΤΙΛΙΑΣ ΑΠΟ ΤΟ ΠΑΣΟΚ

Από factorx στις 7/9/2011

Η ελληνική ναυτιλία έχει να επιδείξει επιχειρηματικές αρετές και διαχειριστικές δυνατότητες τέτοιες, που την κρατούν για πολλές δεκαετίες στην πρώτη θέση της παγκόσμιας κατάταξης, και μάλιστα σε μια άκρως διεθνοποιημένη και απόλυτα ανταγωνιστική αγορά. Κατάφερε όχι μόνο να παραμείνει στην κορυφή αλλά και να ανανεώνεται συνεχώς ακόμα και κάτω από δύσκολες συνθήκες όπως είναι οι συνεχείς ανακατατάξεις του παγκόσμιου εμπορίου και αλεπάλληλες οικονομικές κρίσεις. Επίσης, χωρίς καμία στήριξη από την ελληνική πολιτεία, αποφέρει στην οικονομία τα περισσότερα έσοδα από οποιονδήποτε άλλο τομέα.

Η διεθνής αυτή δυναμική αλλά και η αντίστοιχη τεχνογνωσία σήμερα βρίσκεται σε ελληνικά χέρια, τα οποία κάτω από τις κατάλληλες συνθήκες θα μπορούσαν να αξιοποιηθούν σαν αιχμή του δόρατος για την έξοδο από την κρίση και την ανάκαμψη της χώρας.

Όμως η παραπάουσα κυβέρνηση της παρέας του ΓΑΠ, πιστή στην ανικανότητά της και την αλλοπρόσαλλη μέχρι σημείου άλλων σκέψεων πολιτική της, αγνόησε την ναυτιλία και όχι μόνο κατήργησε το υπουργείο της, αλλά διέλυσε στα εξ' αν συνετέθησαν, τις υπηρεσίες του για να γίνουμε μάρτυρες, και εδώ, της γνωστής δυστυχώς εικόνας δάλυσης που παρατηρείται γενικότερα στο δημόσιο βίο τα τελευταία δύο χρόνια...

Η ελληνική ναυτιλία βασίζεται στην χιλιάδων ετών ναυτούνη των Ελλήνων. Είναι και μπορεί να προσφέρει πολύ περισσότερα από την αποτελεσματική λειτουργία της η οποία τώρα πια στηρίζεται μόνο στους ανθρώπους της.

Η συνεργασία της πολιτείας με την ναυτιλιακή κοινότητα πρέπει να είναι άρρηκτη και συνεχής. Να στηρίζεται σε μια εθνική στρατηγική αναπτυξιακού περιεχομένου, που θα εκμεταλλευτεί τις δυνατότητες που την κρατούν στην κορυφή, ώστε με απλές και ξεκάθαρες πρωτοβουλίες η πολιτεία να δείξει τις προθέσεις της.

Άμεση επανασύσταση και αναβάθμιση του υπουργείου με έντονη αναπτυξιακή φιλοσοφία. Αναδιοργάνωση του λιμενικού σώματος και αναγνώριση και αναβάθμιση των δε-

ιοτήτων των στελεχών του. Ειδικό καθεστώς κινήτρων και ταχύτατες διαδικασίες για την μεγιστοποίηση της ανταγωνιστικότητας της ελληνικής σημαίας. Ειδικό καθεστώς κινήτρων για την προσέλκυση στη χώρα των ναυτιλιακών κεφαλαίων που μόνο με το πέρασμά τους από τις ελληνικές τράπεζες μπορούν να δημιουργήσουν συνθήκες σταθερότητας και ρευστότητας όσο καμία άλλη πρωτοβουλία. Αναβάθμιση του θεσμικού πλαισίου για την εγκατάσταση στη χώρα των ναυτιλιακών εταιριών. Και αυτά μόνον σαν αρχή.

Η ελληνική ναυτιλία μπορεί να αποτελέσει τη ρομφαία της ανάκαμψης και τον μοχλό επανεκκίνησης της οικονομίας ενώ ταυτόχρονα να εμφυσήσει την αλλαγή της ψυχολογίας στο παραγωγικό δυναμικό της χώρας και στην ευρύτερη κοινωνία.

Η θάλασσα είναι σκληρή. Μπορεί να αναδείξει τις δυνατότητες του ανθρώπου και τις αδυναμίες του. Πρόσφατο παράδειγμα η ανάδειξη της ανικανότητας να τη διαχειριστεί, αυτής της κυβέρνησης. Στην μακραίωνη ιστορία μας ανέδειξε τις αρετές του λαού μας. Μπορεί να το ξανακάνει.

Στέφανος Αγιάσογλου - Δημοσιογράφος

This entry was posted in Πρώτη Σελίδα. Bookmark the permalink.

*

Η σημασία επανασύστασης του υπουργείου Εμπορικής Ναυτιλίας

Εφημερίδα το "ΒΗΜΑ" 13/9/2011

Δεν θα ήταν δυνατόν στον σημερινό οικονομικό μαρασμό και την εξουθενωτική οικονομική και κοινωνική δυσπτραγία, να μην νιώσει η κυβέρνηση την πρωταρχική αναγκαιότητα να απευθυνθεί στον εφοπλιστικό κόσμο Ελληνικής πλοιοκτησίας και να ζητήσει την στήριξη του.

Εντούτοις, αυτός ο ακρογωνιαίος λίθος της προσπάθειας ανάκαμψης του έθνους από την οικονομική κρίση που περνά, σήμερα βρίσκεται ορφανός από διοίκηση. Αναφερόμαστε φυσικά στην ζημιά που έχει προκληθεί στην λειτουργία της ακτοπλοΐας και του Λιμενικού Σώματος, λόγω του σήριαλ που διαδραματίζεται εδώ και 20 μήνες σχετικά με το υπουργείο Εμπορικής Ναυτιλίας (YEN).

Κατ' αρχήν, η τωρινή κυβέρνηση με την ανάληψη της εξουσίας κατήργησε το YEN το οποίο συγχωνεύτηκε με το

Ο ΕΠΙΤΙΜΟΣ ΑΡΧΗΓΟΣ Λ.Σ. ΝΑΥΑΡΧΟΣ ΑΡ. ΠΑΠΑΝΔΡΕΟΥ ΓΙΑ ΤΟ Λ.Σ.

Επιμέλεια Υποναύαρχου Λ.Σ. Γ. Καλαρώνη

Απομαγνητοφωνημένο απόσπασμα από την εκπομπή ΕΛΗΝΙΚΗ ΑΓΩΓΗ του τηλεοπτικού σταθμού BLUE SKY της 4/3/2011

Δημοσιογράφος: Ναύαρχε, κάτι είπες για το Λιμενικό προηγουμένως. Τι θα γίνει με το Λιμενικό Σώμα; Πάει κι αυτό;

Παπανδρέου: Άκουσε να σου πω κάτι. Εγώ δεν ασχολούμαι με την πολιτική, δεν ασχολούμαι με τις θρησκείες. Δεν ασχολούμαι με τίποτα. Ασχολούμαι μόνο με την Αριστοτελική Φιλοσοφία. Πάνω από 60.000 ώρες μέχρι τώρα. Μια ώρα μάθημα μου τρώει 30 ώρες μελέτης και προετοιμασίας.

Επειδή προέρχομαι από τη ναυτιλία και το Λιμενικό Σώμα, να σας πω τα εξής:

Ο Ι.Μ.Ο. του ΟΗΕ έχει Γενικό Γραμματέα έναν ναύαρχο του

Λιμενικού Σώματος. Του μάχιμου κατά θάλασσα στρατού. Ο κ. Παπούτσης, άναυτος ο άνθρωπος, μπορεί να είναι επιστήμων οροφής, αλλά δεν είναι ναυτικός. Δεν ξέρει πού είναι η πλώρη και πού η πρύμνη. Μπορεί να κάνει μπάνιο με μπρατσάκια. Μου λένε από το Υπουργείο Ναυτιλίας, με ένα Νόμο που έβγαλε - μου τόπανε δεν το είδα - παραδίδει σε δυο χρόνια το Υπ. Ναυτιλίας σε στεριανούς άναυτους. Επιστήμονες κατά τα άλλα. Άλλα τι να ξέρει ένας επιστήμων; Εγώ σου λέω ότι ο ΟΗΕ επέλεξε τον απόστρατο ναύαρχο του Λιμενικού Σώματος για τη ναυτιλία την παγκόσμια, και ο κ. Παπούτσης - ισοδύναμος του ΟΗΕ - έβαλε στεριανούς άναυτους σαν αυτόν στο Υπ. Ναυτιλίας.

Η ιστορία τα γράφει αυτά.

νέο υπουργείο Οικονομίας, Ανταγωνιστικότητας και Ναυτιλίας μεταφέροντας τα τμήματα του Λιμενικού Σώματος στο υπουργείο Προστασίας του Πολίτη. Ύστερα, στον ανασχηματισμό του Σεπτεμβρίου του 2010 αναίρεσε την παραπάνω κίνηση δημιουργώντας το υπουργείο Θαλασσίων Υποθέσεων, Νήσων και Αλιείας, ενώ το Λιμενικό παρέμεινε στο υπουργείο Προστασίας του Πολίτη.

Τέλος, σε λιγότερο από ένα χρόνο λειτουργίας, το Υ.Θ.Υ.Ν.Α.Λ. συγχωνεύτηκε με το υπουργείο Ανάπτυξης. Οι αλλεπάλληλες αλλαγές στα διοικητικά όργανα και τις δικαιοδοσίες τους έχουν δημιουργήσει δυσκολίες στην ομαλή λειτουργία του ναυτιλιακού κλάδου της χώρας. Φυσικά, η αναποφασιστικότητα που έχει δείξει η κυβέρνηση στο εν λόγω θέμα έχει προκαλέσει την αντίδραση ολόκληρης της ναυτιλιακής κοινότητας...

Από όλα τα παραπάνω, γίνεται κατανοητό ότι η χώρα χρειάζεται έναν ενιαίο, οργανωμένο και υπεύθυνο φορέα με ξεκάθαρες αρμοδιότητες γύρω από τις ανάγκες του Ελληνικού εμπορικού στόλου. Αυτός, δεν μπορεί να είναι άλλος παρά το υπουργείο Εμπορικής Ναυτιλίας, το οποίο ούτε οι ίδιοι οι αρμόδιοι της κυβερνήσεως δεν γνωρίζουν σε τι κατάσταση βρίσκεται σήμερα. Χρειάζεται, λοιπόν, η επανασύσταση του με πλήρεις αρμοδιότητες γύρω από την οργάνωση, την διοίκηση, και την ανάπτυξη της ναυτιλιακής δραστηριότητας των Ελλήνων, την εκπλήρωση της λιμενικής πολιτικής, όπως και την αστυνόμευση των θαλάσσιων συνόρων μας.

Παράλληλα, για να μπορεί να εκπληρώσει το έργο του αποτελεσματικότερα, θα πρέπει να επιστραφεί στο YEN τη πλήρης δικαιοδοσία του Λιμενικού Σώματος, διότι οι αξιωματικοί του διαθέτουν εξειδικευμένη τεχνική εμπειρία και υπηρεσιακή τεχνογνωσία, τα οποία σε συνδυασμό με τη στρατιωτική πειθαρχία και οργάνωση, τους κάνουν πλέον κατάλληλους για τη στελέχωση και διοίκηση του διοικητικού φορέα της ναυτιλίας.

Είναι γεγονός ότι οι Έλληνες εφοπλιστές με την επιχειρηματική τους ευφυΐα και ικανότητα, διατηρούν και για το 2010 την ελληνική εμπορική ναυτιλία στην πρώτη θέση παγκοσμίως, σύμφωνα τα στοιχεία που δημοσιοποίησε το ISL (Institute of Shipping Economics and Logistics), έχοντας στον έλεγχό τους το 15% της παγκόσμιας χωρητικότητας που μεταφράζεται σε 187,5 εκατ. τόνους dwt (δηλαδή το βάρος σε εκ. τόνους που μπορούν να μεταφέρουν τα πλοία συμπεριλαμβανομένων -εκτός του φορτίου- και του πρωσπικού, των επιβατών αλλά και του καυσίμου).

Αναγνωρίζοντας την προσφορά τους, η οποία συνεισφέρει με αξιοσέβαστο ποσοστό στο ΑΕΠ της Ελλάδος, θα

πρέπει οι αποφάσεις της κυβέρνησης να ενισχύουν την εμπιστοσύνη των πλοιοκτητών προς το κράτος και να τους ενθαρρύνουν στην περαιτέρω ανάπτυξη του κλάδου, με συνεχή ροή επενδύσεων. Άλλωστε, μια υγιής ελληνική ναυτιλία αποτελεί σημαντικό πυλώνα της οικονομίας και εξασφαλίζει την καλή λειτουργία και άλλων σημαντικών κλάδων οι οποίοι εξαρτώνται άμεσα από αυτήν, όπως η ναυπηγική βιομηχανία και ο τουρισμός, οι οποίοι τον τελευταίο καιρό αντιμετωπίζουν δυσκολίες. Χαρακτηριστικά, θα θέλαμε να αναφέρουμε για τον τουρισμό, ότι αποτέλεσμα των ένθερμων γεγονότων που έλαβαν μέρος στα λιμάνια της χώρας, ήταν μία μείωση των εσόδων της τάξης του 7 με 9 τοις εκατό, το οποίο μεταφράζεται σε περίπου 1 δις ευρώ.

**ΧΡΗΣΤΟΣ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ ΧΟΛΕΒΑΣ
ΧΕΙΡΟΥΡΓΟΣ ΟΔΟΝΤΙΑΤΡΟΣ
Υποψήφιος Διδάκτορας Ιατρικής Σχολής ΑΠΘ**

**Άρθρο του Μιχάλη Λάμπρου Αντιπροέδορου
ΣΕΕΝ Κλάδου Κρουαζιεροπλοίων και
Γενικού Διευθυντή Majestic
International Cruises Inc.**

Για την εφημερίδα ΑΞΙΑ

Είναι αξιοπερίεργο αυτό που αντικρίσαμε σήμερα να εξαναγκάζεται ένας Υπουργός σε παραίτηση επειδή απλά είχε το θάρρος και την παρρησία να πει τα πράγματα με το όνομά τους.

Ως κεραυνός εν αιθρία χτύπησε το Ναυτιλιακό κόσμο του Πειραιά η παραίτηση του Αναπληρωτή Υπουργού Ανάπτυξης Ανταγωνιστικότητας και Ναυτιλίας κ. Χάρη Παμπούκη.

Όπως όλα δείχνουν ο κύριος Υπουργός οδηγήθηκε σε αυτή την απρόσμενη παραίτηση διότι δεν έγινε αποδεκτή από τον κύριο Πρωθυπουργό η ξεκάθαρη και θαρραλέα του πρόταση για την επανασύσταση και επαναλειτουργία του YEN μαζί με το Λιμενικό Σώμα.

Φοβούμεθα ότι με όλες αυτές τις Κυβερνητικές παλινδίες και τους άστοχους χειρισμούς στη μεγάλη υπόθεση της Ελληνικής και Ελληνόκτητης Ναυτιλίας οδηγούμεθα στον αφανισμό του θαύματος της Ελληνικής Θαλάσσιας Παντοκρατορίας που ο μεγαλύτερος και σπουδαιότερος λόγος που έφθασε στην παγκόσμια κορυφή ήταν διότι είχε ένα ανεξάρτητο και πανίσχυρο Υπουργείο και ένα σταθερό και επιτυχημένο Λιμενικό Σώμα."

Δήλωση Υπ/ρχου Λ.Σ. ε.α. Γ. Καλαρώνη για την παραίτηση του Αν. Υπ. Χαρ. Παμπούκη στη Δημοσιογράφο Κων/να Καζαντζή στις 17.30 της 25/8/11 από την Πύλο Μεσσηνίας

Δελτίο ειδήσεων MEGA 20.00 της 25/8/11

Ο κ. Χαράλαμπος Παμπούκης, μέχρι πρότινος αναπληρωτής Υπουργός Ανάπτυξης υπεύθυνος για θέματα Ναυτιλίας, γνωστού όντος του ρόλου της Εμπορικής Ναυτιλίας και της συμβολής της στη στήριξη της δεινώς χειμαζόμενης εθνικής μας οικονομίας, κατενόησε ευθύς εξ αρχής, ότι, χωρίς αυτόνομο Υπουργείο Εμπορικής Ναυτιλίας επανδρωμένο σωστά με το έμπειρο και ειδικά εκπαιδευμένο στη Διοίκηση της Εμπ. Ναυτιλίας προσωπικού του Λιμενικού Σώματος, άσκηση ναυτιλιακής πολιτικής, αποτελεί άφρονα προσπάθεια μεταφοράς νερού μέσα σε καλάθι.

Όταν οι σχετικές εισηγήσεις του, για άσκηση σοβαρής και αποτελεσματικής πολιτικής προσέκρουσαν σε παρωχημένες ιδεοληψίες και ανεπίτρεπτες κομματικές αγκυλώσεις, με το Λιμενικό Σώμα να παραδέρνει στους διαδρόμους των υπουργικών δωμάτων του κ. Παπουτσή, ανεκμετάλλευτο, τη στιγμή μάλιστα που η χώρα δοκιμάζεται όσο ποτέ άλλοτε από οικονομική δυσπραγία, υπέβαλε την παραίτησή του, παρέχοντας μέτρο ηθικού αναστήματος και πολιτικής ευθύνης στα λοιπά μέλη της Κυβερνησης έθεσε προ των ευθυνών του τον ίδιο τον Πρωθυπουργό.

ΑΒΑΣΙΜΕΣ ΚΑΙ ΖΗΜΙΟΓΟΝΕΣ ΟΙ ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ ΓΙΑ ΤΗ ΔΙΑΛΥΣΗ ΤΟΥ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΥ ΝΑΥΤΙΛΙΑΣ ΚΑΙ ΤΟ ΔΙΑΜΕΛΙΣΜΟ ΤΟΥ ΛΙΜΕΝΙΚΟΥ ΣΩΜΑΤΟΣ

Υποναύάρχου Λ.Σ. (ε.α.) Παναγιώτη Κορακά*

Αναφορικά με τις ληφθείσες αλλεπάλληλες Κυβερνητικές αποφάσεις κατάργησης του Υπουργείου Ναυτιλίας, διασποράς των υπηρεσιών του, ανασύστασης και επανακατάργησής του, καθώς και του διαμελισμού του Λιμενικού Σώματος, έχουν γραφεί τόσα πολλά και έχουν εκφραστεί οι απόψεις και κρίσεις όλων των εμπλεκομένων με τα θέματα Ναυτιλίας φορέων, ειδικών, πολιτικών, μέσων ενημέρωσης, τέως Αρχηγών και αινωτάτων Αξιωματικών του ΛΣ, δημοσιογράφων, Νομικών και πολλών Οργανισμών και Ενώσεων, οι οποίοι, σχεδόν άπαντες, τις επικρίνουν και τις χαρακτηρίζουν, αλλοπρόσαλλες, αντιφατικές, ακατανόητες, εσφαλμένες, αδικαιολόγητες και επιβλαβείς για το εθνικό συμφέρον.

Προσωπικά έχω εκφέρει τις απόψεις μου, κατά καιρούς, με δημοσιεύματά μου στις εφημερίδες (ΚΥΡΙΑΚΑΤΙΚΗ ΕΛΕΥΘΕΡΟΤΥΠΙΑ της 19ης Δεκεμβρίου 2004, ΒΗΜΑ της 18ης Νοεμβρίου 2009, ΛΙΜΕΝΙΚΑ ΧΡΟΝΙΚΑ τεύχη 60/2004 και 79/2009, E. MAIL interview@tanea.gr της 26-11-2009) και θεωρώ ότι δεν χρειάζεται να τις επαναλάβω.

Παρά ταύτη η εμμονή του Κου Πρωθυπουργού και των επιτελών του να μη θέλουν να επανορθώσουν την εσφαλμένη πολιτική τους και να επανασυστήσουν το Υ.Ε.Ν. όπως ήταν επανδρωμένο με το προσωπικό του ΛΣ, ακόμη και μετά τις πρόσφατα διατυπωθείσες απόψεις και προτάσεις, καθώς και την παραίτηση του τελευταίου Υφυπουργού του, επί των θεμάτων της ναυτιλίας, διερωτώμαι τόσον εγώ, όσο και κάθε νομίζω Έλληνας πολίτης, ποιοί τέλος πάντων είναι οι λόγοι αυτής της εμμονής; Ποιές οι σκοπιμότητες; Ποιοί εισιγούνται τη διατάρηση της ακαταστασίας και της σύγχυσης; Γιατί θα πρέπει να συνεχίστούν οι δυσλειτουργίες και δυσχέρειες στη λήψη των εκάστοτε ενδεδειγμένων μέτρων και αποφάσεων για την αντιμετώπιση και επίλυση των επειγούσης, κατά κανόνα, φύσεως θεμάτων ναυτιλιακών συμφερόντων; Γιατί θα πρέπει να ταλαιπωρούνται τα εφοπλιστικά γραφεία, οι ναυτεργατικές οργανώσεις, τα πληρώματα των πλοίων και γενικώς οι συναλλασσόμενοι αναγκασμένοι να περιέρχονται τις διάφορες Υπηρεσίες Αθήνα-Πειραιά για να ρυθμίσουν τα θέματα τους;

Γιατί είναι συμφερότερη, αποτελεσματι-

κότερη και ορθότερη η διάσπαση του προσωπικού του Λιμενικού Σώματος, τα στελέχη, του οποίου ακόμη και σε αυτή την απαράδεκτη κατάσταση, είναι εκείνα που διεκπεραιώνουν όλες τις εργασίες των εν διαλύσει Υπηρεσιών του τέως ΥΕΝ;

Σύμφωνα με τις δικές μας πληροφορίες, των εν αποστρατεία κυρίως στελεχών του ΛΣ, που υπηρετήσαμε επί 35ετία και πλέον και διαχειριστήκαμε ευσυνείδητα και αποτελεσματικά τα πολυσχιδή και πολυσύνθετα θέματα της Ναυτιλίας, δύο είναι οι κυριότεροι παράγοντες που από χρόνια τώρα κατέβαλαν διάφορες προσπάθειες για την διάλυση του ΥΕΝ, με απώτερο στόχο την αποκοπή και απομάκρυνση του Λιμενικού Σώματος από την Ναυτιλία, πράγμα που πέτυχαν, δυστυχώς όμως εις βάρος της Ναυτιλιακής επιχείρησης και του Εθνικού συμφέροντος.

Ο πρώτος εξ αυτών με πυρήνα κάποιους Πανεπιστημιακούς του Πανεπιστημίου Πειραιά, προβάλλοντας ως επιχειρήματα την κατά την ιδιοτελή κρίση τους, επιστημονική ανεπάρκεια των στελεχών του ΛΣ, και την περιορισμένη εκπαίδευσή τους, κυρίως σε θέματα αστυνόμευσης και ασφάλειας των λιμένων και ακτών και την διασφάλιση της νομιμότητας των θαλάσσιων χώρων.

Επίσης ισχυριζόμενοι ότι το Λιμενικό Σώμα, λόγω της στρατιωτικής του δομής διαχειρίζόταν τα θέματα της Ναυτιλίας με εξουσιαστική διάθεση και στρατιωτική νοοτροπία, με παρωχημένη φυσιογνωμία, γερασμένη οργάνωση, πολλές υλικοτεχνικές ελλείψεις, και με συμπεριφορά εντολής και όχι διαβούλευσης.

Διακαής επιθυμία και επιδίωξή τους, η αντικατάσταση των στελεχών του ΛΣ με επιστημονικό πεδίου πολιτικό προσωπικό, κυρίως, σύμφωνα με σχετικές προτάσεις τους με ανθρώπους του περιβάλλοντός τους.

Τα επιχειρήματα βεβαίως αυτά είναι ανακριβή, αβάσιμα, αναληθή και υστερόβουλα. Και τούτο διότι οι Αξιωματικοί του ΛΣ:

α. Είναι άπαντες πτυχιούχοι διαφόρων Πανεπιστημιακών και Πολυτεχνικών Σχολών, κυρίως Νομικών, Οικονομικών, Ναυτιηγών - Μηχανικών, πτυχιούχοι ανωτέρων Ναυτικών Σχολών και διπλωματούχοι Αξιωματικοί του Εμπορ. Ναυτικού, όλοι κάτοχοι πτυχίων τουλάχιστον μιας ξένης γλώσσας.

β. Είναι απόφοιτοι της Σχολής Λιμενικών Δοκίμων, στην οποία κατά τη διάρκεια της 18μηνης περίπου φοίτησή τους, υπόκεινται σε στρατιωτική και ναυτική εκπαίδευση. Εκτελούν εκπαιδευτικά ταξίδια με πολεμικά και εμπορικά πλοία, αποκτώντας ειδικές γνώσεις και εμπειρία σε ότι σχετίζεται με τα πλοία, την εκτέλεση πλόων, τη μεταφορά επιβατών και φορτίων, την εργασία των ναυτικών επί των πλοίων και γενικότερα τη ναυσιπλοΐα και την ναυτιλιακή επιχείρηση.

γ. Στο ΛΣ υπηρετούν (με στοιχεία του 2010) περίπου 520 κάτοχοι τίτλων πανεπιστημιακών σπουδών (Νομικής, Οικονομικών, Πολιτικών, Χημείας κτλ.) και Πολυτεχνείου (Ναυτηγών - Μηχανολόγων - Μηχανικών), 350 κάτοχοι διπλώματος Πλοιάρχου ή Μηχανικού Ε.Ν., 140 κάτοχοι μεταπτυχιακών σπουδών (Masters - P.H.D.) σε ειδικά θέματα που σχετίζονται με τη ναυτιλιακή επιχείρηση (Ναυτικό Δίκαιο, Ναυτασφάλειες, Κοινοτικό Δίκαιο, Διεθνείς σχέσεις, ασφάλεια Ναυσιπλοΐας, μεταφορά επικινδυνών φορτίων κτλ.).

δ. Οι Λιμενικοί Αξιωματικοί κατά τη διάρκεια της υπηρεσίας τους, τοποθετούνται εναλλακτικά σε Υπηρεσίες της περιφέρειας (Λιμενικές Αρχές εσωτερικού-εξωτερικού) και σε επιχειρησιακές-επιπελικές υπηρεσίες του κέντρου, ερχόμενοι σε άμεση επαφή με τα θέματα και τα προβλήματα των πλοίων, των πλοιάρχων, των πλοιοκτητών, των πληρωμάτων, των ναυτικών πρακτόρων, των εργατών λιμένος, των λιμένων, των ακτών, των θαλάσσιων χώρων, των φορτίων, των επιβατών και γενικότερα των πάστης φύσεως θαλασσών δραστηριοτήτων, ναυτιλιακής πολιτικής, καθώς και με τις εμπλεκόμενες στα θέματα αυτά Αρχές, Οργανώσεις, Ενώσεις, Συνδικάτα, Επιμελητήρια, Διεθνείς Οργανισμούς και Υπηρεσίες Ξένων Χωρών.

Ως εκ τούτου αποκτούν σφαιρική γνώση των αντικειμένων της Ναυτιλίας, στην ευρεία της έννοια και καθίστανται ώριμοι και ικανοί να διαχειριστούν και να αντιμετωπίσουν οποιοδήποτε θέμα, καθώς και να λάβουν ή να εισηγηθούν τη λήψη των αναγκαίων και ενδεδειγμένων κατά περίπτωση νομοθετικών και πρακτικών μέτρων.

Συνεπώς τα περί επιστημονικής ανεπάρκειας και περιορισμένης εκπαίδευσης των στελεχών του ΛΣ επιχειρήματα είναι αναληθή, υποβολιμαία και εκτός πάσης

πραγματικότητας.

Η επί 90 και πλέον χρόνια, πανθομολογουμένως επιτυχής και λίαν αποτελεσματική άσκηση των καθηκόντων τους και η αναμφισβήτητα θετική προσφορά του ΛΣ στη Διεθνή προβολή της Ελληνικής Ναυτιλίας, επιβεβαιώνουν ότι δεν υπάρχει κανένα εις βάρος των ικανοτήτων και επάρκειάς των, επιχείρημα. Τούτο άλλωστε προκύπτει και εκ του γεγονότος ότι η επί σειρά πολλών ετών συμμετοχή και εκπροσώπηση της Ελλάδας στους ασχολούμενους με θέματα Ναυτιλίας Διεθνείς Οργανισμούς (IMO, EMSA, ΟΟΣΑ, ΕΕ, FRODEX κτλ) από εν ενεργεία και αποστρατεία Αξιωματικούς του Λ.Σ., υπήρξε σύμφωνα με επανειλημμένες δηλώσεις των αρμοδίων φορέων της Ναυτιλίας, επιτυχής και λίαν αποτελεσματική. Επομένως τι περισσότερα μπορεί να προσφέρει ένα αμφίβολων ικανοτήτων επιστημονικό πολιτικό προσωπικό;

Την σύγχρονη και πληρέστερη θεωρητική του κατάρτιση; Ενδεχομένως ναι, πλην όμως θα υστερεί έναντι του ευρέως φάσματος προσόντων που διαθέτουν τα στελέχη του Λ.Σ., δεδομένου άλλωστε ότι δεν θα διαθέτει πρακτική εμπειρία (η οποία αποκτάται κυρίως στις Λιμενικές Αρχές) και ναυτική κατάρτιση. Συνεπώς η απόδοσή του θα είναι αρνητική. Επίσης αρνητική θα είναι και η οικονομική επιβάρυνση του Δημοσίου και ασύμφορη η απώλεια της προσφοράς του Λ.Σ.

Όσον αφορά το προβαλλόμενο επιχείρημα ότι η στρατιωτική δομή του Λ.Σ. αποτελεί μειονέκτημα και δυσχεραίνει την αποτελεσματική λειτουργία του Υπουργείου Ναυτιλίας, αναφέρομαι στη συνέχεια.

Ο δεύτερος παράγων απαρτίζεται από ορισμένα άτομα που ανήκουν ή έχουν διασυνδέσεις με το επιτελικό περιβάλλον του Πρωθυπουργού, (Πολιτικοί, Σύμβουλοι, δημοσιογράφοι, στελέχη Μ.Μ.Ε., στελέχη του ΠΑΣΟΚ και της αριστεράς γενικότερα), τα οποία διαπινέονται από αντιστρατιωτικές αντιλήψεις και προκαταλήψεις, ίσως δικαιολογημένα εξ αφορμής δυσμενών πρωτικών εμπειριών.

Εξ αυτού του λόγου τα πρόσωπα αυτά πιστεύουν ή αιτιώνται ότι το Λ.Σ., σαν στρατιωτικώς οργανωμένο σώμα, δεν ενδείκνυται να ασχολείται με τα θέματα της Ναυτιλίας, διότι εξ ορισμού τα στελέχη του διακατέχονται από στρατιωτική νοοτροπία και αυταρχικές προδιαθέσεις κατά την άσκηση των καθηκόντων τους, εν αντιθέσει προς το πολιτικό προσωπικό που εμφανίζεται διαλλακτικότερο στις συμπεριφορές του προς τους συναλλασσομένους κτλ. Το σλόγκαν των ανθρώπων αυτών συνίσταται στο "Δεν μπορεί ένα στρατιωτικό, ένστολο σώμα να ασκεί ναυτιλιακή πολιτική". Βασιζόμενοι σε αυτή την ιδέα και αντιληφτη προβάλλουν διάφορα αβάσιμα και συκοφαντικά, κατά καιρούς, επιχειρήματα και κατηγορητήρια εις βάρος του Λ.Σ. και κυρίως

των Αξιωματικών του.

Όπως: ότι είναι στρατοκράτες του Υπουργείου, ανεπαρκείς, αναχρονιστικοί, εκπαιδευμένοι μόνον σε θέματα αστυνόμευσης και ασφάλειας, αναποτελεσματικοί, διαπινέονται από πνεύμα στρατιωτικής πειθαρχίας και εξουσίας, ενεργούν με διαδικασίες εντολής και πολλά άλλα, αποσκοπούντες στην απομάκρυνση του Λ.Σ. από τις αρμοδιότητες και τα θέματα της Ναυτιλιακής Πολιτικής.

Η αλήθεια είναι ότι το Λ.Σ. είναι μεν στρατιωτικώς οργανωμένο και το προσωπικό του φέρει στρατιωτική ενδυμασία, αλλά δεν διαπινέεται από στρατιωτική νοοτροπία, εξουσιαστική αντιληψη και άκαμπτη συμπεριφορά. Κι αυτό διότι λόγω αρμοδιοτήτων είναι υποχρεωμένο να έρχεται καθημερινά σε επικοινωνία με διαφόρων καπηγοριών, επαγγελμάτων και κοινωνικών θέσεων πολίτες, Έλληνες και αλλοδαπούς, για την επίλυση των προβλημάτων τους.

Επίσης λόγω της συμμετοχής, των ανωτέρων κυρίων Αξιωματικών σε πολλούς και ποικίλους Διεθνείς Οργανισμούς, Οργανώσεις, συσκέψεις, διασκέψεις, συνέδρια, σεμινάρια, Δημόσια και Ιδιωτικά FORUM, που ασχολούνται με την μελέτη και ρύθμιση σοβαρών θεμάτων της Ναυτιλίας, αλλά και της ασκήσεως Προξενικών Λιμενικών καθηκόντων, υποχρεούνται (και το έχουν αποδείξει) να διακατέχονται και να διαπινέονται από πνεύμα συνεργασίας, αλληλοκατανόησης, ψυχραιμίας, διπλωματικής, ευγενούς και ευέλικτης συμπεριφοράς και γενικότερα διαμορφώνουν χαρακτήρα και συμπεριφορές, κάθε άλλο παρά μιλιταριστικής νοοτροπίας.

Προφανώς οι παραπάνω καπηγοροί του Λ.Σ. έχουν επηρεαστεί από τα αμιγώς στρατιωτικά σώματα (στρατού, ναυτικού, αεροπορίας) τα στελέχη των οποίων λόγω αντικειμένων, διαμορφώνουν άκαμπτους ενίστε χαρακτήρες και αιδιάλλακτες ενδεχομένως συμπεριφορές, δεδομένου ότι ελάχιστα συναλλάσσονται με πολίτες και σπανίως ασχολούνται με θέματα επιχειρηματικών δραστηριοτήτων και μάλιστα που αφορούν την Εθνική Οικονομία.

Οι ανωτέρω παράγοντες ηθελημένα παραγγωρίζουν ότι:

α. το γεγονός ότι το προσωπικό του Λ.Σ. είναι στρατιωτικώς συντεταγμένο, το καθιστά περισσότερο υπεύθυνο και προσεκτικότερο στην εκτέλεση των καθηκόντων του. Η στρατιωτική ιεραρχική εξάρτηση και πειθαρχία, συμβάλλει ιδιαιτέρως στην άνευ σοβαρών αντιρρήσεων και αντιδράσεων εκτέλεση των υπηρεσιακών του καθηκόντων, ασχέτως χρονικής διάρκειας απασχολήσεώς του. (πράγμα που δεν συμβαίνει με το πολιτικό προσωπικό).

β. Η στρατιωτική ιδιότητα του προσωπικού Λ.Σ. επενεργεί αποτρεπτικά σε κάθε είδους απότελσα παράνομης ή αυθαίρετης ενέργειας των στελεχών και των οργάνων

του, διότι γνωρίζουν ότι έχουν να υποστούν τις αυστηρές διατάξεις του στρατιωτικού ποινικού καθεστώτος και στη συνέχεια την ενδεχόμενη απόταξη τους.

γ. Η στρατιωτική στολή και παρουσία του προσωπικού ΛΣ προσδίδει κύρος, συμβάλει στην δημιουργία αισθήματος αξιοπιστίας και εμπιστοσύνης, καθώς και συνασθήματος αυξημένης ευθύνης με συνέπεια την ευσυνείδητη και αποτελεσματικότερη εκτέλεση των υπηρεσιακών του καθηκόντων. Αυτή καθαιτί δεν συνεπάγεται απαραίτητα αυταρχικές στάσεις και απαράδεκτες συμπεριφορές. Άλλωστε ποιος εγγυάται ότι οι μη ένστολοι υπάλληλοι θα συμπεριφέρονται όλοι τους και πάντοτε άψογα και όχι αυθαίρετα και αυταρχικά;

δ. Η μόρφωση, επιμόρφωση, εκπαίδευση και γενικότερα τα προσόντα που διαθέτουν τα στελέχη του Λ.Σ., επιδρούν θετικά στη διαμόρφωση της προσωπικής και υπηρεσιακής τους συμπεριφοράς και στην επιτυχία του έργου τους, μέσω ευέλικτης και όχι στρατιωτικής ακαμψίας, ασχέτως του ότι φέρουν στολή.

ε. Η εκπαίδευση και κατάρτιση των Αξιωματικών του Εμπορικού Ναυτικού σε αντίστοιχες Ναυτικές σχολές δεν είναι δυνατόν να πραγματοποιείται από πολιτικό και μόνο προσωπικό, δεδομένου ότι οι Σχολές του Εμπορικού Ναυτικού παρέχουν λόγω της φύσεως και της ιδιορρυθμίας του ναυτικού επαγγέλματος οιωνοί στρατιωτική εκπαίδευση.

στ. Το Λ.Σ. δεν ασκούσε την ναυτιλιακή πολιτική στο τέως Υπουργείο Ναυτιλίας. Το Υπουργείο χάρασε και αποφάσιζε την εκάστοτε ναυτιλιακή πολιτική δια της πολιτικής του ηγεσίας. (Υπουργών, Γεν. Γραμματέων και Συμβούλων) την οποία εφάρμοζε μέσω των αρμοδίων Υπηρεσιών το προσωπικό του Λ.Σ.)

ζ. Το γεγονός ότι η στολή του προσωπικού του Λ.Σ. δεν το εμπόδισε στην επιτυχή άσκηση των καθηκόντων του, επί 92 χρόνια από την ίδρυσή του. Αντιθέτως, εκ του αποτελέσματος κρίνοντες, το ευνόησε. Επομένως, η "στολή" που τόση αντιπάθεια έχει επισύρει, υπήρξε προσόν και όχι μειονέκτημα για το προσωπικό του Λ.Σ. και την εύρυθμο και αποτελεσματική λειτουργία των Υπηρεσιών του τέως YEN.

Τίθεται επομένως το ερώτημα;

Πότε τέλος πάντων θα θελήσει ο κ. Πρωθυπουργός να αντιληφθεί και να συνειδητοποιήσει την πραγματικότητα, να παύσει να υιοθετεί προτάσεις προσώπων τα οποία δεν έχουν αντικειμενική γνώση και ορθή αντιληψη των προβλημάτων και των αναγκών της Ναυτιλίας στην ευρύτερη έννοιά της και να επανορθώσει τις εσφαλμένες αποφάσεις του;

* Δημοσιεύθηκε στον ημερήσιο Αθηναϊκό Τύπο

ΑΙΜΟΔΟΣΙΑ- ΠΡΟΣΦΟΡΑ ΖΩΗΣ

Υποναυάρχου Λ.Σ. ε.α Παναγ. Σταμ. Καλογείτονος

Hαιμοδοσία είναι μια πράξη ζωής. Είναι μία μορφή μεταμόσχευσης, όπως έλεγε ο μακαριστός Αρχιεπίσκοπος Χριστόδουλος, αφού δια της διαδικασίας μεταγγίσεως του αίματος, του κορυφαίου αυτού ζωτικού υλικού στοιχείου, που δίνουμε σε ένα άλλο σώμα το βοηθούμε στην αντιμετώπιση χρόνιων ή εκτάκτων αναγκών.

Η ιδέα της μεταμοσχέυσεως δεν έχει αριμάσει στην κοινωνία μας, όχι μόνο στην Ελληνική αλλά και παγκοσμίως. Βεβαίως στα άλλα κράτη υπάρχει μεγαλύτερη προσφορά οργάνων και αίματος.

Η προσφορά αίματος στο τόπο μας είναι υπόθεση ζωής. Οι καθημερινές ανάγκες είναι πολλές. Από τα στατιστικά στοιχεία προκύπτει ότι ανέρχονται επηρίπειας σε 750.000 μονάδες αίματος και συνεχώς αυξάνονται.

Εδιάβασα προ ημερών ότι εισάγουμε αίμα από άλλα Ευρωπαϊκά Κράτη, διότι οι υπάρχουσες ποσότητες δεν επαρκούν. Είναι λυπηρό. Ενώ θα είμαστε αυτάρκεις εάν όλοι οι υγείες συμπολίτες μας έδιναν αίμα, ήταν εθελοντές αιμοδότες. Πρέπει να γνωρίζουμε ότι κάποια σπιγμή, πιθανόν, να χρειαστούμε και εμείς αίμα και θα έχουμε την απαίτηση να μας το χορηγήσουν τα νοσοκομεία.

Η αιμοδοσία είναι ανώδυνη και επιτρέπεται και από την Χριστιανική θρησκεία. Καθημερινά βλέπουμε να γίνονται αιμοδοσίες από συνεργεία του Ε.Ε.Σ. και στους ιερούς ναούς μας.

Το αίμα δεν είναι βιομηχανικό προϊόν προς εκμετάλλευση.

Η αιμοδοσία είναι μία πράξη ανθρωπιάς, με το αίμα που προσφέρουμε, προσφέρουμε ζωή στο συνάνθρωπο μας που έχει ανάγκη.

Σε περίπτωση ανάγκης ο εθελοντής αιμοδότης καλύπτει και τις οικογενειακές του ανάγκες εάν χρειαστεί.

Είναι ανάγκη η πατριδα μας να γίνει αυτάρκης σε αίμα, και να απαλλάξουμε τον άγνωστο έχοντα ανάγκη, συνάνθρωπο μας, τον ασθενή με μεσογειακή αναιμία, τον ίδιο τον εαυτό μας από την αγωνία να βρει αίμα όταν το χρειαστεί.

Καθημερινά τα νοσοκομεία χρειάζονται δεκάδες μονάδες αίματος.

Με την αιμοδοσία ωφελούμεθα οι αιμοδότες διότι γίνονται εξετάσεις στο αίμα και είναι δυνατόν να προλάβει ο αιμοδότης δυσάρεστες καταστάσεις.

Με την ευκαιρία των παραπάνω θα ήθελα να ευχαριστήσω προσωπικά και ως Ένωση Αποστράτων Αξιωματικών Λιμενικού Σώματος την ΠΟΕΠΛΣ για την συγκινητική προθυμία που δείχνουν τα μέλη της στην άμεση χορήγηση μονάδων αίματος για ανάγκες αποστράτων συναδέλφων τους και άμεσα συγγενικών τους προσώπων.

ΣΤ' ΑΛΗΘΕΙΑ ΠΙΣΤΕΥΕΤΕ ΟΤΙ ΘΑ ΕΠΑΝΑΣΤΑΤΗΣΟΥΜΕ;

Πλοιάρχου Λ.Σ. ε.α. Άγγελου Τσίρη

Σ' αλήθεια, δεν είναι δυνατόν να πιστεύουμε ότι θα επαναστατήσουμε. Δεν χωρεί καν στο μυαλό μου πώς είναι δυνατόν να επαναστατήσουμε άνθρωποι που όταν ξυπνάνε το πρωί ακούνε πρωινάδικα για να λάβουν γνώση ακόμα και για το πώς να πλύνουν τα δόντια τους.

Άνθρωποι που αισθάνονται τυχεροί μόνο και μόνο γιατί υπάρχει κάποιος άλλος πιο άτυχος...

Πόσο επιτυχημένο αισθάνεται το κίνημα "δεν πληρώνω", αντικρίζοντας σήμερα στρατιές από πολίτες στις εφορίες να στρώχνονται για να προλάβουν να πληρώσουν ή να διακανονίσουν τα χαράτσια ...

Πόσο επιτυχημένη αισθάνεται η αριστερά σήμερα, στους καιρούς της πιο μεγάλης κρίσης, του πιο βαρβάρου και πιο ανελέητου γκρεμίσματος όλων των δικαιωμάτων που οι εργαζόμενοι είχαν κατακτήσει εδώ και έναν αιώνα, να μαζεύονται σε συγκεντρώσεις 3 άντε 4 χιλιάδων ατόμων και να παραμυθιάζεται μάλιστα πώς ήταν και μεγαλειώδεις.

Πόσο επιτυχημένοι νιώθουν οι αγανακτισμένοι που το κίνημά τους από ελπίδα ανατροπής κατέληξε να είναι αγωνία του αν η πλατεία θα μαζέψει έστω κι εκατό άντε διακόσια άτομα.

Και ποιος πολιτικός φορέας που κηρύσσει ανατροπή του υπάρχοντος σάπιου συστήματος, θα πείσει τους ανθρώπους που το όραμά τους φτάνει απλά μόνο μέχρι την εξασφάλιση της επόμενης ημέρας...

Οι άνθρωποι, σήμερα, έχουν πάψει εδώ και παρά πολύ καιρό να σκέφτονται πως οι ίδιοι είναι εκείνοι που επιβάλλεται και πρέπει να καθορίζουν την μοίρα τους. Έχουν μάθει πως αυτή τη

δουλειά την κάνουν οι πολιτικοί, και εκείνοι συμβάλουν απλά στο να δώσουν εξουσιοδότηση με την ψήφο τους. Σε περίπτωση που οι πολιτικοί δεν κάνουν τίποτα, σαν τελική λύση, προσεύχονται...

Η φράση "να αλλάξουμε τον κόσμο" στα αυτιά των περισσότερων σήμερα μοιάζει μια από τις ατάκες της δεκαετίας του 70, άχρηστη, δεδομένου ότι από τότε που ειπώθηκε δεν άλλαξε απολύτως τίποτα ...

Στην περίπτωση μας, ταιριάζουν και είναι δραματικά επίκαιροι οι στίχοι του μεγάλου ποιητή μας Κώστα Βάρναλη, "βουβοί, μοιραίοι κι άβουλοι αντάμα προσμένουμε ίσως κάποιο θαύμα".

Οι παππούδες πολέμησαν, οι πατεράδες πολέμησαν για να μην πολεμήσουν οι γιοι, και οι γιοι δεν έχουν ιδέα τι θα πει πολεμάω. Τους κράτησαν ασφαλείς οι παππούδες και οι πατεράδες από ανέφικτα και καταστρεπτικά οράματα. Τους κράτησαν ασφαλείς μέσα σε σπίτια με τέσσερις τηλεοράσεις, δυο αυτοκίνητα, ένα εξοχικό, πέντε - έξι κινητά, δυο υπολογιστές και μια καλή παιγνιδομηχανή για τελικό σάπισμα...

Εγώ πάντως πιστεύω, έστω αφελώς, ότι οι τελευταίοι επαναστάτες στην Ελλάδα σήμερα θα πρέπει να είναι εκείνοι που δεν παρακολουθούν Αλ Τσαντίρ, δεν πηγαίνουν στα village, δεν παρακολούθησαν τον γάμο του πρίγκιπα και δεν είδαν το dvd της Τζούλιας. Κι αυτοί οι απομακρυσμένοι από γκρεμισμένα ψεύτικα είδωλα και τα κάγκελα των κομματικών μηχανισμών, δεν κατεβαίνουν στον δρόμο ούτε σκοπεύουν να κάψουν όλα τα εγκεφαλικά τους κύτταρα για να εξηγήσουν στον αλλοτριωμένο σημερινό πολίτη πως υπάρχουν κι άλλα σοβαρότερα πράγματα στη ζωή ...

Συναινεσίες, συμβιβασίες και άλλοι... "διανοούμενοι"

Tou καθηγητή Βασίλη Φίλια, πρώην Πρύτανη Παντείου Πανεπιστημίου

Hκυβέρνηση υποτέλειας, εθνικής μειοδοσίας και λαϊκής καταλήστευσης αφού εξήνταλησε όλο το οπλοστάσιο των ψευδολογιών της εξαπάτησης και της ασύδοτης κινδυνολογίας προσφεύγει στο εφεδρικό σώμα κάποιων υποτιθέμενων προσωπικοτήτων ευρύτερου κοινωνικού κύρους.

"Προσωπικοτήτων, χωρίς πρόσωπο, αλλά με λιγότερο ή περισσότερο βαρύγδουπους τίτλους και αντίστοιχα κατασκευασμένη πνευματική "ακτινοβολία".

Γνωστοί μας - άγνωστοι εκ του παρελθόντος τους, έρχονται άλλοτε να μας συνετίσουν, άλλοτε να μας νουθετίσουν.

Αναφερόμαστε στο κείμενο των 32 της 2/6/2011 και στο κείμενο των 11 της 15/6/2011.

Στόχος τους - target group αγγλιστί - οι μάζες των ανθρώπων των πλατειών, που αναπάντεχα τολμούν να παρεμβαίνουν στο παιχνίδι της εξουσίας και των μέχρι τώρα αμετακίνητων κατεστημένων πολιτικών ισορροπιών.

Αριθμητικά ελάχιστοι οι κύριοι αυτοί, αλλά "εκλεκτοί", επιχειρούν να λειτουργήσουν ως καθοδηγητές της κοινής γνώμης, την οποία θέλουν να εγκλωβίσουν και να ευνούχισουν.

Χωρίς ιστορία, χωρίς κοινωνική προσφορά, χωρίς στην πλειοψηφία τους να έχουν εκπληρώσει τα στοιχειώδη καθήκοντά τους απένταντι στη χώρα τους παίρνουν αυθαίρετα το δικαίωμα να παρέμβουν καταγγελτικά σε βάρος του ελληνικού λαού, σε βάρος των ενεργών πολιτών.

Επιεικές το "χωρίς ιστορία", δεδομένου ότι πολλοί από αυτούς έχουν χάσει την έξωθεν καλή μαρτυρία ανεπιστρεπτί ως διαπρύσιοι υποστηρικτές του σχεδίου Ανάν και εθνικοί μειοδότες όλων των επιπέδων (συγκεκριμένα: Χ. Ρόζενστάιν-Ροζάκης, Ν. Αλιβιζάτος, Θ. Βερέμης, Γ. Θεοδωρόπουλος, Δ. Σαββόπουλος, Ο. Καλογήρου, Γ. Παγουλάτος, Κ. Παπαγεωργίου, Λ. Τσούκαλης).

Χωρίς κομματική ταυτότητα, αλλά με σαφή πολιτική πρόσδεση με την κυβερνητική παράταξη οι περισσότεροι δεν δίστασαν να καταλάβουν υπουργικούς θώκους και αξιώματα όπως ο Μ. Σταθόπουλος, ο Ν. Αλιβιζάτος, ο Χ. Ροζάκης ως εξ' απορρήτων του αρχιερέως της εθνικής μειοδοσίας Κ. Σημίτη.

Ακόμα "προσωπικότητες" που επιχειρούν να βγουν στο προσκήνιο (όπως π.χ. ο κ. Θ. Διαμαντόπουλος, δια της αντιδικίας του με τον "άρχοντα της νύχτας" κ. Στηβ Κακέτσο) ή άνθρωποι που αντιλαμβάνονται την ανάληψη πανεπιστημιακών αξιωμάτων ως εφαλτήριο για να μετατηδήσουν στην πολιτική όπως ο νεόκοπος πρύτανης του Παντείου Πανεπιστημίου κ. Γ. Τσάλτας.

Τέλος, Ακαδημαϊκοί που έχουν λάμψει δια της απουσίας τους σε όλα τα κρίσιμα πνευματικά θέματα: το γλωσσικό, τη στρεβλή διερμηνεία της ιστορίας, τον πολιτισμικό εκβαρβισμό.

Και τα δύο κείμενα στα οποία αναφερόμαστε είναι δόλια και ως προς τη διατύπωση και ως προς τη στοχοθέτηση. Δόλια διότι ενώ υποτίθεται ότι απευθύνονται σε όλους τους Έλληνες, στηλιτεύουν μόνο τους αντιμνημονιακούς, όσους δεν ευθυγραμμίζονται με τη γραμμή της υποτέλειας και του εθνικού ξεπουλήματος που ακολουθεί η κυβέρνηση.

Συναίνεση την οποία βαφτίζουν "εθνική ομοψυχία" και γαία πυρί μιχθήτω.

Μονόδρομος το μνημόνιο που ψηφίστηκε αδιάβαστο, αδιάφορο αν κονιορτοποιεί τα λαϊκά εισοδήματα και συνιστά κατάλυση της εθνικής κυριαρχίας.

Μοναδική λύση το μνημόνιο και ας έχει οδηγήσει τη χώρα σε πλήρες οικονομικό, κοινωνικό και εθνικό αδιεξόδο.

Αρκεί, που το υποστηρίζουν οι ημίθεοι αυτοί που καταδέχονται να κατέβουν από τις κορυφές του Ολύμπου για να συνετίσουν τους κοινούς θνητούς. Σ' αυτούς - ημίθεοι γαρ - δεν χρειάζονται οικονομικές γνώσεις, πληροφορίες, δεν χρειάζονται καν επιχειρήματα, αυτοί γνωρίζουν τα πάντα με θεϊκή επιφοίτηση.

Νουθετούν, λοιπόν, τους παρασυρμένους και παραπληνήμένους των πλατειών, που τα κίνητρά τους είναι φθηνά και ταπεινά. Όσο και αν συμπάσχουν μαζί τους οι ημίθεοι οφείλουν να τους κάνουν να συνειδητοποιήσουν:

• ότι ο ίδιος ο λαός έχει βαρύτατη συνευθύνη για την κρίση (άλλη διατύπωση του παγκάλειου "μαζί τα φάγαμε"),

• ότι οι ξένοι καταβάλλουν "επώδυνο τίμημα" για να μας σώσουν οι ξένοι πολίτες - αφήνουν να εννοηθεί- και όχι η διεθνής των τοκογλύφων, των παγκόσμιων οικονομικών δολοφόνων και των κέντρων καταλήστευσης των φτωχών και αδύνατων λαών,

• ότι ο άνθρωπος του πεζοδρομίου ευθύνεται για το ότι "χάσαμε τη μάχη της ειρήνης" και δεν υπήρξε οικονομική ανάπτυξη στη χώρα μας. Όχι βέβαια προς θεού- το διεθνές και ντόπιο παρασιτικό κεφάλαιο και οι μίσθαρνες ηγεσίες όλων των κατηγοριών.

Ούτε λέξη βεβαίως για τη "χρεοκρατία" που συνεπάγεται το κατάπτυστο μνημόνιο. Ούτε λέξη για την πώληση των δημόσιων επιχειρήσεων και του εθνικού πλούτου της χώρας αντί πινακίου φακής. Ούτε λέξη για την οσφυοκαμπιτική στάση της κυβέρνησης σε όλα τα μείζονα εθνικά ζητήματα (ΑΟΖ, Κυπριακό, Ελληνοτουρκικό, ενέργεια κλπ. κλπ.).

Και όλα αυτά χωρίς να αναφέρεται πουθενά ότι ανάλογη με την ακολουθούμενη πολιτική (Δ.Ν.Τ., τρόικα κλπ.) όπου και αν εφαρμόστηκε, οδήγησε σε καταβαράθρωση και όχι σε ανόρθωση των εθνικών οικονομιών (Αργεντινή, Ισημερινός, Βενεζουέλα, Μεξικό, κλπ. κλπ.).

Χωρίς επίσης να θίγεται καν το θέμα των γερμανικών αποζημιώσεων (162 δισεκατομμυρίων ευρώ τουλάχιστον) και το γεγονός ότι οι φιλάνθρωποι "εταίροι μας" που σε τόσες θυσίες υποβάλλονται για χάρη μας κέρδισαν και κερδίζουν συνεχώς από τη λεόντειο αυτή σχέση σε βάρος μας δεκάδες και εκατοντάδες δισεκατομμύρια με τη μορφή τόκων, τοκοχρεωλυσίων και τη μονοπωλιακή σχέση με τεράστιους τομείς της αγοράς μας.

Τι άλλο να πει κανείς για τον κυκεώνα αυτών των προαναφερθεισών "προσωπικότητων". Πάρα πολλά, τα υπόλοιπα όμως θα τα πει ο ελληνικός λαός, όπου τολμήσουν να ξεμπίσουν. Εμείς θα προσθέσουμε δύο φράσεις "Αιδώς Αργείοι" και "Εσετ' ήμαρο".

(περ. "Χοροστάσι", τεύχος 35, Απρ. - Ιούν. 2011 σσ. 3 και 13)

ΕΝΙΑΙΟ ΣΥΝΤΑΓΟΛΟΓΙΟ ΑΠΟ 1η ΝΟΕΜΒΡΙΟΥ

Υποναυάρχου Λ.Σ. ε.α.
Παναγ. Σταμ. Καλογείτονος

Το συνταγολόγιο του ΙΚΑ θα χρησιμοποιούν από της 1ης Νοεμβρίου τ.έ. οι ιατροί που θα παρέχουν υπηρεσίες πρωτοβάθμιας περίθαλψης στους 9,5 εκατομμύρια ασφαλισμένους του Εθνικού Οργανισμού Παροχής Υγειονομικών Υπηρεσιών (ΕΟΠΥΥ), σύμφωνα με εγκύκλιο που εξέδωσε ο πρόεδρος του ΕΟΠΥΥ κ. Γεράσιμος Βουδούρης.

Σημειώνεται ότι στον Ενιαίο Οργανισμό Παροχών Υπηρεσιών Υγείας θα υπάγονται πλέον ως προς την πρωτοβάθμια περίθαλψη όλοι οι ασφαλισμένοι και συνταξιούχοι του ΙΚΑ, του ΟΓΑ, του ΟΑΕΕ και του ΟΠΑΔ, με τα τέσσερα ταμεία να κρατούν μόνον την υποχρέωση καταβολής των συντάξεων τους.

Οι ιατροί θα εκδίδουν χειρόγραφες συνταγές σύμφωνα με το Ενιαίο Έντυπο Συνταγολογίου ΙΚΑ - ΕΤΑΜ μόνο όταν δεν είναι εφικτή η έκδοση ηλεκτρονικών συνταγών ΕΟΠΥΥ, ενώ τα ατομικά συνταγολόγια ασφαλισμένων των εν λόγω ταμείων δεν θα χρησιμοποιούνται από 1ης Νοεμβρίου 2011. Τα φάρμακα του ΙΦΕΤ συνταγογραφούνται χειρόγραφα.

Σύμφωνα με τον κανονισμό λειτουργίας του ΕΟΠΥΥ όλοι οι ασφαλισμένοι αναμένεται να έχουν ισότιμη πρόσβαση σε ενιαίο σύστημα παροχής υπηρεσιών υγείας, ως προς το είδος, την έκταση, το ύψος, τον τρόπο και τη διαδικασία χορήγησης, καθώς και το ποσοστό συμμετοχής των ασφαλισμένων στις δαπάνες, ενώ το ύψος όλων των χορηγούμενων παροχών θα καθορίζεται με βάση το ισχύον κρατικό τιμολόγιο και το ποσοστό έκπτωσης που προβλέπουν οι συνομολογούμενες κάθε φορά συμβάσεις.

Ε.Ε.: Κάλυψη νοσηλείας στο εξωτερικό από τα ασφαλιστικά Ταμεία

Σύμφωνα με απάντηση του Επιτρόπου Υγείας, John Dali, σε ερώτηση του ευρώβουλευτή του ΣΥΡΙΖΑ N. Χουντή, σχετικά με τις δυνατότητες που έχουν οι ασθενείς να αναζητήσουν περίθαλψη σε άλλο κράτος μέλος και να αποζημιωθούν για τα έξοδά τους, ο Επίτροπος δήλωσε πως οι ασθενείς έχουν ήδη το δικαίωμα να αναζητήσουν υπηρεσίες υγειονομικής περίθαλψης σε ένα άλλο κράτος-μέλος, καθώς και επιστροφή των σχετικών εξόδων.

Πιο συγκεκριμένα, βάσει των αποφάσεων του Ευρωπαϊκού Δικαστηρίου, και ανεξάρτητα τού πότε τα κράτη-μέλη θα μεταφέρουν την οδηγία στο εσωτερικό τους δίκαιο, οι ασθενείς έχουν ήδη το δικαίωμα να αναζητήσουν περίθαλψη σε άλλο κράτος-μέλος και να αποζημιωθούν για τα έξοδά τους (νοσήλια, φάρμακα, διαμονή, μετακίνηση, κ.ά.) από τα ασφαλιστικά ταμεία.

Σε σχετικό άρθρο του hnews.gr, στις αρχές Αυγούστου, αναφέρεται πως κάθε ασθενής έχει δικαίωμα να αποζημιωθεί για τα έξοδά του (με βάση την Οδηγία 2011/24, που άρχισε να ισχύει στις 24 Απριλίου 2011), εφόσον ισχύουν οι εξής προϋποθέσεις για τον ασθενή:

- Δεν μπορεί να του παρασχεθεί η θεραπεία εντός προθεσμίας ιατρικώς αποδεκτής.

ΙΑΤΡΙΚΗ ΣΤΗΛΗ

Η ΨΥΧΟΛΟΓΙΚΗ ΒΙΑ ΣΤΑ ΠΑΙΔΙΑ

Αντωνίας Β. Μανωλάκου - Ψυχολόγου

Η ψυχολογική βία είναι ένα σύνολο συμπεριφορών από έναν άνθρωπο σε έναν άλλο.

Η σωματική κακοποίηση ενός παιδιού μπορεί να είναι εμφανής και να αναγνωρίζεται πιο εύκολα. Πολύ συχνά η ψυχολογική κακοποίηση του παιδιού είναι αποτέλεσμα της σωματικής και σεξουαλικής κακομεταχείρισής του. Μπορεί όμως να παρουσιαστεί και ξεχωριστά σαν μια διαφορετική περίπτωση.

Η ψυχολογική κακοποίηση μπορεί να κάνει το παιδί να νιώθει ότι δεν αξίζει τίποτα, ότι δεν το αγαπά κανένας και ότι βρίσκεται σε κίνδυνο.

Τα πιο συχνά παραδείγματα είναι η υποτίμηση του παιδιού, ο εξευτελισμός και η γελιοποίηση του, η αρνητική σύγκριση με άλλα παιδιά, ο χλευασμός για τις αδυναμίες του και τα συναισθήματά του, οι φωνές και οι καυγάδες, η άρνηση της αγκαλιάς, η περιφρόνηση, προσβλητικοί υπαινιγμοί για το φύλο του ή τις συμπεριφορές του, η απουσία έκφρασης στοργής, αγάπης και φροντίδας, η εκμετάλλευση ή ακόμα και η διαφθορά του παιδιού.

Όλες αυτές οι συμπεριφορές μπορούν να έχουν σαν αποτέλεσμα στην παιδική, στην εφηβική και στην ενήλικη ζωή του όπως: κατάθλιψη, άγχος, χαμηλή αυτοεκτίμηση, αυτοτραυματισμός, συναισθηματικές διαταραχές, αντικοινωνική και παρορμητική συμπεριφορά, σκέψεις αυτοκτονίας, χρήση αλκοόλ και ναρκωτικών ουσιών, χαμηλές σχολικές επιδόσεις και μαθησιακές δυσκολίες, διατροφικές διαταραχές προβλήματα στο σχολείο και στον ύπνο.

Ίσως πρέπει να παραδεχθούμε ότι χρειαζόμαστε βοήθεια ως γονείς από τους Ειδικούς για να μάθουμε πώς να προστατεύσουμε το παιδί μας, αν διαπιστώσουμε ότι είναι θύμα ψυχολογικής ή άλλης κακοποίησης και να προετοιμάζουμε το παιδί για να προστατεύει τον εαυτό του από τέτοιους είδους επιθέσεις.

Οι σωματικές πληγές μπορούν να επουλωθούν και να περάσουν, οι ψυχολογικοί τραυματισμοί όμως διαρκούν για όλη τη ζωή.

- Χρειάζεται εξειδικευμένη περίθαλψη.
- Έχει διάγνωση σοβαρής νόσου και αναμένει μακροχρόνια ραντεβού με κίνδυνο να επιβαρυνθεί η υγεία του,
- Έχει ειδικό νόσημα που δεν μπορεί ή καθυστερεί να λάβει θεραπεία στη χώρα του.
- Επιζητά διαφορετική θεραπευτική μέθοδο.
- Έχει νόσημα για το οποίο δεν προσφέρεται η κατάλληλη θεραπεία στη χώρα του.
- Ζητά να υποβληθεί σε κατάλληλη θεραπεία σε άλλο κράτος μέλος.

ΑΠΟ ΤΟΝ ΕΛΕΥΘ. ΒΕΝΙΖΕΛΟ ΣΤΟΝ Χ. ΠΑΜΠΟΥΚΗ (1919-2011)

Αντιναύαρχου Γεωργίου Α. Βασόπουλου - Επίτιμου Αρχηγού Λ.Σ.

Ο διορατικός πολιτικός Ελευθ. Βενιζέλος και οι περί τα ναυτιλιακά συνεργάτες του Σακαλής - Μπούκας κ.λπ. από το 1919 διέγνωσαν τον καθοριστικό ρόλο της Εμπορικής μας Ναυτιλίας στην Εθνική μας οικονομία και γενικότερα στα πολιτικοα-μυντικά μας πράγματα. Λόγω της ιδιομορφίας της ναυτιλιακής επιχειρήσεως και του πλοίου ότι έθεσαν τα θεμέλια δημιουργίας ενιαίου εξειδικευμένου διοικητικού της φορέα ιδρύοντας σαν πρώτο βήμα το Λιμενικό Σώμα υπό τη μορφή One stop shop.

Ο κατά τ' ανωτέρω φορέας (Υ.Ε. Ναυτιλίας - Λιμ. Σώμα) σε αγαστή συνεργασία με τους άλλους παράγοντες της ναυτιλίας, πλοιοκτήτες και ναυτικούς, με τεχνογνωσία αλλά και απρόσκοπη προσφορά, καθοριστικά συνέβαλε στη ενενηκονταετή πορεία του να εξελιχθεί η Εμπορική μας Ναυτιλία σε πρώτη παγκόσμια δύναμη αλλά και πρώτη πλουτοπαραγωγική πηγή της χώρας.

Η Εμπορική μας Ναυτιλία και ιδιαίτερα η ποντοπόρος, διαχρονικό προνομιακό μας πεδίο, κινούμενη στους ακεανούς και τον διεθνή ανταγωνισμό διαπρέπει. Εκεί που τουλάχιστον τις τελευταίες δύο-τρεις δεκαετίες αντιμετωπίζει προβλήματα από πρόχειρους πειραματισμούς, ιδεοληψίες αλλά και προφανώς και από έλλειψη σε βάθος γνώσης των ιδιομορφιών της, είναι το εθνικό κέντρο.

Αποκορύφωμα της νοσηρής αυτής κατάστασης είναι ο τραγέλαφος που επικρατεί την τελευταία διετία με τους επαναλαμβανόμενους και ακατανόητους χειρισμούς στον διοικητικό της φορέα (YEN-Λ.Σ.) (διαλύσεις, συστάσεις, επανασυστάσεις, κατακερματισμούς, μεταλλάξεις, μετατάξεις κ.λπ.)

Εν μέσω δεινής οικονομικής κρίσης, εθνικής καταθλίψεως, το οικονομικό επιτελείο της Κυβερνήσεως φαίνεται ότι πορεύεται τον δύσκολο δρόμο της οικονομικής σωτηρίας της πατρίδος με την πλάτη γυρισμένη στην θάλασσα. Ο καθηγητής Χ. Παμπούκης με ρηξικέλευθες ιδέες για την οικονομική ανάκαμψη της χώρας (Fast Track, One Stop Shop κ.λπ) που τελευταία ανέλαβε τον ναυτιλιακό τομέα και προφανώς βίωσε από κοντά, όπως εξάλλου όλη η ναυτιλιακή κοινότητα τον τελευταίο καιρό, τον τραγέλαφο που επικρατεί στον μεταλλαγμένο και κατακερματισμένο διοικητικό φορέα της Εμπορικής Ναυτιλίας, έκρουσε εκκωφαντικά δια της παραιτήσεώς του τον κώδωνα του κινδύνου, ζητώντας επιστροφή στα δοκιμασμένα σχήματα. Το ίδιο είχε πράξει σε ανάλογη περίπτωση την δεκαετία του 1980 ο τότε Υπουργός Ευάγγ. Γιαννόπουλος χωρίς βέβαια να χρειαστεί να φτάσει σε παραίτηση καθόσον είχε την τύχει να απευθυνθεί σε πλέον ευήκοα και υπεύθυνα ώτα.

Το διάβημα του καθηγητού Παμπούκη μπορεί να

μην είχε άμεσο αποτέλεσμα, καθόσον προσέκρουσε σε ανιστόρητες ιδεοληψίες και τιμαριακές αντιλήψεις, πλην όμως υπήρξε άκρως αποκαλυπτικό. Αφαίρεσε και το τελευταίο φύλλο συκής.

Οι εναπομείναντες λιγοστοί θιασώτες της πολιτικής αυτής, η οποία έχει καταστεί κοινή συνείδηση ότι είναι επιζήμια για την οικονομία, οφείλουν να δώσουν τις δέουσες εξηγήσεις, μιας και δεν το είχαν κάνει ούτε προεκλογικά. Όσον αφορά στο οικονομικό επιτελείο και ιδιαίτερα ο Υπουργός Οικονομικών Ευαγγ. Βενιζέλος ασφαλώς γνωρίζει ότι πρόσοδος έστω και ενός επιπλέον Ευρώ από την Ναυτιλία αποπνέει υγεία και προοπτική και είναι στον αντίποδα του άγους και του άλγους των περικοπών των μικροσυντάξεων, προνοιακών επιδομάτων κ.λπ.

Θα πρέπει άμεσα να προχωρήσει στα αυτονόητα.
Αθήνα, 27/9/2011

Η ΑΙΧΜΗ ΤΟΥ ΔΟΡΑΤΟΣ

Αντιναύαρχου - Επίτιμου Αρχηγού Λ.Σ.
Γ. Βασόπουλου

Κατά την προσέλευσή του στο άλλοτε κρατικό και ενιαίο σήμερα κατακερματισμένου και υποβαθμισμένου Υπουργείου Εμπορικής Ναυτιλίας ο αρμόδιος Υφυπουργός κ. Γεωργιάδης εξέφρασε την αισιοδοξία του με αιχμή του δόρατος την μεγάλη Εμπορική Ναυτιλία η δεινώς δοκιμαζομένη εθνική μας οικονομία μπορεί να ανακάμψει.

Είναι μια πραγματικότητα και καθολική προσδοκία η οποία όμως την τελευταία διετία για λίγους που δεν μπορούν να εύρουν εξήγηση πέρα από ανιστόρητες ιδεοληψίες και τιμαριακές αντιλήψεις κρατείται κατηλεμένη.

Ο ενιαίος διοικητικός φορέας της ανωτέρω αιχμής, Υ.Ε. Ναυτιλίας - Λιμενικό Σώμα, βρίσκεται σήμερα κατακερματισμένος, μεταλλαγμένος και υποβαθμισμένος κατάσταση που ανάγκασε τον προκατοχό του κ. Υφυπουργού σε παραίτηση προ διμήνου.

Ο κ. Γεωργιάδης, ο οποίος διακρίνεται για τον δυναμισμό του ας τολμήσει να ασχοληθεί με την ουσία αντί να κατατρίβεται σε διαχειριστικές λεπτομέρειες.

Η αποκατάσταση του διαταραγμένου κλίματος στον χώρο της Εμπορικής Ναυτιλίας είναι απαραίτητη προϋπόθεση για την ευόδωση της αισιοδοξίας του.

ΣΤΡΑΤΙΩΤΙΚΟΙ ΚΑΙ ΜΗ ΙΑΤΡΟΙ που δέχονται στα Ιατρεία τους συνάδελφους και τα μέλη των οικογενειών τους, με βιβλιάρια ασφαλισμένων του δημοσίου

ΑΛΒΑΝΟΠΟΥΛΟΣ Κοσμάς Αντ/ρχος Λ.Σ. (I) ε.α. - Δερματολόγος - Αφροδισιολόγος. Μοσχονησών 21-23. Πλ. Αμερικής Αθήνα. Τηλ.: 210-8679020. Δέχεται καθημερινώς πλην Παρασκευής 18.00-19.30.

ΣΠΕΝΤΖΑΣ Απόστ., Αρχιπλοίαρχος Λ.Σ. (I) Χειρούργος Ω.Ρ.Λ. Αβέρωφ 2 Αθήνα. Τηλ.: 210-5222877. Δέχεται καθημερινώς (πλην Τετάρτης) 6-8.

ΑΘΗΝΑΙΟΣ Σταύρος Αρχιπλοίαρχος Λ.Σ. (ε.α.) (I) Χειρούργος Οφθαλμίατρος. Πραξιτέλους 153 και Σωτήρος, 5ος όροφος Πειραιάς. Δέχεται καθημερινώς (πλην Τετάρτης απόγευμα) από ώρας 09.00 - 12.00 και 18.00 - 21.00 Τηλ.: 210-4127551, Κιν.: 6973-248323

ΠΑΡΑΣΚΕΥΑΣ Εμμανουήλ Αρχιπλοίαρχος (I) Λ.Σ. Χειρούργος Ορθοπεδικός. Τηλ.: 210-7216271 - 6977071292

Dr. ΑΛΕΒΙΖΟΣ ΑΛΕΒΙΖΟΣ. Γενικός Οικογενειακός Ιατρός. 2ας Μεραρχίας 17, τηλ. 210-4296760

ΤΣΟΥΚΑΡΕΛΗΣ Π. Αντιπλοίαρχος Π.Ν. Ιατρός Ω.Ρ.Λ. Λ. Κηφισίας 38 Αμπελόκηποι τηλ. 210-77 76 032

ΣΟΦΟΥΛΗΣ Νικόλαος Πλοίαρχος (I) Λ.Σ. Ειδικός Παθολόγος-Ηπατολόγος. Αρχιμήδους 9 & Ξενοφώντος 14 Ηλιούπολη τηλ. 210-9919010 κιν. 6944414808. Δέχεται Δευτέρα, Τρίτη, Πέμπτη, 18.30-21.30

ΑΛΕΞΟΠΟΥΛΟΣ Δ. ΑΝΑΣΤΑΣΙΟΣ, Ειδικός Παθολόγος, ειδικευθείς στην Αγγλία όπου και υπηρέτησε ως Επιμελητής σε πολλά ονομαστά Νοσοκομεία.

Ιατρείο Πλατεία Βικτωρίας, Αριστοτέλους 87, Αθήνα. Τηλ.: ιατρείου 210 8833233, οικείας 210 8618049, κινητά 6974 496798

ΗΛΙΑΔΗΣ Θ. ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ Ιατρός Παθολόγος, Μέλος Διαβητολογικής Εταιρείας Β. Ελλάδος. Δέχεται απόστρατους και μέλη οικογενείας τους με το βιβλιάριό τους. Δημοκρίτου 1 Ψαχνά Ευβοίας, Τηλ.: 228029031, 6932263761.

Κ. ΝΤΕΤΟΠΟΥΛΟΣ Ειδικός Παθολόγος, Υγιεινονολόγος, Ελ. Βενιζέλου 47 Ν. Σμύρνη, Τηλ.: 210-9813770

Δρ. ΚΑΒΑΓΙΑΣ Α. Αντώνιος Παιδίατρος, Παπαδιαμαντοπούλου 65, Τηλ.: 210 7783650, 6932466509

ΜΠΙΜΠΛΗΣ Ιωάννης, Ιατρός Παθολόγος, Ειδικός στον Σακχαρώδη Διαβήτη, Κουντουριώτου 196 και Σκουζέ (ισόγειο) Πειραιάς τηλ. 210-4532260, Fax: 210-4532282. Δέχεται: Καθημερινά 12.00 - 2.00 μ.μ. Δευτέρα και Πέμπτη 5.30 - 7.30 μ.μ.

Ελένη ΜΠΙΜΠΛΗ - ΝΤΟΥΝΤΟΥΛΑΚΗ, Ιατρός Μικροβιολόγος, Κουντουριώτου 196 και Σκουζέ (ισόγειο), Πειραιάς. Τηλ. 210-4532261, Fax: 210-4532282. Δέχεται καθημερινά 7.30 - 1.30 μ.μ. Δευτέρα και Πέμπτη 5.30 - 7.30 μ.μ.

ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΧΩΡΙΑΝΟΠΟΥΛΟΣ, Πνευμονολόγος, Φυματιολόγος, Αγ. Αλεξάνδρου 73, Παλ. Φάληρο, Τηλ.: 210-9856930.

ΣΤΑΜΑΤΙΟΣ Δ. ΜΑΥΡΙΚΟΣ, Χειρούργος Ουρολόγος, Σινύπης 26-28 και Μιχαλακοπούλου 150, όπισθεν Πύργου Αθηνών. Τηλ.: 210-7792622

ΜΑΡΚΟΥ ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ Ιατρός Καρδιολόγος. Πραξιτέλους 103 Πειραιάς. Τηλ. 210-4223126

ΧΡΗΣΤΟΣ Θ. ΡΟΥΣΣΟΣ Γεν. Χειρούργος, Λεωφ. Αλεξάνδρας 217, 5ος όροφος, κιν.: 6945 436 385.

ΓΕΩΡΓΙΟΣ Α. ΠΑΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ Χειρούργος Ουρολόγος, Λιθοτριψία - Ανδρολογία. Καραϊσκου 127 και Σωτήρος (3ος όροφος) 185 35 Πειραιάς. Δέχεται Δευτέρα, Τρίτη, Τετάρτη, Πέμπτη 5-8 μ.μ. Τηλ. Ιατρείου: 210 4133809

ΜΙΚΡΟΒΙΟΛΟΓΟΙ ΒΙΟΠΑΘΟΛΟΓΟΙ κ.λ.π.

Μαρία ΖΗΚΑΚΗ-ΜΑΝΩΛΗ (σύζυγος Υ/ναύαρχου Λ.Σ. ε.α. Αθ. ΜΑΝΩΛΗ) Μικροβιολόγος - Βιοπαθολόγος Φιλαρέτου 93 Καλλιθέα τηλ. 210-9568422 & 210-93.32 617

Βιβή ΛΑΜΠΡΙΝΑΚΗ-ΠΕΡΙΜΕΝΗ (σύζυγος Αντιπλοιάρχου Λ.Σ. ε.α. Περιμένη Δημ.) Μικροβιολόγος - Βιοπαθολόγος II Μεραρχίας 17 & Καραϊσκου Πειραιά τηλ. 210-42 96 367 & 210-42 96 345

ΓΚΙΚΑ-ΗΛΙΑΔΗ ΞΑΝΘΗ Μικροβιολόγος Ψαχνά Ευβοίας.

ΟΔΟΝΤΙΑΤΡΟΙ

Που προσφέρουν ειδικές τιμές στους ε.ε. & ε.α. Στρατιωτικούς και στα μέλη των οικογενειών τους.

ΜΑΣΤΟΡΑΚΗΣ Γεώργιος Ανθυποπλοίαρχος (Υ.Ι.)

δέχεται με ραντεβού στο ιατρείο του Πλάτωνος 10 Πειραιάς τηλ.: 210 4119 890

Παν. ΚΟΡΟΜΑΝΤΖΟΣ (γιος Υ/ναύαρχου Λ.Σ. ε.α. Κορομάτζου Αλ.) Ιατρείο του Βασ. Όλγας 64 Κηφισιά τηλ. 210-61 40 841 με Ραντεβού. Περιοδοντολόγος.

Γιάννης ΓΙΑΝΝΑΚΑΚΗΣ (γιος Αντ/ρχου Π.Ν. ε.α. Κορομάτζου Αλ.) Ιατρείο της Γρηγ. Λαμπράκη 29 & Αντιγόνης 4 Νίκαια τηλ. 210-49 74 272, Κινητό: 6937606133

ΔΑΥΙΔΗΣ Πέτρος Ιατρείο του Ε. Βενιζέλου 109 Καλλιθέα τηλ. 210-95 66 530

Άννα ΜΑΝΑΚΟΥ (κόρη Υ/ναύαρχου Π.Ν. ε.α. Μανάκου Π) Παιδοδοντίατρος Ιατρείο της Καραϊσκου 106 & Σωτήρος Πειραιά τηλ. 210-41 22 231

Γεώργιος ΠΑΠΑΧΑΤΖΑΚΗΣ χειρούργος οδοντίατρος. Κομνηνών 28 Πόρος, Ηράκλειο Κρήτης. Τηλ. 2810-286256, κιν. 6932013329.

ΣΙΑΤΕΡΛΗ Μαρία, Χειρούργος οδοντίατρος, περιοδοντολόγος, εμφυτευματολόγος, Γκάλη 2 Ηράκλειο Κρήτης. Τηλ.: 2810212676

ΜΑΚΡΗ Στ. Ελένη χειρούργος οδοντίατρος, εγγονή Ναυάρχου Νικ. Τσενεμπή. Φιλελλήνων 22 Σύνταγμα, Τηλ.: 210 3242484

Σ. ΣΥΤΗΡΗΣ χειρούργος οδοντίατρος, πτυχιούχος Πανεπ. Αθηνών, δέχεται στο ιατρείο του (με ραντεβού) επί της οδού Σπ. Λάμπρου 42 Καλλίπολη - Πειραιά.

Τηλ. 210-4537970, 6932567817 και με ειδικές τιμές.

ΜΙΧΑΛΗΣ ΓΡΗΓΟΡΟΠΟΥΛΟΣ χειρουργός οδοντίατρος, υιός Υπον/ρχου Λ.Σ. Γρηγορόπουλου Κολοκοτρώνη 145 Πειραιάς, Τηλ. 210-4513300 Κιν.: 6936131909.

ΔΗΜΗΤΡΗΣ ΓΡΗΓΟΡΟΠΟΥΛΟΣ χειρούργος οδοντίατρος, υιός Υπον/ρχου Λ.Σ. Γρηγορόπουλου Κολοκοτρώνη 145 Πειραιάς, Τηλ.: 210-4513300 Κιν. 6936766509

ΔΙΑΦΟΡΑ ΜΕ ΕΙΔΙΚΕΣ ΤΙΜΕΣ

Παρασκευή ΦΑΡΟΥΠΟΥ (κόρη συναδέλφου) Ψυχολόγος Πανεπιστημίου Αθηνών. Εξειδίκευση στη Γνωσιακή Ψυχοθεραπεία σε εφήβους και ενήλικες.

Καραϊσκου 98 (πλατ. Δημοτ. Θεάτρου Πειραιάς) 5ος όροφος τηλ. 210-4190404 Κιν. 6972 861474

ΒΙΚΥ ΔΙΑΚΟΖΗ Σύμβουλος Ενεργειακής Ψυχολογίας. Λεωσθένους 20, Πειραιάς, τηλ.: 210-4532002, κιν. 6986742742

ΕΤΗΣΙΑ ΣΥΝΕΣΤΙΑΣΗ ΕΔΑΛΣ

ΑΝΑΚΟΙΝΩΣΗ - ΠΡΟΣΚΛΗΣΗ

Το Διοικητικό Συμβούλιο της ΕΝΩΣΗΣ ΑΠΟΣΤΡΑΤΩΝ ΑΞΙΩΜΑΤΙΚΩΝ ΛΙΜΕΝΙΚΟΥ ΣΩΜΑΤΟΣ στα πλαίσια της διατήρησης των Συναδελφικών δεσμών, της επικοινωνίας και της σύσφιξης των σχέσεων μεταξύ των Μελών της, αποφάσισε την διοργάνωση ΣΥΝΕΣΤΙΑΣΗΣ, με ζωντανή μουσική στο ξενοδοχείο ΟΑΣΙΣ (Λεωφ. Ποσειδώνος 27, Γλυφάδα), τηλ. 210 8941555. για την **Παρασκευή 27 Ιανουαρίου 2012 με ώρα έναρξης 21.00**

Καλούμε τους συναδέλφους να εκδηλώσουν με τη συμμετοχή τους, την αγάπη τους για την ΕΝΩΣΗ και να συντελέσουν στην επιτυχία της εκδήλωσης.

Στην συνεστίαση μπορούν επίσης να προσκληθούν συγγενείς και φίλοι των αποστράτων Αξιωματικών Λ.Σ.

Η τιμή ορίστηκε για 5η συνεχή χρονιά στα 35 Ευρώ.

Σ' αυτήν περιλαμβάνεται πλούσιο ΜΕΝΟΥ, κρασί, μπύρες, αναψυκτικά.

Παρακαλούνται οι κ.κ. συνάδελφοι να δηλώσουν τη συμμετοχή τους εγκαίρως στα τηλέφωνα, 210 4119868 Γραμματεία Ε.Α.Α.Λ.Σ., 210 8959196 και 6977 221028 κ. Νικόλαος Γκλεζάκος.

Λόγω των περιορισμένων θέσεων θα τηρηθεί σειρά προτεραιότητας.

ΑΝΑΚΟΙΝΩΣΗ

Ο περιοδοντολόγος Ιατρός Παναγιώτης Κορομάντζος (γιος του συναδέλφου μας Υποναυάρχου Λ.Σ. ε.α. Κορομάντζου Αλέξανδρου) αναγορεύθηκε στις αρχές Ιουλίου 2011 Διδάκτωρ του Εθνικού και Καποδιστριακού Πανεπιστημίου Αθηνών.

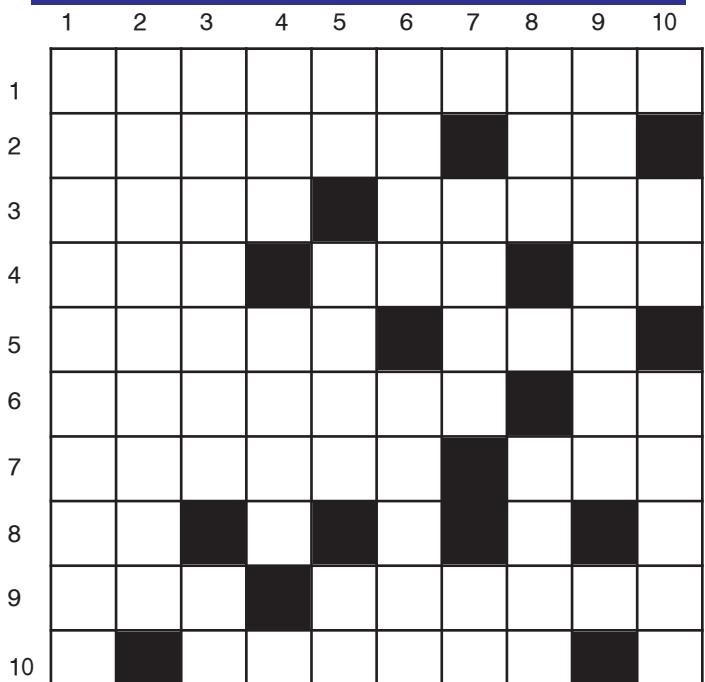
ΟΡΙΖΟΝΤΙΑ

- Σχετική με κραδασμούς, αλλά και με κονδύλια της ΕΕ
- Πρωτεύουσα του νομού μας - Το μικρό ροκέ στο σκάκι.
- Πρωτεύουσα κράτους της Ν. Αμερικής - Βασικό στοιχείο της ινδουιστικής διδασκαλίας.
- Προστακτική του ορώ - Δωρικό άρθρο - Παρακινεί.
- Λιμάνι της Ισπανίας - Διάσημος Ρώσος σκακιστής
- Μητέρα και σύζυγος του Οιδίποδα - Νότα (αντ.).
- Ψευδώνυμο του λόγιου, ακαδημαϊκού και πολιτικού Γεωργίου Αθανασιάδη - Νόβα - Το λένε συχνά οι πολιτικοί
- Αντιθετικός σύνδεσμος.
- Δορά ζώου (καθ., αντ.) - Έλλειψη ηθικής αξίας
- Γνωστή η του σεληνόφωτος.

ΚΑΘΕΤΑ

- Αθηναίος πολιτικός (452 - 404 π.Χ.).
- Υποδηλώνει ως αφετηρία τα παιδικά χρόνια (καθ.).
- Πρόεδρος της Νικαράγουα (1979 - 1990) - Αναφορική αντωνυμία (αρχ.).
- Ακρωτήρι της Πελοποννήσου - Κι αυτό επιπλέει (ξεν.).
- Συνεχόμενα στο αλφάριθμο - Δεικτική αντωνυμία - Υποθέτει.
- Αυτό δεν καίγεται - Γεωργικό εργαλείο.
- Κάτοικος πόλης (θηλ.) - Άρθρο (αντ.).
- Συνεχής κίνηση, συνήθως υγρών (αντ.) - Τρέλα
- Κράτος της Αφρικής.
- Το διό με το 4 γ' οριζ. - Γάλλος ζωγράφος.

ΣΤΑΥΡΟΛΕΞΙΟ Αρ. 18

Υποναύαρχος Λ.Σ. (ε.α.) Ν. Βάρφης

ΜΙΑ ΕΘΝΙΚΗ ΕΠΕΤΕΙΟΣ ΑΦΙΕΡΩΜΑΤΟΣ

Την Τετάρτη 2 Νοεμβρίου τ.ε. και ώρα 19.00 ο ΠΕΙΡΑΪΚΟΣ ΣΥΝΔΕΣΜΟΣ αφιέρωσε την καθιερωμένη ετήσια εκδήλωση του Συνδέσμου για το ιστορικό γεγονός της 28ης Οκτωβρίου 1940, στη δράση του Λιμενικού Σώματος στον πόλεμο του '40 και την Κατοχή και στη συμβολή του Εμπορικού Ναυτικού στη νίκη των συμμάχων.

Η εκδήλωση πραγματοποιήθηκε στην αίθουσα τελετών «Βαρώνου Κίμωνος Ράλλη» του μεγάρου του Συνδέσμου, παρουσία εκπροσώπων του Μητροπολίτη και των Αρχών της Πόλεως του Πειραιά, του Αρχηγού και Υπαρχηγού του Λιμενικού Σώματος Αντιναυάρχων κ.κ. Κων/νου Σούλη και Θεόδωρου Φουστάνου, Επιτίμων Αρχηγών, μεγάλου αριθμού εν ενεργεία και αποστρατεία Αξ/κών Λ.Σ., και αντιπροσωπείας Ναυτικών Δοκίμων, συνοδευομένων από τον Αντιπλοίαρχο Λ.Σ. Μπουρνιά και πλήθος εκλεκτών προσκεκλημένων. Την όλη τελετή πλαισίωσε η φιλαρμονική του Δήμου Πειραιώς.

Κατά το πρόγραμμα - το οποίο παρουσίασε η Έφορος καλλιτεχνικού του Συνδέσμου, κ. Πόπη Καλούδη - χαιρετισμό απηύθυναν η Πρόεδρος του Συνδέσμου κ. Φερενίκη Θεοχάρη - κόρη του αειμνήστου ναυάρχου Παναγιώτη Θεοχάρη, Επιτίμου Αρχηγού του Λιμενικού Σώματος - και ο Ά' Αντιπρόεδρος του Συνδέσμου κ. Ευάγγελος Αθηναίος - παλαιός φίλος και γνώριμος από τη μακρά θητεία του στο Υπουργείο Εμπορικής Ναυτιλίας στο οποίο υπηρέτησε ως Πολιτικός Υπάλληλος.

Κύριοι ομιλητές υπήρξαν οι ναύαρχοι Γ. Καλαρώνης Πρόεδρος της ΕΑΑΛΣ και Κ. Μ. Σταμάτης, Αριστίνδην μέλος του Δ.Σ. της Ενώσεως μας αντίστοιχα, με θέματα «Η δράση του Λιμενικού Σώματος στον πόλεμο του '40 και την Κατοχή» και «Λιμενικό Σώμα και Εμπορικό Ναυτικό στον Πόλεμο 1940 - 1945».

Τα σχετικά κείμενα παρατίθενται παρακάτω:

Α' ΑΝΑΦΟΡΑ ΣΤΟΝ ΕΟΡΤΑΣΜΟ ΤΗΣ 28ΗΣ ΟΚΤΩΒΡΙΟΥ 1940

ΑΠΟ ΤΗΝ ΠΡΟΕΔΡΟ ΤΟΥ Π.Σ. κα ΦΕΡΕΝΙΚΗ ΘΕΟΧΑΡΗ

ΤΕΤΑΡΤΗ 2 ΝΟΕΜΒΡΙΟΥ 2011

Είμαστε όλοι εδώ σ' αυτή τη σεμνή τελετή, για να τιμήσουμε ένα ιστορικό γεγονός, την 28η Οκτωβρίου 1940.

Μια Ιστορική μνήμη από τις τόσες οι οποίες ενσωματώνονται στη Μακράνη, Λαμπρή και Μεγαλειώδη Ιστορική πορεία του Ελληνικού Έθνους.

Εβδομήντα ένα χρόνια έχουν περάσει, από την ημέρα εκείνη όταν ο τότε Πρωθυπουργός της Ελλάδας Ιωάννης Μεταξάς, είπε την ιστορική λέξη "ΟΧΙ", εκφράζοντας το αίσθημα ενός λαού ο οποίος τρέφει ιερή αγάπη στον κεντρικό πόλο, γύρω από τον οποίο ζει, δημιουργεί και στρέφεται όλη του η ζωή "την πατρίδα του".

Ενός λαού, ο οποίος στις κρίσιμες εκείνες εθνικές στιγμές, παραμέρισε κάθε αντιπαλότητα, και επιστρατεύοντας όλα εκείνα τα θαυμαστά και απαράμιλλα προτερήματα της φυλής μας, διαπνέομενος από αίσθημα της αυταπάρνησης, αυτοθυσίας, γενναιοψυχίας, ηρωισμού, πίστης και αγάπης για τη θρησκεία και το θεσμό της οικογένειας, θυσίασε το πολυτιμότερο αγαθό στο βωμό της ελευθερίας της πατρίδας του, τη ζωή του.

Ο Β' Παγκόσμιος πόλεμος, τον οποίο άλλοι από εμάς έζησαν και άλλοι πληροφορήθηκαν τα γεγονότα από αφηγήσεις και ιστορικά ντοκουμέντα, ήταν μια τραγική περιπέτεια για όλους όσους ενεπλάκησαν σ' αυτόν.

Στο διάβα του προκάλεσε μεγάλη δυστυχία, πόνο, στέρηση, ερήμωση και πένθος. Ξεκλήρισε ολόκληρες ανθρώπινες πόλεις και άφησε πίσω του νεκρούς, πολλούς νεκρούς και ποταμούς αίματος. Ισοπέδωσε δημιουργήματα αιώνων, υποβάθμισε και καταδυνάστευσε την προσωπική ελευθερία και την ανθρώπινη υπόσταση.

Αγαπητοί φίλοι, ο εορτασμός κάθε χρόνο της 28ης Οκτωβρίου 1940, του μεγάλου αυτού ιστορικού γεγονότος και η αναφορά σε γεγονότα και ηρωικές πράξεις, είναι ο απειροελάχιστος φόρος τιμής προς όλους αυτούς που έχασαν τη ζωή τους για να διαφυλάξουν τα ιερά και τα όσια της πατρίδος μας.

Θα ήταν όμως επιβεβλημένο, να σταθούμε λίγο και να αγγίξουμε τον απόχρο αυτού του ιστορικού τραγικού γεγονότος, ο οποίος ακόμη και σήμερα θα πρέπει να μας προβληματίζει, γιατί όταν οι σάλπιγγες του πολέμου εσγήσαν, ολόκληρη η ανθρωπότητα ταλαιπωρημένη από την οδύνη του, οραματίστηκε έναν κόσμο ειρηνικό, που όλοι οι λαοί, πάνω σε αυτό τον πλανήτη, θα μπορούσαν να αγγίξουν το όραμά τους για Δικαιοσύνη, Αξιοκρατία, Πνευματική και Κοινωνική αναβάθμιση και την περιφρούρηση των ανθρωπίνων δικαιωμάτων τους.

Δυστυχώς όμως, η πολιτισμένη ανθρωπότητα, αν και κατέβαλε κατά καιρούς προσπάθειες για να εδραιώσει, όχι μόνο την πολιτική της Παγκόσμιας Ειρήνης, αλλά και το ευζην των λαών, οι προσπάθειες αυτές έμειναν ατελέσφορες και άκαρπες, με αποτέλεσμα ακόμη και σήμερα να αντιμετωπίζουμε απάνθρωπα και αιματηρά γεγονότα, από σκοπιμότητες οι οποίες καμία σχέση δεν έχουν με τον απλό άνθρωπο, την αδιαφορία για την υποβάθμιση της ανθρώπινης υπόστασης, την απληστία άρρηκτα συνδεδεμένη με οικονομικά συμφέροντα και προνόμια και δυστυχώς την γενικότερη σημειωνή οικονομική ύφεση, η οποία μαστίζει τον κόσμο, με τα ολέθρια αποτελέσματά της και της οποίας προοίμιο ήταν η έλλειψη υιοθέτησης Αρχών και Αξιών της ζωής, από τους κατέχοντες.

Ας ευχηθούμε όπως, κάποια στιγμή, απαλλαγόμε από τα ύποπτα και απατηλά πλέγματα, τα οποία υφαίνουν την υποκριτική και αναποτελεσματική διεθνή διπλωματία και ας αγωνιστούμε για να αντιλαήσει έως τα πέρατα του κόσμου, ένα βροντερό "ΟΧΙ", σε όλους όσους επιβουλεύονται την ειρήνη, την ελευθερία, την αξιοπρέπεια, την αλήθεια και τα αγαθά του λαού μας και γενικότερα, όλων των λαών πάνω σε αυτό τον πλανήτη.

ΡΩΜΕΝΗ ΣΤΟ ΛΙΜΕΝΙΚΟ ΣΩΜΑ

Πάντοτε όμως μέσα στα πλαίσια της νομιμότητας, των αρχών της Δημοκρατίας και του σεβασμού μας στο θεσμό του Δημοκρατικού πολιτεύματος της πατρίδας μας.

Η σημερινή εκδήλωση είναι αφιερωμένη στη δράση του Λιμενικού Σώματος στον πόλεμο του '40 και στην κατοχή και στο Ελληνικό Εμπορικό Ναυτικό, το οποίο πιστό στις μακραίωνες παραδόσεις του, έλαβε μέρος στο Β' Παγκόσμιο Πόλεμο και προσέφερε ανεκτίμητες υπηρεσίες στον αγώνα για την ελευθερία των λαών.

Οι αποψινοί αξιόλογοι ομιλητές, τους οποίους θα ήθελα να καλωσορίσω και ευχαριστήσω και εκ μέρους του Διοικητικού Συμβουλίου και προσωπικά για τη συμμετοχή τους στην αποψινή εκδήλωση είναι:

Ο Υποναύαρχος Λ.Σ. ε.α. κος Γεώργιος ΚΑΛΑΡΩΝΗΣ και Πρόεδρος της Ενώσεως Αποστράτων Αξιωματικών του Λ.Σ. ο οποίος θα αναπτύξει το Θέμα: "Δράση του Λ.Σ. στον πόλεμο 1940 και την κατοχή" και ο Υποναύαρχος Λ.Σ. ε.α. κος Κώστας Μιχ. ΣΤΑΜΑΤΗΣ, ο οποίος θα αναφερθεί στο "Λιμενικό Σώμα και το Εμπορικό Ναυτικό στον πόλεμο 1940- 1945".

Το Λιμενικό Σώμα, το υπηρετούν Αξιωματικοί υψηλής Πνευματικής στάθμης, με Πανεπιστημιακές και Μεταπτυχιακές Σπουδές και μέχρι τούδε, εντάσσετο στο Υπουργείο Εμπορικής Ναυτιλίας.

Με τις Τεχνοκρατικές γνώσεις των στελεχών του και τις άριστα οργανωμένες υπηρεσίες του, καλύπτει κατά τον καλύτερο δυνατό τρόπο, άμεσα και αποτελεσματικά, όλα τα θέματα τα οποία άπτονται στη λειτουργία του.

Η παρουσία του στο Υπουργείο Εμπορικής Ναυτιλίας, εκτός των άλλων, ήταν άρρηκτα συνδεδεμένη με την Ελληνική Εμπορική Ναυτιλία η οποία τόσα προσέφερε, όχι μόνο κατά την περίοδο του πολέμου, αλλά και σε ειρηνικές περιόδους, με την εισροή συναλλαγμάτων στη μεταπολεμική ταλαιπωρημένη Ελλάδα.

Το Υπουργείο αυτό σήμερα έχει καταργηθεί. Πιστεύω ότι οι άμεσες ανάγκες και τα μεγάλα προβλήματα τα οποία έχουν δημιουργηθεί από τη μη ύπαρξή του, θα αναγκάσουν τους ιθύνοντες να αναθεωρήσουν την αρχική τους απόφαση.

Το Υπουργείο Εμπορικής Ναυτιλίας ανήκε στους Ναυτικούς της Πατρίδος μας και ιδιαίτερα στην πόλη του Πειραιά, αφού οι περισσότεροι από τους κατοίκους του είναι Ναυτικοί εν ενεργείᾳ ή συνταξιούχοι.

Τελειώνοντας, θα ήθελα να ευχαριστήσω τον αναπληρωτή μουσουργό και τα μέλη της Φιλαρμονικής Μπάντας του Δήμου Πειραιά για την παρουσία τους στην αποψινή Εκδήλωση και όλους εσάς οι οποίοι είχατε την ευγένεια να αποδεχτείτε την πρόσκλησή μας και να σας παρακαλέσω να τηρήσουμε ενός λεπτού σιγή, για όλους εκείνους τους ανώνυμους γενναίους και ανιδιοτελείς πατριώτες που έδωσαν το αίμα τους ως ιερά σπονδή εις το βωμό της ελευθερίας της Πατρίδας τους.

Β' ΧΑΙΡΕΤΙΣΜΟΣ ΕΥΑΓΓΕΛΟΥ ΑΘΗΝΑΙΟΥ

Κυρίες και κύριοι,

Με ιδιαίτερη χαρά βλέπω απόψε στο βήμα του Πειραιϊκού Συνδέσμου δύο παλαιούς φίλους, με τους οποίους βρεθήκαμε στον χώρο της Ναυτιλίας μαζί για πολλά χρόνια.

Και οι δυο ομιλητές με την ευκαιρία της εθνικής επετείου που

Σπηλιμότυπα από την τελετή της Επετείου της 28ης Οκτωβρίου 1940 για το Λιμενικό Σώμα στον Πειραιϊκό Σύνδεσμο (2 Νοεμβρίου 2011)

γιορτάσαμε αυτές τις μέρες, θα αναφερθούν στην προσφορά του Λιμενικού Σώματος και του Εμπορικού Ναυτικού σε κρίσιμες για την χώρα μας περιόδους.

Εάν γυρίσουμε το βλέμμα μας στο παρελθόν και στην ιστορία μας, θα δούμε πόσο σημαντική υπήρξε για την Ελλάδα η ναυτιλία.

Δεν θα αναφερθώ στα ξύλινα τείχη, ούτε στη προσφορά της ναυτιλίας κατά τους αγώνες της ελευθερίας, αλλά ούτε για την περίοδο του 1940-1945 που θα μιλήσουν οι εκλεκτοί ομιλητές μας.

Απλώς, θα υπογραφμίσω μια περίοδο νεώτερη όταν η Ελλάδα βγήκε καθημαγμένη από τον Δεύτερο Παγκόσμιο Πόλεμο.

Τότε, πρέπει να μετρηθεί πόσο συνετέλεσε το Λιμενικό Σώμα και το Υπουργείο Εμπορικής Ναυτιλίας γενικότερα στην ανάπτυξη της Ναυτιλίας μας και στην παράλληλη οικονομική ανάπτυξη της πατρίδας μας, με την απασχόληση χιλιάδων Ελλήνων ναυτικών στα πλοία και με παράπλευρη χρησιμοποίηση εκατοντάδων επιχειρήσεων τροφοδοσίας, επισκευής πλοίων, πρακτορεών και πολλών άλλων ειδικοτήτων αλλά και οικοδομήσεως κτιρίων για τη στέγαση των ναυτιλιακών εταιρειών κυρίως στον Πειραιά.

Σε ένα ταχύ χρονικό διάστημα έγινε η πρώτη ναυτιλία του κόσμου με ότι αυτό συνεπήγετο για την παρουσία της Ελλάδος μας στο Διεθνή χώρο και κυρίως στην προβολή αυτής.

Αυτή η άνοδος οφείλεται κατά ένα μεγάλο ποσοστό στον φορέα της Ναυτιλίας, το Λιμενικό Σώμα. Ένα φορέα που χρησιμοποιούσε επιστημονικό προσωπικό, στρατιωτικό και πολιτικό, ένα φορέα οργανωμένο σωστά, που με τη συγκρότησή του και τους αυστηρούς κανονισμούς λειτουργίας του, απέκλειε όλες εκείνες τις εκτροπές που έγιναν τα τελευταία χρόνια στη χώρα μας στον τομέα της Δημόσιας Διοίκησης.

Παρά ταύτα, ορισμένες κυβερνήσεις των τελευταίων χρόνων έκαναν ότι μπορούσαν να διαλύσουν αυτόν τον φορέα, καταφανώς για στενά κομματικά συμφέροντα, ώστε να βρουν θέσεις για φίλους και γνωστούς.

Πρέπει να γίνει ευρύτερα γνωστό ότι η διάλυση του Υπουργείου Ναυτιλίας που κρατούσε δεμένη τη Ναυτιλία με την πατρίδα αφωγό και βοηθό, στην αποστολή της ήταν μεγάλο λάθος, ήταν ανοσιούργημα, ανίερη πράξη, ανεύθυνη ενέργεια.

Εκατομμύρια ήταν το συνάλλαγμα που έμπαινε στη χώρα μας. Τώρα, στις ημέρες μας, κατάφεραν οι πολιτικοί μας όλο αυτό

το συνάλλαγμα να πηγαίνει στις Φιλιππίνες και στις άλλες χώρες του τρίτου κόσμου, από τις οποίες η Ναυτιλία μας αναγκάστηκε από κυβερνητικές περιέργεις μεθοδεύσεις να αντλεί πληρώματα.

Ακόμη, οι ίδιοι κατάφεραν να αποκοπεί κάθε άλλη οικονομική συναλλαγή με την πατρίδα μας.

Βέβαια το θέμα είναι σημαντικό και τεράστιο και δεν χωράει σε ένα χαρτετισμό.

Τώρα θα πρέπει να καλωσορίσω τους ομιλητές μας, με δυο μόνο λόγια.

Κατ' αρχήν καλωσορίζω τον Πρόεδρο της Ενώσεως Αποστράτων Αξιωματικών Λ.Σ. ναύαρχο κ. Γεώργιο Καλαρώνη. Μία πρωσικότητα συγκροτημένη, έναν άνθρωπο εργατικό, έντιμο με το χαμόγελο στα χείλη, προσιτό σε όλους και αποτελεσματικό στη δουλειά του.

Επίσης να καλωσορίσω τον προσωπικό μου φίλο, ναύαρχο κ. Κώστα Σταμάτη, ένα άτομο που συνοδεύεται με όλες τις αρετές του πνευματικού ανθρώπου.

Με ένα αξιόλογο συγγραφικό έργο στο γνωστικό και επαγγελματικό του αντικείμενο.

Ακόμη είναι ένας πολυγραφότατος λογοτέχνης, δοκιμιογράφος και ποιητής που με τα βιβλία του μας χαρίζει πνευματική ανάταση.

Κυρίες και κύριοι,

Σας ευχαριστώ για την παρουσία σας στο ιστορικό σπίτι μας, τον Πειραιϊκό Σύνδεσμο που έχει ακατάλυτους δεσμούς με τη Ναυτιλία.

Εδώ έγινε η πρώτη Σχολή Ασυρματιστών και λειτούργησε η αποδοτική Σχολή Μηχανικών που τροφοδότησαν και οι δυο Σχολές με άριστα στελέχη τη ναυτιλία μας, για δεκαετίες.

Στο σημείο αυτό η ποιήτρια κ. Τούλα Μπούτου διάβασε τα βιογραφικά σημειώματα των δυο ομιλητών Υποναυάρχων Λ.Σ. Γ. Καλαρώνη και Κ.Μ. Σταμάτη.

Γ' Η ΔΡΑΣΗ ΤΟΥ ΛΙΜΕΝΙΚΟΥ ΣΩΜΑΤΟΣ ΣΤΟΝ ΠΟΛΕΜΟ ΤΟΥ '40 ΚΑΙ ΤΗΝ ΚΑΤΟΧΗ

Υποναυάρχου Λ.Σ. (ε.α.) Γεωργίου Καλαρώνη

Στιγμιότυπα από την τελετή της Επετείου της 28ης Οκτωβρίου 1940 για το Λιμενικό Σώμα στον Πειραιϊκό Σύνδεσμο (2 Νοεμβρίου 2011)

Υπήρξε πράγματι επιτυχής η πρωτοβουλία του Δ.Σ. του Πειραιϊκού Συνδέσμου να αφιερώσει την φετινή πανηγυρική εκδήλωση για τον εορτασμό της 28ης Οκτωβρίου, στο έργο και τη δράση των ανδρών του Λιμενικού Σώματος κατά την διάρκεια του Β' Πα-

γκοσμίου Πολέμου και της κατοχής.

Με την εκδήλωση αυτή, ο Πειραιϊκός Σύνδεσμος τιμά τον Πειραιά, το πρώτο Λιμάνι της Χώρας στο οποίο χτυπά η καρδιά της Ναυτικής Ελλάδας και ο οποίος, όπως είναι φυσικό, φιλοξενεί την έδρα του Λιμενικού Σώματος και ως εκ τούτου αποτελεί το κύριο πεδίο ανάπτυξης των δραστηριοτήτων του, οι οποίες ωστόσο διατηνίζονται όχι μόνο στον ελληνικό θαλάσσιο χώρο αλλά και πολύ πέραν αυτού, σε όλες εκείνες τις απανταχού της υφρηλίου θάλασσες όπου περήφανα κυματίζει η Σημαία μας στις πρύμνες των πλοίων μας.

Θα μπω αμέσως στο θέμα μου.

Την 28η Οκτωβρίου ήχησε στην Ελλάδα παιάνας πολεμικός. Η δραματική πραγματικότητα που δημιούργησαν οι πολεμικές συνθήκες κατέδειξαν το εύρος των πολεμικών αρμοδιοτήτων του Υφυπουργείου τότε Εμπορικής Ναυτιλίας και ανέδειξαν τις στρατιωτικές αρετές του προσωπικού του Λιμενικού Σώματος.

Οι επιτελικές Υπηρεσίες του Κέντρου και η εκτελεστική εξουσία των Λιμενικών Αρχών έπρεπε να προσαρμοστούν στη νέα πραγματικότητα που για πρώτη φορά αντιμετωπίζοταν.

Τα προβλήματα που αντιμετώπιζε το Υφυπουργείο Εμπορικής Ναυτιλίας και δυσχερή ήταν και περίπλοκα. Πιο συγκεκριμένα: Η τύχη των ποντοπόρων πλοίων ανά την υφήλιο, η επάρκεια των πληρωμάτων, η προστασία των ναυτικών και των οικογενειών τους, η εξασφάλιση των μέσων διεξαγωγής των στρατιωτικών μεταφορών, η οργάνωση των ακτοπλοϊκών συγκοινωνιών της χώρας, αλλά και ένα πλήθος άλλων σπουδαίων θεμάτων απαιτούσαν άμεσες, ορθές, και αποτελεσματικές αποφάσεις, αλλά και σύντονες ταχύτατες ενέργειες.

Άμεση και επιτυχής υπήρξε η μετάπτωση της λειτουργίας όλων των Υπηρεσιών του Λιμενικού Σώματος από την κατάσταση της Ειρήνης σ' εκείνη του Πολέμου.

Οι ανά την επικράτεια Λιμενικές Αρχές αλλά και εκείνες που ιδρύθηκαν στα καταληφθέντα από το στρατό μας εδάφη της Αλβανίας, προσαρμόζονταν με ευελιξία στις μεταβαλλόμενες συνθήκες, που οι διάφορες φάσεις του πολέμου δημιουργούσαν.

Δυστυχώς ο χρόνος δεν επιτρέπει να αναφερθώ διεξοδικά στη δράση επί μέρους Λιμενικών Αρχών και προσωπικού για την αντιμετώπιση εξαιρετικών και απρόβλεπτων περιστατικών που καθημερινά δημιουργούσε ο Πόλεμος. Πρέπει όμως να πούμε ότι το προσωπικό των Λιμεναρχείων ανταπεξήλθε με ιδιαίτερη επιτυχία σε έργα ιδιότυπα, πολλά από τα οποία παρουσιάζουν εντυπωσιακή μοναδικότητα, όπως η ζεύξη γεφυρών, η μετασκευή φορτηγίδων, η διά ξηράς μέσω ορεινών όγκων μεταφορά πλοιαρίων σε λίμνες, η συνοδεία αιχμαλώτων, η εξουδετέρωση ναρκών, ακόμα και η ένοπλη σύγκρουση με τμήματα του εχθρού.

Ιδιαίτερη μνεία θα πρέπει να γίνει για τη δράση όλου του προσωπικού του Κεντρικού Λιμεναρχείου Πειραιώς, το οποίο επιτέλεσε έργο μέγα για την εξασφάλιση της απρόσκοπτης διενέργειας των στρατιωτικών μεταφορών αλλά και του εν γένει εφοδιασμού της χώρας.

Και τούτο σε ιδιαίτερα δυσχερείς συνθήκες έντασης, σφρόδων βομβαρδισμών και εκρήξεων. Συγκριακά θα αναφέρω για τη δράση του Υποπλοιάρχου τότε και αργότερα Ναυάρχου και Αρχηγού του Λιμενικού Σώματος και Γ.Γ. του Υπουργείου κατά τη βραχύβια κυβέρνηση Παναγιώτη Κανελλόπουλου το 1967, Παναγιώτη Θεοχάρη, πατέρα της Προέδρου του Πειραιϊκού Συνδέσμου κ. Φερενίκης Θεοχάρη, ο οποίος χάρη στην οργάνωση δικτύου πληροφοριών κατέστησε δυνατή την κυκλοφορία καθημερινού δελτίου ασφάλειας λιμένος.

Αλλά και πέραν τούτου σε συνεργασία με τον αρχιπλοηγό του Λιμένος καπ. Αγηστήλαο Λεοντακιανάκο παρήχαν, μέσω των αντιστασιακών οργανώσεων "Ομηρος", "Αλίκη", "Μπουμπουλίνα", "Βύρωνας", πολύτιμες πληροφορίες στο συμμαχικό στρατηγείο Μ. Α-

νατολής, για την κίνηση Γερμανικών πλοίων, πολλά από τα οποία βυθίστηκαν από τα συμμαχικά υποβρύχια κατόπιν ενέδρας. Για τη δράση τους αυτή, ο μεν καπ. Αγησίλαος Λεοντακιανάκος συνελήφθη από τους Γερμανούς και εκτελέστηκε στο Χαϊδάρι στις 8 Σεπτεμβρίου του 1944, ο δε Παναγιώτης Θεοχάρης κατέφυγε κυνηγμένος, από ορμίσκο της Β. Εύβοιας στη Μέση Ανατολή, μόλις, αποφεύγοντας τη σύλληψή του από τους Γερμανούς.

Κατά το χρονικό διάστημα 1940-1945, το Λιμενικό Σώμα στο σύνολο του λειτούργησε ως συγκροτημένη δύναμη, τόσο στο εξωτερικό όσο και στο εσωτερικό κάτω από ιδιαίτερα αντίξεις συνθήκες.

Η κατάρρευση του μετώπου της Μακεδονίας και οι έκτακτες και ανώμαλες συνθήκες της συνθηκολόγησης, στέρησαν από μεγάλο αριθμό στελεχών των ενόπλων δυνάμεων τη δυνατότητα να προσφέρουν τις υπηρεσίες τους στον κοινό συμμαχικό αγώνα που συνεχίζοταν σε όλα τα μέτωπα. Το πρόβλημα της πλαισώσης της Κυβέρνησης κατά τη διαφυγή της στην Αίγυπτο, υπήρξε περίπλοκο. Ως προς τον κατά θάλασσα στρατό το θέμα της διαφυγής στο εξωτερικό ήταν συγκεκριμένο. Όσοι ανήκαν στο στόλο όφειλαν να τον ακολουθήσουν, θεωρούμενοι σε αντίθετη περίπτωση, λιποτάκτες ή ένοχοι εγκατάλειψης θέσης, ακόμα και ένοχοι εκούσιας παράδοσης σε αιχμαλωσία. Ενώ οι ανήκοντες σε Ναυτικές Υπηρεσίες τυπικά, είχαν απέλθει σε αόριστη άδεια και δεν υπήρξε νομική υποχρέωση να ακολουθήσουν το στόλο αλλά μόνο θητική, εφ' όσον ο στόλος τους είχε ανάγκη.

Στο Λιμενικό Σώμα όμως τα πράγματα δεν ήταν ξεκαθαρισμένα: Από τη μία πλευρά η νόμιμη Κυβέρνηση, στην οποία μετείχε το Υφυπουργείο Εμπορικής Ναυτιλίας, έπαιρνε το δρόμο της εξορίας και είχε ανάγκη προσωπικού για το χειρισμό των θεμάτων ενός μεγάλου εμπορικού στόλου, ο οποίος ως τέταρτο όπλο συμμετείχε στο συμμαχικό αγώνα, σε όλες τις θάλασσες της υδρογείου. Από την άλλη όμως πλευρά το Λιμενικό Σώμα στην Ελλάδα είχε διατηρηθεί συγκροτημένο, έχοντας να επιτελέσει όχι μόνο το ειρηνικό έργο των αρμαδιοτήτων του, αλλά εκ των περιστάσεων καλείτο να επιτελέσει το μέγα έργο του μυστικού πολέμου για το οποίο προσφερόταν ιδιαίτερα η φύση της Λιμενικής Υπηρεσίας.

Πάντως είναι βέβαιο ότι επίσημη ή ανεπίσημη εντολή, γραμμή ή κατεύθυνση, δεν δόθηκε ποτέ. Έτσι η απόφαση παραμονής στην Ελλάδα ή διαφυγής στο εξωτερικό παρέμεινε θέμα επιλογής στον κάθε ένα, ο οποίος έπρεπε να κρίνει ανάλογα με τις εκτιμήσεις του για τη χρησιμότητα των υπηρεσιών του στον έναν τομέα ή τον άλλον.

Βέβαια η απόφαση της διαφυγής δεν ήταν εύκολη υπόθεση. Το όλο εγχείρημα έκρυβε σε κάθε βήμα τρομερούς κινδύνους και περιπτέτεις. Ναυάγια, συλλήψεις, φυλακίσεις, βασανισμοί και τελικά ο θάνατος παραμόνευαν σε όλα τα στάδια της διαδρομής και είναι βαρύς ο φόρος που πλήρωσε το Λιμενικό Σώμα στον τομέα αυτόν. Εύγλωττη η περίπτωση των Υποπλοιάρχων Γεώργιου Κωτούλα και Ηλία Καζάκου που υπήρξαν και οι πρώτοι εκτελεσθέντες στο σκοπευτήριο της Καισαριανής.

Και όμως είναι μακρύς ο κατάλογος των στελεχών του Λιμενικού Σώματος που αποτόλμησε την κίνηση για την πλαισώση της εξόριστης Κυβέρνησης και τη διοίκηση ενός εμπορικού στόλου που χωρίς Πατρίδα συνέχιζε τον υπέρ πάντων αγώνα για τη νεκρανάστασή της.

Η εξάπλωση του πολέμου σε όλες τις θάλασσες και τους Ωκεανούς και οι αδιάκοπες ανάγκες για συνεχή ενίσχυση των μαχόμενων μονάδων των συμμάχων, με άνδρες και πολεμικά εφόδια, κατέστησαν απαραίτητη την διαρκή κίνηση των πλοίων του Εμπορικού Στόλου σε όλα τα πλάτη και σε όλα τα μήκη του πλανήτη. Τη διαρκή αυτή κυκλοφορία των πλοίων στήριξε ένα πυκνό δίκτυο προξενικών Λιμεναρχείων από τον Ινδικό μέχρι τις δύο πλευρές

του Ατλαντικού και τα παράλια της Αφρικής.

Ο ρόλος των Προξενικών Λιμεναρχείων και των Λιμενικών Αξιωματικών στο εξωτερικό, υπήρξε εξαιρετικά περίπλοκος και εν πολλοίς άχαρος. Η περιοχή της μεγαλύτερης κίνησης πλοίων και αυξημένων κινδύνων ήταν ο Ατλαντικός όπου το ρεύμα εφοδίων εξ Αμερικής προς την Ευρώπη έκρινε και την έκβαση του πολέμου.

Πρέπει όντως να παραδεχτούμε ότι ο πόλεμος εκείνος δεν κρίθηκε στα διάφορα μέτωπα αλλά στα θαλάσσια πεδία του Ατλαντικού.

Όμως οι κακουχίες και οι κίνδυνοι των πλόων καθώς και οι κατάλληλες καθοδηγήσεις, οδηγούσαν σε συχνές εντάσεις τις σχέσεις μεταξύ εφοπλιστών και πληρωμάτων. Μέσα σ' αυτό το κλίμα ο Προξενικός Λιμενάρχης - μόνος, αβοήθητος ή και υποβλεπόμενος, έπρεπε να συμβιβάζει τα πράγματα, κινούμενος μεταξύ της ανάγκης της αδιάκοπης κίνησης των πλοίων και της συμμόρφωσης των πληρωμάτων.

Η προσπάθεια όμως συναλλαγής ήταν άμεσα παρεξηγήσιμη και όπως χαρακτηριστικά λέχθηκε, τότε, ο Λιμενάρχης για τους δυσαρεστημένους ναυτικούς ήταν φασίστας και για τους μη ικανοποιημένους εφοπλιστές, κομμουνιστής. Έτσι χωρίς μέσον όρο.

Όμως η αντικειμενική κρίση της ιστορίας δικαίωσε την προσφορά του Λιμενικού Σώματος. Οι Λιμενικοί Αξιωματικοί στάθηκαν στο ύψος των περιστάσεων βαλλόμενοι απ' όλες τις μεριές. Αποδείχτηκαν ικανοί, έμπειροι, έντιμοι και αποτελεσματικοί.

Στο εσωτερικό οι κίνδυνοι που απειλούσαν τους άνδρες του Λιμενικού Σώματος καθώς και οι δυσχερείς συνθήκες εργασίας τους σε όλους τους τομείς, δεν υπολείποντο αυτών των συναδέλφων τους του εξωτερικού. Από το κοινωνικό έργο, τη συγκρότηση αντιστασιακών ομάδων για διενέργεια δολιοφθορών, την οργάνωση πληροφοριακών δικτύων για συλλογή πολεμικών πληροφοριών και δημιουργία μηχανισμών μετάδοσης στο Συμμαχικό Στρατηγείο της Μέσης Ανατολής ως την οργάνωση πλόων διαφυγής Ελλήνων πατριωτών και Αγγλών στρατιωτικών για τη συνέχιση του αγώνα στα διάφορα μέτωπα του πολέμου.

Λίγα λόγια για την δράση των ανδρών εκείνων στο εσωτερικό:

Στο κοινωνικό τομέα το Λιμενικό Σώμα υπήρξε ο φορέας που στήριξε τον Έλληνα ναυτικό και την Ελληνική ναυτική οικογένεια καθ' όλο το διάστημα της κατοχής. Τα ενισχυμένα επιδόματα ανεργίας καθώς και τα ελαστικά ή και μεροληπτικά κριτήρια σύνταξης των καταλόγων δικαιούχων, επέτρεψε να χρηματοδοτούνται οικογένειες ακόμα και εκείνων οι οποίοι εμάχοντο στο πλευρό των συμμάχων ναυτολογημένοι σε ενεργά πλοία που εκτελούσαν συμμαχικές μεταφορές. Κι όλα αυτά κάτω από την μύτη των δυνάμεων κατοχής.

Τον Δεκέμβριο του 1941 όταν το εφιαλτικό φάσμα της πείνας έκανε αισθητή την παρουσία του στην κατεχόμενη Ελλάδα, οι Λιμενικές Υπηρεσίες κινήθηκαν αστραπαία και λειτούργησαν τα περίφημα ναυτικά συσσίτια, τα οποία έσωσαν κυριολεκτικά απ' τον εξ αστίας θάνατο, ένα μεγάλο μέρος άνεργων ναυτικών αποφραντισμένων οικογενειών καθώς και οικογενειών ναυτικών αποκλεισθέντων στο εξωτερικό και ναυτολογημένων σε επιταγμένα πλοία από την εξόριστη Ελληνική Κυβέρνηση. Υπολογίζεται ότι διανέμονταν καθημερινά 25.000 μερίδες τροφής, σε εποχή που η εσασφάλιση του επιούσιου υπήρξε θέμα επιβίωσης.

Ιδιαίτερα σημαντική υπήρξε η συμβολή του Λιμενικού Σώματος στον τομέα συλλογής στρατιωτικών και ναυτικών πληροφοριών και ενημέρωσης της Ελληνικής Κυβέρνησης του Καΐρου και του Συμμαχικού στρατηγείου της Μ. Ανατολής.

Είναι γνωστή η συμμετοχή Λιμενικών Αξιωματικών στις αντιστασιακές οργανώσεις "Ομήρος", "Αλίκη", "Κόδρος", "Στρατιά Σκλαβωμένων Νικητών", "Τρίαινα", "Αγωνιζόμενη Ελλάς" που είναι και οι πλέον προβεβλημένες, με έργο συλλογής σημαντικών πλη-

ροφοριών για τις καταβαλλόμενες προσπάθειες των Γερμανών να ενισχύσουν το Αφρικανικό Εκστρατευτικό Σώμα του στρατηγού Ρόμελ, πολλές από τις οποίες κατάφεραν να ακυρώσουν.

Ίστης σπουδαιότητας υπήρξε η συμβολή των στελεχών του Λιμενικού Σώματος στην οργάνωση και διευκόλυνση των φυγαδεύσεων Ελλήνων και Άγγλων Στρατιωτικών προς τη μέση Ανατολή. Καθημερινά από τις πιο απίθανες ακτές της Αττικής της Εύβοιας αλλά και της νησιωτικής Ελλάδας, ένας ολόκληρος στόλος πετρελαιοκινήτων σκαφών εφοδιασμένων με πλαστά ταξιδιωτικά έγγραφα από Λιμενικές Αρχές, μετέφεραν έναν απίθανο αριθμό φυγάδων, από την κατεχόμενη χώρα, στον ελεύθερο κόσμο για ενίσχυση των συμμαχικών δυνάμεων.

Είναι μακρύς ο κατάλογος των Λιμενικών εκείνων που από το βαθμό του αρχαιότερου αξιωματικού μέχρι του νεώτερου Υπαξιωματικού και Λιμενοφύλακα έδωσαν το παρόν με αυταπάρνηση, ήθος και πατριωτισμό, φανατικά προστηλώμενο στο καθήκον.

Αποφεύγω να αναφέρω συγκεκριμένα ονόματα καθ' όσον δεν μας επιτρέπει ο χρόνος, αλλά ελλοχεύει και ο κίνδυνος τυχόν ακούσια παράληψη να χρεωθεί στον ομιλούντα ως αμέλεια ή μεροληψία.

Τις δυσχέρειες κάτω από τις οποίες συντελείτο το Τιτάνειο εκείνο έργο μαρτυρεί ο αριθμός των ηρωϊκών εκείνων ανδρών και οι συνέπειες των παράνομων δραστηριοτήτων τους οι οποίες, από συλλήψεις και καθημερινές ανακρίσεις, εξεικνούντο μέχρι βασανισμών, φυλακίσεων, εγκλεισμών σε ιταλικές φυλακές. Κάποιοι εκτελέστηκαν και κάποιοι άλλοι οδηγήθηκαν στο Νταχάου και σε άλλα Γερμανικά στρατόπεδα συγκεντρώσεως από όπου οι τελευταίοι αφέθησαν ελεύθεροι μετά την πτώση της Γερμανίας.

Σίγουρα ο αριθμός των θυμάτων θα ήταν μεγαλύτερος κι αν δεν θρηνήσαμε περισσότερα θύματα είναι γιατί κανένας συλληφθείς λιμενικός δεν μαρτύρησε τους συνεργάτες του, αλλά και γιατί πολλοί, πληροφορούμενοι εγκαίρως την επικείμενη σύλληψή τους κατάφερναν να διαφεύγουν στο εξωτερικό την τελευταία στιγμή.

Χωρίς αμφιβολία τα περιστατικά που έχουν κατά καιρούς καταγραφεί και έχουν γίνει γνωστά είναι σαφώς λιγότερα από εκείνα, που πραγματοποιήθηκαν, διότι η μυστικότητα της δράσης ήταν όρος απαραίτητος για την ασφάλεια του προσωπικού και την επιτυχία του έργου, άλλωστε κάποιοι από τους πρωταγωνιστές δεν επέζησαν ή χάθηκαν, οι δε επιζήσαντες υπήρξαν ιδιαίτερα φειδωλοί σε διηγήσεις έργων και πράξεων καθ' ημάς ηρωϊκών, καθ' εκείνους, οφειλομένων εκ καθήκοντος και φιλότιμου στρατιωτικού, στην Πατρίδα.

Η όλη δραστηριότητα των ανδρών του Λιμενικού Σώματος στο εξωτερικό και το εσωτερικό και η εν γένει συμβολή του Σώματος στην πανεθνική προσπάθεια για την τελική νίκη των δυνάμεων της ελευθερίας και της Δημοκρατίας, υπήρξε σημαντική. Το γεγονός αναγνωρίστηκε πανηγυρικά από τους διασημότερους πολιτικούς και στρατιωτικούς ηγέτες Έλληνες και Βρετανούς και εγκωμιάσθηκε με παραστατικές εκθέσεις, ημερήσιες Διαταγές, εύφημες μνείες, παρασημοφορήσεις, προτάσεις προαγωγών και λοιπών στρατιωτικών τιμών.

Τέλος η επίπονη πορεία των πολεμικών επιχειρήσεων προς την τελική νίκη, κατέδειξε για άλλη μια φορά την σημασία του Εμπορικού Ναυτικού ως τέταρτου όπλου και τη συμβολή του σ' αυτήν. Μέσα στη δίνη του πολέμου καταδείχθηκε ανάγλυφη η αλληλεξάρτηση και η στενή συνεργασία του εφοπλισμού, των ναυτικών και του υποστρητικού κρατικού μηχανισμού, όσον αφορά τα καθ' ημάς, του Λιμενικού Σώματος. Αποτέλεσμα των παραπρήσεων αυτών, αλλά και της ανάγκης της μεγιστοποίησης των ωφελημάτων της εθνικής οικονομίας από την εμπορική ναυτιλία υπήρξε το γεγονός ότι το Υφυπουργείο Εμπορικής Ναυτιλίας που τον Μάιο του 1941 ακολουθούσε την Ελληνική Κυβέρνηση στην

εξορία, επανήλθε στην Ελεύθερη Ελλάδα με δόξα και τιμή ως Υπουργείο Εμπορικής Ναυτιλίας τον Οκτώβριο του 1944.

Έκπτοτε στην πορεία του δεν διέψευσε τις προσδοκίες που επενδύθηκαν σ' αυτό. Το Λιμενικό Σώμα που το επάνδρωσε περίπου στο σύνολό του, οδήγησε την παραγωγή του, με ρυθμούς πρωτόγνωρους και ίσως μοναδικούς για την ελληνική δημόσια διοίκηση και η συμβολή του στο λεγόμενο σήμερα, σύγχρονο Ελληνικό ναυτιλιακό θαύμα, υπήρξε καθοριστική.

Σήμερα το Υπουργείο αυτό δεν υπάρχει. Οι αρμοδιότητές του έχουν διασκορπισθεί στα Υπουργεία Προστασίας του Πολίτη, Ανάπτυξης Ανταγωνιστικότητας και Ναυτιλίας ή και κάπου αλλού.

Ευχή μας είναι να σταματήσουν οι άγονοι πειραματισμοί περί τη Διοίκηση της Εμπορικής Ναυτιλίας και να επανασυσταθεί το παραδοσιακό δοκιμασμένο και αποτελεσματικό σχήμα: Υπουργείο Εμπορικής Ναυτιλίας επανδρωμένο εξ' ολοκλήρου με τα ικανά εκπαιδευμένα και άκρως παραγωγικά στελέχη του Λιμενικού Σώματος.

Το οφείλουμε στη μνήμη των αγωνιστών εκείνων, στην ευημερία τη δική μας και στο μέλλον των επιγενομένων.

Δ' ΛΙΜΕΝΙΚΟ ΣΩΜΑ ΚΑΙ ΕΜΠΟΡΙΚΟ ΝΑΥΤΙΚΟ ΣΤΟΝ ΠΟΛΕΜΟ 1940 -1945

Υποναυάρχου Λ.Σ. (ε.α.) Κώστα Μιχ. Σταμάτη

Ευγενικές κυρίες,
Εκλεκτοί κύριοι,

Ο Πρόεδρος της ΕΑΑΛΣ, συνάδελφος κ. Γιώργος Καλαρώνης, με σαφήνεια και πληρότητα, στα πλαίσια της σύντομης ομιλίας του, ανέπτυξε ολόκληρη τη δράση του Λιμενικού Σώματος κατά τη διάρκεια του πολέμου 1940 - 1945. Η δική μας αναφορά έχει ως αντικείμενο τη συνεισφορά του Εμπορικού μας Ναυτικού και των Ελλήνων Ναυτικών κατά την ίδια χρονική περίοδο και τον τρόπο με τον οποίον το Λιμενικό Σώμα, οργάνωσε, καθοδήγησε και πέτυχε την κολοσσαία κινητοποίηση αυτού του ειρηνικού και διάσπαρτου δυναμικού, σε ένα ευέλικτο και αποτελεσματικό θαλάσσιο όπλο, που έπαιξε σπουδαίο ρόλο στις διάφορες φάσεις του πολέμου. Μετά από μια σύντομη εισαγωγή στο είδος της πολεμικής δράσης του Λιμενικού Σώματος, θα περάσουμε στη συνδυασμένη κινητοποίηση και δράση του με το Εμπορικό Ναυτικό και τους Έλληνες Ναυτικούς.

Με την κήρυξη του πολέμου στις 28 Οκτωβρίου 1940, η Ελλάδα πέρασε σε εμπόλεμη φάση και τέθηκε σε κατάσταση πολιορκίας και συγχρόνως διετάχθη Γενική Επιστράτευση των Εφέδρων των Ενόπλων Δυνάμεων και του Λιμενικού Σώματος.

Το Λιμενικό Σώμα αυτόματα, σύμφωνα με τη νομοθεσία, ως ένοπλο και στρατιωτικά οργανωμένο Σώμα, υπήρχη στο Πολεμικό Ναυτικό, προκειμένου να επιτελέσει την αποστολή του σε καιρό πολέμου, ασκώντας παράλληλα και τις άλλες του αρμοδιότητες.

Υπό τις διαταγές του τότε ΥφΕΝ, το Λιμενικό Σώμα προέβη στην πολεμική οργάνωση των Υπηρεσιών του Κέντρου και των Λιμενικών Αρχών εσωτερικού και εξωτερικού, προσφέροντας στην Πατρίδα και στη διάθεση των συμμάχων, σε πλήρη ετοιμότητα και λειτουργία, τον διοικητικό και τον πολεμικό του μηχανισμό, καθώς και ολόκληρο το προσωπικό του, αυτό, που δίκαια αποκαλέστηκε "Τέταρτο Όπλο του Πολέμου".

Στη συνέχεια εντόπισε τα ανά την υφήλιο ποντοπόρα πλοία, επέλεξε επαρκή πληρώματα, προστάτευσε τους ναυτικούς, εξασφάλισε τις εσωτερικές θαλάσσιες συγκοινωνίες, έθεσε σε ετοιμότητα κάθε μικρό ή μεγάλο πλεούμενο στο εσωτερικό, για να συνδράμει στις ανάγκες του μετώπου και τη μεταφορά στρατού και εφέδρων στο αλβανικό μέτωπο και στο ΥφΕΝ, από Λιμενι-

κούς, εκπονήθηκε σε ελάχιστο χρόνο σειρά νομοθετημάτων, που ρύθμιζαν θέματα κινδύνων πολέμου, αυτοχήματα πλοίων από πολεμικές αιτίες, διατυπώσεις μεταφορών, ναυλώσεις και επιτάξεις πλοίων, στρατιωτικές επιτάξεις και ναυλώσεις πλοίων, οργάνωση της Διεύθυνσης Θαλασσών Κρατικών Μεταφορών και την έγκαιρη επιστράτευση των ναυτικών.

Με την μετάπτωση της χώρας στη φάση του πολέμου, οργανώθηκαν 6 πολεμικά λιμάνια στην επικράτεια, προωθήθηκαν οι έφεδροι των Ενόπλων Δυνάμεων, όπου χρειάστηκε και του Λιμενικού Σώματος, διακίνησαν τους δια θαλάσσης επιστράτους, εκπαίδευσαν άνδρες του Σώματος στη χρήση βαρέων όπλων και οργάνωσαν ευρύ δίκτυο συλλογής πληροφοριών κινήσεων και σχεδίων του εχθρού, συνεργάζομενοι με τις Ένοπλες Δυνάμεις. Κυρίως όμως πραγματοποίησαν έγκαιρα και με επάρκεια τις αναγκαίες για το μέτωπο στρατιωτικές επιτάξεις και ναυλώσεις εμπορικών πλοίων, τα οποία επάνδρωσαν με ικανά και επιλεγμένα πληρώματα, για τις εν γένει πολεμικές μεταφορές.

Με την κατάρρευση του μετώπου και τη συνθηκολόγηση, το Λιμενικό Σώμα, με τις λοιπές αρμοδιότητές του, συνέχισε να λειτουργεί με τις λίγες Λιμενικές Αρχές και εξακολούθησε συγκαλυμμένα τη δράση του κατά των αρχών Κατοχής, με αυταπάρνηση και θυσίες. Το ΥΦΕΝ, με έναν υπολογίσμο αριθμό αξιωματικών και ανδρών του Σώματος, ακολούθησαν την Ελληνική κυβέρνηση στο Κάιρο, όπου διαδραμάτισαν σημαντικό ρόλο, σε συνεργασία με τις προξενικές αρχές, στην οργάνωση των θαλασσών μεταφορών του πολέμου και των νησοπομπών με ελληνικά πλοία, χρονοναυλώνοντας στο σύνολό του τον διατιθέμενο ελληνικό στόλο στους Άγγλους με τη λεγόμενη "Αγγλοελληνική Συμφωνία". Όσοι παρέμειναν στην Ελλάδα, με κίνδυνο της ζωής τους, οργάνωσαν με καϊκια μεταφορές συμμάχων στη Μικρασία και την Αίγυπτο, συνέπιξαν στις κυριότερες Λιμενικές Αρχές συβαρούς πυρήνες συλλογής πληροφοριών κατά του εχθρού, με συνέπεια πολλές επιχειρήσεις του Άξονα στη θάλασσα να ματαιωθούν. Λιμενικοί συμμετείχαν σε όλες σχεδόν τις αντιστασιακές οργανώσεις των ελληνικών Ενόπλων Δυνάμεων, όπως αναφέρουν με κολακευτικά λόγια αυτόπτες μάρτυρες στρατηγοί, ναύαρχοι, διπλωμάτες και ειδικοί ιστορικοί του πολέμου σε μονογραφίες τους για τον πόλεμο και της συνεισφορά των Λιμενικών.

Σε αυτόν τον υπέρ πάντων αγώνα ζωής και θανάτου, η μικρή οικογένεια του Λιμενικού Σώματος, θρήνησε 26 νεκρούς. Αυτή η άκρως συνοπτική αναφορά στη δράση του Λιμενικού Σώματος στον πόλεμο 1940 - 1945, αναδεικνύει περίτρανα το ευρύ φάσμα του έργου, μέσω του οποίου έγινε δυνατή η συνολική κινητοποίηση, σε παγκόσμιο επίπεδο, ολόκληρου του Ελληνικού Εμπορικού στόλου και των Ελλήνων ναυτικών, συνδράμοντας με αυτόν τον τιτάνιο αγώνα τους στην αίσια έκβασή του.

Αυτή ήταν σε επικεφαλίδες, θα έλεγα, η συμμετοχή και συνεισφορά του Λιμενικού Σώματος σε αυτόν τον φονικό πόλεμο.

Από τις τεράστιες συνέπειες, με τις οποίες ο πόλεμος αυτός έπληξε τα εμπορικά μας πλοία και τους Έλληνες ναυτικούς, συνάγεται αβίαστα το συμπέρασμα ότι πράγματι οι Λιμενικοί πέτυχαν μια γιγαντιαία κινητοποίηση κατά την εμπλοκή τους στον πόλεμο, κάτω από το βλέμμα του εχθρού, η οποία βέβαια λόγω του μεγέθους και τις πολυμορφίας της, είχε και τις ανάλογες απώλειες σε πλοία και σε ανθρώπινες ψυχές.

Ας δούμε τώρα ποια ήταν η προσφορά και οι συνέπειες του Εμπορικού μας Ναυτικού και των Ελλήνων ναυτικών, κατά την εμπλοκή τους στον πόλεμο.

Η εμπλοκή του Ελληνικού Εμπορικού Ναυτικού στον πόλεμο άρχισε ενωρίς: στις αρχές Σεπτεμβρίου 1939, με τη βύθιση του ελληνικού φορτηγού "Κωστής", που προσέκρουσε σε νάρκη στη Βαλτική. Στην επίμαχη χρονική περίοδο 1940 - 1945, αυτή η εμπλοκή εκδηλώθηκε σε δύο φάσεις: Η πρώτη περιλαμβάνει τη

δράση του εντός της Ελλάδας, η οποία καλύπτει τρία διαδοχικά στάδια: το έπος του '40, την Κατοχή και την αντίσταση και η δεύτερη φάση την εμπλοκή των ελληνικών εμπορικών πλοίων και των ναυτικών μας εκτός Ελλάδας, σε αφιλόξενους ωκεανούς και μακρινές θάλασσες, η οποία αναφέρεται σε ολόκληρη τη διάρκεια του πολέμου.

Επιτάχηκαν 212 διαφόρων κατηγοριών πλοία για τον ανεφοδιασμό των Ενόπλων Δυνάμεων, τον έλεγχο των φραγμάτων, τις αμυντικές περιοχές, τη ναρκαλιεία, τη μεταφορά τραυματιών, την αραίωση πλοίων με υγρά καύσιμα κλπ. Πριν και κατά τη διάρκεια του πολέμου, μεγάλος αριθμός πετρελαιοκίνητων σκαφών, εξοπλίστηκε ελαφρά και εκτέλεσε ανιχνεύσεις και περιπολίες στην Αδριατική και στο Αιγαίο, ενώ μεγαλύτερα σκάφη οπλίστηκαν με πυροβόλα και αντιεροπορικά πολυβόλα και μετατράπηκαν σε πολεμικά. Οργανώθηκαν υποδειγματικές ελληνικές νησοπομπές προς το Αλβανικό Μέτωπο σε ελάχιστο χρόνο, έστησαν πραγματική "σιδηροδρομική γέφυρα" μεταξύ Ελλάδας και Αλβανίας και προώθησαν άμεσα δια θαλάσσης τον ελληνικό στρατό στο μέτωπο.

Με την επιβολή της Κατοχής οι Γερμανοί κατάσχουν τα κάθε τύπου και χωρητικότητας ελληνικά σκάφη, ακόμη και εκείνα των εσωτερικών συγκοινωνιών και τα ενέταξαν στην πολεμική τους μηχανή. Στους Έλληνες απόμειναν ψαρόβαρκες και βομβαρδισμένα καϊκια, με τα οποία και επιβίωσαν, πραγματοποιώντας μεταφορές αγαθών και συχνά επικίνδυνες αποστολές υπό την άγρυπνη καθοδήγηση και συμπαράσταση των ανδρών του Λιμενικού Σώματος.

Τα πληρώματα αυτών των κατασχεμένων πλοίων, ενώ ήταν στην υπηρεσία του εχθρού, συνεργάστηκαν με τα πληρώματα των ελληνικών σκαφών, που είχαν διαφύγει στη Μέση Ανατολή, εναντίον των Γερμανών και πλήρωσαν την τόλμη τους, κάποιες φορές, με το αίμα των πληρωμάτων τους. Τα πλοία αυτά, κυριολεκτικά κάτω από τον γερμανικό εφιάλτη, μετέφεραν στρατιωτικούς Έλληνες και ένοντας, το ταχυδρομείο και τα μηνύματα στο Στρατηγείο της Μέσης Ανατολής, συμμετείχαν σε δολιοφθορές κατά του εχθρού, συνέλλεξαν πολύτιμες πληροφορίες υπέρ των συμμάχων, υπήρξαν συνεχώς ο μοναδικός συνδετικός κρίκος μεταξύ συμμαχικών πολεμικών πλοίων, υποβρυχών και της Εηράς, χρησιμοποιώντας ως πυρπολικά κατά των αντιπάλων, διαμετακόμισαν φυγάδες και διαδραμάτισαν έναν μεγίστης διασυμμαχικής σημασίας ρόλο, που κάλυψε με επιτυχία όλο το πολύμορφο φάσμα των αναγκών σε εφόδια και υλικά, τις οποίες φυσικά αδυνατούσαν να εκτελέσουν τα εμπλεκόμενα όπλα με οποιονδήποτε άλλον τρόπο. Ένα από αυτά τα σκάφη παρέλαβε και μετέφερε από τον όρμο της Αγίας Γαλήνης Κρήτης, σε αγγλικό πολεμικό, τον βασιλιά Γεώργιο και την ακολουθία του, για να συνεχίσει τον υπέρ της ελευθερίας αγώνα των Ελλήνων στη Μέση Ανατολή.

Η πολεμική μηχανή του Άξονα περιλάμβανε ένα υπερσύγχρονο και ευέλικτο οπλοστάσιο, με τα καθέτου εφορμήσεως αεροπλάνα του, τα 820 υποβρυχία, τα θωρητικά τσεπτήρις, τα καταδρομικά σκάφη επιφανείας, τα καμουφλαρισμένα του φορτηγά και τις νάρκες, ποντισμένες σε κάθε θαλάσσια διάβαση. Αυτόν τον πανίσχυρο και ύπουλο εχθρό αντιμετώπισαν στους ωκεανούς οι νησοπομπές, με κυριότερο εχθρό τους την υποχρεωτική τους πορεία σε όλους τους παραλήλους της γης και τη Μεσόγειο να τελεί υπό την απόλυτη κυριαρχία των Γερμανών.

Ας δούμε τώρα τα μεγέθη του ελληνικού εμπορικού στόλου κατά τις παραμονές του Β' Παγκοσμίου πολέμου, προκειμένου να αποτιμήσουμε στη συνέχεια την έκταση της συμφοράς, που άφησε πίσω του ο πόλεμος αυτός και επιτρέψτε μου από το σημείο αυτό να μιλήσω με τη γλώσσα των αριθμών:

Στις 31 Αυγούστου 1939 ο Ελληνικός Εμπορικός Στόλος, που κατείχε παγκόσμια τη δεύτερη θέση σε χωρητικότητα πλοίων, μετά την Αγγλία, περιλάμβανε:

- 583 σκάφη, συνολικής χωρητικότητας 1.870.500 τόνων και,
- 711 ιστιοφόρα με ή χωρίς βενζινομηχανή, συνολικής χωρητικότητας 55.000 τόνων, δηλαδή σύνολο
- 1.294 ελικοκίνητα σκάφη και ιστιοφόρα υπό ελληνική σημαία, συνολικής χωρητικότητας 1.882.500 τόνων
- 38 φορτηγά πλοία ελληνόκτητα υπό ξένες σημαίες, συνολικής χωρητικότητας 152.500 τόνων ή κατ' άλλους 150 πλοία, πολλαπλάσιας χωρητικότητας.

Ωστόσο πριν η Ελλάδα εμπλακεί επίσημα στον πόλεμο, ως την αυγή της 28ης Οκτωβρίου 1940, τα γερμανικά θωρηκτά τεσέπης είχαν καταβυθίσει 90 εμπορικά μας πλοία, χωρητικότητας 324.500 τόνων, συμπαρασύροντας στο βυθό 300 Έλληνες ναυτικούς. Μέσα στις πρώτες 15 ημέρες του πολέμου βυθίστηκαν 150 σκάφη μας, ανάμεσά τους όλα τα επιβατηγά, εκτός από τέσσερα, που διέψυγαν στη Μέση Ανατολή. Στη συνέχεια στη θύελλα του πολέμου, το Ελληνικό Εμπορικό Ναυτικό θυσίασε το μεγαλύτερο μέρος του αριθμού των πλοίων, της χωρητικότητας και του εργατικού του δυναμικού. Οι αριθμοί, που παραθέτουμε είναι εφιαλτικοί:

Στο διάστημα από 1ης Σεπτεμβρίου 1939 μέχρι τις 31 Μαρτίου 1945, σημειώθηκαν οι ακόλουθες απώλειες:

- 334 πλοία, χωρητικότητας 1.044.100 τόνων από πολεμικές αιτίες.
- 31 πλοία, χωρητικότητας 110.300 τόνων, από θαλάσσια ατυχήματα.
- 32 πλοία, χωρητικότητας 94.120 τόνων, που κατακράτησε ο εχθρός.
- 32 πλοία, χωρητικότητας 98.000 τόνων, διαγραφέντα για διάφορους λόγους.

Σύνολο 429 πλοία, χωρητικότητας 1.346.500 τόνων και φυσικά σε αυτά δεν υπολογίζονται τα ελληνόκτητα υπό ξένες σημαίες, που τότε ο αριθμός τους, κατά τις πηγές, υπερέβαινε τις 150 μονάδες.

Η ποσοστιαία αναλογία του Εμπορικού μας Ναυτικού στις εκατόμβες του πολέμου, αναλύεται ως εξής:

- 74% περίπου στο σύνολο των σκαφών και,
- 71% στο σύνολο της χωρητικότητας.

Κατά κατηγορίες πλοίων, οι απώλειες αντιπροσωπεύουν:

- 76% σε αριθμό φορτηγών πλοίων και 72% στη χωρητικότητά τους.
- 94% σε αριθμό επιβατηγών πλοίων και 87% στη χωρητικότητά τους.
- 54% σε αριθμό ιστιοφόρων, χωρητικότητας 52.600 τόνων, από πολεμικές αιτίες.

Τα ιστιοφόρα σε ποσοστά απωλειών από άλλες αιτίες της πολεμικής περιόδου είναι:

- 77,5% (ή κατ' άλλους 82%) σε σκάφη και,
- 95,6% σε χωρητικότητα.

Τα ποσοστά κατά αιτίες απωλειας, διαμορφώθηκαν έτσι:

- 30% από υποβρύχια.
- 15% από επιδρομικά σκάφη επιφανείας.
- 15% από νάρκες.
- 25% από αεροπλάνα και,
- 15% από άγνωστες πολεμικές αιτίες.

Χρονολογικά εξάλλου, οι απώλειες συνέβησαν ως εξής:

- 1940 βυθίστηκαν 70 πλοία.
- 1941 βυθίστηκαν 85 πλοία.
- 1942 βυθίστηκαν 150 πλοία.
- 1943 βυθίστηκαν 80 πλοία και,
- 1944 βυθίστηκαν 40 πλοία.

Αφήσαμε για το τέλος τις εκατόμβες των απωλεσθέντων Ναυτικών μας. Επίσημα οι νεκροί Ναυτικοί συνυπολογίζονται μεταξύ των 83.300 νεκρών των Ενότλων μας Δυνάμεων, ενώ όσοι χάθηκαν εκτός των πλοίων συμπεριλαμβάνονται στους 350.000 νεκρούς Έλληνες πολίτες. Όμως αυτή η γενίκευση αδικεί κατάφορα τις σε ψυχές θυσίες των Ελλήνων Ναυτικών και γι' αυτό Εχωρίσαμε τους α-

ριθμούς και τους ταξινομήσαμε σε κατηγορίες νεκρών, τραυματών και παθόντων στον πόλεμο Ναυτικών της Πατρίδας μας.

Στις 31 Αυγούστου 1939, στα 600 περίπου με ελληνική σημαία Εμπορικά πλοία, υπηρετούσαν περισσότεροι από 20.000 Έλληνες Ναυτικοί. Παράλληλα στα πάνω από 150 ελληνόκτητα υπό ξένες σημαίες Εμπορικά πλοία, ναυλωμένα και αυτά στις διεθνείς μεταφορές των συμμάχων, το μεγαλύτερο ποσοστό των πληρωμάτων τους ήταν Έλληνες. Τέλος μεγάλος αριθμός Ελλήνων Ναυτικών χάθηκε πάνω στα ανώνυμα ιστιοφόρα, που σχεδόν καταβυθίστηκαν στο σύνολό τους, στη Μέση Ανατολή, σε βομβαρδισμούς πόλεων και λιμανιών, μέσα και έξω από την Ελλάδα, σε πλοία κατασχεμένα από τον εχθρό ή ναυλωμένα στους συμμάχους και λοιπά.

Στους 2.150 νεκρούς Ναυτικούς, που συνήθως αναφέρονται, πρέπει να προστεθούν σε αυτούς και 850 τουλάχιστον νεκροί Έλληνες Ναυτικοί, των οποίων η απώλεια προήλθε από άλλες πολεμικές αιτίες, καθώς και 18 αύτανδρες απώλειες. Ο πίνακας των απωλειών των Ελλήνων Ναυτικών σε αυτόν τον φονικό πόλεμο παίρνει την ακόλουθη μορφή:

- 2.150 νεκροί ναυτικοί σε πλοία, από πολεμικές αιτίες.
- 850 νεκροί εκτός πλοίων, από διάφορες πολεμικές αιτίες.
- 18 αύτανδρες απώλειες.
- 2.500 τραυματίες, από τους οποίους 2.000 έμειναν ανάπτηροι και ανίκανοι προς εργασία.
- 645 αιχμάλωτοι σε στρατόπεδα συγκέντρωσης και,
- 150 ναυτικοί, που παραφρόνησαν από τη φρίκη του πολέμου.

Αν υπολογίσουμε ότι οι απώλειες των συμμάχων σε πλοία ανέρχονται σε 4.770, συνολικής χωρητικότητας 21.000.000 τόνων, τότε η Ελληνική συνεισφορά αντιπροσωπεύει το 10% σε πλοία και το 6,8% σε χωρητικότητα, ενώ οι νεκροί Ναυτικοί μας, από κάθε αιτία πολέμου, ανέρχονται σε ποσοστό 20%, έναντι του 15% της συμμετοχής των Άγγλων ναυτικών.

Αυτή συνοπτικά είναι η γενναία συνεισφορά του Εμπορικού μας Ναυτικού και των Ελλήνων Ναυτικών στον πόλεμο 1940 - 1945, σχεδόν άγνωστη στους πολλούς σήμερα, η οποία επιτεύχθηκε με την άμεση και με αυτοθυσία συμμετοχή του Λιμενικού Σώματος στον πόλεμο 1940 - 1945. Αυτό το τεράστιο σε όγκο και σε έκταση δυναμικό εμπορικών πλοίων και Ελλήνων Ναυτικών, το Λιμενικό Σώμα, κατόρθωσε να το κινητοποιήσει, από διάσπαρτο που ήταν ανά την υφήλιο και να το εντάξει στην ενεργό μηχανή του πολέμου και έπειτα από έναν επικό αγώνα νίκης και θριάμβου, πρωτόγνωρο στα τότε πολεμικά δεδομένα, να συντελέσει αποφασιστικά στην νικήφορο έκβαση αυτού του πολέμου, με τις θυσίες και απώλειες, που σημειώσαμε τόσο στο Εμπορικό Ναυτικό, όσο και στο Λιμενικό Σώμα.

Το Λιμενικό Σώμα, που προσέφερε, με τη στρατιωτική του ιδιότητα, τα πάντα στον τελευταίο πόλεμο, όπως ήδη τονίστηκε, και στην ειρηνική του αποστολή της πάνω από 90 γόνιμα χρόνια ιστορικής διαδρομής του, οδηγώντας σταθερά την Ελληνική Εμπορική Ναυτιλία στην πρώτη θέση των Ναυτιλιών του κόσμου, από την επομένη των εκλογών της 4 Οκτωβρίου 2009, έπαινε σε υπάρχει. Με μια ανεξήγητη μονοκοντυλιά απομακρύνθηκε από τη Ναυτιλία και τη διοίκησή της και μαζί με το YEN, έσβησαν από το προσκήνιο της αποστολής τους και μοιράστηκαν, ως πλεονάζοντα «ιμάτια», σε διάφορα άσχετα με την Εμπορική Ναυτιλία υπουργεία.

Ο σεβασμός προς την ηρωική επέτειο της 28ης Οκτωβρίου 1940 και τα θύματά της και ο ιστορικός χώρος, που μας φιλοξενεί, δεν μας επιτρέπουν να συνεχίσουμε. Τελεώνοντας όμως, θα ήταν παράλειψή μας να μην επισημάνουμε πόσο βαθιά μας συγκλονίζει η πρωτοφανής αντινομία, να βλέπουμε από τη μια τη διεθνή περιφορά του επιαίσχυντου δίσκου της εθνικής επαιτείας και ταυτόχρονα την παρανοϊκή περιφρόνηση των 15,5 δις δολαρίων, που προσφέρει, χωρίς κανένα αντάλλαγμα, η Ελληνική Εμπορική Ναυτιλία στη δεινά χειμαζόμενη Πατρίδα μας.

Ευγενικές κυρίες, εκλεκτοί κύριοι, σας ευχαριστώ από καρδιάς, για την αποψινή τιμητική παρουσία σας.

ΣΠΥΡΟΥ ΧΑΤΖΗΠΕΡΗ

"ΕΦΑΛΤΗΡΙΟ ΠΡΟΒΛΗΜΑΤΙΣΜΟΥ - ΣΟΦΙΑΣ - ΘΕΩΣΗΣ" ΕΛΛΗΝΙΣΜΟΣ - ΕΒΡΑΪΣΜΟΣ - ΧΡΙΣΤΙΑΝΙΣΜΟΣ

Το εκτενέστερο Έπος της Ελληνικής Γραμματείας

Υποναυάρχου Λ.Σ. (ε.α.) Κώστα Μιχ. Σταμάτη

ΕΙΣΑΓΩΓΗ ΚΑΙ ΤΑΥΤΟΤΗΤΑ ΤΟΥ ΕΡΓΟΥ

Παίρνοντας στα χέρια μου το ογκώδες ποιητικό έργο του Σπύρου Χατζηπέρη, με τον βαθυστόχαστο τίτλο "Εφαλτήριο Προβληματισμού - Σοφίας - Θέωσης", με κυρίευσε ένα βαθύ και πρωτόγνωρο δέος, αναλογιζόμενος πως μέχρι σήμερα δεν είχα στηκώσει τον ανθρώπινο πνευματικό μόχθο, σε ένα και μόνο βιβλίο, το οποίο να ξεπερνάει τις 1.000 σελίδες (με εξαίρεση το μεταφρασμένο στα ελληνικά από τον καθηγητή Αγαπητό Τσοπανάκη τεράστιο έργο του Άλμπιν Λέσκυ "Ιστορία της αρχαίας ελληνικής λογοτεχνίας", με 1.256 σελίδες, αλλά σε σχήμα 80, Θεσσαλονίκη, 1964) και συγχρόνως με περίλουσε μια γλυκιά συγκίνηση, καθώς με έκπληξη διαπίστωσα, τι μπορεί να πετύχει η δημιουργική ανθρώπινη διάνοια.

Ένα τόσο εκτεταμένο και ιδιαίτερο έργο, απαιτεί μια ξεχωριστή προσέγγιση και προσοχή, σεβασμό και κατάλληλες γνώσεις, για να μελετηθεί σωστά και να αποτιμηθεί κριτικά, αλλά και τότε είναι αδύνατο να προβληθεί κάθε πτυχή και κάθε μήνυμά του.

Έχοντας, λοιπόν, ενώπιόν μας αυτόν τον αείρροο ωκεανό ιδεών, θέσεων και αντιθέσεων και τα επάλληλα πελάγη στίχων, αποτολμάμε το δύσκολο εγχείρημα κριτικής αποτίμησης αυτού του κολοσσαίου πονήματος, με την ελπίδα ότι η αγάπη, η επιμονή και το πάθος ανατομίας του έργου, θα φέρουν τον αναγνώστη πιο κοντά στο στοχασμό, τη θρησκευτικότητα, την πολύχυμη σκέψη του συγγραφέα, τις θαρραλέες αναλύσεις του, τη συγκριτική του διείσδυση στο δαιδαλώδες πνεύμα τον Ελληνισμού, τον Εβραϊσμού και του Χριστιανισμού.

Από τον τίτλο κιόλας του βιβλίου μαντεύουμε το περιεχόμενό του: τους τρεις αδιαμφισβήτητους πυλώνες της ανθρώπινης ζωής και πορείας:

- Τον Ελληνισμό,
- Τον Εβραϊσμό και
- Τον Χριστιανισμό.

Επάνω σε αυτούς τους τρεις βασικούς άξονες, ο συγγραφέας αναπτύσσει μιαν ολόκληρη δική του κοσμοθεωρία, εμπλουτισμένη με δικές του αρχές, αξίες, κοινωνικό - πολιτικό - θεολογικές βιοθεωρίες και σύγχρονες παραμέτρους και τάσεις, οι οποίες εκπορεύονται από τους πιο πάνω άξονες, που περνούν στην εποχή μας ως υπόθηκες, μηνύματα και κοσμοθεωρίες.

Ο Ελληνισμός, που σοφά προτάσσεται των άλλων δύ-

ο, με την ανώτερη θεώρηση της ζωής και των αιώνιων αξιών της, έθεσε πρώτος τα βασικά θεμέλια του καθαρού ανθρώπινου στοχασμού, κινούμενος, ωστόσο μέσα στην κοσμική σφαίρα της διανόησης, κάτω από την οποία τοποθετείται όλος ο αρχαίος θεολογικός κόσμος. Στα πλαίσια αυτής της θεωρίας Κυρίαρχος είναι ο Άνθρωπος! Πρόκειται για ένα φως ανέσπερο, που η ακτινοβολία το καταυγάζει οικουμενικά τη σκέψη του ανθρώπου, σε όλο το πολύμορφο εύρος της, από τη μακρά Ελληνική Αρχαιότητα ως την πνευματική πενία των καιρών μας.

Ο Εβραϊσμός, αποτελεί μια καθολική θεολογική φιλοσοφική γραμματεία, η οποία διαπραγματεύεται τη σχέση του λαού των Εβραίων με το Θεό και τα οριά της εξαντλούνται σε επίπεδα θεολογικά και ηθικά, παρά τις ποικίλες επιδράσεις, που δέχτηκε από άλλες θρησκείες και πολιτισμούς. Εδώ Κυρίαρχος των πάντων είναι μονάχα ο Θεός!

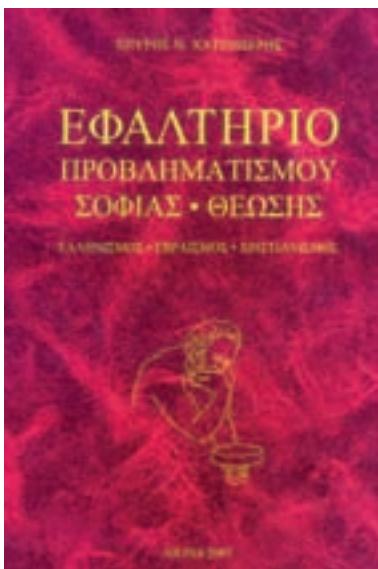
Τέλος ο Χριστιανισμός, ξεκινώντας από τις θεμελιώδεις ηθικές, κοινωνικές και θεολογικές αρχές του Ελληνισμού, διαμόρφωσε τη δική του κοσμοθεωρία, η οποία είναι ένα ευγενές κράμα της αρχαιοελληνικής σκέψης και της χριστιανικής κοσμοθεωρίας, όπως αυτή διαμορφώθηκε τον 4ο μ. Χ. αιώνα. Συνιστά μιαν αυτόνομη θεολογική φιλοσοφία, που αρδεύεται από τα αρχαία ελληνικά πρότυπα και, γι' αυτόν το λόγο, είναι Ελληνοχριστιανική.

Στον Χριστιανισμό Κυρίαρχοι είναι και ο Θεός και το Δημιούργημά Του!

Την Ελληνοχριστιανική υπόσταση του Χριστιανισμού υποδηλώνει σαφώς και η εικόνα του σοφού Σωκράτη στο εξώφυλλο του βιβλίου τη στιγμή, που αυτός πίνει το Κύνειο της κοινωνικής υποκρισίας, κάτι αντίστοιχο με την προδοσία, που επιφύλαξαν οι άνθρωποι στον Γλυκό Ναζωραίο: τότε το Κύνειο και μετά ο Σταυρός του Μαρτυρίου!

Προτού προχωρήσουμε στις επιμέρους προσεγγίσεις, δίνουμε πρώτα την αρχιτεκτονική του έργου και στη συνέχει επιχειρούμε την ένταξη του έπους στα γνωστά είδη του.

Το "Εφαλτήριο" του Σπύρου Χατζηπέρη είναι ένας τεράστιος πνευματικός ογκόλιθος, που εκτείνεται σε 1.162 μεγάλες (A4) σελίδες, γραμμένο εξολοκλήρου σε διπλά ομοιοκατάληκτους 15σύλλαβους στίχους, των οποίων ο αριθμός ξεπερνάει τους 90.000, δηλαδή τριπλάσιους στίχους από εκείνους της ομηρικής "Ιλιάδας" και "Οδύσσειας" ή της "Οδύσσειας" του Καζαντζάκη.

Η ύλη του βιβλίου ταξινομείται ως εξής:

- Προλεγόμενα.
  - Μέρος Α'. Ελληνισμός, με πέντε κεφάλαια.
  - Μέρος Β'. Εβραϊσμός, με ένα κεφάλαιο και
  - Μέρος Γ'. Χριστιανισμός, με ένα κεφάλαιο.
- Πριν από τα "Προλεγόμενα" παρατίθενται:
- Βιβλιογραφία.
  - Σχόλια αντί προλόγου.
  - Ρήσεις για την αλήθεια.
  - Αφιέρωση.
  - Το βιογραφικό μου σημείωμα.
  - Εισαγωγή.
  - Εκ βαθέων I.
  - Εκ βαθέων II και
  - Εκ βαθέων III.

Αλλά τι είναι το πόνημα "Εφαλτήριο Προβληματισμού - Σοφίας - Θέωσης"; Μυθιστόρημα, φιλοσοφική πραγματεία, θεολογικό δοκίμιο, επιστημονική διατριβή ή έπος; Κατ' αρχήν είναι αυτό, που σημειώνει ο ποιητής στον υπότιτλο: Προβληματισμός - Σοφία - Θέωση, καθώς, βέβαια, αυτές οι διαπορήσεις εκφέρονται μέσα από τον Ελληνισμό (Σοφία), τον Εβραϊσμό ("Παλαιά Διαθήκη") και τον Χριστιανισμό ("Καινή Διαθήκη").

Για να γίνει όμως κατανοητή αυτή η χωρίς προηγούμενο προσφορά του Σπύρου Χατζηπέροη, είναι ανάγκη να την εντάξουμε τόσο σαν επικό είδος, όσο και σαν πνευματικό μέγεθος στην ελληνική και στην παγκόσμια λογοτεχνία.

Το έπος στην ακμή του ήταν: Ηρωικό, θεολογικό, φιλοσοφικό, διδακτικό και Μικτό. Το ηρωικό και το θεολογικό έπος σηματοδοτούν την πρώτη έκφραση του ανθρώπου σε στίχους, όπου στο πρώτο εξυμνούσαν "Κλένη Ανδρών" και στο δεύτερο διατύπωναν θεολογικές απόψεις της εποχής της γραφής του. Το φιλοσοφικό έπος γράφτηκε στην ακμή του αρχαίου έμμετρου λόγου και έσβησε με την επικράτηση του πεζού λόγου.

Σκοπός τον διδακτικού έπους, που ακολούθησε το ηρωικό και το θεολογικό, ήταν η διδαχή και οι σχέσεις μεταξύ ανθρώπων και μεταξύ ανθρώπων και του περιβάλλοντός τους. Τέλος το μικτό υπήρξε συνισταμένη πολλών επικών ειδών μαζί.

Καθώς είναι γνωστό, το μεγαλύτερο μέρος των αρχαίων ελληνικών επών, χάθηκε μέσα στους αιώνες ("Θηβαΐδα", "Κορινθιακά", "Τηλεγόνεια", "Νόστοι", "Φωκαϊς", "Αιθιοπίς", "Οιδιπόδεια", "Τίτανομαχία" κ.α.).

Εδώ, σημειώνουμε πρώτα όσα έπη της ελληνικής γραμματείας διασώθηκαν ολόκληρα ή σε αποσπάσματα: Ομήρου: "Ιλιάδα" (15.000 στίχοι) και "Οδύσσεια" (13.000 στίχοι); Ησιόδου: "Έργα και ημέραι" (828 στίχοι) και "Θεογονία" (1.022 στίχοι), Νόννου Πανοπολίτη: "Διονυσιακά" (21.000 στίχοι, το μεγαλύτερο σωζόμενο έπος της ελληνικής αρχαιότητας) - Ορφέα: "Αργοναυτικά" (1.384 στίχοι), Απολλώνιου Ρόδιου: "Τα Αργοναυτικά" (5.836 στίχοι), Κόιντου Συμρναίου: "Τα μεθ' Όμηρον" (8.872 στίχοι) κ.α. Αργότερα τα μεγάλα έπη αντικαταστάθηκαν από μικρότερα, που ονομάστηκαν επιύλλια. Μουσαίου γραμματικού: "Ηρώ και Λέανδρος" (340 στίχοι) Μόσχου: "Ευρώπη", Θεόκριτου: "Υλας" (75 στίχοι), Κόλλουθου: "Αρπαγή Ελένης" (392 στίχοι), Τριφιόδωρου: "Ιλίου άλωσις" (691 στίχοι) κ.α.

Στα νεώτερα χρόνια έχουμε το "Έπος του Βασίλειου Διγενή Ακρίτα" και το "Χρονικόν του Μορέως" (από περίπου 10.000 στίχους το καθένα), Κορνάρου: "Ερωτόκρι-

τος" (10.000 στίχοι); Γ. Μαρκορά: "Ορκος", Κ. Παλαμά: "Η φλογέρα του βασιλιά" (5.000 στίχοι), Καζαντζάκη: "Οδύσσεια" (33.333 στίχοι), Παντελή Πρεβελάκη: "Ο Νέος Ερωτόκριτος" (4.000 στίχοι), Θανάση Παπαθανασόπουλου: "Ο Νέος Διγενής Ακρίτας" (24.740 στίχοι), Κώστα Μιχ. Σταμάτη: "Πέραν του λυκόφωτος" (6.000 στίχοι), "Λέων Σγουρός" (12.038 στίχοι) και Σπύρου Χατζηπέροη: "Εφαλτήριο Προβληματισμού - Σοφίας - Θέωσης" (90.000 στίχοι) κ.α.

Αντίθετα, στην παγκόσμια λογοτεχνία, τα μεγάλα έπη δεν είναι πολλά· κατά κανόνα υπάρχει ένα αντιπροσωπευτικό εθνικό έπος σε κάθε έθνος· εδώ σταχυολογιούμε εκείνα τα έπη της παγκόσμιας γραμματείας, που βρίσκονται σε μέγεθος κοντά στο "Εφαλτήριο" του Σπύρου Χατζηπέροη, όπως τα: Βαβυλωνία: "Έπος Γκιλγκαμές" Ινδίες: "Μαχαμπαράτα" (214.778 στίχοι) και "Ραμαγιάνα" (48.000 στίχοι), Ιταλία: Βιργιλίου "Αινειάδα" (26.400 στίχοι) και Δάντη "Θεία Κωμωδία". Πορτογαλία: Καμόνες "Λουσιάδες". Γερμανία: "Άσμα των Νιμπελούγκεν". Ρωσία: "Η μάχη του Ιγώρ". Περσία: "Βιβλίο των βασιλέων". Φινλανδία: "Καλεβάλα". Κίνα: "Βιβλίο των Ωδών". Αγγλία: "Μπεογούλφ" και πολλά άλλα.

ΤΡΟΠΟΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ ΤΟΥ ΣΥΓΓΡΑΦΕΑ

Ο τρόπος εργασίας του Σπύρου Χατζηπέροη και η λεπτή διαχείριση των επιλεγέντων κατά μέρη θεμάτων και προσωπικοτήτων, παρουσιάζει ιδιαίτερο ενδιαφέρον, τόσο στην καίρια επιλογή του θέματος, όσο και στην άψογη προβολή των προσώπων. Εμπρός στις αξίες, στη σκέψη, στη φιλοσοφία και στη θεολογία, αλλά και στα ιερά τέρατα, που τις εκπροσωπούν στο πέρασμα των αιώνων, ο συγγραφέας, με συνοπτικό τρόπο, σμιλεύει προσεκτικά την ταυτότητα του θέματος ή την αρτιότητα παρουσίασης των προσωπικοτήτων και στη συνέχεια διατυπώνει σύντομες και μεστές τις δικές του θέσεις, στιχοποιημένες θαυμάσια στους αψεγάδιαστους 15σύλλαβους ομοιοκατάληκτους στίχους του. Ακολουθούν οι επισημάνσεις των αξιών και των απόψεων της θεματικής ή των προσώπων και συχνά ανάμεσά τους, παρατίθενται και επαγγωγικές κρίσεις άλλων για τα υπό διαπραγμάτευση θέματα ή τις υπό κρίση προσωπικότητες. Αυτές οι κρίσεις των άλλων δεν στιχοποιούνται, αλλά καταχωρίζονται με πλάγια γράμματα.

Με αυτή τη γόνιμη και αποτελεσματική προσέγγιση, που επιχειρεί ο ποιητής, ο ανύποπτος αναγνώστης μυείται με τούτη τη βαθιά αποσταγμένη εισήγηση και αποκτά την εμπειρία να διεισδύσει στην πιο πέρα περίπλοκη πορεία, που του ανοίγεται αναλυτικότερα στους στίχους του θέματος ή του προσώπου.

Κάθε αξία ή κάθε προσωπικότητα έχει τη δική της στιχουργική αυτονομία, που ολοκληρώνεται μέσα σε μια πολύμορφη σύνθεση, στην οποία συνυφαίνονται: η σοφία του Ελληνισμού, η θεολογία του Εβραϊσμού και η ελληνοχριστιανική κοσμοθεωρία του Χριστιανισμού. Η δυνατότητα αφετηρίας για την είσοδο σε αυτή την αυτόνομη συνισταμένη, παρέχει ένα πλήθος οπτικών γωνιών θεώρησής της.

Η καταγραφή του θέματος ή του προσώπου συντελείται με σφαιρική εποπτεία, έτσι ώστε να διασφαλίζεται η πληρότητα, η αρτιότητα και η συμπαγής ομοιογένεια τους. Η πληρότητα αυτή επιτυγχάνεται με την επισήμανση του περιεχομένου και της κυρίαρχης σκέψης και μη-

νύματος, τα οποία, πολλές φορές, προεκτείνονται και σε άλλα μέρη.

Ο συγγραφέας, αφού με γνώση και εμβρίθεια διερευνήσει τις ευρύτερες ενότητες σε κάθε τμήμα, προβαίνει στον ενδελεχή σχολιασμό τους, συνδέει συνειρυμικά τις θετικές και τις αρνητικές διαπιστώσεις και προχωρεί στην κατάθεση της δικής του θέσης, μέσα από αυτές τις ίδιες τις διαπιστώσεις του. Σπουδάζοντας με τον πιο πάνω τρόπο την υπόσταση και την πεμπτουσία όλων των μερών, πραγματοποιεί ομαδοποίησεις κατά μέρη, επιχειρεί συγκρίσεις, εντοπίζει ομοιότητες και διαφορές, οι οποίες με τη δυναμική τους, προβάλλουν τη διαχρονική αξία και το αποκαλυπτόμενο μήνυμα αυτών των ενοτήτων.

Η μέθοδος του Σπύρου Χατζηπέρη, την οποία περιγράψαμε αναλυτικά για να κατανοθεί η βούληση και οι στόχοι του συγγραφέα, χρησιμοποιεί ένα ρω-μαλέο οπλοστάσιο δυναμικών μέσων, που καθιστούν το λόγο του ικανό να εκφράσει όλον αυτόν τον Πακτωλό γνώσεων και εμπειριών και να μας τον μεταλαμπαδεύει συστηματικά, ξεκάθαρα και λυτρωτικά.

Γίνεται λόγος για το αδιαφίλονίκητο οπλοστάσιο της γλώσσας, του ύφους, του στοχασμού, της θεολογικής σκέψης, του θείου οράματος, της τέχνης και της τεχνικής του έργου, της ποιητικής και λυρικής ατμόσφαιρας, που διαχέεται μελίρρυτη σε όλες τις σελίδες του βιβλίου, του ζωντανού διαλόγου του ποιητή με τον αναγνώστη, της ελληνικότητας και της ελληνοκεντρικότητας, του καθαρού πατριωτισμού, της επιβλητικότητας του λόγου, της σύνθεσης εικόνας - σκέψης - θεολογίας και χριστιανικής παράδοσης, σε κάθε ενότητα, σε κάθε στίχο.

Δεν μπορούμε να αντισταθούμε στον πειρασμό να μη σταθούμε σε μερικά σημεία αυτού του δυναμικού οπλοστασίου, που έχουν για μας ιδιαίτερη βαρύτητα:

Γλώσσα. Απλή, εναργής, πλούσια, λυρική, επιστημονική, εκφραστική, άνετη, ρέουσα, κυριολεκτική, ποιητική, πολύφωνη, ζωντανή.

Υφος. Σοβαρό, κρουστό, επιμελημένο, δωρικό, επιβλητικό, διαποτισμένο με την αύρα του Ελληνισμού, του Εβραϊσμού και του Χριστιανισμού, προσωπικό, εποπτικό, ανάλογα προσαρμοσμένο στην ξεχωριστή υφή του περιεχομένου ολόκληρου του βιβλίου.

Πατριωτισμός, Ελληνικότητα και Ελληνοκεντρισμός. Ο ποιητής προσπιάθει να δώσει τα κλειδιά ανανέωσης του Ελληνισμού' γι' αυτό επιστρατεύει πλήθος γνωμών, απόψεων και θέσεων, οι οποίες στηρίζουν δυναμικά το σύνολο του έργου. Όμως η κορυφαία πατριωτική του κορύφωση περιλαμβάνεται στα εμπνευσμένα ποιήματα του "Έκ βαθέων" I, II και III, όπου η λυρική έξαρση, ο φωτισμένος λόγος, η αγωνία για την τύχη και τη σωτηρία της πατρίδας, η επιτίδα επανασύστασης της εικόνας του μεγάλου Ελληνισμού και οι φλογερές προτροπές του προς τους Έλληνες, συνθέτουν μια πλατιά πατριωτική τοιχογραφία ελληνικότητας και ελληνοκεντρικότητας, που συνιστά εθνική παρακαταθήκη για τους Έλληνες όλων των εποχών.

Σκέψη. Ο συγγραφέας φιλοσοφεί, στοχάζεται, διαπορεί, αναλύει και συνθέτει κοσμοθεωρίες, τις οποίες στηρίζει με τις δικές του και των άλλων τις γνώμες και ολοκληρώνει την προσπάθειά του, σχολιάζοντας καθολικά το κάθε θέμα, την κάθε αξία και τις κρίσεις των προσώπων. Η σκέψη αυτή διατυπώνεται με απλότητα, διαφά-

νεια και επαγγειλική μέθοδο, έτσι ώστε να μεταφέρεται άνετα στον αναγνώστη και να τον καθιστά κοινωνό του διαπραγματεύμενου θέματος. Ο αναγνώστης, μετά την ανάγνωση, δεν διαπορεί για τη κατανόηση των θεμάτων, αλλά προβληματίζεται εποικοδομητικά με όσα διάβασε.

Λυρική και ποιητική αύρα. Αυτός ο ποιητικός ωκεανός των 90.000 15σύλλαβων στίχων, διαποτίζεται από μιαν αύρα ποίησης ουσίας, η οποία στοχεύει στην καρδιά και στη σκέψη, απογειώνει τον αναγνώστη, λυτρώνει την ψυχή του και τον αθεί να περπατήσει πιο πέρα τις σκέψεις και τις αναζητήσεις του. Ο Σπύρος Χατζηπέρης είναι παντού στο βιβλίο του ένας ευαίσθητος λυρικός ποιητής, που εμπνέεται και δημιουργεί μια ποίηση μεστή, λυτρωτική, στοχαστική και βαθιά ανθρώπινη.

Εικόνα. Η δημιουργία εικόνων, που συμπλέουν με το στοχασμό, τη θρησκεία και την ποιητική δυναμική, παράγουν μιαν ευφρόσυνη διάθεση, η οποία έλκει νου, ψυχή και καρδιά, αισθήσεις και σκέψεις, με τέτοια ένταση και συχνότητα, ώστε ο αναγνώστης να έχει την εντύπωση ότι κινείται ανάμεσα στα επιλεγμένα πρόσωπα, στους τόπους, στις ιδέες, στα μηνύματα και στη σάση όλων αυτών.

Τέχνη και τεχνική. Η διατύπωση όλων αυτών των σοβαρών και ετερόκλητων θεμάτων, η μελέτη, η αφομοίωση, η σχολίαση, η επαναδιαπύωση, η προσεκτική απλοποίηση και η σύνθεσή τους σε μια μεγαλόπρεπη και περίτεχνη στιχουργία, που κάλυψε 90.000 15σύλλαβους διπλά ομοιοκατάληκτους στίχους, αποτελεί μέγιστον άθλο και μόνο να τον διανοείται κανείς. Ο ποιητής κατόρθωσε και έκαμε ποίηση τον Ελληνισμό, τον Εβραϊσμό και τον Χριστιανισμό και το εγχείρημα τούτο είναι ασύλληπτο και αδιανότητο, αν σκεφτούμε την έκταση, το ειδικό βάρος, τη φιλοσοφική και τη χριστιανική συγκρότηση τους. Ο Σπύρος Χατζηπέρης έγινε ραψώδος, υμνωδός και ευαγγελικός κήρυκας, τραγουδώντας, ψάλλοντας και κηρύπτοντας, με ύφος επικό και στοχαστικό, λυρικό και θεόπνευστο. Η τέχνη και η τεχνική αυτού του έργου θα μπορούσε να αποτελέσει αντικείμενο μελέτης ενός ιδιαίτερου τόμου.

Διάλογος με τον αναγνώστη. Ο ποιητής, περιδιαβάζοντας στους δύσκολους δρόμους της αρχαιοελληνικής φιλοσοφίας, των ατραπών του Εβραϊσμού και της χριστιανικής φιλοσοφίας, δεν παρασύρεται πέρα και πάνω από το ανθρώπινο μυαλό. Η μεγάλη του επιτυχία είναι ότι όλα αυτά τα προσαρμόζει στην απλή λογική, στην καθημερινότητα, τη βατή αντιμετώπιση, στον κοινόν άνθρωπο και στις δυνατότητές του να τα κατανοήσει και να προβληματιστεί, όπως πράπτει και ο ποιητής. Με τη σπουδαία αυτή μέθοδο του ο συγγραφέας ανοίγει έναν πλατύ και γόνιμο διάλογο με τον αναγνώστη και ευρύτερα με τον άνθρωπο, με τον οποίον συνδιαλέγεται, προβληματίζεται μαζί και αναζητούν τη λύση αυτών των εσωτερικών διαπορήσεων. Αυτή η διαλογική επικοινωνία, που υποκρύπτει στέρεη και μακρά εκπαίδευτική πείρα του συγγραφέα, αποτελεί μια από τις βασικότερες αρετές του έργου, αφού χωρίς αυτήν, είναι αλυσίτελης η προσέγγιση και κατανόησή του.

ΤΑ ΤΡΙΑ ΚΥΡΙΑ ΜΕΡΗ

Πριν όμως περάσουμε στην ανάλυση των τριών κυριών μερών, είναι ανάγκη να σταθούμε στο ευρηματικό *De profundis "Βιογραφικό"* του ποιητή, το οποίο σηματοδο-

τεί την πυξίδα του κατά τη διάρκεια της επίπονης 20χρονης γραφής και επεξεργασίας του έργου του· τη σοφή και διεξοδική "Εισαγωγή" του και τα περίτεχνα και μεστά τρία ποιήματά του, με τον τίτλο "Έκ βαθέων" I, II και III, στα οποία κυριαρχεί η ανώτερη έμπνευση, ο άψογος ποιητικός λόγος, η βαθιά εξομολόγηση και η αυθόρυμη πατριωτική έξαρση, με μια πλατιά λυτρωτική πανδαισία.

Κατά τη μελέτη και ανάλυση του περιεχομένου των τριών κυρίων μερών του έργου και, στοχεύοντας απευθείας στην ουσία των ενοτήτων αυτών, σπουδάσαμε με εμβριθεία την καθεμιά από ενότητες: Ελληνισμός - Εβραϊσμός - Χριστιανισμός εντοπίσαμε επακριβώς τα κυρίαρχα στοιχεία: πρόσωπα, φορείς και στόχους της κάθε ενότητας και σταθμίσαμε προσεκτικά το ρόλο και τη σημασία τους, που διαδραματίζουν στη δομή και την ανέλιξη του έργου και της στοχαστικής του πορείας.

Αυτή η δαιδαλώδης εργασία και διεργασία κάλυψε τους ακόλουθους τομείς σε κάθε ενότητα:

Α' ΣΤΟΝ ΕΛΛΗΝΙΣΜΟ (Μέρος Α'):

α) Τα κοσμοθεωρητικά και τα κοσμολογικά, με την επισήμανση του εχέφρονα ανθρώπου και τις αναφορές στα "Ορφικά", "Αργοναυτικά", "Θεογονία" - "Κόσμογονία" Ησιόδου, τη "Γένεση" του Μωσή, τα Προφητικά δόγματα, την Πολυθεΐα και τη Μονοθεΐα, τη θεία "Αποκάλυψη", με κυρίαρχες μορφές τους: Ορφέα, Ησίοδο και Ιωάννη (κεφ. 1).

"Γένεση" Μωσή:

Του ζεύγους η παρακοή, χωρίς καμιά συγγνώμη, τους κόστισε μες στη ζωή βαριά ποινή κι ακόμη, να ζήσουνε αιώνια χωρίς καμιά ελπίδα, πως από όντα χθόνια θεία θα βρουν πατρίδα. Και επιπλέον όλ' αυτά τα αμαρτήματά τους, να μεταδίδονται καυτά και σ' άδολα παιδιά τους. Μόνο με πράξη του δεινή ο Πλαστουργός στη ζήση την αμαρτία τη στυγή μπορούσε να ξιφλήσει. Οπότε, ο Δημιουργός, που τους θνητούς πονούσε, είπε, ο πρώτος του ο γιος στη γη ν' αποδημούσε· να τον σταυρώσουν οι ταγοί του εκλεκτού του γένους και με το αίμα που θα βγει του άθλιου τους μένους· να φτιάξει θαυματουργικά, λύτρα, για να πληρώσει κάθε ποινή, τα λογικά όντα στη γη να σώσει. Και όντως ήλθε ο Χριστός, δίδαξε τους ανθρώπους, όντας σε όλα του πιστός με τους καλούς του τρόπους και κάλυψε πραγματικά της λύτρωσης το δόγμα, ιδρύοντας οριστικά της Εκκλησιάς το σώμα... (σελ. 89).

β) "Τα θεμέλια του πολιτισμού", όπου παρατίθενται οι τομείς, που συνέθεσαν το οικοδόμημα του Πολιτισμού, μέσα από το σύνολο αξιών της ζωής, όπως τις διατύπωση η ελληνική διανόηση: Υγεία, Ελευθερία, Φιλοσοφία, Γλώσσα, Λογοτεχνία, Μουσική, Αθλητισμός κ.α. (κεφ. 2).

"Γλώσσα":

Η γλώσσα η ελληνική με το αλφάριθτό της με την υφή τη λυρική και τον "μηχανισμό" της· που με την άριστη γραφή την κάθε μία σκέψη, μπορεί με τεχνική σαφή να την αποθηκέψει ήταν για τον Ελληνισμό βάση κι αφετηρία, να δώσει τον πολιτισμό στου χρόνου την πορεία. Ο Πλάτων την ελληνική γραφή έχει βαφτίσει: "Μία φωνή με λογική, μιλιά μέσα στην κτίση". Της ομιλίας και γραφής το δώρο στους ανθρώπους

και κάθε έννοια σαφής στους λεκτικούς τους τρόπους,

μόνο ο Πλάστης άψογα μπορούσε να τα δώσει με τ' άλλα τα υπέροχα: τη σκέψη και τη γνώση.

Εκείνοι, που εκπόνησαν τη γλώσσα των Ελλήνων

και τήνε παραχώρησαν σε νόες όντως ξύπνιων

και για τη δυνατότητα, πού δώσαν να συντάσσουν

κείμενα με οντότητα στο μέλλον να περάσουν

θεοί θα πρέπει νά 'τανε απ' άλλη "βασιλεία",

αλλιώς δε θα τη φτιάχνανε τόσο πολύ τελεία.

Είν' η γραφή, είχανε πει, της σκέψης αποθήκη,

που πάει ως η αστραπή σ' αρχεία της και βρίσκει,

κάθε της δημιούργημα, πού χει αποθηκέψει

και το εκφράζει πρόθυμα σ' όποιον της το γυρέψει.

Ο άνθρωπος, με τη γραφή, βλέπει τα γεγονότα,

με τρόπο νέο και σαφή, νέα και παρελθόντα.

Με τη γραφή πληροφορεί κάθε θνητός τον άλλο,

το κάθε θέμα που θωρεί μικρό είτε μεγάλο.

Με τη γραφή προάγονται οι άνθρωποι στην πλάση

και με αυτήν φυλάσσονται σκέψεις με κάθε φράση.

Η γλώσσα καθενός λαού και η γραφή κι η σκέψη

είναι πηγές που του Θεού φέρνουν την κάθε βλέψη.

Και επιπλέον η γραφή για τους θνητούς ορίζει,

μ' εικόνα πάντοτε σαφή καθένας τι αξίζει... (σελ. 145).

Το γένος το ελληνικό ανάδελφο και μόνο

πορεύεται στον θεϊκό δρόμο με θείο τόνο.

Πριν από τον κατακλυσμό ο Δευκαλίων είχε

δηλώσει, πως πολιτισμό ο Έλληνας κατείχε.

Για των Ελλήνων τ' άριστο γένος της θείας πόλης

οι ιερείς στην Αίγυπτο, ο Ψένοπτος κι ο Σώγλις,

προς τον σοφό τον Σόλωνα είπανε ότι είχαν,

γι' αυτόν αγάπη κι άφθονα τεκμήρια κατείχαν:

Τον άφταστο Μινωικό Πολιτισμό στην Κρήτη

κι αυτόν τον Μυκηναϊκό της άγνοιας τον θύτη,

σαφώς τους δημιούργησε το έθνος των Ελλήνων

και στη ζωή τους κράτησε με πνεύμα υπευθύνων.

Η γλώσσα του Ελληνισμού με τη δομή του λόγου

φορέας του ανθρωπισμού χωρίς στοιχεία ψόγου,

έγινε το θεμέλιο, που στων θνητών το γένος,

ήθος σωστό και τέλειο χτίζει με θείο σθένος... (σελ. 148).

Τέτοια σοφά πονήματα γι' αυτήν τη θεία γλώσσα,

που του Χριστού τα θαύματα έγραψε κι άλλα τόσα,

σε άφθονα υπάρχουνε ελληνικά βιβλία,

που θα σας ωριμάσουνε μαζί της τη φυλία.

Διαβάστε τα με ψυχική αγάπη για να δείτε

τη γλώσσα την ελληνική κι άμετρα να χαρείτε.

Αλλά οι υποχθόνιοι με πείσμα και γινάτι,

ρέκτες σκληροί κι αιώνιοι, που τρέφονται μ' απάτη,

με όλο τους τον ψυχισμό ασύστολα μισούνε

τον άριστο Ελληνισμό κι αδρά τον πολεμούνε... (σελ. 149).

γ) "Οι θεμελιωτές του Πολιτισμού": κομβικό μέρος του έργου,

στο οποίο παρελαύνουν, επιλεγμένες από τον ποιητή μορφές,

από ολόκληρη την κοινωνική δομή του Ελληνισμού: Φιλό-

σοφοί, Ποιητές, Καλλιτέχνες, Ιστορικοί, Ρήτορες, Επιστήμο-

νες, Νομοθέτες, Πολιτικοί και Στρατιωτικοί, των οποίων ο αριθ-

μός ανέρχεται στους 35 (κεφ. 3).

"Θουκυδίδης".

Μα ο Θεός Σωκράτης και Πλάτωνες στη γη του

κι άριστους Θουκυδίδηδες θα στέλνει μ' έμπνευσή του,

στον κόσμο του να χορηγούν σοφία κι ιστορία

κι έντιμα να τον οδηγούν στη γενιά του πορεία.

Ο λόγος Επιτάφιος τ' άριστου Περικλέους,

πού' πε με άλλα όρθιος ο άνθρωπος του κλέους,
τον Θουκυδίδη έδειχνε σε κάθε του σημείο,
γι' αυτό και μέγα έγινε του Περικλή μνημείο... (σελ. 192).

"Ισοκράτης",
Προς τον Σωκράτη έδειξε τιμή πολύ μεγάλη
και ηθικά τον στήριξε στη δίκη του τη φαύλη.
Επένθησε πολύ σφοδρά μετά το θάνατό του,
με λόγι' αιφρά στην αγορά και με το ρουχισμό του.
Όταν εκυκλοφόρησε από τον Πολυκράτη,
αυτός με άρθρο του ευθές απέδειξε μ' ακρίβεια,
πως έβλαψε ο συγγραφεύς το φως και την αλήθεια.
Ισαίος και Θεόπομπος, Λυκούργος και Αισχύνης,
ο Εύνομος, ο Έφορος, Κάλιππος, Υπερειδης,
Τιμόθεος, ο Αντικλής κι άλλοι δεκάδες τόσοι,
άνθρωποι θείοι της φυλής, πήραν αυτού τη γνώση.
Πολλές φορές έχει λεχθεί ότι ο Ισοκράτης,
είχε σοφά αποφανθεί και σαν αξιοκράτης,
πιως οι θνητοί θα βγαίνανε απ' τη θηριωδία,
εάν οι νέοι παίρνανε ελληνική παιδεία... (σελ. 193).

"Ομηρος"
Ο δοξασμένος Όμηρος με λάμψη του ηλίου
είναι αστέρας άπειρος λαμπρός της υφηλίου.
Απ' τον σωστό πατέρα του με όνομα Δαήμων
κι απ' τη γλυκιά μητέρα του "εχρήστηκε" νοήμων.
Τη γέννα του διεκδικούν πολλές ωραίες πόλεις
και για αυτήν φιλονικούν μέρες δουλειάς και σχόλης:
Σμύρνη, Χίος και Κολοφών, η Σάμος μ' άλλο πρίσμα,
τον μέγα όλων των σοφών διεκδικούν με πείσμα.
Μια εγεννήθη προ Χριστού, ίσως, χιλιετία
σαν φωτοδότης του θνητού ανθρώπου στη θητεία.
Κι αφού με φως ανέβηκε ψηλά στον κολοφώνα
στην 'Ιο, λέν' πως τάφηκε σαν τού 'σβησαν τα χρόνια.
Πολλά του αποδίδονται βιβλία ως δικά του
κι οι σκέψεις του θαυμάζονται μες στα ποιήματά του:
Ιλιάδα κι Οδύσσεια, τα βασικά του έργα,
θεία, λαμπρά κι εξαίσια, που τόνε κάνουν μέγα,
δίνουν σε μύριους συγγραφείς λέξεις καταδικές του,
τις θέσεις τις πολύ σαφείς και τις αγνές αρχές του.
Ογδόντα δε στις εκατό λέξεις του Ησιόδου
έχουνε το ομηρικό άρωμα της προόδου...
Το έργο του το αρχικό πού 'ναι η Ιλιάδα
και δείχνει τον αρχαικό λαό μες στην Ελλάδα,
έχει εικοσιτάσσερις κανονικές ομάδες
και στίχους δεκατέσσερις κι άνω σωστές χιλιάδες.
Ο λόγος ο επίσημος σ' αυτήν την ιστορία
ήταν πως ο βαρύτυμος Πάρις με πονηρία,
του Μενελάου άρπαξε τη σύζυγο Ελένη
κι "άνανδρο" τον κατάπνιξε ψευδώς στην οικουμένη.
Δείχνει τον παραλογισμό, το θέμα, στην ουσία
που πράγματα στον πληθυσμό με λίγη σημασία,
κάνουν ταγούς ανεύθυνα να σύρουν το λαό τους,
να σφάζεται επώδυνα σα νά 'ναι ποιμνίο τους.
Τονίζει πως ο άνθρωπος, έρμαιος της κακίας,
παράλογος, κακότροπος, ρέκτης της αδικίας,
σε κάθε μια περίπτωση, που την υφή του δείχνει,
αντί να βγει προς θέωση, πληγώνεται μ' οδύνη
Το ποίημα Οδύσσεια, έπος λαμπρό και θείο,
έχει αρχή θεσπεσία για των θνητών το βίο.
Από τους Αλεξανδρινούς κι αυτό διεχωρίσθη
σ' εικοσιτέσσερις πυκνούς τομείς και εθεσπίσθη.
Με στίχους δώδεκα κι αυτό ολόκληρες χιλιάδες,

Φαντάζει έργο θαυμαστό σε δούλους κι αφεντάδες.
Επίσημα, ο Ποσειδών, που τρομερά θυμώνει,
όταν τ' ανθρώπινο το ον, τον Κύκλωπα τυφλώνει,
το ξόρισε σε θάλασσες άγρεις να πλανιέται
κι από φουρτούνες άμεσες σκληρά να τυραννίσται.
Μα στην πραγματικότητα, σοφά το έπος δείχνει,
μία προσωπικότητα, που στης ζωής τη δίνη,
δυνάμεις ακατάβλητες, πού 'χει ο Πλάστης δώσει
που είναι απαραίτητες το είναι του να σώσει.
Κι ότι παρά τα θαύματα και την τρυφή του βίου,
ακόμη και τα τραύματα απ' τις ποινές του θείου,
αυτός βαθιά μες στην ψυχή έχει το σπιτικό του,
πού 'ναι με άλλη εκδοχή να πάει στον Θεό του...
Ο Πλάτων, σαν διαιτητής είπε, ότι τα έπη
δείχνουνε πως ο ποιητής πράγματα θεία βλέπει
κι ότι οφείλει εμβριθώς καθείς να τα διαβάσει,
για να γνωρίζει ακριβώς πώς στη ζωή να δράσει.
Αυτός το όντι θέσπισε τη σκέψη ν' αριστεύει,
κάθε θνητός που θέλησε ψηλότερα ν' ανέβει.
Τον άντρα τον ηγετικό μ' αυτόν προσδιορίζει
και να γινεί ιδανικό για τους θνητούς ορίζει... (σσ. 209, 210).

"Περικλής"
Πράξεις πολλές του Περικλή με θεία αρμονία
βελτίωσαν πάρα πολύ της γης την κοινωνία.
Χιλιάδες έργα κόσμησαν των Αθηνών την πόλη
και οι λαοί τα τίμησαν, ανεξαιρέτως, όλοι.
Τα μόνα αξιόλογα "κομμάτια" στα μουσεία
όλης της γης που θέσφατα έχουνε σημασία
είναι αυτής της εποχής πρωταρχικά βεβαίως
που της Ελλάδος μοναχής δείχνουν το φως με δέος.
Μα το καμάρι το γλυκό της σκέψης και τη τέχνης,
που ζει σαν άστρο θεϊκό όλης της οικουμένης,
είναι ο θείος Παρθενών στον ιερό το βράχο
κληρονομία των εθνών απ' τον Θεό τον Άγιο..
Επάνω στην ακρόπολη των Αθηνών, που ήσαν,
ναοί αρχαίοι, πάμπολλοι εργάτες του γκρεμίσαν,
κι οι δύο αρχιτέκτονες, Ικτίνος - Καλλικράτης
μ' ιδέες θείες, σύντονες, που πρόσφερε ο Πλάστης
σχεδίασαν το κόσμημα του γήινού του τόπου,
αιώνιο υπόμνημα σκέψης, Θεού κι ανθρώπου... (σελ. 213).

"Σωκράτης"
- Λίγο ωραίος, μα σωστός ήταν ο Σωκράτης,
στην ανθρωπότητα γνωστός σαν θεϊκός κεκράκτης.
Από μικρό παιδί λυγνό με σκέψη και σοφία
ζούσε στο "άστυ το κλεινό" πιστεύοντας στα θεία.
Απ' όλο του τον ψυχισμό και το μνημόνιό του,
"λέει" στης γης τον πληθυσμό με το "δαιμόνιό" του,
ότι στον κόσμο στάλθηκε απ' τον Θεό να δράσει,
για Κείνον, που φαντάστηκε ότι θα 'ρθεί στην Πλάση...
Έζησε σαν και το Χριστό στη γήινη την πλάση,
σαν άτομο αυτού πιστό στο ύψος του να φτάσει.
Δεν είχε κάποια φορεσιά σπουδαία ο Σωκράτης,
ήταν με την ξυπολυσία φίλος και συνεργάτης.
Μονάχα στα συμπόσια πού' θελε να μιλήσει,
είχε στολή "εξαίσια" τους άλλους να τιμήσει.
Το χρόνο του και την πυγμή, όλη του τη σοφία,
την έμπνευση και την τιμή, τά 'παίρνει απ' τα θεία...
Επίστευε ακράδαντα πως ο Θεός, το Πνεύμα,
που έφτιαξε τα σύμπαντα και κάθε ένα σπέρμα
όρισε και προορισμό για όλους τους ανθρώπους:
Να μπουν με θείο ψυχισμό σε ουρανίους τόπους.

Τον "άγνωστό" του εαυτό ήθελε να γνωρίσει και να τον κάνει δυνατό για της ψυχής την κτίση. Όλος ο κόσμος πρόσμενε τότε Θεό - Μεσσία, που την αλήθεια θά 'φερνε με θεία σημασία. Έλεγε πως απ' το Θεό κάποιος θα 'ρθεί στον κόσμο, να πει στο γήινο λαό για της ζωής το νόμο. Αυτός θά 'δειχνε τελικά στης γης την κοινωνία, το πώς να ζήσει ηθικά με φως και αρμονία. Αυτός είπε πως ήτανε η γη από το σύμπαν. Και τώρα που την είδανε, πως είχε δίκιο, είπαν. Πολλοί δε πίστεψαν, καλώς, θνητός πως ήταν γόνος, άριστος, τύμιος, απλός και άγγελος συγχρόνως. "Κρίτων, αγόρι μου καλό, φίλε και μαθητή μου, με κάθε λόγο σου απλό γλυκαίνεις την ψυχή μου. Αν στην επιθυμία σου να φέρεις την ειρήνη, είχες με τη σοφία σου και νομιμοφροσύνη, μπορούσα να αποδεχτώ τις τίμιες σου βλέψεις και κάποια λύση να σκεφτώ από αυτές τις σκέψεις. Μα αν δεν δει ο άνθρωπος, που ζει στην οικουμένη πως αν και υπεράνθρωπος ο θάνατος του μένει, από τον κόσμο θεϊκά πώς θα αποχωρήσει, αν την ψυχή του τελικά την έχει εκμαυλίσει; Εάν δεν έχει μέσα του κείνο το θείο μέλος, πού' ναι σαφώς το πνεύμα του και που δεν έχει τέλος, πώς θα μπορέσει "Άνθρωπος" να μείνει δίχως ψύχο και σαν καλός κι ευπρόσωπος σωστό να δώσει λόγο; Το τι θα πούνε οι πολλοί δεν έχει σημασία, αλλά αυτοί πού 'χουν πολλή πνευματική ουσία. Κι εκτός π' αξίζει των τρανών η λογική γνώμη, αξίζουνε και των αγνών ανθρώπων μας οι νόμοι. Άκουσε δε για όλ' αυτά οι νόμοι τι μου κράζουν και την ψυχή μου δυνατά και δίκαια ταράζουν: "Σωκράτη! Πρόσεξε πολύ, μη μας περιφρονήσεις, εμάς τους νόμους και χολή σαν φαύλος μας ποτίσεις. Εμείς το νου σ' αυξήσαμε στη γη με αρμονία και σε παιδαγωγήσαμε μέσα στην κοινωνία. Σου δώσαμε πνεύμα αδρό, σου δείξαμε το δρόμο, και πνεύμα έφτιαξες λαμπρό με του Θεού το Νόμο. Τα έθιμα σου δείξαμε με αίσθημα ευθύνης και σε ειδοποιήσαμε πως αν εδώ θα μείνεις, πρέπει να υπακούς σε μας, δότι η Αθήνα, θα λαβωθεί βαθιά με μιας και θα ξεσπάσει γκρίνια..." (σσ. 237, 238, 246, 247).

"Φειδίας",
 Έλληνας όντως ύψιστος ήτανε ο Φειδίας, δέκτης - πομπός πανάριστος της θεϊκής παιδείας. Με τον Ηγία δάσκαλο και τον καλό γονιό του, έφτιαξε πνεύμα πάγκαλο κι αγνό τον ψυχισμό του. Κατείχε σαν και τον Θεό το χάρισμα να δίνει έργα σοφά για το λαό, αγάπη και γαλήνη. Το πεντακόσια και οκτώ πού 'δε το φως του ήλιου, ήρθε να λάβει το δοτό της τέχνης το βραβείο. Έκανε μύρια θαυμαστά για την Αθήνα έργα, γι' αυτό και πλείστοι δυνατά τον ονομάσαν μέγα. Κατόρθωσε στα έργα του σοφά να αποδώσει όση στο μέγα πνεύμα του κατείχε θεία γνώση. Στου Περικλή και Κίμωνα τα δοξασμένα χρόνια, επήρε "μέσα" άφθονα και υλικά αιώνια κι έφτιαξε το χαρμόσυνο της "Αθηνάς της νίκης" το χρυσοελεφάντινο άγαλμα θείας δίκης... (σελ. 251).

δ) "Οι θεμελιωτές και χτίστες του Ελληνοχριστιανισμού", στους

οποίους εντάσσονται 14 εξέχουσες μορφές και "Οι Μοναχοί του Αγίου Όρους" (κεφ. 4).

"Αλέξανδρος"

Ο βασιλιάς ο Μακεδών Αλέξανδρος, στον κόσμο, για τον Χριστό αναφανδόν ήρθε ν' ανοίξει δρόμο. Μετά απ' τα θεμέλια του Ιησού του μέγα κι Ελληνισμού, που τέλεια μαζί εκάναν έργα, τη θεία ελληνιστική περίοδο αυξάνει με μόρφωση κοινωνική τα ήθη να λειάνει... Οι μέρες του δε φτάσανε όμως για την σφραγίδα, οι φαύλοι τον προφτάσανε που είχαν την αιγίδα. Με νίκες πάντως αρκετές, με τη διπλωματία, με όλες του τις αρετές και δίχως φιλαυτία, την εποχή τη θεϊκή είχε καλά στεριώσει μ' όνομα Ελληνιστική, πού 'δινε φως στη γνώση. 'Όταν σταυρώσαν το Χριστό με μίσος και αντάρες, μέσα στον κόσμο τον "πιστό" παρ' όλες τις κατάρες, Χριστιανισμός κι Ελληνισμός δίδυμοι στην ορφάνια, εγίνανε συνασπισμός με την Ελλάδα μάνα... (σσ. 259, 262).

"Άγιος Νεκτάριος"

Σαν ήρθε ο Νεκτάριος στη γη για τη ζωή του, ότι θα βγει μακάριος έδειχνε η μορφή του. Γεννήθηκε μετά Χριστό δεκαοχτώ αιώνες και ήμισυ κι είχε πιστό βίο μ' αγνούς κανόνες. Κάθε του ώρα και λεπτό από μικρό παιδάκι εζούσε βίο συνετό λες κι ήταν αγγελάκι. Σαν έφυγε απ' τη μικρή πόλη του Συληβρία κι η θάλασσα η ζωηρή έκανε φασαρία, μ' έμπνευση θεία άφησε το φυλαχτό στο κύμα και συνετά ήρεμησε εκείνη παρά χρήμα... Αυτοί που τον εθίξανε, άδικα στην ουσία και η ψυχή του, είδανε, πως ήταν οσία, συγγνώμη του εζήτησαν μετά την "κοίμησή" του και ταπεινά προσκύνησαν την άγια μορφή του. Μ' όλα τα επιτεύγματα πού 'κανε στη ζωή του και μ' όσα τώρα θαύματα προσφέρει η ψυχή του, του Ελληνοχριστιανισμού δείχνει μεγάλος κτίστης και τ' άγιου ανθρωπισμού ζεστός κι ωραίος μύστης. Ο Άγιος Νεκτάριος στης γης την κοινωνία ήταν σοφός, μακάριος κι έφερνε αρμονία. 'Οσα στο βίο έπραξε ήταν πετυχημένα κι όσα σοφά συνέταξε ήταν ευλογημένα... (σσ. 285, 286).

"Οι Μοναχοί του Αγίου Όρους".

Η ύπαρξη η άγια του Αθωνίου Όρους, από παλιά, με πάγια πυγμή και "θείους όρους", είναι τρανή απόδειξη πως ο Χριστός ο ίδιος, με του Θεού υπόδειξη για των θνητών το είδος, τον Ελληνοχριστιανισμό έχει σαφώς ορίσει να φέρει τον ανθρωπισμό στη γηνή του κτίση. Και από βράχους του χρυσούς μπορούσε να παράγει ανθρώπους του, ο Ιησούς, τον κόσμο να προάγει. Τους Έλληνες εφώναξε όμως για συνεργάτες και οδηγούς τους έταξε στης θέωσης τις στράτες... (σελ. 309).

ε) "Πατριωτικά", όπου αναφέρονται οι γνώμες 59 ελληνικών και ξένων προσωπικοτήτων, για τον Ελληνισμό, με πρώτον τον Χριστό, καθώς και το πολύτιχο ποίημα του Σπύρου Χατζηπέρη "Εκ Βαθέων" III (κεφ. 5).
 "Γνώμες σοφών για τον Ελληνισμό".

Ιησούς Χριστός:

(Όταν του είπαν ότι κάποιοι Έλληνες επιθυμούν να τον δουν, είπε: "Ελήλυθεν η ώρα ίνα δοξασθή ο υιός του ανθρώπου". Υποστηρίζεται, ότι από χειρόγραφα, έχει περικοπεί η συνέχεια: "Ελλάς γαρ μόνη ανθρωπογενεί, φυτόν Ουράνιον και βλάστημα θείον ηκριβωμένον, λογισμόν αποτίκουσα οικειούμενον επιστήμην. Νυν εδοξάσθη ο υιός του ανθρώπου!" (Δηλαδή: Διότι μόνη η Ελλάς γεννά ανθρώπους, που είναι ουράνιον γένος· και θεϊκό βλαστάρι εξακριβωμένο κι ακόμη γεννά λογική σκέψη· και που μπορεί να κατακτήσει την επιστήμη)... (σελ. 335).

"Εκ βαθέων" III.

Για σένανε, Ελλάδα μου, φύλαγα την καρδιά μου,
από τα πρώτα νιάτα μου που σ' ένοιωσα κοντά μου,
όσα με κάνουν στη ζωή να τρέμω ή να χαίρω,
ότι μου δίνει την πνοή κι ο, τι στο νου μου φέρω.
Γιατί μ' αυτά τα υλικά, τα θεία της υφής σου,
και μ' όλα τα πνευματικά στοιχεία της φυλής σου,
ήθελα καλλιτεχνικά να φτιάχω τη μορφή σου,
για να μιλώ πραγματικά στο βίο μου μαζί σου:
Πήρα λοιπόν, τα κάλλη σου, τη θεία σου αγάπη,
τη φυσική αγκάλη σου, π' όλο τον κόσμο θάλπει
τη ζεστασιά του γέροντα, το χνώτο του μωρού μου,
τα ψυχικά συμφέροντα, τ' αγνά, του εαυτού μου
το φως του μπλε σου ουρανού, κάθε κρασιού τη γεύση,
του πνεύματος σου του τρανού την αύρα και τη ζέση
τις θάλασσές σου, τα νησιά, τα ψάρια σου, τ' αλάτι,
τα πρωινά σου τα χρυσά και τη δροσιά του μπάτη
τους ψυχικούς μου αδελφούς, τον θείο Παρθενώνα,
την Ολυμπία, τους Δελφούς και τον χρυσόν αιώνα.
Πήρα ακόμη των μαχών τα κλέη, απ' τον Ξέρξη,
τα χρέη μύριων ταραχών π' άδικα σ' έχουν μπλέξει -
τους ήρωες τους ιερούς, τους Σαλαμινομάχους,
στις Θερμοπύλες τους νεκρούς, τους Μακεδονομάχους·
της Μπουμπουλίνας τα προικιά ως τον Κολοκοτρώνη,
όσους χτυπήσαν την Τουρκιά, με καύσωνα ή χιόνι
την πάλη των φαντάρων μας στο έπος του Σαράντα
και όλων των μανάδων μας τα χρήσιμα κουμάντα... (σελ. 345).

Β' ΣΤΟΝ ΕΒΡΑΪΣΜΟ (Μέρος Β'):

Παραθέτει 23 αποστάσματα από την "Παλαιά Διαθήκη": 17 βιβλία της "Παλαιάς Διαθήκης" και 6 από τους "Προφήτες".

Από την "Παλαιά Διαθήκη":

"Ιησούς τον Ναυή"

"Του Ιησού γιου του Ναυή το τεύχος μνεία κάνει,
πώς ο λαός είχε διαβεί από τον Ιορδάνη·
το πώς με πλείστα θαύματα υπέρ των Ιουδαίων
έσβησαν τα στρατεύματα λαών πολύ σπουδαίων
και πώς ο μέγας αρχηγός Ιεχωβά "μ' αγάπη"
φρόντισε η Ιεριχώ να βγει σποδός και λάσπη.
Του Μωυσή ο θάνατος στην τελική πορεία,
που προκαλεί εξάπαντος μεγάλη απορία,
σ' αυτό επίσης έκλεισε το τρομερό βιβλίο,
που στους Εβραίους άφησε άφταστο μεγαλείο.
Ο πόθος πού χανει οι γιοι του Ισραήλ μ' ελπίδα,
να αποκτήσουνε μια γη σαν τέλεια πατρίδα,
σωστή πραγματικότητα σ' αυτό το τεύχος βγαίνει,
παρά την ικανότητα που δέξειν τ' άλλα έθνη.
Οι υποσχέσεις του Θεού μ' άφθονες προφητείες
που του καλού του τού λαού θά ' δινε πολιτείες,
σ' αυτό το τεύχος τελικά καλύφτηκαν, του τρόμου,

μ' έργα σκληρά και γραφικά απ' τον Θεό του νόμου...

'Όταν με Κείνον αρχηγό, ο νέος στρατηλάτης,
γκρέμισε την Ιεριχώ κι άρπαξε τα καλά της,
την Χαναάν κατέκτησε μετά με το σπαθί του,
και τον Γιαχβέ προσκύνησε για την απόφασή του.
Κι αφού τη χώρα μοίρασε σε κάθ' έναν πολίτη,
ο πληθυσμός του πέρασε στο έτοιμό του σπίτι.
Μ' έμπινευση δε απ' τον Θεό, ο Ιησούς, σαν κι άλλοι,
εμήλησε προς τον λαό για της φυλής την πάλη... (σελ. 577).

"Άσμα Ασμάτων"

Τούτο τ' απλό "ερωτικό" βιβλίο μες στη Βίβλο,
που δείχνει ένα θεϊκό ζευγάρι μ' άγιο ζήλο,
έργο είναι συμβολικό του μέγα Σολομώντα,
που κρίθηκε κανονικό μ' όλα του τα προσόντα,
μες στη Γραφή να ενταχθεί μαζί με πλείστα άλλα,
πίστη μ' αυτό να παραχθεί με έργα πιο μεγάλα.
Ο Πλάστης, που μιλά συχνά με διαφόρους τρόπους,
υπεύθυνα, πολύ δεινά, στους φύλους του ανθρώπους,
τον Σολομώντα έβαλε μ' ωραία ρητορεία,
να πει αυτά που ήθελε σαν μια αλληγορία.
Πήρε απ' την κοινωνική ζωή ένα κομμάτι,
τη σχέση τη συζυγική με έρωτα γεμάτη
και έδειξε τα θεϊκά αγνά αισθήματά του,
στα πλάσματα τα λογικά που έχει σαν παιδιά του.
Μιλά η νύμφη δηλαδή γλυκά στο σύζυγο της
και του προσφέρεται να ιδεί βαθιά τον ψυχισμό της
και ο νυμφίος, σταθερά, πού' ναι το θείο Πνεύμα,
της απαντάει τρυφερά κι αγγά για κάθε θέμα.
Μ' αυτό λοιπόν το σκεπτικό σε τούτο το βιβλίο,
ο Σολομών με θεϊκό πνεύμα και μεγαλείο,
ανταποκρίθηκε σωστά, σαν ένας μέγας μύστης,
και λόγια πρόφερε γνωστά της θεϊκής του πίστης.
Ας παρακολουθήσουμε όμως τ' αγνό ζευγάρι,
γλύκα πολλή ν' αντλήσουμε από αυτό και χάρη:
"Έλα, αγαπημένε μου νυμφίε, κράτησέ με,
σφίξε με, λατρεμένε μου, και γλυκοφύλησέ με.
Σαν το κρασί, που με κερνά το βάλσαμο της τέρψης,
έλα κι εσύ, πολύ σεμνά, για να με γαληνέψεις.
Ν' ακούσω απ' το στόμα σου τα λόγια τα γλυκά σου
κι από το θείο σώμα σου να πάρω τ' άρωμά σου.
Οι χάρες σου σ' ανέδειξαν κι έλαβες το βραβείο
κι οι κόρες σου απέδειξαν πως σ' αγαπούν στο βίο.
Εμένα όμως διάλεξες για τις πολλές μου χάρες
κι ουδέποτε με άλλαξες στου βίου τις αντάρες.
Οι άνθρωποι για την καλή πράξη σου σε θαυμάζουν
και στην καρδιά τους την απλή ψηλά σε ανεβάζουν.
Τ' αδέλφια μου αστόχησαν, νομίζοντας πως σφάλλω,
κι άδικα με τιμώρησαν δουλειά να καταβάλλω.
Κι όπως στο κτήμα δούλευα μ' άφταστη γρηγοράδα
και τα φυτά μας άρδευα, γέμισα μ' ομορφάδα.
Η μελαψή μου ομορφιά στο νέο πρόσωπό μου,
το ήθος και η αρχοντιά πού 'χω απ' τον λαό μου,
μ' αύξησαν και μ' ανέβασαν πάρα πολύ κοντά σου
κι επάξια σαγήνευσαν τη θεϊκή καρδιά σου.
Πολλά αμπέλια τρύγησα, σκληρά, σαν τιμωρία,
αλλά εσένα κέρδισα στου βίου την πορεία.
Δείξε μου πώς να πορευτώ, στο πλάι σου να φτάσω,
το μεσημέρι το καυτό μαζί σου να πλαγιάσω.
Αν ξέρω πού να παραστώ για νά βρω τη σκιά σου,
Θά 'ρχομαι να ξεκουραστώ γλυκά στην αγκαλιά σου...
Η γλύκα και το άρωμα που το κορμί σου βγάζει,
στον Ουρανό απότομα πάντα με ανεβάζει.

Όπως το μέλι το αγνό απ' τ' άπιαστο θυμάρι
και το τσαμπί το τραγανό πού 'ναι στο γιοματάρι·
κι όπως οι άνεμοι σκορπούν οσμή από λουλούδια
έτσι οι άντρες σ' αγαπούν και λέν' για σε τραγούδια.
Τα δέντρα τ' αρωματικά με τα λεπτά κλωνιά τους,
από εσένα "μυστικά" παίρουν για τ' άρωμά τους...
Αν θες, παρθένα μου γλυκιά, νύμφη αγαπημένη,
έλα να ζούμε θεϊκά κι οι δυο ευτυχισμένοι.
Έλα στο Λίβανο ψηλά να ζεις μαζί με μένα,
και μη σκεφτείς ποτέ δειλά ούτε και φοβισμένα.
Στην κορυφή του Αμανά στο όρος το μεγάλο,
πού 'χει τα δέντρα τα τρανά κι εμένα δίχως άλλο,
τα βήματά σου αλγεινά θα είναι στην πορεία
και θα σε βρουν πολλά δεινά και άγρια θηρία.
Μα όταν θα συναντηθείς με τη γερή μορφή μου,
από εμέ θ' αγαπηθείς με όλη την ψυχή μου... (σσ: 665, 667).

"Προφήτες": "Ιερεμίας"

Στην Αναθώθ - Βενιαμίν, έξι περίπου μίλια
από την Ιερουσαλήμ, πριν χρόνια κάπου χίλια,
γεννήθηκε ο δεύτερος εχθρός της ανομίας,
μείζων προφήτης, λευτερος κι αγνός Ιερεμίας.
Ο "Κύριος εγείρεται" σημαίνει τ' όνομά του,
κι αυτός ανταποκρίνεται πλήρως με τα γραπτά του.
Πατέρας του ο ιερεύς, ήτανε, ο Χελκίας
και από γένος ευσεβές με άρθρα της θρησκείας...
Τους Ιουδαίους έψευγε πολύ σαν μέγας μύστης,
και συνεχώς τους έλεγε για τ' αγαθά της πίστης.
Τους τόνιζε πως ο λαός θα σκλαβωθεί για χρόνια,
όπως του τό 'τε ο Θεός στη φαύλη Βαβυλώνα,
κι ότι θα απελευθερωθεί, όταν σωστά πιστέψει
στον Κύριο και του δοθεί με όλη τη σκέψη.
Για όλ' αυτά οι βασιλείς, εκτός του Ιωσία,
πού 'ταν ηγέτης της φυλής άριστος στην ουσία,
είχανε πρόθεση κακή γι' αυτόν και μοχθηρία,
ώσπου τον βάλαν φυλακή να σβήσει στην πορεία... (σελ. 715).

Γ' ΣΤΟΝ ΧΡΙΣΤΙΑΝΙΣΜΟ (Μέρος Γ)

Με τον γενικό τίτλο "Ιησούς Χριστός, Πράξεις, Επιστολές, Αποκάλυψη", ο συγγραφέας αναφέρεται στην "Καινή Διαθήκη", στις "Πράξεις των Αποστόλων" και στην "Αποκάλυψη του Ιωάννη", κλείνοντας αυτή τη βαθυστόχαστη και μακρά ελληνοχροσιτιανική οδοιπορία του με τον "Επίλογο - Κύκνειο Άσμα του Γαμαλιήλ" και με την ανθολόγηση οκτώ ποιημάτων. Άμεση, θεολογική, φιλοσοφική και γεμάτη με το παρήγορο άρωμα του Χριστιανισμού, είναι η προσέγγιση, που επιχειρεί ο Σπύρος Χατζηπέρης στη φιλοσοφική πεμπτουσία της "Επί του Όρους Ομιλίας", ενώ συγκλονίζει η οπτική θεώρηση της "Αποκάλυψης" του Ιωάννη.

"Καινή Διαθήκη":

"Ιησούς Χριστός"

Κάποια στιγμή που έκαιγε μες στο ναό το μύρο
κι ο Ζαχαρίας έλεγε την προσευχή με οίστρο·
κι από τα πλήθη του λαού ο κάθε Ιουδαίος
στον έξω χώρο του ναού προσηύχετο με δέος,
στο ιερό κατέβηκε άγγελος του Κυρίου
κι ορθός στο χώρο στάθηκε του θείου μυστηρίου.
Σταμάτησε την προσευχή ο δόλιος Ζαχαρίας
και κοίταγε με προσοχή και βλέψα απορίας.
Κι ο αγγελος, θερμά κι απλά, τον είδε μες στα μάτια
και πρόφερε πολύ καλά ετούτα τα μαντάτα:
Θ' ακούσεις μήνυμα σεπτό, χωρίς ολιγωρία,

για ότι κάνεις εκλεκτό, φίλε μου Ζαχαρία:
Ο Κύριος με ύψιστο δώρο θα σε τιμήσει
κι η Ελισσάβετ άριστο αγόρι θα γεννήσει.
Θα τον βαφτίσετε απλά, τον γιο σας, Ιωάννη
κι έργα μεγάλα και καλά στο βίο του θα κάνει.
Χάρες μεγάλες θα δεχτεί απ' τον Θεού τον Μέγα,
διότι θα 'χει εκλεκτή κλίση για θεία έργα... (σελ. 755).

Κλείνοντας ο Τιβέριος δεκαπενταετία
πάνω στο θρόνο άγριος, μ' άμετρη φιλαυτία,
στης Ιουδαίας όρισε τον θρόνο τον Πιλάτο
και τον Αντύπα έχρισε στη Γαλιλαία κάτω.
Ο Ιησούς δεν είχε βγει ακόμη να μιλήσει,
να μαθευτεί πάνω στη γη η θεϊκή του ρήση.
Ο Ιωάννης βαπτιστής, ο γιος του Ζαχαρία,
σαν πρώτος ευαγγελιστής στη θεία σωτηρία,
στις ερημιές εγύριζε χωρίς κανένα ψόγο,
και στις ψυχές ετόνιζε τον παρακάτω λόγο:
Φτάνει σ' ελάχιστο καιρό, άνθρωποι, ο σωτήρας
σαν ένα άστρο ιερό, του μίσους ολετήρας.
Δεν είμαι, προς Θεού, εγώ του κόσμου ο Μεσσίας,
είμαι από τον Πλαισιουργό πρόδρομος της θυσίας.
Τ άσβεστο φως το θεϊκό, π' αγνίζει την ψυχή μας
υπάρχει πριν το υλικό σύμπαν και τη ζωή μας.
Είναι το φως τ' αληθινό, που σβήνει το σκοτάδι
κι αναδεικνύει φωτεινό ακόμη και τον Άδη... (σελ. 761).
"Μακάριοι οι πραείς,
ότι αυτοί κληρονομήσουσι την γην".

Αυτοί πού 'ταν αράθυμοι, κακοί και παθιασμένοι,
απότομοι, οξύθυμοι και πάντα θυμωμένοι·
κι είδαν πως μ' αγριότητα έχασαν τη γαλήνη,
τη γλύκα, την πραστήτα, το φως και την ειρήνη·
κι άφησαν τον ολισθηρό δρόμο που είχαν πάρει
κι αγώνα άρχισαν σκληρό με του Θεού τη χάρη
κι είπαν να γίνουν ευπρεπείς, ήρεμοι και ωραίοι,
πραείς, ωραίοι, συνεπείς κι αγνοί νοικοκυραίοι·
ξελάφτωσαν τον ψυχισμό απ' την πολλή κακία,
απ' τον σκληρό εγωισμό κι από την αδικία... (σελ. 775).
Ο Πέτρος ερευνητικά τον Ιησού ρωτούσε,
πόσες φορές κανονικά και νόμιμα μπορούσε
κάποιον που θα αμάρτανε να τόνε συγχωρήσει
εάν συγγνώμη έφτανε ο ίδιος να ζητήσει.
Επτά φορές είν' αρκετές για κάθε ένα θέμα,
ώστε να γίνουνε δεκτές απ' του Θεού το Πνεύμα;
Όχι επτά μόνο φορές, είπ' ο Χριστός στον Πέτρο,
ο Πλάστης κάνει προσφορές συγγνώμης δίχως μέτρο.
Ως εβδομήντα και επτά φορές ο αδελφός σου
αν με συγγνώμη 'ρθεί σεπτά να βρει το έλεος σου,
εσύ να τόνε συγχωρείς, μα πρέπει ορισμένως,
απόλυτα να τον θωρείς πως είν' μετανιωμένος... (σελ. 817).

Απεκρίθη ο Πιλάτος "μήτι Ιουδαίος είμι;
το έθνος το σον και οι αρχιερείς
παρέδωκάν σε εμοί τι εποίησας;"

Η βασιλεία μου αν θες, του είπε, γνώση νά 'χεις,
δεν έχει προδιαγραφές σαν και αυτής που άρχεις.
Εάν η βασιλεία μου ήταν σ' αυτήν την πλάστη,
η κάθε μεραρχία μου, που θά' χε, ήδη φτάσει,
θα ήταν τώρα δίπλα μου κανείς να μη με θίξει.
Ούτε και μία τρίχα μου να μη μπορεί ν' αγγίξει".
"Είσαι, ωστόσο, βασιλιάς" του είπε ο Πιλάτος
"και μάλιστα, όπως μιλάς, έχεις μεγάλο κράτος".
"Για να γνωρίσεις αρκετά, είπ' ο Χριστός και πάλι,

τα σκήπτρα μου είναι σεπτά, μα από κτίση άλλη.
 Εγώ στον κόσμο έφτασα με θεϊκά προσόντα
 και γνώσεις θείες έδωσα στα λογικά τα όντα.
 Έτσι, αυτός που θα δεχτεί την κάθε μου αλήθεια
 και στους δικούς μου προστεθεί με άνωθεν βοήθεια
 από εμένα χρίζεται μ' αγάπη και φιλία
 μέλος λαμπρό κι εισέρχεται στη θεία βασιλεία".... (σελ. 879).
 Βλέποντας οι αρχιερείς πιas μάλλον δε θ' αντέξει
 κι από τους κόπους της σκληρής διαδρομής θα πέσει"
 κι ότι θα σβήσει στη σειρά προτού τονέ σταυρώσουν
 και πριν μπορέσουν πιο πικρά να τόνε ταπεινώσουν
 είπαν στον εκατόνταρχο κάποιον να αναγκάσει,
 το βάρος το δυσβάσταχτο του Ιησού να πιάσει.
 Αυτός πήρε το Σίμωνα, εργάτη Κυρηναίο,
 άνθρωπο όντως σώφρονα, τίμio και γενναίο,
 με τον σταυρό τον φόρτωσε μέσa σ' αυτή τη δίνη
 και τον Χριστό ξαλάφρωσε απ' την βαριά οδύνη.
 Μετ' απ' αυτό ο Ιησούς μ' όρθιο το κεφάλι,
 άκουγε πάμπολλους πιστούς να του μιλούν και πάλι.
 Κι έχοντας πόνo δυνατό για τ' άμοιρα "παιδιά" του,
 με τον καημό του πιο καυτό στην άδολη καρδιά του,
 ψιθύριζε προφητικά για το κακό που θά' ρθει
 και πως το γένος τελικά πολλά δεινά θα πάθει... (σελ. 883).
 Ο ένας απ' τους δυο ληστές πλάι στον Ναζωραίο,
 που εμισούσε τις πιστές πράξεις και το ωραίο,
 εβλαστημούσε το Χριστό λες και τον είχε βλάψει
 και μ' έναν τρόπo μισητό τού 'πε αυτή τη φράση:
 "Αν είσαι όντως o Χριστός κι o θεϊκός Μεσσίας,
 γιός του Θεού πολύ πιστός κι οδός αθανασίας,
 κατέβα από το σταυρό μ' αυτή τη δύναμή σου
 και μ' ένα θαύμα σου αδρό σώσε κι εμάς μαζί σου".
 O άλλος όμως o ληστής, πού 'ξερε o καημένος
 πιas ήταν φαύλος αρνητής κι o ίδιος, ορισμένως,
 επέπληξε πολύ σκληρά τo συσταυρούμενό του
 και μίλησε γι' αυτόν πικρά μες στον βαρύ καημό του:
 "Ούτε Θεό δε σέβεσαι εσύ ούτε ανθρώπους,
 προς τους αθώους φέρεσαι με πιο χυδαίους τρόπους.
 Εμείς οι δυο πληρώνουμε τα τρομερά μας πάθη,
 ενώ αυτός, γνωρίζουμε, δεν έχει κάνει λάθη".... (σελ. 884).

"Ηλί, Ηλί, λαμά σαβαχθανί", τούτ' έστι,
 Θεέ μου, θεέ μου, ίνα τι με εγκατέλιπες".

Ρωμαίοι που ήτανε εκεί και άκουσαν τη φράση,
 χωρίς την Αραμαϊκή γλώσσα να έχουν πιάσει,
 απλοϊκά σκεφτήκανε πως κράζει τον Ηλία
 κι ειρωνικά του είπανε πως φτάνει με φιλία.
 Ένας τους δε, o πιο ταχύς, επήρε τo σφουγγάρι,
 τού' βαλε ξύδι παρευθύς, τό' δεσσε στo κοντάρι
 και γρήγορα του τό' δωσε να τον ανακουφίσει,
 μα κείνος μόλις τό' νοιωσε μπόρεσε νa τo φτύσει.
 Σαν "είδε" "πia, o Ιησούς, πως όλa είχan λήξei,
 όπως Πλάστης στους χρυσούς προφήτες είχε δείξei,
 και μία φράση ψέλλισε με την πιο κάτω ρήση:

"Πάτερ, εις χείρας σου παρατίθεμαι τo πνεύμa μου".

Μόλις πρόφερε και αυτή την τελευταία φράση,
 Πού' μεινε σώa και καυτή, σ' oλόκληρη tην πλάση,
 έστειλε μήνυμα tρανό σε όλους τους ανθρώπους
 πως όντως απ' τo ουρανό ήλθe σtης γης tους tόπouς.
 Όλo τo κatapέtaσma tou ieroú eσxίσθē

και με μεγάλo tρántagma η γη σuneklonisθē.
 Ta muñmata aνoíxtηkan taw ieroosolymaw
 κai sώmata eγéρθekan aνthróptaw epawnumaw.
 Ki enw o ήlios áneta htañ wphlā akoma
 suñnefa mūrija, átegkta, me to mañi to xrohma,
 eγémisau ton ourañ mēsa se lígη wra
 ki éna skotádi melanó ekaluyse tη xwra.
 Euθús o ekañontarchoç san eíde to skotádi
 κai tηs zowjs o tárachos na moiázei san ton Ádη
 na tremei to stéreawma, oí tāfōi na anoiyoun
 ki óla autá apótooma trómo sphiobrō na dínoυ
 epróφere me kolasmó ton parakátaw lógo
 gi' autóus pou férān sparaigmó epáratō κai wóyo:
 "Praumatiκa pαιdī Θeou htañ autóus st' alhtheia
 κai oī hgyetou tui laoū tui trúptisan ta stήthia".
 'Otaw ta pljthē tui laoū eídan autéz tis mpóreis
 ki álla mñnumata Θeou, s̄madiaká gya w̄res,
 eðjhlwasan piws oī tayoi maži me tuiς Korítēs,
 pou ap' tui kósmou tñn auyḡ skotawonue p̄ofh̄teis,
 me idio trópo φerh̄thekan κai tui xristou to p̄athos
 κai ołoi p̄apadéxthekan piws eix̄e ḡinei láthoç... (sel. 885).

"Επιστολές Παύλου":
"B' προς Κορινθίους Επιστολή Παύλου".

"O κai s̄phragisámenos ηmás κai dous tui arrafawna tui Pneúmatos en tais karðiaiηmaw".
 Állos lógos pou skéfthekan gya na kathusterejswa,
 htañ oti arnitheta na saas dūsarestjswa.
 To θewarouusa oχlhrō, erxómenvos kownta saas,
 me trópo óntaw ainstjoró na thlípha tñn karðia saas.
 Ki antí na eíxamē xaréz me tñn sunántjastj mas,
 oí stenoxh̄wries oí bariés na th̄xiou tñn w̄sh̄j mas.
 Autá pou saas evntópiisa sto p̄rōto mou to grám̄ma
 κai pou polū ta tñvisa san éna θeío dráma,
 den ta apomakrúnate apó tñn Ekkh̄sia,
 parólo pou edeízate mia schetikή θusia.
 Eípta μ' autjén tñ deúterej loipón epistolj mou,
 díexido kalúterej na dōsaw stñn oryḡ mou.
 H lúpti pou saas prokalw̄ iōw̄ na saas kourásei,
 ma eχei kínhtro kaló κai tha saas avebásei.
 Ki η eutuxia η gylukia, pou óntaw tha prokúpwe,
 ótan eséis pñvemapatiká thá 'χete ananýwe,
 thá 'nai gya ólouς mas agn̄, giatí xará meugálē,
 san amoiw̄th̄ tha' r̄th̄i t̄ranj st̄ θeikī mas pál...
 Zérw̄ piws epiplh̄xate ólouς autouς pou s̄fállosu
 ki adrā touς upodéixate ta p̄aθi v' apobálou.
 Iōw̄ na eívai arketjή ainstjortjá saas
 κai tha dechtoúne tñ sepetj gñw̄m̄ st̄ mñnumá saas.
 Tha prépete na touς deíxete tñw̄ aγápti κi állē
 κai na touς bojh̄th̄se te na r̄th̄i kownta saas pál.
 Alliáw̄ m̄porei na viw̄soune apaisiodoxia
 κai iōw̄ epimeinoune stñn adiallazia... (sel. 999).

"Προς Τίton επιστολή Παύλου"

M' antrw̄pouς pou' xan ηthikj st̄ eivai touς aξia,
 st̄ tñn pólty tñ xristianikj idrūw Ekkh̄sia.
 To idio érgo σ' áfhsa stñn Kρjtē na teléseis
 κai tñn w̄sh̄j sou gémisa me θeikī eph̄ses
 miás ki éptrepe tñxh̄tata tñ xwra na aφjsw

μα και τα επιτεύγματα να μην τα σταματήσω.
 Κι αν, Τίτο, τα προγράμματα σωστά τα εφαρμόσεις,
 σ' όλα σου τα προβλήματα λύσεις σωστές θα δώσεις:
 Να φτιάξεις πρέπει αρχικά καλούς ιερωμένους
 από ανθρώπους γενικά πιστούς και μορφωμένους.
 Νά' χουν προσόντα σοβαρά, πίστη και ευφυΐα
 κι έργα να κάνουν καθαρά με θεϊκή σοφία.
 Να είναι ανεπίληπτοι μ' αμόλυντο μητρώο
 και στο κακό ανίκητοι με ψυχισμό αθώο.
 Να έχουν όλοι νυμφευτεί μία φορά και μόνο
 κι η νύφη νά' χει αρετή με του Θεού τον τόνο.
 Δεν πρέπει οι Επίσκοποι, του Πλάστη συνεργάτες,
 να είναι ανεπρόκοποι, βλάσφημοι κι αποστάτες.
 Ούτε κακοί, ανάλγητοι, αισχροκερδείς και κλέφτες,
 άδικοι, ασυνείδητοι, ανεύθυνοι και ψεύτες.
 Αντίθετα απ' όλ' αυτά μες στης ζωής τη δίνη
 πρέπει να ζούνε δυνατά, καρπούς καθείς να δίνει.
 Νά' ναι σεμνοί και ευλαβείς στον Ιησού δοσμένοι,
 σε κάθε λόγο ακριβείς, απλοί και προκομένοι.
 Να δείχνουν στα παιδιά στοργή, να ζουν με αρμονία
 και να βαδίζουν μ' αγωγή σωστή στην κοινωνία.
 Του Ιησού νά' χουν σωστά μάθει τους λόγους όλους
 και να κηρύγγουνε σοφά σαν και τους αποστόλους
 Φως θεό να εκπέμπουνε, όπως και του ηλίου
 και νά' ναι όσα λέγονται λόγια του Ευαγγελίου... (σελ. 1048)

"Αποκάλυψη" Ιωάννη

Οι προφητείες γενικά, είν' έτσι δα γραμμένες,
 που δείχνουν τα "μελλοντικά" με έννοιες κρυμμένες.
 Όσα είπαν για το Χριστό του κόσμου οι προφήτες
 κι ενέπνευσαν πολύ πιστό αίσθημα στους πολίτες,
 γίναν απόλυτα γνωστά από τα πεπραγμένα
 και όχι από τα σωστά λόγια τα ειπωμένα.
 Αντιληπτό δε φαίνεται το παρακάτω θέμα,
 διότι τώρα γίνεται μπροστά στων θνητών το βλέμμα:
 Αυτοί που απ' τα βάσανα βάλουνε στον καρπό τους
 του Σατανά το χάραγμα ή μπροστ στο μέτωπό τους,
 στον δράκοντα θα δείχνουνε πίστη και θα δηλώνουν,
 ότι θα του ανήκουνε και δεν θα τον σπιλώνουν.
 Δεν θά' ναι πια ανθρώπινες πνευματικές υπάρχεις,
 θα είναι σάρκες πάνδεινες μετά π' αυτές τις πράξεις.
 Έτσι θέλουν οι διάβολοι κι όλοι οι σύμμαχοί τους,
 να γίνουνε οι άδολοι άνθρωποι στην υφή τους.
 Για τους πολύ δυναμικούς πιστούς εν συνεχείᾳ
 θα βρίσκει εκβιαστικούς τρόπους η «συμμαχία»:
 θα τους χτυπά αλύπητα να τους πειθαναγκάζει
 να δέχονται απόλυτα αυτά που τους προστάζει.
 Όποιος στον δεξιό καρπό ή μπροστ στο μέτωπό του
 δεν θα δεχτεί τον ποταπό διαβολοαριθμό του,
 δεν θα του επιτρέπεται τρόφιμα ν' αγοράζει,
 κακώς θα διατρέφεται και θα τον βρει μαράζι.
 Μα ούτε κι εμπορεύματα στις αγορές θα μπαίνουν,
 αν του θεριού το χάραγμα πάνω τους δεν το φέρνουν.
 Ξωρίς το χάραγμα αυτό, μ' όνομα του θηρίου,
 κάθε στοιχείο υπαρκτό θά ν' του περιθωρίου.
 Ο θρίαμβος ο τελικός του Δράκου θα σημαίνει:
 έλεγχος πλήρης, γενικός, αυτού στην οικουμένη.
 Όταν το κάθε λογικό άτομο λογαριάσει
 τον αριθμό τον κωδικό, που θά' ν' γι' αυτόν η βάση,
 θα δει πως κι άλλο όνομα αυτός εμπειρέχει:
 Του Αντίχριστου, που άνομα μέσα του θα το έχει.
 Τ' όνομα τούτο, τελικά, του φαύλου, που εμμένει,

γραμμένο στα ελληνικά άριστα θα σημαίνει,
 εξακόσια εξήντα εξ κι ουδέποτε θα σβήνει,
 γιατί στη σάρκα του μαθές με χαρακιές θα γίνει.
 - Ήτοι: με σύλλαβές απλές θα είναι: (χέρι), χι, ξι, σίγμα,
 εξακόσια εξήντα εξ (σσσ), του Σατανά το στίγμα...
 Η θεία Αποκάλυψη, που ο Χριστός την κάνει
 με ανθρωπίνη κάλυψη του θείου Ιωάννη,
 δείχνει του κόσμου τη σκληρή πορεία στην ουσία
 και του Χριστού την αυστηρή δεύτερη παρουσία.
 Ο Ιωάννης π' άρχισε με του Χριστού το βίο,
 επάξια τερμάτισε παίρνοντας το βραβείο,
 μέσα στης Πάτμου τη σπηλιά με τα οράματά του
 και με Αυτόν να του μιλά για τα προγράμματά του.
 Τόσο πιστά εδιάβηκε στου Ιησού το δρόμο,
 ως μαθητής και δέθηκε με του Θεού το νόμο,
 που μοίρασε απλόχερα κάθε περιουσία,
 για να διαβει ελεύθερα προς την αθανασία.
 Τα πλούτη του πατέρα του και οι δικές του γνώσεις,
 δεν άθησαν το πνεύμα του στης γης τις επιδόσεις.
 Μόνο τον Ιησού Χριστό είχε πολύ πιστέψει
 και ως Θεό αγαπητό τον είχε μες στη σκέψη... (σσ. 1093 - 1095).

ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ

Περατώνοντας αυτόν τον ωκεανό στίχων και ιδεών
 του φιλοσοφικού έπους του Σπύρου Χατζηπέρη "Εφαλ-
 τήριο Προβληματισμού - Σοφίας - Θέωσης", σημειώνουμε
 με τις ακόλουθες επισημάνσεις μας:

α) Στα όσα ο ίδιος ο Ποιητής - Συγγραφέας πέτυχε,
 συγγράφοντας αυτό το θαυμάσιο έπος, σχετικά με τη
 φιλοσοφία, την ανάλυση των θρησκευτικών αρχών του
 Ελληνισμού, του Εβραϊσμού και του Χριστιανισμού.

β) Στα όσα ο Συγγραφέας κατάφερε να μεταλαμπα-
 δεύσει εκλαϊκευμένα στον αναγνώστη, μέσα από τη λυ-
 ρική πνοή της ποιητικής του έμπνευσης, με τον προσω-
 πικό επαγωγικό του τρόπο, γύρω από τους τρεις κύ-
 ριους, αλλά απέραντους πυλώνες της ανθρώπινης σκέ-
 ψης, στο σπάνιο βιβλίο του και,

γ) Τον απίστευτο και μοναδικό άθλο του Ποιητή να
 φέρει σε πέρας, στιχουργώντας τους τρεις γιγαντιαίους
 φιλοσοφικούς κόσμους της ανθρώπινης πορείας, σε ένα
 αληθινά συμπαντικό βιβλίο, πρωτότυπο, όχι μόνο στο
 θέμα, που διαπραγματεύεται, αλλά και πρώτο σε έκταση
 σε όλη την Ελληνική Γραμματεία, από την Αρχαιότητα
 μέχρι τις ημέρες μας.

Στην πρώτη μας επισήμανση στεκόμαστε στην άψογη
 στιχουργία, την πλούσια και εναργή γλώσσα, το προσω-
 πικό ύφος, την πολύχυμη έμπνευση, τη σταθερή πορεία
 της σκέψης, η οποία πορεύεται στο διάμεσο φιλοσοφί-
 ας, βιοθεωρίας, στοχασμού και χριστιανικών αρχών.

Στην επόμενη επισήμανση ξετυλίγεται απλουστευμέ-
 νη η σκέψη, το άνοιγμα δρόμου προσέγγισης, σε καθα-
 ρά πνευματικούς χώρους, που με άλλη μέθοδο δεν είναι
 δυνατή, η κατάδυση στα άδυτα της σκέψης, της θέωσης
 και της χριστιανικής πίστης.

Τέλος στην τρίτη επισήμανση προβάλλουμε τον άθλο
 ενός ανθρώπου, να συλλάβει, να μελετήσει και να συγ-
 γράψει ένα τεράστιο έργο, το μεγαλύτερο της Ελληνι-
 κής Γραμματείας σε έκταση και περιεχόμενο, με σπάνιες
 ποιητικές αξιώσεις και ρωμαλέα και δημιουργική σκέψη,
 διαμορφώνοντας μια προσωπική στάση ζωής και βιοθε-
 ωρία, απρόσιτες και άγνωστες στην άνυδρη εποχή μας.

Irena Sendler (Ιρένα Σέντλερ)

"Ο κόσμος δεν έγινε τώρα πακός.... πάντα ήταν"
"Το βραβείο δεν το παίρνει πάντα αυτός που το αξιζει"

Πρόσφατα πέθανε μια 98χρονη κυρία που την έλεγαν Ιρένα.

Κατά τη διάρκεια του Β' Παγκοσμίου Πολέμου η Ιρένα είχε εργαζόταν στο γκέτο της Βαρσοβίας ως ειδική υδραυλικός υπονύμων.

Είχε όμως κι έναν απότερο σκοπό.

Όντας γερμανίδα ΗΞΕΡΕ ποιά ήταν τα σχέδια των ναζί για τους εβραίους.

Η Ιρένα έβγαζε λαθραία βρέφη στον πάτο της εργαλειοθήκης της ή σε ένα σάκο από λινάτσα που είχε στην καρότσα του φορτηγού της τα μεγαλύτερα παιδιά.

Ακόμα, είχε ένα σκύλο στην καρότσα, που τον είχε εκπαιδεύσει να γαβγίζει όταν οι ναζί φαντάροι της άνοιγαν να μπει ή να βγει από το γκέτο.

Οι φαντάροι, φυσικά, δεν ήθελαν πάρε-δώσε με το σκύλο, ενώ το γάβγισμά του κάλυπτε τους θορύβους/ήχους που έκαναν τα βρέφη/παιδιά!

Στο διάστημα που το έκανε αυτό, κατάφερε να φυγαδεύσει και να σώσει 2.500 παιδιά και βρέφη.

Συνελήφθη και οι ναζί τη χτύπησαν πάρα πολύ άσχημα και της έσπασαν και τα χέρια και τα πόδια.

Η Ιρένα κράτησε ένα αρχείο με τα ονόματα των παιδιών που είχε διασώσει και το φύλαξε σ' ένα γυάλινο βάζο που έθαψε κάτω από ένα δέντρο στην αυλή της.

Μετά τον πόλεμο, προσπάθησε να εντοπίσει όσους γονείς είχαν επιζήσει και επανένωσε τις οικογένειες.

Οι περισσότεροι από αυτούς είχαν πεθάνει στους θαλάμους αερίων. Τα παιδιά αυτών, τα βοήθησε να τακτοποιηθούν σε θετές οικογένειες ή να υιοθετηθούν.

Το 2007, η Ιρένα προτάθηκε για το βραβείο Νόμπελ Ειρήνης.
Δεν επελέγη.

Ο Πρόεδρος Ομπάμα το είχε κερδίσει ένα χρόνο πριν γίνει Πρόεδρος, για την εργασία του ως "οργανωτής κοινότητας" για το ACORN... και ο Άλ Γκορ το κέρδισε το 2007, για ένα φιλμ σχετικά με την υπερθέρμανση της γης...

Εις μνήμην της - 63 χρόνια μετά...
Βάζω το λιθαράκι μου προωθώντας αυτό το μήνυμα

Ελπίζω να κάνετε κι εσείς το ίδιο...
Είναι τώρα πάνω από 60 χρόνια που τέλειωσε ο Β' Παγκόσμιος στην Ευρώπη.

Αυτό το e-mail στάλθηκε ως "μνημοσύνη αλυσίδα", εις μνήμην των 6 εκατομμυρίων εβραίων, 20 εκατομμυρίων ρώσων, 10 εκατομμυρίων χριστιανών και 1.900 καθολικών ιερέων που δολοφονήθηκαν, σφαγιάστηκαν, βιάστηκαν, κάηκαν, λιμοκτόνησαν και ταπεινώθηκαν.

Είναι επιτακτική ανάγκη να διασφαλιστεί ότι ο κόσμος ποτέ δεν θα ξεχάσει, γιατί υπάρχουν άλλοι που θα το ξανέκαναν...

ΠΕΡΙΟΔΙΚΑ ΚΑΙ ΕΦΗΜΕΡΙΔΕΣ ΠΟΥ ΛΑΒΑΜΕ

Επιμέλεια Πλοιάρχου ΛΣ (εα) Δημήτρη Κούβαρη

A. ΠΕΡΙΟΔΙΚΑ

- «ΣΠΕΤΣΙΩΤΙΚΗ ΗΧΩ». Τριμηνιαίο περιοδικό της Ένωσης Σπετσιωτών τεύχος 116 Απριλίου - Ιουνίου 2011.
- «ΛΙΜΕΝΙΚΗ ΡΟΤΑ». Τριμηνιαία έκδοση της (Π.Ε.Α.Λ.Σ.) τεύχος 5, Απριλίου - Μαΐου - Ιουνίου 2011.
3. ΘΑΛΑΣΣΙΝΟΙ ΑΠΟΗΧΟΙ. Δημηνιαία Έκδοση ΕΑΑΝ Ένωση Αποστράτων Αξιωματικών Ναυτικού - Λιμενικού Σώματος, τεύχος 13-104.
4. ΝΕΟΣ ΕΞΑΝΤΑΣ. Τετράμηνη περιοδική έκδοση της Λέσχης Αρχιπλοιάρχων, Ιουνίος 2011.
5. «ΝΑΥΤΙΚΗ ΕΛΛΑΣ» Μηνιαία έκδοση ΓΕΝ. Τεύχος 935, Αυγούστου 2011.
6. «ΕΦΟΠΛΙΣΤΗΣ» Τεύχος 220, Αύγουστος 2011. Ιδιοκτησία Γ. ΣΗΜΑΝΤΩΝΗΣ & ΣΙΑ Ο.Ε.
7. ΕΘΝΙΚΕΣ ΕΠΑΛΞΕΙΣ ΣΥΝΔΕΣΜΟΥ ΕΠΙΤΕΛΩΝ ΕΘΝΙΚΗΣ ΑΜΥΝΗΣ - ΒΡΑΒΕΙΟ ΑΚΑΔΗΜΙΑΣ ΑΘΗΝΩΝ. Τριμηνιαία Ενημερωτική Έκδοση, τεύχος 96, Απρίλιος - Μάιος - Ιούνιος 2011.
8. ΠΕΡΙΠΛΟΥΣ ΝΑΥΤΙΚΗΣ ΙΣΤΟΡΙΑΣ τεύχος 75. Απρίλιος - Μάϊος - Ιούνιος 2011. Τριμηνιαία Έκδοση Ναυτικού Μουσείου Ελλά-

δος.

9. ΕΛΛΗΝΙΚΑ ΛΙΜΑΝΙΑ. Τριμηνιαία Περιοδική Έκδοση της Διεθνούς Ναυτικής Ενώσεως, τεύχος 64, Απριλίου - Μαΐου - Ιουνίου 2011.
10. ΗΧΩ ΤΗΣ Π.Ε.Σ.Μ.Ε.Ν. Δημηνιαίο Όργανο της Πανελλήνιου Ενώσεως Συνταξιούχων Μηχανικών Εμπορικού Ναυτικού Αρ. Φ. 144 Ιούλιος - Αύγουστος 2011.

B. ΕΦΗΜΕΡΙΔΕΣ

1. «ΦΛΟΓΑ ΤΗΣ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ» Διμηνιαία έκδοση - τεύχος 52, Μαΐου - Ιουνίου 2011 και τεύχος 53 Ιουλίου - Αυγούστου 2011. Επιμέλεια Αγ/χου ε.α. Ναούμ Νικόλαος.
2. ΣΥΝΤΑΞΙΟΥΧΙΚΟΣ ΑΓΩΝ. Αρ. φύλλου 121 και 122 αντίστοιχα Ιουνίου - Ιουλίου - Αυγούστου 2011.
3. «ΕΘΝΙΚΗ ΗΧΩ» Αρ. φύλλου 571 Μαΐου 2011 και Αριθ. Φύλλου 573 Ιουλίου 2011.
4. «ΗΧΩ ΤΩΝ ΑΙΘΕΡΩΝ» Αρ. 491 - Ιούνιος 2011 και 492 Ιούλιος - Αύγουστος 2011 και αριθ. 493 Σεπτέμβριος 2011.
5. «ΕΘΝΙΚΗ ΗΧΩ». Αριθ. Φ. 575. Μηνιαία έκδοση της Ενώσεως Αποστράτων Αξιωματικών Στρατού (ΕΑΑΛ) Σεπτέμβριος 2011.

ΤΑ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΑ ΤΗΣ Ε.Α.Α.Λ.Σ.

Από τον Ταμία της Ε.Α.Α.Λ.Σ. Πλοίαρχο Λ.Σ. (ε.α.) ΡΩΤΑ ΒΙΚΕΝΤΙΟ

Κατά το χρονικό διάστημα από 1ης ΙΟΥΛΙΟΥ 2011 έως 30 ΣΕΠΤΕΜΒΡΙΟΥ 2011 το Ταμείο της Ε.Α.Α.Λ.Σ. ενισχύθηκε με τις ευγενικές προσφορές από τους φίλους και τα μέλη της, όπως αναφέρεται στον παρακάτω πίνακα.

A.- ΓΙΑ ΣΤΗΡΙΞΗ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟΥ "ΛΙΜΕΝΙΚΑ ΧΡΟΝΙΚΑ"

**ΜΕΛΗ ΤΗΣ ΕΑΑΛΣ & ΦΙΛΟΙ ΤΟΥ Λ.Σ
ΛΕΣΧΗ Λ.Σ.** 300 ευρώ

B.- ΓΙΑ ΕΝΙΣΧΥΣΗ ΤΩΝ ΣΚΟΠΩΝ ΕΑΑΛΣ ΚΑΙ ΤΟΥ ΒΙΒΛΙΟΥ ΙΣΤΟΡΙΑΣ Λ.Σ.

ΑΝΩΤΑΤΟΙ ΑΞΙΩΜΑΤΙΚΟΙ Λ.Σ. εε & εα
 ΓΙΟΜΕΛΑΚΗΣ Νικόλαος για τη μνήμη του Αρχιπλοιάρχου Λ.Σ
 ΚΟΝΤΟΓΙΑΝΝΗ Ιωάννη 100 ευρώ
 ΜΑΝΩΛΑΚΟΣ Αντώνιος για τη μνήμη του Πλοιάρχου Λ.Σ.
 ΚΥΡΑΓΙΑΝΝΗ Θεόδωρου 50 ευρώ

ΑΝΩΤΕΡΟΙ ΑΞΙΩΜΑΤΙΚΟΙ Λ.Σ. εε & εα
 ΠΕΤΡΟΥ Δήμος N.E. ADRIAMAR για τη μνήμη του Πλοιάρχου Λ.Σ.
 ΚΥΡΑΓΙΑΝΝΗ Θεόδωρου 500 ευρώ
 ΧΡΥΣΙΔΗΣ Δημήτριος 50 ευρώ
 ΒΑΣΙΛΕΙΑΔΗΣ Χρήστος 50 ευρώ

ΜΕΛΗ ΤΗΣ ΕΑΑΛΣ & ΦΙΛΟΙ ΤΟΥ Λ.Σ

ΚΑΝΙΩΡΟΥ Αλεξάνδρα για τη μνήμη του συζύγου της Υποναυάρχου Λ.Σ.	200 ευρώ
ΚΑΝΙΩΡΟΥ Σπυρίδωνος	50 ευρώ
ΜΕΛΕΝΤΗ Λίλιαν για τη μνήμη του συζύγου της Υποναυάρχου Λ.Σ	58 ευρώ
ΜΕΛΕΝΤΗ Κων/νου	50 ευρώ
Από τους συμμετέχοντες στην εκδρομή της ΕΑΑΛΣ στην Τουρκία	

ΔΙΑΦΟΡΑ

ΜΑΡΟΥΛΗΣ Ιωάννης Αξιωματικός ΛΣ ετήσια συνδρομή μέλους φίλων ΕΑΑΛΣ έτους 2011	15 ευρώ
ΣΓΟΥΡΑΣ Αθανάσιος ετήσια συνδρομή μέλους φίλων ΕΑΑΛΣ έτους 2011	15 ευρώ
ΕΥΣΤΡΑΤΙΑΔΗΣ Αριστείδης ετήσια συνδρομή μέλους φίλων ΕΑΑΛΣ ετών 2010 και 2011	30 ευρώ
ΤΟΚΟΙ από Τραπεζικό λογαριασμό	637 ευρώ

Όλους τους πιο πάνω συναδέλφους και φίλους του Λ.Σ. και της Ε.Α.Α.Λ.Σ. τους ευχαριστούμε θερμά για τις οικονομικές ενισχύσεις.

ΣΥΝΟΠΤΙΚΗ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ

ΚΙΝΗΣΕΩΣ ΤΑΜΕΙΟΥ Ε.Α.Α.Λ.Σ ΓΙΑ ΤΟ ΧΡΟΝΙΚΟ ΔΙΑΣΤΗΜΑ ΑΠΟ 1^η ΙΟΥΛΙΟΥ 2011 ΜΕΧΡΙ 30 ΣΕΠΤΕΜΒΡΙΟΥ 2011

A/ Α	ΑΙΤΙΟΛΟΓΙΑ	ΙΟΥΛΙΟΣ	ΑΥΓΟΥΣΤΟΣ	ΣΕΠΤΕΜΒΡΙΟΣ	ΣΥΝΟΛΟ
Α. ΗΡΟΕΛΕΥΣΗ ΕΣΟΔΩΝ ΚΑΤΑ ΜΗΝΑ					
1	Ευγενικές προσφορές για στήριξη περιοδικού «ΛΙΜΕΝΙΚΑ ΧΡΟΝΙΚΑ»		300,00		300,00
2	Ευγενικές προσφορές για επίσημη της ΕΑΑΛΣ και βιβλίου «ΙΣΤΟΡΙΑΣ Λ.Σ.»	108,00	950,00		1.058,00
3	ΤΟΚΟΙ ΑΠΟ ΚΑΤΑΘΕΣΕΙΣ	637,00			637,00
4	Επίσημα Συνδρομή Μέλους Φίλων ΕΑΑΛΣ	30,00	30,00		60,00
5	Πιστοτικό υπόλοιπο την 30-06-2011	112.484,15			112.484,15
	ΓΕΝΙΚΟ ΣΥΝΟΛΟ	113.259,15	1.280,00		114.539,15
Β'. ΠΛΗΡΩΜΕΣ - ΑΙΤΙΟΛΟΓΙΑ					
1	Γενικό έξοδο 86 ^η τείχους περιοδικού «ΛΙΜΕΝΙΚΑ ΧΡΟΝΙΚΑ»	4.786,21			4.786,21
2	Για λαπτοφργκικό έξοδο γρυφείων ΕΑΑΛΣ (ΟΤΕ, ΔΕΗ, δακτυλογραφήσεις, αναλύσεις Η/Υ, ΦΛΞ, φωτοτυπικό κ.λ.π.)	853,76	356,97	218,03	1.428,76
3	Διαπίνη Κοενοδρόμων	182,82	152,23	168,28	503,33
4	Έξοδα κοπυνούσιων εκδηλώσεων		50,00		50,00
	Σύνολο Εξόδων	5.822,79	559,20	386,31	6.768,30
	Πιστοτικό Υπόλοιπο την 30/09/2011				107.770,85
	Γενικό Σύνολο				114.539,15

Ο ΤΑΜΙΑΣ
ΠΛΟΙΑΡΧΟΣ Λ.Σ (εα) ΡΩΤΑΣ ΒΙΚΕΝΤΙΟΣ-

ΤΑ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΑ ΤΗΣ Ε.Α.Α.Λ.Σ.

Από τον Ταμία της Ε.Α.Α.Λ.Σ. Πλοίαρχο Λ.Σ. (ε.α.) ΡΩΤΑ ΒΙΚΕΝΤΙΟ

Κατά το χρονικό διάστημα από 1ης ΟΚΤΩΒΡΙΟΥ 2011 έως 21 ΝΟΕΜΒΡΙΟΥ 2011 το Ταμείο της Ε.Α.Α.Λ.Σ. ενισχύθηκε με τις ευγενικές προσφορές από τους φίλους και τα μέλη της, όπως αναφέρεται στον παρακάτω πίνακα.

A.- ΓΙΑ ΣΤΗΡΙΞΗ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟΥ "ΛΙΜΕΝΙΚΑ ΧΡΟΝΙΚΑ"

ΑΝΩΤΕΡΟΙ ΑΞΙΩΜΑΤΙΚΟΙ Λ.Σ. εε & εα	
ΔΙΑΜΑΝΤΗΣ Θεοφάνης	20 ευρώ
ΛΑΜΠΑΔΑΡΙΔΗΣ Κων/νος για τη Μνήμη του αειμήστου Πλοιάρχου Λ.Σ. ΜΑΖΗ Νικολάου	30 ευρώ
ΚΑΤΩΤΕΡΟΙ ΑΞΙΩΜΑΤΙΚΟΙ Λ.Σ. εε&εα	
ΤΡΥΦΙΑΤΗΣ Λεωνίδας	10 ευρώ
ΜΕΛΗ ΤΗΣ ΕΑΑΛΣ & ΦΙΛΟΙ ΤΟΥ Λ.Σ	
ΑΣΠΡΟΥΛΗΣ Ευάγγελος τ. Δ/ντής Πολ. Αεροπορίας	70 ευρώ

B.- ΓΙΑ ΕΝΙΣΧΥΣΗ ΤΩΝ ΣΚΟΠΩΝ ΕΑΑΛΣ ΚΑΙ ΤΟΥ ΒΙΒΛΙΟΥ ΙΣΤΟΡΙΑΣ Λ.Σ.

ΑΝΩΤΕΡΟΙ ΑΞΙΩΜΑΤΙΚΟΙ Λ.Σ. εε & εα	
ΜΑΝΟΥΡΑΣ Αντώνιος για τη μνήμη της αειμήστου συζύγου του Αντιγόνης ΜΑΝΟΥΡΑ που απεβίωσε την 29/10/11 και κηδεύτηκε την 31/10/11 στο Κοιμητήριο Παλ. Φαλήρου	100 ευρώ

ΜΕΛΗ ΤΗΣ ΕΑΑΛΣ & ΦΙΛΟΙ ΤΟΥ Λ.Σ

ΜΑΚΡΗΣ Σταμάτιος και ΜΑΚΡΗ ΤΣΕΝΕΜΠΗ Αγγελική στη μνήμη του αειμήστου πατρός τους τ. Αρχηγού Λ.Σ. Υποναυάρχου Λ.Σ. Νικ. ΤΣΕΝΕΜΠΗ και του προσφάτως θανόντος αδελφού τους Κων/νου Νικ. ΤΣΕΝΕΜΠΗ	1000 ευρώ
ΜΠΟΥΚΗΣ Δημοσθένης συνταξιούχος υπάλληλος NAT	10 ευρώ
ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ Ηλίας Υ/Ξ Λ.Σ. BOZIKΗΣ Χαράλαμπος Πρόεδρος ΕΦΕΤΩΝ	10 ευρώ
Από τους συμμετέχοντες στην εκδρομή της ΕΑΑΛΣ στην ΚΡΗΤΗ ΛΕΣΧΗ ΛΙΜΕΝΙΚΟΥ ΣΩΜΑΤΟΣ	35 ευρώ
	42 ευρώ
	335 ευρώ

ΔΙΑΦΟΡΑ

ΑΣΠΡΟΥΛΗΣ Ευάγγελος τ. Δ/ντής Πολ. Αεροπορίας, για συνδρομή μέλους φίλων ΕΑΑΛΣ των ετών 2010 και 2011	30 ευρώ
BOZIKΗΣ Χαράλαμπος Πρόεδρος ΕΦΕΤΩΝ για συνδρομή έτους 2012	15 ευρώ

Όλους τους πιο πάνω συναδέλφους και φίλους του Λ.Σ. και της Ε.Α.Α.Λ.Σ. τους ευχαριστούμε θερμά για τις οικονομικές ενισχύσεις.

ΣΥΝΟΠΤΙΚΗ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ

ΚΙΝΗΣΕΣ ΤΑΜΕΙΟΥ Ε.Α.Α.Λ.Σ. ΓΙΑ ΤΟ ΧΡΟΝΙΚΟ ΔΙΑΣΤΗΜΑ ΑΠΟ 1^ο ΟΚΤΩΒΡΙΟΥ 2011 ΜΕΧΡΙ 21 ΝΟΕΜΒΡΙΟΥ 2011

A/ Λ	ΑΙΤΙΟΛΟΓΙΑ	ΟΚΤΩΒΡΙΟΣ	ΝΟΕΜΒΡΙΟΣ ΜΕΧΡΙ 21/11/11	ΣΥΝΟΛΟ
Α. ΠΡΟΕΔΕΥΣΗ ΕΣΩΔΩΝ ΚΑΤΑ ΜΗΝΑ				
1	Ευγενικές προσφορές για στήριξη περιοδικού «ΛΙΜΕΝΙΚΑ ΧΡΟΝΙΚΑ»	100	30,00	130,00
2	Ευγενικές προσφορές για ενίσχυση της ΕΑΑΛΣ και βιβλίου «ΙΣΤΟΡΙΑΣ Λ.Σ.»	1042,00	490,00	1.532,00
3	Επίσιμη Συνδρομή Μέλους Φίλων ΕΑΑΛΣ	30,00	15,00	45,00
4	Πιστωτικό Υπόλοιπο την 30-09-2011	107.770,85		107.770,85
ΓΕΝΙΚΟ ΣΥΝΟΛΟ				109.477,85
Β'. ΠΛΗΡΩΜΕΣ - ΑΙΤΙΟΛΟΓΙΑ				
1	Για λειτουργικά έξοδα γραφείων ΕΑΑΛΣ (ΟΤΕ, ΔΕΗ, δικτύωση γραφείου, αναλόγως Η/Υ, ΦΛΞ, φωτοτυπικό κ.λ.π.)	1.394,40	32,30	1.426,70
2	Εξόφληση Φ.Α.Π 2010 2011 ΕΤΑΚ 2009 στη Γ'. ΔΟΥ ΠΕΙΡΑΙΑ για το ακίνητο	854,92		854,92
3	Δαπάνη κονιοργήστων Σύνολο Εξόδων	183,82		183,82
Πιστωτικό Υπόλοιπο την 21/11/2011				107.012,41
Γενικό Σύνολο				109.477,85

Ο ΤΑΜΙΑΣ
ΠΛΟΙΑΡΧΟΣ Λ.Σ (εα) ΡΩΤΑΣ ΒΙΚΕΝΤΙΟΣ--

ΤΑ ΝΕΑ ΤΟΥ ΛΙΜΕΝΙΚΟΥ ΣΩΜΑΤΟΣ

Επιμέλεια: Υποναυάρχου Λ.Σ. ε.α. Π. Καλογείτονος - Πλοιάρχου Λ.Σ. ε.α. Δ. Κούβαρη

• Μεταστέγαση Κεντρικού Λιμεναρχείου Πειραιά στην πρώην Σχολή Λιμενοφυλάκων

Ο Υπουργός Προστασίας του Πολίτη, κ. Χρήστος Παπούτσης, αποδέχθηκε την πρόταση του Προέδρου και Διευθύνοντος Συμβούλου του Ο.Λ.Π κ. Γιώργου Ανωμερίτη, να παραχωρηθεί στο Υπουργείο Προστασίας του Πολίτη για τις ανάγκες του Λιμενικού Σώματος - Ελληνικής Ακτοφυλακής, το κτιριακό συγκρότημα της πρώην Σχολής Λιμενοφυλάκων, συνολικής επιφάνειας 5.695 τ.μ..

Το κτίριο έχει παραχωρηθεί στον Ο.Λ.Π. Α.Ε μέχρι το 2025.

Στο κτιριακό συγκρότημα θα μεταστεγαστούν όλες οι Υπηρεσίες του Κεντρικού Λιμεναρχείου Πειραιά.

Ο Ο.Λ.Π. Α.Ε. αναλαμβάνει επίσης τις εργασίες βελτίωσης του παραχωρούμενου κτιρίου.

Τα κτίρια του παλαιού Τελωνείου που στεγάζουν σήμερα τις Υπηρεσίες του Λιμεναρχείου Πειραιά θα επιστρέψουν στον Ο.Λ.Π. Α.Ε.

Η εκπαίδευση των νέων Δοκίμων Λιμενοφυλάκων και Υπαξιωματικών του Σώματος θα πραγματοποιηθεί στον Πόρο, στο Κέντρο Εκπαίδευσης του Πολεμικού Ναυτικού.

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΗ: Η Γνώμη μας είναι ότι η μεταφορά των υπηρεσιών του Κεντρικού Λιμεναρχείου Πειραιά, σε χώρο όπου δεν υπάρχει καμία επαφή με το λιμάνι και τα τεκτανόμενα σε αυτό, το απαξιώνει, το απομονώνει από το περιεχόμενό του, δημιουργεί τεράστιες δυσκολίες στο συναλλασσόμενο με αυτό κοινό και θα δημιουργήσει κυκλοφοριακή συμφόρηση στην λίαν βεβαρημένη περιοχή, λόγω στενών και ακατάλληλων οδών.

Π.Κ.

• Ένστολη πανελλαδική κινητοποίηση

Την Δευτέρα 17.10.2011 έγινε στην Αθήνα ένστολη πανελλαδική διαμαρτυρία των στελεχών των Σωμάτων Ασφαλείας και αποστράτων με βασικά θέματα:

1. Τις περικοπές των προϋπολογισμών των Οργανισμών των Σ.Α. που αποτελούν πλέον τροχοπέδη στην αποτελεσματικότητα και την σωστή λειτουργία των Υπηρεσιών μας.

2. Τις συνεχείς μειώσεις των αποδοχών μας και την εκ νέου συρρίκνωση του εισοδήματός μας και με τα νέα μέτρα της κυβέρνησης.

3. Τις επιπρόσθετες ασφαλιστικές ρυθμίσεις που τιμωρούν τον ένστολο συνταξιούχο επιβαρύνοντας τον με χαράτσι 40% στις συντάξιμες αποδοχές του άνω των 1.000 Ευρώ μεικτά.

4. Το μισθολόγιο των ένστολων όπου παρά την εξαίρεσή μας και την υπαγωγή μας στα ειδικά μισθολόγια ως έχουμε μέχρι σήμερα, η εφαρμοσμένη πολιτική που ακολουθεί η κυβέρνηση κατ' επιταγή της τρόικας, δεν μας επιτρέπει να καθησυχάσουμε ή να περιμένουμε διαφορετική αντιμετώπιση.

Η μεγαλειώδης πορεία ξεκίνησε από το Καλλιμάρμαρο Στάδιο και κατευθύνθηκε στην Βουλή όπου επεδόθει το παρακάτω ψήφισμα διαμαρτυρίας

"Έμεις οι Αστυνομικοί, Ειδικοί Φρουροί, Πυροσβέστες,

Λιμενικοί και συνταξιούχοι συνάδελφοι μας των Σωμάτων Ασφαλείας που συγκεντρωθήκαμε σήμερα Δευτέρα 24 Οκτωβρίου 2011 από όλη την Κρήτη στα Χανιά, εκφράζουμε την έντονη διαμαρτυρία μας προς την Κυβέρνηση και τους "τροϊκανούς" τόσο για τη συνεχιζόμενη πολιτική των περικοπών και των δυσβάσταχτων οικονομικών μέτρων που παγώνουν κάθε πτυχή ανάπτυξης της Χώρας και καταδικάζουν στη φτώχεια το λαό μας, όσο και για το γεγονός ότι παρά τις προηγούμενες διαμαρτυρίες μας, η τραγική κατάσταση εντείνεται με ραγδαίους ρυθμούς.

Καταγγέλλουμε στον Ελληνικό Λαό ότι το αγαθό της ασφάλειας κινδυνεύει! Ο ένστολος οδηγείται στη φτώχεια και οι υπηρεσίες των Σωμάτων Ασφαλείας εξωθούνται στο κλείσιμο αφήνοντας απροστάτευτο τον απλό πολίτη, καθώς οι έχοντες και κατέχοντες θα εξακολουθήσουν να καταφεύγουν στον ιδιωτικό τομέα προστασίας και ασφάλειας, που δεν είναι τυχαίο ότι είναι ο μόνος που παρουσιάζει στη Χώρα άνθιση τα τελευταία χρόνια.

Αγωνιούμε για το μέλλον της Ελληνικής Αστυνομίας, του Πυροσβεστικού Σώματος και του Λιμενικού Σώματος - Ελληνικής Ακτοφυλακής, καθόσον η παρατεταμένη οικονομική ύφεση ενέχει τον κίνδυνο της διάλυσης του κοινωνικού ιστού και της επιστράτευσης των ένστολων σε ρόλους μη αποδεκτούς από τους ίδιους. Έχουμε τονίσει στο παρελθόν και επαναλαμβάνουμε σήμερα με απόλυτη σαφήνεια την αντίθεσή μας στη χρησιμοποίησή μας ως τον κυματοθραύστη της λαϊκής οργής και αγανάκτησης.

Καλούμε την Κυβέρνηση και τους "τροϊκανούς" να συμμεριστούν επιτέλους την αγωνία των ένστολων και να επαναπροσδιορίσουν τους μνημονιακούς τους στόχους, φωνάζοντας δυνατά:

Βάλτε σε πρώτη προτεραιότητα την θωράκιση των ένστολων και την εύρυθμη λειτουργία των Υπηρεσιών των Σωμάτων Ασφαλείας.

Μην παίζετε με τη φωτιά!

STOP - ΔΕΝ ΠΑΕΙ ΆΛΛΟ ΔΕΝ ΑΝΤΕΧΟΥΜΕ ΆΛΛΕΣ ΠΕΡΙΚΟΠΕΣ ΑΠΑΙΤΟΥΜΕ:

- ΕΠΙΤΕΛΟΥΣ - Αναγνώριση του επαγγέλματός μας ως επικίνδυνου και ανθυγεινού.

- Προστασία του πενιχρού εισοδήματός μας, αλλά και θεσμοθέτηση ενός δίκαιου μισθολογίου χωρίς ανισότητες με αφετηρία τον Βασικό Μισθό για πέντε (5) ημέρες εργασίας του Αστυφύλακα - Λιμενοφύλακα - Πυροσβέστη στα 900 Ευρώ, όπως επιστημονικά έχει καταγραφεί στην πρότασή μας.

- Εφαρμογή των όρων Υγιεινής και Ασφάλειας που υφίστανται μόνο "στα χαρτιά", για την διασφάλισή μας από τους πλείστους καθημερινούς κινδύνους.

- Πραγματική αναδιάρθρωση των Υπηρεσιών με κάλυψη όλων των κενών οργανικών θέσεων.

- Αναβάθμιση της εκπαίδευσης και των Σχολών μας.

- Αναθεώρηση του ισχύοντος συστήματος κρίσεων - προαγωγών - με ένα δίκαιο και αδιάβλητο σύστημα που θα παρέχει όλα τα εχεγγυα της ανάδειξης - ανέλιξης των άξιων και ικανών.

- Η βιωσιμότητα των Ασφαλιστικών Ταμείων, όπως αυτή του Μετοχικού Ταμείου Στρατού, είναι ζητήματα εκ των ων ουκ άνευ και γι' αυτό απαιτούν πολιτικούς χειρισμούς και

λύσεις μακριά από καιροσκοπισμούς και συντεχνιακές λογικές.

Κάποιοι για την κατάντια αυτή πρέπει να λογοδοτήσουν. ΝΑΙ στις αξιοπρεπείς συντάξεις.

ΝΑΙ στην εκ βάθρων ανασυγκρότηση των Σωμάτων Ασφαλείας με όρους κοινωνίας για τη διασφάλιση της αποστολής μας, της εργασιακής μας αξιοπρεπειας και την θωράκιση του αγαθού της ασφάλειας, ως δημόσιου και κοινωνικού αγαθού. Ο αγώνας μας δεν είναι συντεχνιακός. Εκφράζει την αγωνία μας για διαρκή προσφορά στο κοινωνικό σύνολο και στην πατρίδα μας.

ΦΤΑΣΑΜΕ ΣΤΑ ΟΡΙΑ ΜΑΣ!

ΟΜΩΣ ΔΕΝ ΘΑ ΜΑΣ ΑΠΟΤΕΛΕΙΩΣΟΥΝ!

Στην ασφάλεια του πολίτη δεν χωρούν εκπτώσεις και περικοπές!!

Αθήνα 17 Οκτωβρίου 2011

Π.Κ.

• ΕΠΙΣΗΣ ΕΣΤΑΛΕΙ Η ΠΑΡΑΚΑΤΩ ΕΠΙΣΤΟΛΗ ΠΡΟΣ ΤΟΝ ΠΡΩΘΥΠΟΥΡΓΟ

Αθήνα 17 Οκτωβρίου 2011

Προς : Τον Πρωθυπουργό της Ελλάδος

Κύριο Γεώργιο ΠΑΠΑΝΔΡΕΟΥ

Αξιότιμε Κύριε Πρωθυπουργέ,

Με την παρούσα επιστολή απευθυνόμαστε στο πρόσωπό σας για να δηλώσουμε κατηγορηματικά ότι δεν μπορούμε να ανταπεξέλθουμε πλέον, λόγω των αβάσταχτων μέτρων, στα έξοδα μιας αξιοπρεπούς ζωής παρά την βαριά και επικίνδυνη - υπεράνω ωραρίων - εργασία μας με δεδομένο ότι πλην της ανάλγητης μείωσης των αποδοχών μας περιορίστηκαν δραστικά και οι στοιχειώδεις υπηρεσιακές λειτουργικές δαπάνες.

Αυτή η κατάσταση δεν μπορεί να συνεχιστεί άλλο.

Τα αιτήματά μας δεν είναι συντεχνιακού χαρακτήρα.

Διακατεχόμενοι κυρίαρχα από την τρομερή αγωνία που προκαλεί σε όλους μας το προδιαγραφόμενο ζοφερό μέλλον και για τα Σώματα Ασφαλείας, αγωνιζόμαστε για να σταματήσουν οι περικοπές δαπανών στον τομέα της ασφάλειας και να ικανοποιηθούν θεσμικά μας αιτήματα που δεν επιβαρύνουν τον κρατικό προϋπολογισμό.

Από κάθε γωνιά της Ελλάδας γινόμαστε αποδέκτες της έντονης αγανάκτησης των συναδέλφων μας, οι οποίοι είναι αποφασισμένοι να συρρεύσουν σήμερα στο κέντρο της Αθήνας για να διεκδικήσουν το δίκιο τους υπεύθυνα και μαχητικά.

Η διασφάλιση των εργαζόμενων Αστυνομικών - Πυροσβεστών - Λιμενικών κατά την εκτέλεση του καθήκοντος, οι προϋποθέσεις για διαρκή προσφορά, η κατοχύρωση του επαγγελματισμού και η καταπολέμηση της διαφθοράς, προτάσσονται ως επιτακτικές αναγκαιότητες από το συνδικαλιστικό μας κίνημα από γενέσεως του.

Επειδή όμως δεν υπάρχει κορεσμός στην αδηφαγία της τρόικας και συνεχίζονται τα μέτρα με καταιγιστικό ρυθμό τονίζουμε και πάλι πως ό,τι και αν υποστούμε, κανείς δεν θα μας υποχρεώσει να χάσουμε την ιδιότητα του ένστολου πολίτη που με τόσους αγώνες και θυσίες αποκτήσαμε και να συνηγορήσουμε στην τακτική καταστολής των καθημαγμένων συγγενών και συμπολιτών μας στις πλατείες της απόγνωσης και της διαμαρτυρίας.

Αυτό πρέπει να λάβει σοβαρά υπόψη η Κυβέρνηση και να μην αναζητήσει ιδιωτικές - μισθοφορικές επιστρατεύσεις (για τις οποίες υπάρχει σημείο αναφοράς στο ανάλγητο μνημόνιο) ώστε να επιβληθούν με κάθε μέσο οι θελήσεις

και τα σχέδια της τρόικας στο λαό.

Αξιότιμε Κύριε Πρωθυπουργέ,

Σε μια ύστατη προσπάθεια συμβολής μας στην αντιμετώπιση της κατάστασης για τα Σώματα Ασφαλείας, σας παρακαλούμε να τύχουμε άμεσης συνάντησης μαζί σας σήμερα το απόγευμα, αίτημα που ευελπιστούμε να αποδεχθείτε σε ώρα που το γραφείο σας ήθελε καθορίσει (προηγήθηκαν ήδη τρία ανάλογα αιτήματά μας), τονίζοντας ότι βασική μας επιδίωξη είναι η διασφάλιση και προάσπιση της υψηλής αποστολής του λειτουργήματός μας στην κρίσιμη και τραγική περίοδο που περνάει η Πατρίδα μας.

Με ιδιαίτερη εκτίμηση

Οι Πρόεδροι

ΠΟΑΣΥ ΦΩΤΟΠΟΥΛΟΣ Χρήστος

ΠΟΑΞΙΑ ΓΕΩΡΓΑΤΖΗΣ Δημήτριος

ΠΟΕΥΠΣ ΚΟΚΚΑΛΑΣ Γεώργιος

ΠΟΕΠΛΣ ΔΡΙΒΑΚΟΣ Γεώργιος

ΕΑΠΣ ΠΑΝΤΕΛΕΑΚΟΣ Φίλιππος

ΠΕΑΛΣ ΣΑΪΤΑΚΗΣ Δημήτριος

Π.Κ.

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ, ΑΝΤΑΓΩΝΙΣΤΙΚΟΤΗΤΑΣ
ΚΑΙ ΝΑΥΤΙΛΙΑΣ

Παρασκευή, 23 Σεπτεμβρίου 2011

ΔΕΛΤΙΟ ΤΥΠΟΥ

Εντολή του Υπουργού Ανάπτυξης,
Ανταγωνιστικότητας και Ναυτιλίας κ.Μιχάλη Χρυσοχοΐδη για αναστολή λειτουργίας της
Σχολής Νέας Μηχανιώνας λόγω
ακαταλληλότητας των κτιρίων

Με εντολή του Υπουργού Ανάπτυξης, Ανταγωνιστικότητας και Ναυτιλίας κ.Μιχάλη Χρυσοχοΐδη αναστέλλεται η λειτουργία των εγκαταστάσεων της Α.Ε.Ν. Μακεδονίας (στη Νέα Μηχανιώνα) λόγω ακαταλληλότητας των κτιρίων.

Ζητήθηκε η συνεργασία των φορέων της Τοπικής Αυτοδιοίκησης ώστε να εξευρεθούν εναλλακτικές λύσεις για τη λειτουργία της Σχολής. Για την εξεύρεση της καταλληλότερης λύσης αναβάλλεται για ένα μήνα η έναρξη των μαθημάτων της Σχολής.

Εάν στο διάστημα αυτό δεν επιλυθεί το πρόβλημα, σύμφωνα με τις οδηγίες που έδωσε στις αρμόδιες υπηρεσίες ο κ. Χρυσοχοΐδης, τότε οι σπουδαστές Πλοίαρχοι και Μηχανικοί θα φοιτήσουν για φέτος σε άλλες Σχολές της χώρας. Τέλος ο Υπουργός ζήτησε από το Σώμα Επιθεωρητών Δημόσιας Διοίκησης να διενεργηθεί έλεγχος για τις συνθήκες λειτουργίας των κτιρίων της Σχολής στη Νέα Μηχανιώνα τα τελευταία χρόνια.

• Δράσεις Λιμενικού Σώματος - Ελληνικής Ακτοφυλακής κατά του λαθρεμπορίου καυσίμων Ναυτιλίας

Στο πλαίσιο άσκησης της κυβερνητικής Πολιτικής, υλοποίησης της αποστολής του Λιμενικού Σώματος - Ελληνικής Ακτοφυλακής και εφαρμογής του Εθνικού Επιχειρησιακού Προγράμματος καταπολέμησης της φοροδιαφυγής και της διαφθοράς 2011 - 2013, έχουν εντατικοποιηθεί οι έλεγχοι κάθε ειδούς μέσων (χερσαίων και θαλάσσιων) με σκοπό την πάταξη του λαθρεμπορίου καυσίμων ναυτιλίας, οι οποίοι το τελευταίο χρονικό διάστημα έχουν αποφέρει απτά αποτελέσματα.

Συγκεκριμένα, διαπιστώθηκε ότι τρία (03) δεξαμενόπλοια που μετέφεραν συνολικά εβδομήντα εππά (77) τό-

νους πετρελαίου DIESEL και διακόσιους δέκα τέσσερις (214) τόνους πετρελαίου βαρέως τύπου (FUEL OIL) μεταφέρονταν χωρίς νόμιμα παραστατικά που να δικαιολογούν την παρουσία τους στα πλοία αυτά. Οι αρμόδιες Αρχές του Λιμεναρχείου Πειραιά έχουν προβεί σε συλλήψεις και στη συλλογή του απαράίτητου προανακριτικού υλικού και έχουν υποβάλει τις σχετικές δικογραφίες στην Εισαγγελία του Πειραιά για την άσκηση ποινικής δίωξης κατά των υπευθύνων, πλοίων και εταιρειών.

Το Αρχηγείο Λιμενικού Σώματος - Ελληνικής Ακτοφυλακής έχει αναλάβει τη δέσμευση να συνεχίσουν με αμείωτη ένταση τους ελέγχους προκειμένου να καλυφθεί όλο το εύρος της λαθραίας διακίνησης καυσίμων ναυτιλίας.

- ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑ ΚΕΠΙΧ / ΛΣ-ΕΛΑΚΤ
1ου ΕΞΑΜΗΝΟΥ 2011

Παρακάτω προσδιορίζονται οι επιχειρησιακές αποστολές που αναλήφθηκαν από το ΚΕΠΙΧ/ΛΣ-ΕΛΑΚΤ με το συντονισμό των διατιθέμενων επιχειρησιακών μέσων και προσωπικού ΛΣ-ΕΛΑΚΤ, καθώς και διάφορα συμβάντα που έλαβαν χώρα στις περιοχές δικαιοδοσίας των Λιμενικών Αρχών και αναφέρθηκαν στο ΚΕΠΙΧ/ ΛΣ-ΕΛΑΚΤ.

1. Διακομιδές ασθενών - τραυματιών.

Στο πλαίσιο του κοινωνικού έργου του ΛΣ-ΕΛΑΚΤ και της υφιστάμενης διακλαδικότητας με άλλους Φορείς, διαμέσου του ΚΕΠΙΧ/ ΛΣ-ΕΛΑΚΤ αναζητούνται και διατίθενται πλωτά μέσα για μεταφορά ασθενών - τραυματιών από την νησιωτική χώρα σε λιμάνια όπου βρίσκονται κεντρικές νοσοκομειακές μονάδες, κατόπιν σχετικού αιτήματος του ΕΚΑΒ. Κατά το 1^ο εξάμηνο 2011, το ΚΕΠΙΧ/ ΛΣ-ΕΛΑΚΤ συντόνισε συνολικά 335 διακομιδές ασθενών, οι οποίες και αναλύονται παρακάτω, εκ των οποίων οι 132 εκτελέστηκαν με περιπολικό ή ναυαγοσωστικό σκάφος ΛΣ- ΕΛΑΚΤ. Οι λοιπές μεταφορές εκτελέστηκαν είτε με τη συνδρομή δρομολογημένων Ε/Γ -Ο/Γ πλοίων, είτε με ιδιωτικά πλωτά μέσα υπό τον συντονισμό του ΚΕΠΙΧ/ ΛΣ-ΕΛΑΚΤ και τη διαχείριση τοπικά από τις εμπλεκόμενες Λιμενικές Αρχές. Σε κάθε περίπτωση η τελική απόφαση χρήσης ή μη του ανευρεθέντος πλωτού μέσου, εναπόκειται στην αποκλειστική αρμοδιότητα του ΕΚΑΒ .

2. Παρακολούθηση - Καταχώρηση θαλάσσιας κυκλοφορίας πλοίων σε ελληνικές θαλάσσιες περιοχές και λιμάνια (κοινοτική υποχρέωση ως Κ.Ο. 2002/59).

Στο πλαίσιο της επιχειρησιακής λειτουργίας της θέσης εργασίας SafeSeaNet που λειτουργεί (24/7) στο ΚΕΠΙΧ/ΛΣ-ΕΛΑΚΤ, κατά το πρώτο εξάμηνο 2011, καταχωρίθηκαν 58637 κατάπλοι πλοίων σε Ελληνικά λιμάνια καθώς και 3807 απότιλοι πλοίων που μετέφεραν επικίνδυνα φορτία.

Ιδιαίτερο ενδιαφέρον δίδεται στα πλοία που μεταφέρουν επικίνδυνα φορτία (Hazmat) ενώ τηρούνται συγκεκριμένες διαδικασίες και ειδικές καταχωρίσεις για περιστατικά ρυπάνσεων (ALERT POLREP) και ναυτικών ατυχημάτων (ALERT SITREP). Επισημαίνεται ότι λαμβάνει χώρα αμφίδρομη πληροφόρηση (ανταλλαγή δεδομένων & πληροφοριών) με τις αντίστοιχες θέσεις εργασίας SSN που λειτουργούν στα υπόλοιπα κ-μ της Ε.Ε.

Τέλος, διευκρινίζεται ότι από την 01/01/2011, τέθηκε σε εφαρμογή η Ευρωπαϊκή Κοινοτική Οδηγία 2009/16/EK του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου σχετικά με τη διαδικασία ελέγχου των πλοίων από το Κράτος λιμένα, ενσωματώνοντας μία ενιαία διαδικασία τρόπου υποβολής των απαιτούμενων αναγγελιών κατάπλου και απότιλου των υπόχρεων πλοίων.

- ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑ Λ.Σ. - ΕΛ. ΑΚΤ. ΚΑΤΑ ΤΗΣ ΛΑΘΡΑΙΑΣ ΔΙΑΚΙΝΗΣΗΣ ΚΑΠΝΙΚΩΝ ΠΡΟΪΟΝΤΩΝ (από 1 Ιανουαρίου - 31 Αυγούστου 2011)

ΣΥΛΛΗΨΕΙΣ ΠΡΟΣΩΠΩΝ: 151

ΣΗΜΕΙΩΣΗ: Σύμφωνα με στατιστικά στοιχεία α' δημήου 2011 του Υπουργείου Οικονομικών, το ΛΣ/ΕΛΑΚΤ έχει κατασχέσει το 64,41% του συνόλου των τσιγάρων που κατασχέθηκαν σε όλη την Ελλάδα από τις αρμόδιες Διωκτικές Αρχές (Τελωνείο, ΕΛ.ΑΣ., ΛΣ-ΕΛΑΚΤ, ΣΔΟΕ)

- ΕΙΣΟΔΟΣ ΣΤΟ ΛΙΜΕΝΙΚΟ ΣΩΜΑ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΑΚΤΟΦΥΛΑΚΗΣ ΝΕΩΝ ΣΤΕΛΕΧΩΝ

Σύμφωνα με το Π.Δ. 772 Γ/ 13010-2011, εισήλθαν στη Σχολή Ναυτικών Δοκίμων, ως Δόκιμοι Σημαιοφόροι Λ.Σ.-Ε-ΛΑΚΤ, με την πιο κάτω σειρά οι εξής επιτυχόντες στις εξετάσεις.

- ΠΡΟΒΙΑΣ Κωνσταντίνος του Αλέξανδρου
  - ΜΙΣΟΣ Παντελής του Μιχαήλ
  - ΣΑΡΡΑ Μαρία-Ελένη του Φωτίου
  - ΚΟΡΦΙΑΣ Σπυρίδων του Γεωργίου
  - ΚΑΛΟΓΗΡΟΥ Σπυρίδων του Χρήστου
  - ΚΑΝΕΛΛΟΠΟΥΛΟΥ Μαρία του Ιωάννη
  - ΚΑΦΟΥΡΟΣ Σαράντος του Μάρκου
  - ΦΟΥΡΙΔΗΣ Παναγιώτης του Ιωάννη
  - ΠΑΠΑΒΑΣΙΛΕΙΟΥ Μάριος του Βασιλείου
  - ΠΟΥΤΟΥΡΟΥΔΗΣ Κωνσταντίνος του Ιωάννη
  - ΑΓΓΕΛΟΠΟΥΛΟΣ Ιωάννης του Κωνσταντίνου
  - ΞΕΡΟΜΕΡΙΣΙΟΣ Νικόλαος του Γεωργίου
  - ΦΑΛΤΣΕΤΑΣ Ιωάννης του Κωνσταντίνου
  - ΣΟΥΛΤΟΣ Χρήστος του Κωνσταντίνου
  - ΡΙΖΟΥ Χριστίνα του Σταύρου
  - ΚΕΛΜΑΛΗ Ελένη του Ιωάννη
  - ΠΟΛΥΔΩΡΑΣ Παναγιώτης του Αντωνίου
  - ΠΡΟΚΟΠΙΟΥ Δημήτριος του Κυριάκου
  - ΠΑΓΑΝΗΣ Ιωάννης του Ηλία
  - ΚΩΤΣΟΥ Άννα του Ευθυμίου
  - ΣΑΣΣΑΛΟΣ Ανδρέας του Ιωάννη
  - ΧΑΒΙΑΡΗΣ Ιωάννης του Αθανασίου
  - ΓΚΑΓΚΑΡΕΛΛΗΣ Σταύρος του Ευσταθίου
  - ΜΑΡΙΝΑΚΗ Βασιλική του Στυλιανού
  - ΡΕΝΤΖΕΠΕΡΗΣ Ιωάννης του Θεόδωρου
  - ΤΣΑΓΓΕΤΑΣ Στέφανος του Παναγιώτη
  - ΡΟΓΔΑΚΗΣ Ιωάννης του Κωνσταντίνου
  - ΔΗΜΟΠΟΥΛΟΥ Γιαννούλα του Αντωνίου
  - ΤΣΙΝΑΣΛΑΝΙΔΗΣ Ανέστης του Λάζαρου
  - ΚΟΛΛΙΑΣ Νικόλαος του Κωνσταντίνου

31. ΛΙΟΥΤΑΣ Απόστολος του Χαράλαμπου
 32. ΤΖΙΜΟΣ Αστέριος του Χρήστου
 33. ΚΡΥΣΤΑΛΛΟΠΑΝΗΣ Χαράλαμπος του Δημητρίου
 34. ΜΠΑΠΑΡΤΑΚΗΣ Γεώργιος του Ηλία
 35. ΚΟΛΛΙΑΣ Μιχαήλ του Κωνσταντίνου
 36. ΚΑΤΣΙΝΟΣ Αποστόλης του Αθανασίου
 37. ΒΑΣΙΛΟΠΟΥΛΟΣ Κυριάκος του Δημητρίου
 38. ΑΔΑΜ Δημήτριος του Ιωάννη
 39. ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ Σταμάτης του Νικολάου
 40. ΒΗΧΟΣ Ιωάννης του Φιλίππου
 41. ΚΟΚΚΙΝΗΣ Γεώργιος του Αναστασίου
 42. ΜΠΑΛΑΤΣΟΥΚΑΣ Θεοφάνης του Χρήστου
 43. ΧΑΤΖΗΝΙΚΗΤΑ Γεωργία του Σπυρίδωνα
 44. ΠΛΟΥΜΙΣΤΑΚΗΣ Ανδρέας του Γεωργίου
 45. ΠΙΠΕΡΗΣ Ευάγγελος του Ανδρέα
 46. ΚΡΟΝΤΗΡΗΣ Ιωάννης του Παναγιώτη
 47. ΤΣΑΓΚΑΡΗΣ Σταμάτης του Νικολάου
 48. ΔΡΟΣΟΥΝΗΣ Στέφανος του Ηλία
 49. ΠΑΣΤΡΙΚΑΚΗΣ Κωνσταντίνος του Κωνσταντίνου
 50. ΚΑΝΕΤΗΣ Λουκάς του Ιωάννη
 51. ΘΕΟΔΩΡΑΚΟΥΔΗΣ Χρήστος του Νικολάου
 52. ΜΗΤΣΑΚΟΥ Ελένη του Γεωργίου
 53. ΜΥΡΙΣΙΔΗΣ Τηλέμαχος του Δημητρίου
 54. ΣΩΤΗΡΟΠΟΥΛΟΣ Σπυρίδων του Γεωργίου
 55. ΛΑΓΟΥ Αθηνά του Σταύρου
 56. ΑΘΑΝΑΣΙΑΔΗΣ Απόστολος του Σωκράτη
 57. ΠΑΝΑΠΩΤΙΔΗΣ Σταύρος του Θεολόγου
 58. ΚΩΣΤΑΚΗΣ Χριστόδουλος του Παναγιώτη
 59. ΚΑΡΑΚΟΝΤΗΣ Αντώνιος του Παναγιώτη
 60. ΜΟΥΡΙΚΗΣ Αριστείδης του Νικολάου
 61. ΔΑΝΔΟΥΛΑΚΗΣ Γεώργιος του Κωνσταντίνου
 Ημερομηνία κατάταξης των ανωτέρω λογίζεται η 14-10-2011
 Το Διοικητικό Συμβούλιο της ΕΑΑΛΣ συγχαίρει τους νέους
 Δοκίμους - Σημαιοφόρους Λ.Σ. - ΕΛ.ΑΚΤ. και τους εύχεται καλή σταδιοδρομία.

Δ.Κ.

• Α' ΠΡΟΑΓΩΓΕΣ ΣΤΕΛΕΧΩΝ Λ.Σ. - ΕΛ. ΑΚΤ.

Στο βαθμό του Σημαιοφόρου Λ.Σ.

- Τσούλος Σωτήριος του Κωνσταντίνου (A.M.3120)
- Δασκάλου Δημήτριος του Φιλίππου (A.M.3123)
- Λεονταράκης Παναγιώτης του Ποιλύχρονη (A.M.3127)
- Τσαμαλδούπης Ιωάννης του Εμμανουήλ (A.M.3130)
- Καρπέτα Βασιλική του Ιωάννη (A.M.3133)
- Μπολιουδάκης Νικόλαιος του Ανδρέα (A.M.3.134)
- Αδαμίδης Θεμιστοκλής του Βασιλείου (A.M.3135)
- Καπητανέλλης Μιχαήλ του Ευάγγελου (A.M.3141).
- Μαρκουδάκης Μιχαήλ του Γεωργίου (A.M.3144)
- Καλογερόπουλος Ελευθέριος του Ιωάννη (A.M.3145)
- Γιαννακός Παναγιώτης του Ελευθερίου (A.M.3146)
- Γραμματικόπουλος Κών/νος του Μαρίνου (A.M.3149)
- Γκάζας Γεώργιος του Ιωάννη (A.M.3150)
- Καϊσόγλου Χρήστος του Μιχαήλ (A.M.3152)
- Βαρσαμίδης Δημήτριος του Μόσχου (A.M.3153)
- Παπαδόπουλος Παναγιώτης του Ιωάννη (A.M.3154)
- Καρακώστας Δημήτριος του Χρήστου (A.M.3155)
- Καλφόπουλος Γαβριήλ του Χρήστου (A.M.3157)
- Γκενεράλης Γεώργιος του Ευσταθίου (A.M.3159)
- Καλογιανάκης Αντώνιος του Αναστασίου (A.M.3160)
- Παπαϊωάννου Σωτήριος του Δημητρίου (A.M.3161)
- Βαφειάδης Δημήτριος του Ιωάννη (A.M.3168)
- Δημόπουλος Απόστολος του Κωνσταντίνου (A.M.3170)
- Χορτικίδης Μιχαήλ του Ελευθερίου (A.M.3171)
- Δρόντσος Λάζαρος του Σταματίου (A.M.3173)
- Ντάρας Παναγιώτης του Δημητρίου (A.M.3174)
- Παπαγεωργίου Χρήστος του Γεωργίου (A.M. 3175)
- Κωστάκης Μιχαήλ του Νικολάου (A.M. 3176)
- Δοκιανάκης Κωνσταντίνος του Ιωάννη (A.M.3177)
- Χρυσάφης Θεόφιλος του Δουκάκη (A.M. 3179)

- Κουβατσός Κωνσταντίνος του Παναγιώτη (A.M.3180)
- Μαχαΐρας Λουκάς του Ηλία (A.M.3183)
- Πολιτάκης Δημήτριος του Αντωνίου (A.M.3187)
- Χαχόπουλος Ιωάννης του Χρήστου (A.M.3188)
- Βολάκης Δημήτριος του Αργυρίου (A.M.3189)
- Γεωρμπαλάδης Αθανάσιος του Ευαγγέλου (A.M.3190)
- Πένας Σπυρίδων του Γεωργίου (A.M.3191)
- Δροσάκης Σπυρίδων του Δροσάκη (A.M.3194)
- Αντωνόπουλος Γεώργιος του Αναστασίου (A.M.3195)
- Θεοδωρίδης Γεώργιος του Αντωνίου (A.M.3196)
- Λαγκαδίτης Ευάγγελος του Αθανασίου (A.M. 3197)
- Ταμπακάκης Γεώργιος του Κωνσταντίνου (A.M.3198)
- Στουπάκης Μιχαήλ του Παντελή (A.M.3199)
- Αναγνωστούλης Κωνσταντίνος του Ιωάννη (A.M.3201)
- Τσιώλης Σεραφείμ του Δημητρίου (A.M.3202)
- Κάνης Θεόδωρος του Χρήστου (A.M.3203)
- Βλαβιανός Νικήτας του Μιχαήλ (A.M. 3204)
- Φραγκούλης Ιωάννης του Δημητρίου (A.M.3207)
- Γαρουφαλιάς Φώτιος του Δημητρίου (A.M.3208)
- Κοντογιάννης Νέστωρ-Βασίλειος του Νέστωρα (A.M.3209)
- Μακρής Σταύρος του Παντελή (A.M.3210)
- Τσαγκαλίδης Ιορδάνης του Γρηγορίου (A.M.3213)
- Παππακός Κυριάκος του Εμμανουήλ (A.M.3214)
- Χαβιαρόπουλος Ευστράτιος του Νικολάου (A.M.3216)
- Ντόκος Ευάγγελος του Γεωργίου (A.M.3217)
- Παπαδόπουλος Κυριάκος του Σταύρου (A.M.3221)
- Μπατζιάνας Παναγιώτης του Βασιλείου (A.M.3222)
- Αργύρης Δημήτριος του Αριστείδη (A.M.3223)
- Συριώδης Σταμάτιος του Νικολάου (A.M.3224)
- Καγιώργης Μάριος του Παναγιώτη (A.M. 3 22 5)
- Καρυστιανός Στέφανος του Ευαγγέλου (A.M.3227)
- Βουλιστιώτης Δημήτριος του Κών/νου (A.M.3229)
- Μιχαλιάδης Παναγιώτης του Αλέξανδρου (A.M.3231)
- Θεοχαρόπουλος Κωνσταντίνος του Αθανασίου (A.M.3232)
- Ζυγογιάννης Κωνσταντίνος του Ιωάννη (A.M.3234)
- Βούλγαρης Κοσμάς του Δημητρίου (A.M.3236)
- Κωνσταντίνου Αικατερίνη του Παναγιώτη (A.M.3121)
- Σκανδάλου Κυριακή του Παναγιώτη (A.M.3138)
- Σακκόπουλος Ευάγγελος του Αγγέλου (A.M.3156)
- Μαρούσκος Ιωάννης του Παναγιώτη (A.M.3206)
- Ζαχαρόπουλος Ευθύμιος του Χρήστου (A.M.3033)
- Γεωργούλης Νικόλαος του Στυλ.-Αντωνίου (A.M.3035)
- Μπανάκος Φώτιος του Ταξιάρχη (A.M.3036)
- Λάμπρου Ευάγγελος του Λάμπρου (A.M.3038)
- Τσάρκος Παναγιώτης του Χρήστου (A.M.3040)
- Κατσής Αναστάσιος του Παναγιώτη (A.M.3041)
- Πετρόπουλος Αθανάσιος του Αναστασίου (A.M.3043)
- Φράγκος Παναγιώτης του Αλέξανδρου (A.M.3044)
- Λιακάκης Γεώργιος του Ηλία (A.M.3045)
- Γιακουμάκης Κωνσταντίνος του Σκούλη (A.M.3046)
- Βασιλακόπουλος Ιωάννης του Σπυρίδωνα (A.M.3047)
- Κομπορόζης Δημήτριος του Βασιλείου (A.M.3048)
- Βάλλης Μαρίνος του Νικολάου (A.M.3049)
- Συρεγγέλας Νικόλαος του Επαμεινώνδα (A.M.3050)
- Τσιαδής Στέφανος του Σπυρίδωνα (A.M.3051)
- Κασκούρας Σωτήριος του Σταύρου (A.M.3052)
- Τσιτιρίδης Νικόλαος του Σταύρου (A.M.3053)
- Οικονομόπουλος Νικόλαος του Δημητρίου (A.M.3055)
- Μιχαλάκης-Μιχαήλ του Σάββα (A.M.3056)
- Αρμάου Μάριος του Βασιλείου (A.M.3057)
- Δόντσος Ευστράτιος του Χρήστου (A.M.3058)
- Τσοκανβρίδης Χριστόδουλος του Δήμου (A.M.3060)
- Παπαδόπουλος-Στυλιανός του Γεωργίου (A. M. 3061)
- Στέλλας Βασίλειος του Χρήστου (A.M. 3062)
- Θεοδωρόπουλος Ανδρέας του Θεόδωρου (A.M.3063)
- Μεργιάς Ηλίας του Παναγιώτη (A.M.3064)
- Κεβόπουλος Τηλέμαχος του Δημητρίου (A.M.-30,65)
- Κοζπής Νικόλαος του Αντωνίου (A. M. 3066)
- Λιανουόδης Κίμων του Εμμανουήλ (A.M.3067)
- Παίσιος Νικόλαος του Μαρτίνου (A.M.3069)

101. Δημητράς Σπυρίδων του Κωνσταντίνου (Α.Μ.3071)
 102. Σάρδης Κυριάκος του Ανδρέα (Α.Μ.3075)
 103. Κακριδώνης Σπυρίδων του Βασιλείου (Α.Μ.3076)
 104. Ξεθάλης Ευθύμιος του Κωνσταντίνου (Α.Μ.3077)
 105. Οικονομόπουλος Νικόλαος του Γεωργίου (Α.Μ.3078)
 106. Αγγελόπουλος Πασχάλης του Θεόδωρου (Α.Μ.3079)
 107. Μαστραπάς Γεώργιος του Κωνσταντίνου (Α.Μ.3080)
 108. Κορδονούρης Νικόλαος του Γεωργίου (Α.Μ.3081)
 109. Βυργιώτης Νικόλαος του Ιωάννη (Α.Μ.3082)
 110. Βογιατζής Χαρίλαος του Πολύδωρου (Α.Μ.3083)
 111. Δραμητινός Γεώργιος του Αντωνίου (Α.Μ.3084)
 112. Ελένης Ιωάννης του Γεωργίου (Α.Μ.3085)
 113. Πατεράκης Στυλιανός του Κωνσταντίνου (Α.Μ.3088)
 114. Ανδριόπουλος Γεώργιος του Αυγερινού (Α.Μ.3089)
 115. Μπαντούνας Ανδρέας του Κωνσταντίνου (Α.Μ. 3090)
 116. Μαρνέλλος Βασίλειος του Δημητρίου (Α.Μ.3091)
 117. Χαροκόπος Γεώρ. - Δημήτ. του Ευθυμίου (Α.Μ.3093)
 118. Συκιανόκης Δημήτριος του Χαραλάμπους (Α.Μ.3094)
 119. Κουκούτσης Ιωάννης του Χρήστου (Α.Μ.3095)
 120. Αποστολόπουλος Αθανάσιος του Ιωάννη (Α.Μ.3096)
 121. Δεδόγλου Γεώργιος του Δημητρίου (Α.Μ.3097)
 122. Σαράντος Παναγιώτης του Γεωργίου (Α.Μ. 30.98)
 123. Αλεξανδρόπουλος Ηλίας του Κωνσταντίνου (Α.Μ.3099)
 124. Δροσινός Νικόλαος του Χρήστου (Α.Μ.3100)
 125. Εκατομμάτης Σωτήριος του Νικολάου (Α.Μ.3101)
 126. Ρούτσης Θωμάς του Παναγιώτη (Α.Μ.3104)
 127. Κρητικός Σταύρος του Σπυρίδωνα (Α.Μ.3106)
 128. Αγραπίδης Δημήτριος του Αντωνίου (Α.Μ. 3108)
 129. Καραγκούνης Ανδρέας του Λεωνίδα (Α.Μ.3109)
 130. Μπούρας Γεώργιος του Εμμανουήλ (Α.Μ.3110)
 131. Κοκολογιανάκης Ευάγγελος του Ιωάννη (Α.Μ.3111)
 132. Ρήγας Δημήτριος του Χρήστου (Α.Μ.3112)
 133. Μπαμπάνης Ευάγγελος του Νικολάου (Α.Μ.3114)
 134. Μπαρμπάτσης Στυλιανός του Θωμά (Α.Μ.3116)
 135. Θεοφανόπουλος Πρόδρομος (Α.Μ. 3087)

Δ.Κ.

• Β' ΑΠΟΣΤΡΑΤΕΙΕΣ ΣΤΕΛΕΧΩΝ Λ.Σ. Ε.Λ. Α.ΚΤ.

α' Με το βαθμό του Αρχιπλοιάρχου Λ.Σ.: ΒΑΣΙΛΑΤΟΣ Γεράσιμος (τ) (Α.Μ. Ε46), ΜΑΝΩΛΟΥΔΗΣ Γεώργιος (Α.Μ. 819), ΠΡΩΙΑΣ Ζήσης (Α.Μ. 787)

β' Με το βαθμό του Πλοιάρχου Λ.Σ.: ΒΑΣΙΛΑΚΗΣ Δημήτριος (Α.Μ. 2094), ΤΣΙΓΩΝΙΑΣ Κωνσταντίνος (Α.Μ. 2226), ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ Αθανάσιος (Α.Μ. 2109), ΒΙΣΚΑΔΟΥΡΑΚΗΣ Γεώργιος (Α.Μ. 2231), ΖΑΧΑΡΙΑΔΗΣ Αγαθοκλής (Α.Μ. 2162), ΧΟΡΤΗΣ ΙΩΑΝΝΗΣ (Α.Μ. 1988).

γ' Με το βαθμό του Αντιπλοιάρχου Λ.Σ.: ΛΙΑΝΟΣ Αντώνιος (Α.Μ. 2546), ΦΑΡΟΠΟΥΛΟΣ Νικόλαος (Α.Μ. 2299), ΡΕΦΕΝΕΣ Απόστολος (Α.Μ. 2312), ΤΣΑΡΤΣΙΔΗΣ Σάββας (Α.Μ. 2321), ΠΑΝΤΕΛΑΚΗΣ Εμμανουήλ (Α.Μ. 2449), ΖΑΡΡΑΣ Ιωάννης (Α.Μ. 2514)

δ' Με το βαθμό του Πλωτάρχη Λ.Σ.: ΚΑΝΑΚΗΣ Αγγελής (Α.Μ. 2473), ΓΚΙΖΑΣ Γεώργιος (Α.Μ. 2581), ΦΙΛΙΑΝΑΚΗΣ Χρήστος (Α.Μ. 2600), ΖΑΡΑΣ Γεώργιος (Α.Μ. 2628), ΠΙΑΝΟΥΡΓΙΑΣ Ευθύμιος (Α.Μ. 2646), ΤΕΡΕΖΑΚΗΣ Γεώργιος (Α.Μ. 2663), ΖΑΧΑΡΑΚΗΣ Λάμπτρος (Α.Μ. 2696), ΣΤΑΝΤΖΟΥΡΗΣ Νικόλαος (Α.Μ. 2689), ΚΟΤΖΙΑΜΠΑΣΗΣ Χρήστος (Α.Μ. 2780), ΠΑΝΑΓΟΠΟΥΛΟΣ Κωνσταντίνος (Α.Μ. 2785), ΜΠΙΟΝΑΤΑΚΗΣ Νεκτάριος (Α.Μ. 3004), ΜΕΞΑΣ Αθανάσιος (Α.Μ. 3023), ΜΕΡΜΕΛΑΣ Γεώργιος (Α.Μ'. 2437), ΜΠΕΝΤΕΒΙΝΟΣ Κωνσταντίνος (Α.Μ. 2613), ΒΟΡΡΙΑΣ Παναγιώτης (Α.Μ. 2666), ΜΟΥΣΔΡΑΚΑΣ Δημήτριος (Α.Μ. 2976), ΓΕΡΟΓΙΑΝΝΗΣ Ιωάννης (Α.Μ. 2542), ΤΣΑΚΑΡΔΑΝΟΣ Αναστάσιος (Α.Μ. 2620), ΤΣΙΓΚΑΝΟΣ Βασίλειος (Α.Μ. 2660), ΚΑΡΑΒΙΑΣ Παναγιώτης (Α.Μ. 2672), ΛΕΦΑΝΤΖΗΣ Κωνσταντίνος (Α.Μ. 2534), ΠΛΑΤΗΣ Γεώργιος (Α.Μ. 2535), ΜΟΥΧΛΗΣ Παντελής (Α.Μ. 2671), ΑΝΤΩΝΟΠΟΥΛΟΣ Χρήστος (Α.Μ. 2675), ΓΕΝΝΗΜΑΤΑΣ Γεώργιος (Α.Μ. 2671), ΓΕΡΟΛΥΜΑΤΟΣ Αναστάσιος (Α.Μ. 2675), ΘΑΝΑΣΟΥΛΙΑΣ Γεώργιος (Α.Μ. 2689), ΒΩΤΤΑΣ Νικόλαος (Α.Μ. 2702), ΛΙΤΣΙΟΣ Αθανάσιος (Α.Μ. 2783), ΠΑΡΑΣΚΕΥΟΠΟΥΛΟΣ Ηλίας

(Α.Μ. 2872), ΞΥΛΑΣ Αναστάσιος (Α.Μ. 2895), ΚΙΑΤΙΠΗΣ Γεώργιος (Α.Μ. 2929), ΝΑΚΑΣ Κωνσταντίνος (Α.Μ. 3003), ΠΑΠΑΔΑΚΗΣ Ευάγγελος (Α.Μ. 3011), ΧΑΤΖΗΝΙΚΟΛΑΟΥ Άγγελος (Α.Μ. 2958), ΜΠΟΤΩΝΑΚΗΣ Στυλιανός (Α.Μ. 2464), ΤΣΙΛΑΦΑΚΗΣ Αθανάσιος (Α.Μ. 2569), ΑΜΠΑΔΙΩΤΑΚΗΣ Γεώργιος (Α.Μ. 2627), ΚΑΠΟΤΑΣ Βασίλειος (Α.Μ. 2629), ΛΙΓΓΟΣ Συμεών (Α.Μ. 2642), ΣΚΟΠΕΛΙΤΗΣ Λεμονής (Α.Μ. 2655), ΣΚΟΠΕΛΙΤΗΣ Παναγιώτης (Α.Μ. 2682), ΧΑΡΑΛΑΜΠΟΠΟΥΛΟΣ Δημήτριος (Α.Μ. 2789), ΜΟΥΡΕΛΑΤΟΣ Νεκτάριος (Α.Μ. 2847), ΜΑΝΟΣ Φώτιος (Α.Μ. 2907), ΣΚΙΑΔΟΠΟΥΛΟΣ Αναστάσιος (Α.Μ. 2955), ΛΑΪΝΗΣ Δημήτριος (Α.Μ. 2971).

ε' Με το βαθμό του Υποπλοιάρχου Λ.Σ.: ΧΡΗΣΤΙΔΗΣ Χρήστος (Α.Μ. 2651), ΒΡΑΝΑΣ Εμμανουήλ (Α.Μ. 2549)

σ' Με το βαθμό του Ανθυποπλοιάρχου Λ.Σ.: ΔΡΟΛΙΑΣ Δημήτριος (Α.Μ. 3007)

ζ' Με το βαθμό του Σημαιοφόρου Λ.Σ.: ΝΟΥΝΟΥ Βασιλική (Α.Μ. 2797), ΜΗΤΡΟΣ Ανδρέας (Α.Μ. 3394).

η' Με το βαθμό του Ανθυπασπιστή Λ.Σ.: ΚΑΡΑΘΑΝΑΣΗΣ Δημήτριος του Νικολάου (Α.Μ. 2647), ΜΟΥΣΧΗ Νικολίτσα του Αθανασίου (Α.Μ. 3114), ΣΠΥΡΟΥ Μίνα του Αναργύρου (Α.Μ. 3149), ΧΑΡΕΜΗ Σοφία του Παναγιώτη (Α.Μ. 2875), ΝΤΟΝΑΣ Γεώργιος του Γεωργίου (Α.Μ. 2927), ΦΡΑΓΚΟΣ Μιχαήλ του Γεωργίου (Α.Μ. 2939), ΤΣΕΜΠΕΡΑΗ Ερμιόνη του Στυλιανού (Α.Μ. 2806), ΒΟΥΛΓΑΡΗ Αγγελική του Ευαγγέλου (Α.Μ. 2830), ΑΡΚΑΛΑΚΗ Μαριλένα του Αντωνίου (Α.Μ. 2831), ΚΟΤΣΟΡΩΝΗ Παναγιώτα του Γεωργίου (Α.Μ. 2834), ΜΑΡΓΟΜΕΝΟΥ Εμμανουέλα (Α.Μ. 2812), ΠΑΣΧΑΛΗ Κωνσταντίνα (Α.Μ. 2843), ΠΛΩΤΑΣ Νικόλαος (Α.Μ. 2924), ΔΕΡΜΙΤΖΑΚΗ Ελένη (Α.Μ. 2805), ΚΟΛΩΝΙΑ Μαρία (Α.Μ. 2840), ΒΟΥΓΙΑΝΝΟΠΟΥΛΟΣ Βασίλειος (Α.Μ. 2967), ΜΑΥΡΟΓΙΑΝΝΗΣ Αργύριος (Α.Μ. 3031), ΠΑΤΑΚΑ Ευσταθία (Α.Μ. 2841), ΓΙΟΥΒΙΤΣΑ Μαρία (Α.Μ. 2845), ΖΑΧΑΡΙΑ Βασιλική (Α.Μ. 2867), ΚΑΤΣΑΡΟΥ Βασιλική του Κωνσταντίνου (Α.Μ. 2826), ΑΓΓΕΛΟΠΟΥΛΟΥ Δημητρούλα του Ιωάννη (Α.Μ. 2851), ΜΠΑΛΑΣΚΑ Σοφία του Χρήστου (Α.Μ. 2842), ΛΑΛΛΑ Κωνσταντίνα του Ευθυμίου (Α.Μ. 2861), ΚΟΥΝΤΙΟΥΔΗΣ Ευάγγελος του Αναστασίου (α.μ. 2795), ΣΩΤΗΡΟΠΟΥΛΟΥ Γεωργία (Α.Μ. 2849), ΠΑΠΑΔΑΚΗ Ζαφειρία (Α.Μ. 2846), ΚΑΛΑΪΤΖΗΣ Νικόλαος (Α.Μ. 2948), ΤΟΥΡΑΤΖΙΔΗΣ Νικόλαος (Α.Μ. 2484), ΠΑΝΑΓΙΩΤΙΔΗΣ Θεόδωρος (Α.Μ. 3028), ΡΟΥΣΟΠΟΥΛΟΥ Ευγενία (Α.Μ. 2818), ΡΟΥΜΕΛΙΩΤΗ Αθηνά (Α.Μ. 2844), ΣΤΕΦΑΝΗΣ Κων/νος (Α.Μ. 29311), ΦΕΚΑΣ Νικόλαος (Α.Μ. 2933), ΣΥΡΜΟΣ Ιωάννης (Α.Μ. 2966), ΒΑΣΙΛΕΙΟΥ Ιωάννης (Α.Μ. 2756), ΧΑΤΖΗΠΕΝΟΥ Κων/νος (2980), ΠΟΥΛΗΜΕΝΕΑΣ Νικόλαος (Α.Μ. 2996), ΜΠΟΜΠΟΣ Νικόλαος (Α.Μ. 3165), ΚΩΝΣΤΑΝΤΟΠΟΥΛΟΣ Παναγιώτης (Α.Μ. 3171), ΔΟΝΑΣ Αντώνιος (Α.Μ. 2761), ΑΡΧΟΝΤΗ Σοφία (Α.Μ. 2825), ΚΕΡΑΤΙΩΤΗΣ Χρήστος (Α.Μ. 2922), ΒΛΑΝΗΣ Βασίλειος (Α.Μ. 2963), ΓΡΑΤΣΕΑ Χρυσή (Α.Μ. 2458), ΦΑΣΟΥΛΗ Ευαγγελία (Α.Μ. 2829), ΚΑΡΑΚΑΞΗΣ Βασίλειος (Α.Μ. 2913), ΚΟΥΤΡΟΥΜΠΗΣ Δημήτριος (Α.Μ. 2923), ΣΤΑΘΟΠΟΥΛΟΣ Ευάγγελος (Α.Μ. 2947), ΒΟΥΛΑΛΑΣ Καλδής (Α.Μ. 2981), ΝΑΒΡΟΖΙΔΗΣ Ελευθέριος (Α.Μ. 3027), ΠΙΕΤΩΝΗ Ελένη (Α.Μ. 2852), ΖΩΓΟΠΟΥΛΟΣ Σπυρίδων (Α.Μ. 2960), ΔΕΛΗΣ Δημήτριος (Α.Μ. 2982), ΠΑΠΑΝΑΓΙΩΤΟΥ Δημήτριος (Α.Μ. 3001), ΠΑΝΑΓΙΩΤΟΠΟΥΛΟΣ Γρηγόριος (Α.Μ. 3022), ΣΑΡΤΖΗΣ Χρήστος (Α.Μ. 3034), ΜΑΝΕΤΑΣ Ιωάννης (Α.Μ. 3175).

θ' Με το βαθμό του Κελευστή Λ.Σ.: ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ Αλέξανδρος (Α.Μ. 4929)

γ' ΤΙΜΗΤΙΚΕΣ ΠΡΟΑΓΩΓΕΣ ΑΠΟΣΤΡΑΤΕΙΕΣ ΜΕΤΑ ΘΑΝΑΤΟ

- Υποπλοιάρχος Λ.Σ. ΛΙΣΜΑΝΗΣ Δημήτριος του Παναγιώτη (Α.Μ. 3117)

- Αρχικελευστής Λ.Σ. ΧΑΡΕΤΑΚΗΣ Εμμανουήλ του Δημητρίου (Α.Μ.)

ΚΟΙΝΩΝΙΚΑ

Επιμέλεια: Υποναυάρχου Λ.Σ. (ε.α.) Καλογείτονα Παν. - Πλοιάρχου Λ.Σ. (ε.α.) Δημήτρη Κούβαρη

ΔΕΝ ΕΙΝΑΙ ΠΙΑ ΜΑΖΙ ΜΑΣ

• Πλοιάρχος Λ.Σ. (ε.α.) **ΚΥΡΑΓΙΑΝΝΗΣ Θεόδωρος** του Γεωργίου (1940-2011).

Γεννήθηκε στα Μανιάτικα Πειραιά την 30-8-1940 όπου και έκανε τις σπουδές του. Ήταν πρωτότοκος της οικογένειας του Γεωργίου και αδελφός πέντε τέκνων.

Εκπλήρωσε τις στρατιωτικές του υποχρεώσεις, αφού υπηρέτησε στο Στρατό Ξηράς από 14-07-1961 έως 26-07-1962.

Εισήχθη στη ΣΔΥΑΣ ως δόκιμος Υποκελευστής Λ.Σ. στις 23-07-1963. Στις 30-12-1963 ορκίσθηκε και στις 30-12-1963 ονομάσθηκε Υποκελευστής Β' Λ.Σ. Ακολούθως στις 05-05-1967 προάχθηκε σε ΥΠΟΚ/στή Α' Λ.Σ., σε Αρχικελευστή Λ.Σ. 30-12-1969, σε Ανθυπασπιστή Λ.Σ. 30.12.1975, σε Σημαιοφόρο Λ.Σ. κατόπιν εξετάσεων ως κάτοχος Διπλώματος Ραδιοτηλεγραφητού Ε.Ν. στις 15.01.1980, σε Ανθυποπλοίαχο 29-04-1983, σε Υποπλοίαρχο 25-05-1987, σε Πλωτάρχη 25-05-1997 όπου στις 19-09-1997 αποστρατεύτηκε ως ευδοκίμως τερματίσας την σταδιοδρομία του. Ήταν παντρεμένος με τον Κυραγιάννη Σταθούλα, με την οποία απέκτησαν το 1982 και 1985 αντίστοιχα δύο παιδιά.

Κατά την παραμονή του στο Λιμενικό Σώμα υπηρέτησε σε κεντρικές και περιφερειακές υπηρεσίες του ΥΕΝ και τιμήθηκε με όλες τις προβλεπόμενες διακρίσεις λόγω θέσεως και βαθμού.

Ο Θεόδωρος Κυραγιάννης του Γεωργίου, ήταν άνθρωπος του καθήκοντος, ευφυής και συνεπής Αξιωματικός του Λιμενικού Σώματος, πάντα γελαστός και αισιόδοξος, καλός οικογενειάρχης και συμμετείχε σε κοινωνικές δραστηριότητες. Παρέμεινε πιστός σε όλη του την ζωή στα ελληνοχριστινιακά ιδεώδη. Διετέλεσε πρόεδρος του Συλλόγου Ψίου Δυτικής Μάνης. Μέλος του ΔΣ/ΕΑΑΛΣ και Σύμβουλος του Πανελλήνιου Συλλόγου Ορθοδόξων «ΠΑΝΑΓΙΑ Η ΕΛΕΥΘΕΡΟΤΡΙΑ».

Απεβίωσε 15-08-2011 στο ΝΝΑ, η κηδεία του έγινε 17-08-2011 στον Ιερό Ναό Αγίων Θεοδώρων Γέρακα Αττικής και ετάφη στο Νεκροταφείο Γέρακα.

Στην νεκρώσιμη ακολουθία, παραβρέθηκαν εκτός από τους συγγενείς του, αντιπροσωπεία αξιωματικών Λ.Σ. ΕΛ. ΑΚΤ. συνάδελφοι του εκλιπόντος και πολλοί φίλοι του. Επίσης παρέστη αντιπροσωπεία του ΔΣ/ΕΑΑΛΣ με επικεφαλής τον Πρόεδρο Υποναύαρχο Λ.Σ. (ε.α.) Καλαρώνη Γεώργιο.

Κατά την εξόδιο ακολουθία στον Ιερό Ναό Αγίων Θεοδώρων Γέρακα Αττικής εκφωνήθηκαν οι παρακάτω επικήδειοι:

Από τον Υποναύαρχο ε.α.
ΚΑΛΟΓΕΙΤΟΝΑ Παναγιώτη Λ.Σ.

Θέλω να πω το τελευταίο αντίο εκ μέρους του Διοικητικού Συμβουλίου της Ενώσεως Αποστράτων Αξιωματικών Λιμενικού Σώματος στο συνάδελφο και μέλος του Δ.Σ. Θεόδωρο Κυραγιάννη.

Το θεωρώ υποχρέωσή μου, παρ' ότι δεν είχα την τύχη να συνυπηρετήσουμε, αλλά από πληροφορίες που έχω, διότι ή-

ταν ένας αξιαγάπητος συνάδελφος, γεμάτος ζωντάνια, πάντοτε χαρούμενος με το χιούμορ του και το χαμόγελο στα χείλη του.

Πάντοτε είχε ένα καλό λόγο να πει για τους συνάδελφους του.

Δεν τον είχα ακούσει να κατηγορήσει ανώτερο ή κατώτερό του.

Είχε αρετές που μόνο όσοι υπηρέτησαν μαζί του είναι ικανοί να εκτιμήσουν.

Αλτρουιστής εις το έπακρον, αφιέρωνε πολύ χρόνο στο γραφείο Προνοίας που ευρίσκεται στο Ναυτικό Νοσοκομείο Αθηνών για την εξυπηρέτηση συνάδελφων Πολεμικού Ναυτικού και Λιμενικού Σώματος, εθελοντικά και αφιλοκερδώς.

Το κενό που αφήνει στο Δ.Σ. της Ενώσεως μας και στο Γραφείο Προνοίας θα είναι δύσκολο να καλυφθεί.

Καλό σου ταξίδι συνάδελφε, Θοδωρή.

Όλοι μας παρακαλούμε τον Ύψιστο να δώσει παρηγοριά στην οικογένειά σου και να θυμούνται τις ωραίες στιγμές που περάσατε μαζί, γιατί αυτές, ευτυχώς, θα μείνουν με την πάροδο του χρόνου.

Από τον Υποναύαρχο Λ.Σ. (ε.α.)
ΜΑΝΩΛΑΚΟ ΑΝΤΩΝΙΟ

Αγαπητέ συνάδελφε και φίλε Θόδωρε,

Σήμερα συγκεντρωθήκαμε όλοι οι συνάδελφοι και φίλοι μαζί με τους οικείους σου για να σε αποχαιρετήσουμε κατά το τελευταίο σου ταξίδι της σύντομης ζωής σου.

Σήμερα δεν αποχαιρετούμε μόνο έναν άριστο οικογενέιαρχη και επιτυχημένο Λιμενικό Αξιωματικό, αποχαιρετούμε ένα φίλο με όλη τη σημασία της λέξης.

Ήσουν πάντοτε δίπλα σε όλους τους συνάδελφους και φίλους σου, προστρέχοντας και επιλύοντας κάθε υπηρεσιακό ή προσωπικό θέμα τους με χαμόγελο, καλωσύνη και πραότητα.

Η παρουσία σου ήταν πολύτιμη και η απουσία σου θα είναι από τούδε ιδιαίτερα αισθητή.

Είχες έμφυτη τη διάθεση προσφοράς και τους το απεδεικνυες όχι μόνο στην Ένωση Αποστράτων Λ.Σ. όπου όλοι μας θα σε θυμόμαστε για το έργο που προσέφερες αλλά και στο Συμβούλιο του Πανελλήνιου Συλλόγου Ορθοδόξων «ΠΑΝΑΓΙΑ Η ΕΛΕΥΘΕΡΟΤΡΙΑ» στο οποίο υπήρξες Σύμβουλος και προσέφερες τα μέγιστα με τη φιλανθρωπική σου δράση.

Σε όλες τις εξορμήσεις ήσουν πάντα η ψυχή της παρέας, περιζήτηη συντροφιά από όλους καθώς πάντοτε τα αντιμετώπισες όλα με χαμόγελο και εύθυμη διάθεση.

Είχες την τύχη να δημιουργήσεις μια εξαιρετική και αξιοζήλευτη οικογένεια με τη σύντροφό σου Έφη η οποία σου συμπαραστάθηκε ακατάπαυστα νύχτα - μέρα μέχρι την τελευταία στιγμή σου, απαλύνοντας τον πόνο σου με τη διαρκή φροντίδα και στοργή που σε περιέβαλε και με τα δύο σου άριστα παιδιά το Γιώργο και τη Βίβιαν, τα οποία εσύ υπεραγούσες και αυτά είμαι σίγουρος θ' ακολουθήσουν τα βήματά σου και θα κρατήσουν ζωντανή τη μνήμη σου.

Θα σε θυμάμαι πάντα, έχει γεια, αγαπημένε συνάδελφε - συμπατριώτη, και πάνω από όλα φίλε Θόδωρε.

Αιωνία σου η μνήμη.

**Από τον γαμπρό του Υποπλοίαρχο
ΕΥΑΓΓΕΛΟ ΚΟΥΦΟΓΕΩΡΓΟ Π.Ν.**

Βαρύ το φορτίο που κουβαλάω σήμερα.

Βαρύ το φορτίο της ευθύνης που χρεώθηκα από όσους συγκεντρωθήκαμε εδώ - και όχι μόνο - να απευθύνω το ΥΣΤΑΤΟ ΧΑΙΡΕ!

Βαρύ το φορτίο και παράλληλα μεγάλη η τιμή για μένα να πω λίγα λόγια για το Δώρο του Θεού, τον αγαπημένο μας ΘΕΟΔΩΡΟ, τον εγγονό, υιό, αδερφό, σύζυγο, πατέρα, συγγενή, φίλο, πεθερό μου.

Κυκλοφορεί πολύ η θέση που λέει ότι τους καλούς ο Θεός τους παίρνει κοντά του.

Δεν μπορώ να γνωρίζω αν εκεί που πάτε σας χρειάζεται ο Θεός. Όλοι εμείς, σας χρειαζόμαστε. Χρειαζόμαστε τη σκέψη και το λόγο σας. Πιο πολύ θα μας λείψει η στοργή της ματιάς σας στην καθημερινότητα.

Αυτή η αίσθηση της απώλειας δεν είναι της στιγμής.

Αγαπηθήκατε όσο λίγοι στην εποχή μας. Αγαπηθήκατε όπου και αν βρεθήκατε, στην Πελοπόννησο, στην Κρήτη, στην Εύβοια, στην Στερεά Ελλάδα, στην Ήπειρο, στην Αθήνα, αλλά και εκτός συνόρων όπου ως-άξιος επαγγελματίας και ερασιτέχνης μαζί ασκήσατε τα κάθηκοντά σας. Αγαπηθήκατε από μικρούς και μεγάλους, γυναίκες και άντρες, διανοούμενους ανθρώπους, αλλά και από ανθρώπους με απλό λόγο.

Η σεμνότητα, η τιμιότητα, η αξιοπρέπεια και η Μανιάτικη παλληκαρία σας αποτελούσαν την κορωνίδα των πολλών αρετών σας. Δεν χρειάζεται να σας γνωρίσει κάποιος πολλά χρόνια για να καταλάβει ότι η ζωή σας κύλησε μέσα σας αυτές τις αρετές.

Υπήρξατε προσωπικότητα φωτεινή που σαν καινούργια μέρα αγκαλιάζατε τους ανθρώπους και προσωπικά εμένα τα κοινά πνευματικά στοιχεία που μοιραζόμασταν κάθε μέρα με έδεναν μαζί σας με βαθιά εκτίμηση και φιλία. Με μία ιδιαίτερη σχέση που άλλωστε σαν ΠΕΘΕΡΟΣ - ΓΑΜΠΡΟΣ είχαμε και θα έχουμε. Στα αρχαία ΠΕΝΘΕΡΟΣ άπου το πρόθεμα ΠΕΝΘ σημαίνει συνδέων. Τότε η οικογένεια ήταν πατριαρχική και ο ΠΕΝΘΕΡΟΣ ήταν μόνο η σύνδεση μεταξύ αντρών. Ο γαμπρός με τον πατέρα της συζύγου του και όχι η νύφη με τον πατέρα του συζύγου της. Ιερή υπόσχεση και ουσιαστικά μεταβίβαση της πατρότητας.

ΠΩΣ ΛΟΙΠΟΝ ΕΓΩ ΝΑ ΞΕΧΑΣΩ ΚΑΤΙ ΑΠΟ ΕΣΑΣ;;;

Αλλά σίγουρα κάποιες στιγμές κατέχουν ξεχωριστή θέση στη μνήμη μου. Περίπου πριν από 2 χρόνια όταν σας πρωτογνώρισα, με τα τότε λεγόμενα της γυναίκας μου περίμενα να δω έναν Μανιάτη αυστηρό και λιγομίλητο απέναντι στον πιθανό μελλοντικό άντρα της μονάκριβης κόρης του. Άλλα όταν σας είδα αντίκρισα δύο πράγματα ένα χαμόγελο με ίσχυρό βλέμμα και δύο μάτια να γελούν. Ακαριαία βέβαια ένιωσα την ευθύνη που μου προστάζατε για την τύχη της κόρης σας. Από εκείνη τη στιγμή σας αγάπησα σαν πατέρα.

Όταν μετά από λίγους μήνες πρότεινα στην Βίβιαν να γίνει γυναίκα μου, και σας το ανακοινώσαμε στο τηλέφωνο μου είπατε απλά "Σ' ΑΓΑΠΑΩ" - φράση που δύσκολα θα πει κανείς σε λίγο χρόνο, αλλά είμαι σίγουρος ότι το εννοούσατε.

Φυσικά δεν θα ξεχάσω τις συνομιλίες μας για όλα τα θέματα κατά τις οποίες πήρα πολλά από έναν άνθρωπο με άποψη. Μας συνέδεε η συναφής επαγγελματική ζωή και ελπίζω με βάση τις αρχές και τις αξίες με τις οποίες φέρατε σε πέρας το δύσκολο έργο σας το ίδιο θα κάνω και εγώ.

Οι τελευταίοι μήνες της ζωής σας ήταν ιδιαίτερα σκληροί και δύσκολοι. Την σκληρή μάχη με την επώδυνη αρρώστια την δώσατε με την ίδια σεμνότητα, αξιοπρέπεια και παλικιά.

Μέχρι την τελευταία σας πνοή όταν κάποιος σας ρώταγε «ΠΩΣ ΕΙΣΑΙ;» εσείς λέγατε: "ΚΑΛΥΤΕΡΑ".

Αλλά η μάχη ήταν άνιση.

Ο αγαπητός σε όλους μας ΘΟΔΩΡΗΣ έφυγε. Μας άφησε όμως τη σφραγίδα που αναβαθμίζει το βίο μας. Μας άφησε παράδειγμα υψηλών προδιαγραφών. Μόνο τύχη μπορεί να νιώθουμε όλοι όσοι σας γνωρίσαμε και ζήσαμε κοντά σας γιατί αν μη τι άλλο, εσείς σταθήκατε και βοηθήσατε όλους τους συγγενείς, φίλους, γνωστούς και αγνώστους.

Η σκέψη, ο λόγος, οι συμπεριφορές και οι δράσεις σας θα καθοδηγούν για πάντα την πορεία μας.

Όλοι εμείς λοιπόν μαζί σας λέμε "ΚΑΛΟ ΤΑΞΙΔΙ!"

Και όπως λέει ο ποιητής:

Το χώμα που θα σας σκεπάσει να είναι ανάλαφρο σαν τις ελιάς τα φύλλα και της δροσιάς το στάλαμα.

"ΑΙΩΝΙΑ ΣΑΣ Η ΜΝΗΜΗ"

- Ανθυπασπιστής Λ.Σ. (ε.α.) **ΤΙΟΥΠΛΗΣ Κωνσταντίνος του Βασιλείου** (1948-2011).

Γεννήθηκε το 1948. Κατετάγη στο Λιμενικό Σώμα στις 07.11.1970 και αποστρατεύτηκε στις 31-12-1998 με το βαθμό του Ανθυπασπιστή Λ.Σ.

Απεβίωσε στις 17.08.2011 και ετάφη την 18.08.2011 στο Κοιμητήριο Παλαιού Φαλήρου.

- Ανθυπασπιστής Λ.Σ. (ε.α.) **ΧΙΩΤΗΣ Γεώργιος** του Ευστρατίου (1947-2011). Γεννήθηκε το 1947. Κατετάγη στο Λιμενικό Σώμα στις 07-11-1970 και αποστρατεύτηκε στις 09-09-2011 και η κηδεία του έγινε στις 27.08.2011 στον Ιερό Ναό Ταξιάρχη στην περιοχή Παπάδος Γέρας Μυτιλήνης.

- Σημαιοφόρος Λ.Σ. (ε.α.) **ΑΝΑΓΝΩΣΤΟΥΛΗΣ Κωνσταντίνος** του Ιωάννη (AM 3201). Απεβίωσε στις 20-09-2011, η κηδεία του έγινε στις 21-09-2011 στον Ιερό Ναό Αγίου Κωνσταντίνου Λάρισας και ετάφη στο χωριό Σκήτη Δήμου Αγίας Νομού Λαρίσης.

- Πλοίαρχος Λ.Σ. (ε.α.) **ΜΑΖΗΣ Νικόλαος** του Αντωνίου (1931-2011). Γεννήθηκε στις 01-01-1931 στην Κέρκυρα. Ήταν έγγαμος με την Ανυφαντή Ελένη, με την οποία απέκτησε δύο κόρες. Την 30-11-1956 κατατάχθηκε στο Λιμενικό Σώμα ως Λιμενοφύλακας μέχρι την 27-09-1956 ημερομηνία απόλυτης. Την 20-01-1959 εισήχθη στη Σχολή ΔΥΛΣ ως Δόκιμος Υποκελευστής Β' Λ.Σ. Ανήλθε τις βαθμίδες της Στρατιωτικής Ιεραρχίας μέχρι και το βαθμό του Πλοιάρχου Λ.Σ. Κατά τη διάρκεια της θητείας του υπηρέτησε σε κεντρικές και περιφερειακές υπηρεσίες του ΥΕΝ και τιμήθηκε με όλες τις προβλεπόμενες διακρίσεις λόγω θέσεως και βαθμού. Την 01-01-1987 αποστρατεύτηκε με το βαθμό του Πλοιάρχου Λ.Σ. Απεβίωσε στις 02-11-2011 στο ΝΝΑ και η νεκρώσιμη ακολουθία έγινε στις 03-11-2011 στον Ιερό Ναό Κοιμήσεως Θεοτόκου στην περιοχή Κυνοπιαστών Νήσου Κέρκυρας.

Ήταν ένας εξαιρετος άνθρωπος και συνάδελφος γεμάτος καλωσύνη και φιλικά αισθήματα.

- Ανθυπασπιστής Λ.Σ. (ε.α.) **ΤΥΡΟΠΑΝΗΣ Γρηγόριος** του Αθανασίου (1947-2011). Γεννήθηκε στις 17-02-1947. Κατατάχθηκε στο Λιμενικό Σώμα στις 10-12-1971 και αποστρατεύτηκε στις 30-04-1991 με το βαθμό του Ανθυπασπιστή Λ.Σ. Απεβίωσε στις 03-11-2011 και η κηδεία του έγινε στις 04-11-2011 στον Ιερό Ναό Αγίου Αθανασίου στο Παλαιοχωράκι Ναυπακτίας.

Ο Πρόεδρος και τα μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου της ΕΑΑΛΣ εκφράζουν τα συλλυπητήριά τους στις οικογένειες των εκλιπόντων.

ΑΠΟΔΡΑΣΕΙΣ Ε.Α.Α.Λ.Σ.

ΗΡΑΚΛΕΙΟ - ΚΝΩΣΟΣ- ΧΑΝΙΑ -ΑΚΡΩΤΗΡΙ - ΡΕΘΥΜΝΟ - ΑΡΚΑΔΙ - ΜΑΤΑΛΑ- ΕΛΟΥΝΤΑ - ΣΠΙΝΑΛΟΓΚΑ- ΑΓΙΟΣ ΝΙΚΟΛΑΟΣ

Πλοιάρχου Λ.Σ. ε.α. Νικολάου Γκλεζάκου

"Κρήτη την ιστορία σου όποιος την εδιαβάσει
αν είναι φίλος θα χαρεί, αν είναι εχθρός θα σκάσει"

οχυρώσεις και η νέα σύγχρονη πόλη, εκτός των τειχών με
τα γραφικά μαγαζάκια, τα καφενεία, τα καταστήματα της
πόλης κ.α.

Από τις 12 μέχρι τις 17 Οκτωβρίου, περιδιαβήκαμε ένα μεγάλο μέρος της μεγαλονήσου με μεγάλη επιτυχία, αφού και ο καλός Θεός ήταν μαζί μας, χαρίζοντάς μας απλόχερα τις καλλίτερες μέρες του φθινοπώρου.

Η παρέα μας 64 άτομα, ξεκίνησε με πολύ κέφι και αισιοδοξία και όταν με το καλό επιστρέψαμε στον Πειραιά, είχαμε τις καλλίτερες αναμνήσεις, αφού περάσαμε τόσο ωραία, ώστε μόνο ευχάριστα και ενδιαφέροντα πράγματα είχαμε να διηγηθούμε.

Επισκεφθήκαμε τον αρχαιολογικό χώρο της Κνωσού και το Μουσείο Ηρακλείου, καθώς και τον τάφο του Καζαντζάκη, ενώ είχαμε την ευκαιρία να απολαύσουμε την Κρητική κουζίνα με τα ωραία μεζεδάκια, τους ντάκους και τις τσικουδιές.

Περάσαμε από το ιστορικό Ακρωτήρι, όπου βρίσκονται ο Ιερός Ναός του Προφήτη Ηλία, κτίσμα της ενετοκρατίας και οι τάφοι των Βενιζέλων, καθώς επίσης και το άγαλμα του ήρωα Σπύρου Καγιαλέ - Καγιαλεδάκη, ο οποίος ανύψωσε την σημαία κάνοντας το ίδιο του το σώμα κοντάρι, όταν οι Μεγάλες Δυνάμεις (Ιταλία, Γαλλία, Αυστρία, Γερμανία, Αγγλία και Ρωσία), έσκινησαν σφοδρό βομβαρδισμό στις 9 Φεβρουαρίου 1897 και κατέρριψαν τρεις φορές με τις οιβίδες τους την Ελληνική σημαία.

Τα Χανιά (αρχαία Κυδωνία) είναι μια πόλη με πανάρχαια ιστορία και πολλά ενδιαφέροντα.

Η παλιά πόλη με το βενετσιάνικο λιμάνι και τις ενετικές

Από την ξενάγηση στον αρχαιολογικό χώρο της Κνωσού

Από το πρωινό στην τραπεζαρία του H/S/F KNOSSOS PALACE

ΠΑΡΟΡΑΜΑΤΑ

σελ. 1 στήλη α' στίχος 10 να γραφεί: εσύρθει α-
ντί εσείρθει

σελ. 23 στήλη γ' στίχος 33 να γραφεί "ονειδή-
σης" αντί συνείδησης

σελ. 25 στήλη β' κάτω δεξιά: η σωστή λεζάντα έ-
χει ως εξής : "Ο εκλεκτός συνάδελφος Υποναύαρ-

χος Λ.Σ. (ε.α.) Γεώργιος Τσούρης (τότε νέος Πλοί-
αρχος Λ.Σ.), εκφωνεί τον Πανηγυρικό της 25ης
Μαρτίου 1977, στην Αίθουσα Τελετών του Υ.Ε.Ν.
Αριστερά του ο Υποναύαρχος Λ.Σ. (ε.α) Κώστας
Μ. Σταμάτης (τότε Πλωτάρχης Λ.Σ., Τελετάρχης
της Εκδήλωσης).

σελ. 41 στήλη β' στίχ. 36 να γραφεί: "γεμίζαν" α-
ντί "γέμιζαν".

ΣΥΛΛΟΓΟΙ ΑΠΟΣΤΡΑΤΩΝ Λ.Σ. ΕΚΤΟΣ ΑΤΤΙΚΗΣ

"Ο Σύλλογος Αποστράτων Στελεχών Λιμενικού Σώματος Νομού Αργολίδος τίμησε την μνήμη του προστάτη του Αγίου Ιερομάρτυρος Φωκά."

Την Πέμπτη 22-09-2011 στον Ιερό Ναό Αγίας Τριάδας Αργολίδας, στο ομώνυμο χωριό, χοροστατούντος του εφημερίου του Ναού, πρωτοπρεσβυτέρου, πατρός Γεωργίου Μητροσύλη, τελέσθηκε δοξολογία μετ' αρτοκλασίας, στην μνήμη του Ιερομάρτυρος Φωκά του θαυματουργού, επισκόπου Σινώπης, προστάτη των ναυτιλομένων.

Την τελετή ελάμπρυναν με την προσφορά τους οι ιεροψάλτες κ.κ. Ευάγγελος Μητροσύλης και ο συνάδελφος Παναγιώτης Ντανάσιος.

Μετά το πέρας της δοξολογίας ο π. Γεώργιος Μητροσύλης που είναι και επίτιμο μέλος του Συλλόγου μας, σε σύντομη ομιλία του, αναφέρθηκε με πολύ γλαφυρότητα στον βίο, τα θαύματα και τον θάνατο του Ιερομάρτυρα Φωκά

και ως προστάτη των ναυτιλομένων.

Σε όλους τους παρευρεθέντες προσφέρθηκε το καθιερωμένο καφεδάκι καθώς και διάφορα γλυκίσματα που έφτιαξαν οι σύζυγοι των μελών του Συλλόγου μας και βέβαια επακολούθησε το εορταστικό γεύμα στο κέντρο "ΜΠΑΛΚΟΝΑΚΙ" στον Άγιο Ανδριανό Ναυπλίου.

Την εκδήλωσή μας αυτή τίμησαν με την παρουσία του ο Επίτιμος Αρχηγός Λ.Σ. Ναύαρχος κ. Θεοδόσης Παπακωνσταντίνου με την σύζυγό του, ο Υποναύαρχος Λ.Σ. εα κ. Θανόπουλος, ο Πλοιάρχος Λ.Σ εα κ. Εμμανουήλ Βασιλείου με την σύζυγό του, ως εκπρόσωπος της ΕΑΑΛΣ, καθώς και πολλοί συνάδελφοι μέλη του Συλλόγου μας.

Το Δ.Σ. του Συλλόγου εύχεται στα μέλη του, στις οικογένειες τους και σε όλους τους Αποστράτους Λ.Σ. Χρόνια Πολλά

Ο Πρόεδρος
Αντ/ρχος Λ.Σ. (ε.α)
Μπλάτσος Δημήτριος

ΑΝΑΚΟΙΝΩΣΗ

Σας ενημερώνουμε, ότι το Δ.Σ. της Ε.Α.Α.Λ.Σ. αποφάσισε, ύστερα από αίτημα πολλών συναδέλφων, να; εφοδιάσει τα Μέλη της ΕΝΩΣΗΣ μας με δελτίο ταυτότητας Μέλους της Ε.Α.Α.Λ.Σ.

Κατόπιν αυτού οι συνάδελφοι που επιθυμούν να εφοδιασθούν με το δελτίο ταυτότητας Μέλους της ΕΑΑΛΣ, θα πρέπει να προσκομίσουν ή να αποστέλουν στη Γραμματεία της ΕΝΩΣΗΣ..

- Σχετική αίτηση με τα πλήρη στοιχεία τους, σύμφωνα με το παρατιθέμενο υπόδειγμα.
- Δύο φωτογραφίες με στολή διαστάσεων ταυτότητας (3Χ3,5)
- Φωτοτυπία της ταυτότητας της ΕΑΑΝ και από τις δύο όψεις.

Εφόσον στερούνται δελτίου ταυτότητας ΕΑΑΝ, φωτοτυπία του Φύλλου Μητρώου αποστρατείας των.

Οι συνάδελφοι που διαμένουν μόνιμα στην επαρχία θα αποστέλλουν ταχυδρομικά την αίτηση με τα απαιτούμενα δικαιολογητικά και θα παραλαμβάνουν την ταυτότητα με συστημένη επιστολή από την ΕΑΑΛΣ.

ΑΙΤΗΣΗ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΚΔΟΣΗ ΤΑΥΤΟΤΗΤΑΣ Ε.Α.Α.Λ.Σ.

ΟΝΟΜΑ:

ΕΠΩΝΥΜΟ:

ΟΝΟΜΑ ΠΑΤΡΟΣ:

ΒΑΘΜΟΣ ΑΠΟΣΤΡΑΤΕΙΑΣ:

ΒΑΘΜΟΣ ΣΥΝΤΑΞΙΟΔΟΤΗΣΗΣ:

ΑΡ. ΜΗΤΡΩΟΥ Λ.Σ.

ΑΡ. ΔΕΛΤ. ΤΑΥΤ /

Α.Μ.Κ.Α.

ΟΜΑΔΑ ΑΙΜΑΤΟΣ - RHESUS:

ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΚΑΤΟΙΚΙΑΣ:

ΤΑΧ. ΚΩΔΙΚΑΣ:

ΤΗΛΕΦΩΝΟ:

ΚΙΝΗΤΟ :

Ημερομηνία .....

Ο ΑΙΤΩΝ

Επισυνάπτονται

Δύο φωτογραφίες

Φωτοτυπία ταυτότητας ΕΑΑΝ

ή φωτοτυπία Φύλλου Μητρώου

ΑΘΛΗΤΙΚΗ ΚΙΝΗΣΗ Λ.Σ.

Επιμέλεια Πλοιάρχου Λ.Σ. ε.α. Νικολάου Γκλεζάκου

Από το Γραφείο Αθλητισμού Λ.Σ. πληροφορηθήκαμε ότι:

ΠΑΓΚΟΣΜΙΟΙ ΣΤΡΑΤΙΩΤΙΚΟΙ ΑΓΩΝΕΣ CISM

Οι Παγκόσμιοι Στρατιωτικοί Αγώνες, οργανώνονται κάθε τέσσερα χρόνια από το Διεθνές Συμβούλιο Στρατιωτικού Αθλητισμού (CISM)

Οι 5οι ΠΑΓΚΟΣΜΙΟΙ ΣΤΡΑΤΙΩΤΙΚΟΙ ΑΓΩΝΕΣ CISM 2011 πραγματοποιήθηκαν στο Ρίο ντε Τζανέιρο της Βραζιλίας από 15 έως 25 Ιουλίου 2011.

Το Λ.Σ - ΕΛ.ΑΚΤ. εκπροσωπήθηκε με τρεις αθλητές οι οποίοι είχαν τις παρακάτω διακρίσεις:

α) Η Ανθυπασπιστής Λ.Σ. MANTZARAKΗ Ευτυχία: κατέκτησε το αργυρό μετάλλιο στην ιστιοπλοΐα με σκάφος τύπου J24.

β) Η Λ/Φ KOKKINARIOΥ Ειρήνη: κατέκτησε το αργυρό μετάλλιο στο στίβο στα 3.000 μ. στιπλ.

γ) Ο Λ/Φ ΤΥΡΛΑΣ Γεώργιος: κατέκτησε το αργυρό μετάλλιο με την ομάδα καλαθοσφαίρισης της Εθνικής Ενόπλων.

ΠΡΩΤΑΘΛΗΤΡΙΑ Η ΟΜΑΔΑ ΤΟΥ ΛΙΜΕΝΙΚΟΥ ΣΩΜΑΤΟΣ

Στους αγώνες υδατοσφαίρισης Ε.Δ. & Σ.Α. 2011, αφού νίκησε στο μεγάλο τελικό την Ομάδα του Πυροσβεστικού Σώματος με σκορ 16-14.

Οι αγώνες διεξήχθησαν στο Κολυμβητήριο Αγίου Κοσμά από 11 μέχρι 13 Ιουλίου 2011. Την 3η θέση κατέλαβε η ομάδα της Ελληνικής Αστυνομίας. Η Ομάδα του Λ.Σ. πλαισιώθηκε από τους παρακάτω:

ΑΡΧΗΓΟΣ ΑΠΟΣΤΟΛΗΣ: Υποπ/ρχος Λ.Σ. ΛΥΚΟΥΔΗΣ Γεώργιος

Ομάδα Υδατοσφαίρισης Λ.Σ

ΑΡΧΗΓΟΣ ΟΜΑΔΑΣ: Επικ/στής Λ.Σ. ΕΔΕΝ Μαρία - Ιουλία

ΠΡΟΠΟΝΗΤΗΣ ΟΜΑΔΑΣ: Επικ/στής Λ.Σ. ΒΛΑΧΟΣ Θεόδωρος

ΣΥΝΘΕΣΗ ΟΜΑΔΑΣ: Υποπ/ρχοι Λ.Σ. ΛΟΥΔΗΣ Κ., ΨΥ-

ΧΟΣ Γ., ΧΑΤΖΗΘΕΟΔΩΡΟΥ Θ. - Ανθ/ρχοι Λ.Σ. ΧΑΤΖΗΣ Θ., ΑΦΡΟΥΔΑΚΗΣ Γ., ΚΑΛΑΚΩΝΑΣ Θ., ΡΕΠΠΑΣ Γ., ΜΑΖΗΣ Δ., ΒΛΟΝΤΑΚΗΣ Α. - Ανθ/στές Λ.Σ. ΚΑΡΑΜΑΝΗΣ Ν., ΓΚΑΡΑΓΚΟΥΝΗΣ Ε. - Αρχ/στές Λ.Σ. ΔΙΑΡΕΜΕΣ Ι., ΔΙΑΡΕΜΕΣ Π. - Επικ/στές Λ.Σ. ΒΛΑΧΟΣ Θ., ΠΑΥΛΙΔΗΣ Θ., ΔΑΝΔΟΛΟΣ Κ. - Κελ/στές Λ.Σ. ΖΙΩΓΑΣ Χ., ΠΛΕΜΜΕΝΟΣ Δ., ΦΑΝΑΡΙΩΤΟΓΛΟΥ Α. - Λ/Φ ΑΥΓΟΥΣΤΙΑΝΑΚΗΣ Γ.

ΑΓΩΝΕΣ ΚΑΛΑΘΟΣΦΑΙΡΙΣΗΣ ΑΝΔΡΩΝ Ε.Δ. & Σ.Α. 2011

Στο κλειστό γυμναστήριο Κορυδαλλού διεξήχθησαν οι αγώνες καλαθοσφαίρισης ανδρών Ε.Δ. & Σ.Α. έτους 2011 από 20 μέχρι 26 Ιουνίου 2011.

Η Ομάδα του Λιμενικού Σώματος δεν κατάφερε να προκριθεί στην τελική φάση.

Την 1η θέση κατέλαβε η Ομάδα της Ελληνικής Αστυνομίας.

ΑΡΧΗΓΟΣ ΟΜΑΔΑΣ: Κελ/στής Λ.Σ. ΜΠΑΜΠΙΝΙΩΤΗ Βασιλική.

ΠΡΟΠΟΝΗΤΕΣ ΟΜΑΔΑΣ: Υποπ/ρχος Λ.Σ. ΚΟΚΟΡΟΓΙΑΝΝΗΣ Παναγιώτης και Επικ/στής Λ.Σ. ΝΑΝΑΚΟΣ Σταύρος.

ΣΥΝΘΕΣΗ ΟΜΑΔΑΣ: Υποπ/ρχος (Τα) Λ.Σ. ΝΑΣΚΟΥΔΑΚΗΣ Η. - Επικ/στής Λ.Σ. ΚΑΡΑΝΔΡΕΑΣ Μ., Κελευστές Λ.Σ. ΑΝΤΩΝΟΥΣΑΚΗΣ Ευαγ., ΣΟΥΡΔΗΣ Κ., ΖΟΥΡΙΔΗΣ Κ., Λ/Φ ΡΟΥΣΣΟΣ Ι., ΣΑΡΗΓΙΑΝΝΙΔΗΣ Θ., ΓΚΟΛΕΜΗΣ Ιωάν., ΤΣΙΓΩΝΑΚΗΣ Βασ., ΤΥΡΛΑΣ Γ., και ΑΝΑΓΝΩΣΤΟΥ Κ.

ΑΓΩΝΕΣ ΠΟΔΗΛΑΣΙΑΣ Ε.Δ. & Σ.Α. 2011

Οι αγώνες διεξήχθησαν στην Κυπαρισσία την 03 Ιουλίου 2011.

Το Λ.Σ - ΕΛ.ΑΚΤ. εκπροσωπήθηκε με τους παρακάτω αθλητές:

ΑΡΧΗΓΟΣ ΟΜΑΔΑΣ: Ανθ/στής Λ.Σ. ΚΟΝΤΟΓΙΩΡΓΟΥ Ειρ.

ΣΥΝΘΕΣΗ ΟΜΑΔΑΣ: Ανθ/στές Λ.Σ ΖΑΦΕΙΡΟΠΟΥΛΟΣ Δ., ΓΑΣΤΕΡΑΤΟΣ Τ., Επικ/στές Λ.Σ. ΣΚΥΛΟΔΗΜΟΣ Β., ΠΟΥΛΙΟΣ Θ., Κελευστές Λ.Σ. ΣΦΗΚΑΣ Μ., Λ.Σ ΑΛΕΥΡΑΚΗΣ Γ., ΚΕΤΣΙΔΗΣ Αγγ., και ΚΟΚΚΙΝΗΣ Ιωάν.

ΔΕΥΤΕΡΗ Η ΟΜΑΔΑ ΧΕΙΡΟΣΦΑΙΡΙΣΗΣ ΤΟΥ ΛΙΜΕΝΙΚΟΥ ΣΩΜΑΤΟΣ

Στους ετήσιους ΑΓΩΝΕΣ ΧΕΙΡΟΣΦΑΙΡΙΣΗΣ Ε.Δ & Σ.Α 2011 η ομάδα του Λιμενικού Σώματος ήταν άτυχη και δεν τα κατάφερε στο μεγάλο τελικό, αφού έχασε από την Ομάδα της Ελληνικής Αστυνομίας με 25-24, παραμένοντας στη δεύτερη θέση της τελικής κατάταξης.

Το Πρωτάθλημα Χειροσφαίρισης Ε.Δ & Σ.Α 2011 πραγματοποιήθηκε στο Κλειστό Γυμναστήριο Βύρωνα από 12 έως 17 Σεπτεμβρίου 2011.

Τους τελικούς αγώνες παρακολούθησε και ο Αρχηγός του Λιμενικού Σώματος - Ελληνικής Ακτοφυλακής Αντιναύαρχος Λ.Σ Κων/νος ΣΟΥΛΗΣ, ο οποίος βραβεύτηκε για την άριστη και άρτια διοργάνωση των αγώνων που είχε αναλάβει το Τμήμα αθλητισμού Λ.Σ.

Την 3η θέση κατέλαβε η ομάδα του Στρατού Ξηράς.
Την Ομάδα του Λ.Σ. πλαισίωσαν ο Υποπλοίαρχος Λ.Σ ΛΥΚΟΥΔΗΣ Γ., ως Αρχηγός Αποστολής

Η Επικελευστής Λ.Σ ΕΔΕΝ Μαρία - Ιουλία ως Αρχηγός Ομάδας,

Η Ομάδα αγωνίσθηκε με τις οδηγίες του ΠΡΟΠΟΝΗΤΗ Επικελευστή Λ.Σ ΚΑΡΑΝΙΚΟΛΟΠΟΥΛΟΥ Γ. και τους παρακάτω αθλητές:

Ανθυποπλοίαρχος Λ.Σ ΖΑΡΑΒΙΝΑΣ Γ. - Ανθυπασπιστής Λ.Σ ΝΤΑΡΑΣ Π. - Αρχικελευστές Λ.Σ ΡΑΣΠΙΤΣΟ Ευαγ. - ΒΕΛΙΤΣΙΑΝΟ Στ. - Επικελευστές Λ.Σ ΚΑΡΑΝΙΚΟΛΟΠΟΥΛΟΣ Γ. - ΜΠΕΡΤΣΙΑΣ Αθ. - ΖΑΓΚΑΪΛΙΑΣ Ι. - Κελευστές Λ.Σ ΔΙΟΛΕΤΗ Ν. - ΧΑΛΚΙΔΗ Κ. - και τους Λ/Φ ΧΑΤΖΟΠΟΥΛΟ Αν. - ΚΑΣΤΡΙΝΑΚΗ Αντ. - ΧΑΤΣΙΚΑ Ηλ. - ΣΠΥΡΟΠΟΥΛΟ Χρ.

ΠΡΩΤΑΘΛΗΜΑ ΠΟΔΟΣΦΑΙΡΟΥ Ε.Δ & Σ.Α 2011

Οι αγώνες Ποδοσφαίρου Ε.Δ & Σ.Α 2011 διεξήχθησαν από 06 έως 21 Σεπτεμβρίου 2011 μέχρι τον μικρό τελικό

στο Γήπεδο Κορυδαλλού, ενώ ο μεγάλος τελικός αγώνας έγινε στο Γήπεδο Νεμέας.

Πρωταθλήτρια αναδειχθήκε η ομάδα του Πυροσβεστικού Σώματος, ενώ η ομάδα του Λιμενικού Σώματος κατέλαβε την 4η θέση.

Στην αποστολή του Λ.Σ. συμμετείχε η Επικελευστής Λ.Σ. ΚΑΡΟΥΣΟΥ Χριστίνα - Άννα, ως Αρχηγός Ομάδας, η οποία αγωνίσθηκε με τις οδηγίες των προπονητών Υποπλοιάρχου Λ.Σ ΑΜΠΑΔΙΩΤΑΚΗΣ Γ. και Αρχικελευστή Λ.Σ ΠΑΠΑΔΑΚΗΣ Αλβ

ΣΥΝΘΕΣΗ ΟΜΑΔΑΣ: Ανθ/στής Λ.Σ ΛΟΥΤΡΑΓΩΤΗΣ Μ. - Επικ/στές Λ.Σ ΤΡΥΦΩΝΟΠΟΥΛΟΣ Ανδρ. - ΚΑΡΑΒΑΣΙΛΗΣ Μ. - ΠΑΝΟΥ Γ. - ΜΑΥΡΕΛΛΟΣ Εμμ. - ΚΑΛΟΠΗΤΑΣ Δ. - Κελ/στές Λ.Σ ΚΑΛΟΓΗΡΟΥ Εμμ. - ΤΖΑΜΠΑΖΑΚΗΣ Κ. - ΤΖΩΡΤΖΑΤΟΣ Χρ. - ΤΖΟΥΡΑΜΑΝΗΣ Δ. - ΚΟΤΙΝΗΣ Δ. -

Ομάδα Χειροσφαίρισης Λ.Σ.

ΒΕΛΑΛΟΠΟΥΛΟΣ Ελ. - Λ/Φ ΔΗΜΑΡΑΚΗΣ Β. - ΖΑΣΚΑΣ Δ. - ΒΑΛΑΜΟΥΤΗΣ Χ. - ΤΟΥΜΑΣΗΣ Σπ. - ΖΩΓΑΛΗΣ Ανδρ. - ΣΑΚΕΛΛΑΡΑΚΗΣ Δ. - ΓΑΤΣΟΣ Δ. - ΓΙΑΝΝΙΤΣΗΣ Ιωαν.

ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑ ΕΑΑΛΣ - ΜΕΛΩΝ

ΑΝΑΚΟΙΝΩΣΗ

Παρακαλούμε όλους τους συναδέλφους αποστράτους Λ.Σ. όλων των βαθμών και κατηγοριών, εφόσον επιθυμούν, να μας γνωστοποιήσουν τον αριθμό του κινητού τους τηλεφώνου, καθώς και την ηλεκτρονική τους διεύθυνση (e-mail), προκειμένου να τους ενημερώνουμε άμεσα με e-mail και SMS για επείγοντα και ενδιαφέροντα θέματα που αφορούν τον κλάδο μας.

Η αποστολή στην ΕΑΑΛΣ των παραπάνω στοιχείων μπορεί να γίνει:

- με e-mail στη διεύθυνση eaalsgr@yahoo.gr
- με αποστολή fax στο τηλέφωνο 210 4119867
- με αποστολή SMS στον υπεύθυνο χειριστή Πλοϊάρχο Λ.Σ. εα Νικόλαο Γκλεζάκο στο κινητό 6977221028, αναγράφοντας ονοματεπώνυμο βαθμό αποστρατείας και περιοχή κατοικίας.

Η ΛΥΣΗ ΤΟΥ ΣΤΑΥΡΟΛΕΞΟΥ ΑΡ. 18

	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
1	A	P	O	P	P	O	Φ	H	S	H
2	L	A	P	I	S	A		O	O	
3	K	I	T	O		K	A	P	M	A
4	I	Δ	E		T	A	Σ		A	S
5	B	I	Γ	K	O		T	A	Λ	
6	I	O	K	A	Σ	T	H		I	S
7	A	Θ	A	N	A	Σ		Λ	A	E
8	Δ	E		O		A		O		Z
9	H	N	O		A	P	A	Ξ	I	A
10	Σ		Σ	O	N	A	T	A		N

ΕΝΩΣΗ ΑΠΟΣΤΡΑΤΩΝ ΑΞΙΩΜΑΤΙΚΩΝ Λ.Σ.
Πειραιάς 18 Νοεμβρίου 2011

Προς τον Υφυπουργό¹
Ανάπτυξης Ανταγωνιστικότητας και Ναυτιλίας
κ. Άδωνη Γεωργίαδη

Κύριε Υπουργέ,

Επί τη αναλήψει των Κυβερνητικών σας καθηκόντων το Διοικητικό Συμβούλιο της Ένωσης Απόστρατων Αξιωματικών Λ.Σ. και Εγώ προσωπικώς σας εκφράζουμε τα θερμότερα συγχαρητήρια και τις ευχές μας για έργο γόνιμο και δημιουργικό.

Κύριε Υπουργέ,

Τύχη αγαθή, θέλησε ν' ανατεθεί σ' Εσάς η διοίκηση τομέα εξόχως σημαντικού για τη δεινώς σχηματιζόμενη Εθνική μας Οικονομία, αυτόν της Εμπορικής Ναυτιλίας.

Δεν μας διαφεύγει η ιδιομορφία του Κυβερνητικού σχήματος στο οποίο μετέχετε, καθώς και ο περιορισμένος χρονικός ορίζοντας, μέσα στον οποίο είστε υποχρεωμένος να κινηθείτε. Όμως η επιτυχία του έργου σας, η οποία σε κάθε περίπτωση θα μπορούσε να είναι σίγουρη και εξασφαλισμένη, είναι ήδη υπονομευμένη, από λόγο άλλο, δυσμενέστερο, όπως κι Εσείς, ευθύς με την ανάληψη των καθηκόντων σας, θα διαπιστώσετε και προσωπικά.

Το Λιμενικό Σώμα, ο πλέον αξιόπιστος κατά κοινή ομολογία, κρατικός μηχανισμός, το οποίο θα αποτελούσε αξιόμαχο και αποτελεσματικό εργαλείο στα χέρια σας για άσκηση Εθνικής Ναυτιλιακής Πολιτικής, κείται πολυδιασπασμένο, με διασκορπισμένες αρμοδιότητες σε περισσότερους των δύο διοικητικούς φορείς, παροπλισμένο, μακράν του μετώπου της μαχόμενης Εμπορικής Ναυτιλίας.

Κύριε Υπουργέ,

Οι προκάτοχοι σας, παρέλαβαν Λέοντα και σας παραδίδουν λεοντή. Η πολιτική που εφαρμόστηκε τα τελευταία χρόνια στον τομέα της ναυτιλίας υπήρξε καταστροφική.

Η ιστορία θα είναι αμίλεικτη για τους αυτουργούς. Άλλα θα καταγράψει και κάθε προσπάθεια για την αποκατάσταση των πραγμάτων, την επανεκκίνηση της κρατικής μηχανής και την επαναφορά της χώρας σε τροχιά προόδου και ευημερίας.

Κύριε Υπουργέ,

Ο περιορισμένος χρόνος που έχει στη διάθεση της η Κυβέρνηση αυτή, η σύνθεση της, αλλά και το συγκεκριμένο έργο που της έχει ανατεθεί, δεν επιτρέπουν ιδιαίτερη αισιοδοξία για την προαγωγή των ναυτιλιακών πραγμάτων και την θεραπεία των κακώς κειμένων στη χώρα μας, παρά τις αγαθές προθέσεις σας, τον αδιαμφισβήτητο δυναμισμό σας, καθώς και την ασφαλή γνώση του αντικειμένου που κατέχετε, όπως προκύπτει από τις θέσεις που κατά καιρούς έχετε υποστηρίξει στη Βουλή.

Σε κάθε περίπτωση όμως να είστε βέβαιος ότι κάθε σας θέση, λόγος ή πράξη, για την επανασύσταση του ενιαίου διοικητικού φορέα της Εμπορικής Ναυτιλίας (Υπουργείο Εμπορικής Ναυτιλίας επανδρωμένο αποκλειστικά με το Λιμενικό Σώμα) και της απόδοσης σ' αυτό των παραδοσιακών του αρμοδιοτήτων, στο παρόν ή και στο μέλλον από όποια θέση κι αν βρεθείτε, θα αποτελεί

προσφορά σπουδαία στην Πατρίδα, την Μεγάλη Ελληνική Εμπορική Ναυτιλία και την εν γένει Εθνική Οικονομία.

Τέλος κ. Υπουργέ, θα αποτελούσε ιδιαίτερη τιμή για την Ένωση μας, η οποία αριθμεί στις τάξεις της 3.250 απόστρατα στελέχη του Λιμενικού Σώματος, τα οποία εποιούμενοι εις την διακονίαν της Εμπορικής Ναυτιλίας, να δεχτείτε το διοικητικό της Συμβούλιο, προκειμένου να Σας εκφράσει και δια ζώσης τις ευχές του για επιτυχία στο έργο σας, σε χρόνο που οι ασχολίες σας το επιτρέπουν και που Εσείς θα ορίσετε.

Με ιδιαίτερη τιμή
Υποναύαρχος Λ.Σ. (ε.α.) Γεώργιος Καλαρώνης
Πρόεδρος Ε.Α.Α.Λ.Σ.

ΔΙΑΦΟΡΕΤΙΚΗ ΑΠΟΨΗ

Αντιπ/ρχου Λ.Σ. (ε.α.) ΔΟΥΛΑΠΤΣΗ Βασιλείου

Κύριε Πρόεδρε,

Με την επιστολή μου αυτή θα ήθελα να καταθέσω την προσωπική μου άποψη, σχετικά με το θέμα της νεοσύστατης δομής του Λιμ. Σώματος που κυριαρχεί ως επί το πλείστον στα τελευταία τεύχη του περιοδικού της Ε.Α.Α.Λ.Σ. «Λιμενικά Χρονικά».

Επίσης θα ήταν σκόπιμο να επισημάνω, πως πάνω στο θέμα αυτό είναι απόλυτα σεβαστές οι απόψεις όλων των αρθρογραφούντων συναδέλφων αξ/κών, οι οποίες κατ' επανάληψη διατυπώθηκαν στις στήλες του περιοδικού και κατά τεκμήριο, όλες σχεδόν, είναι συγκλίνουσες και ταυτόσημα αιτιολογημένες.

Εκείνο, όμως, που δημιουργεί ιδιαίτερη εντύπωση είναι πως όλο και περισσότερο κάθε φορά οι επαναλαμβανόμενες και διαφοροποιούμενες από το νέο σχέδιο νόμου θέσεις και απόψεις ορισμένων συναδέλφων αγγίζουν τα όρια της οιστρηλασίας και κατά την εκτίμησή μου, ξεφεύγουν από το κόσμιο ύφος και την αντικειμενικότητα της διαφορετικής έκφρασης και αντίληψης.

Πιστεύω πως στεντόρεις και βαρύγδουπες ανακοινώσεις, άρθρα ακραίων θέσεων και εκφράσεις διανθισμένες με κοσμητικά επίθετα, που αγγίζουν τα όρια των ύβρεων, δεν αποτελούν πειστικά στοιχεία διαφωνίας με το περιεχόμενο κάποιου νόμου που ψηφίσθηκε από μια νόμιμα εκλεγμένη κυβέρνηση.

Προσωπική μου άποψη είναι πως οι πρόσφατες νομοθετικές ρυθμίσεις σχετικά με το εν λόγω θέμα βαδίζουν προς τη σωστή κατεύθυνση, γιατί επιτέλους εάν εφαρμοσθούν σωστά, θα κοπεί ο ομφάλιος λώρος που ενώνει δύο ανόμοια πράγματα: από την μια μεριά το αστυνομικό στρατιωτικά συντεταγμένο Λιμ. Σώμα και από την άλλη την επιχειρηματική - ναυτιλιακή - εφοπλιστική δραστηριότητα εκπροσωπούμενη από το Υπ. Εμπ. Ναυτιλίας και την πολιτική του ηγεσία.

Έτσι το Λιμ. Σώμα στο εξής θα μπορεί να ασχολείται μόνο με τα αμιγώς θεσμικά του καθήκοντα, όπως αυτά αναφέρονται και στην από 02/2011. Η. Δ/γή του νέου αρχηγού Λ.Σ. Αντιπ/ρχου ΣΟΥΛΗ Κ. κατά την παραλαβή των καθηκόντων του.

Μέχρι τώρα οι δύο πιο πάνω φορείς αποτελούσαν από κοινού ένα ενιαίο διοικητικό φορέα. Μέγα λάθος κατά τη δική μου εκτίμηση, γιατί αυτού του είδους η αμφίπλευρη σχέση των δυο φορέων, δεν βοήθησε, αλλά α-

πέναντιας ανέδειξε στην πορεία πλείστα όσα προβλήματα τόσο στην λειτουργική ανάπτυξη του Λ.Σ. όσο και στην βελτίωση συνθηκών εργασίας του προσωπικού του.

Είναι γνωστό σε όλους μας, πως όλα αυτά τα χρόνια το Λιμ. Σώμα ήταν αποδομημένο, απαξιωμένο και το μαύρο πρόβατο της εκάστοτε πολιτικής ηγεσίας του ΥΕΝ. Οι ηγεσίες του Λ.Σ. υποταγμένες κατά το πλείστον στα πολιτικά και κομματικά παιχνίδια των πολιτικών των προϊσταμένων, δεν στάθηκαν στο ύψος των περιστάσεων.

Αποτέλεσμα, ιδίως οι περιφερειακές Υπηρεσίες (Κ.Λ/Χ - Λ/Χ - Χ/Χ - Λ/Σ) απαξιωμένες, με προσωπικό ανάγκης, επιφορτισμένες και με άσχετα προς την Υπηρεσία καθήκοντα (Λιμ. τέλη - φαρικά - οίκος Ναύτου - NAT - Σχολές Εμπ. Ναυτικού κλπ) που ποτέ καμιά από τις ηγεσίες μας δεν άγγιξε, ενώ έφθαναν στα όριά των στο Υπουργ. Εμπ. Ναυτιλίας, κομματικό Βίλαέτι του κάθε Υπουργού, ξεφύτρωναν κάθε τόσο και νέες διευθύνσεις για να βιολεύονται οι κομματικά υπεράριθμοι μεσάκηδες συνάδελφοι.

Επιπρόσθετα μειωτικοί κατά καιρούς υπαινιγμοί για ευωχούμενους συναδέλφους και για συναδέλφους που κατά την θητεία τους στο Λ.Σ. φρόντιζαν να χτίζουν μια δεύτερη καριέρα μετά την αποστρατεία τους σε ναυτιλιακά σαλόνια, δημιουργούσαν μέγιστο ηθικό πρόβλημα στις τάξεις του Λ.Σ.

Αποκορύφωμα όμως του ετερόκλητου αυτού εναγκαλισμού, υπήρξε η διαχρονική συμμετοχή ηγεσιών του Λ.Σ. σε πολιτικές διώξεις του προσωπικού Λ.Σ.

Έχουν καταγραφεί πλείστες πολιτικές διώξεις οικογενειαρχών συναδέλφων, χωρίς ουσιαστικά ερείσματα, αλλά απλώς γιατί το ιδεοπολιτικό τους πιστεύων δεν έτυχε να συμπίπτει με αυτό των πολιτικών προϊσταμένων του Υ.Ε.Ν.

Βέβαια αυτές οι αναχρονιστικές παθογένειες (πολιτικές διώξεις, πονηρές μεταθέσεις, φυλακές, ναυτοδικεία, αποστρατείες κλπ) θα είχαν αποφευχθεί, εάν οι τότε ηγεσίες του Λ.Σ. που με την ίδια ζέση εκφράζουν σήμερα στα «Λιμενικά Χρονικά» την αντίθεσή τους για το εν λόγω νομοθέτημα, αντιδρούσαν και έβαζαν πλάτη τότε στις εντελλόμενες και μισαλλόδοξες αυτές πράξεις που έπληξαν βάναυσα πρωτίστως το κύρος και την αξιοπρέπεια πολλών συναδέλφων.

Σήμερα και ενώ πολλά από τα πιο πάνω προβλήματα παραμένουν και συνεχίζουν να ταλανίζουν το Λιμ. Σώμα, δηλαδή το σπίτι που μας ανέδειξε, καμιά κουβέντα στις στήλες του περιοδικού για εξάλειψη ή βελτίωση αυτών.

Αντίθετα οι εναντιούμενοι με το σχέδιο νόμου συνάδελφοι δίνουν την εντύπωση στους αναγνώστες του περιοδικού, πως δεν πρόκειται για απόστρατους αξιούς του Λ.Σ., αλλά για εντελλόμενους πολιτικούς συντάκτες και σχολιαστές σε θέματα Εμπορικής Ναυτιλίας.

Κλείνοντας θα ήθελα να τονίσω πως συμφωνώ απόλυτα με τις απόψεις συναδέλφων για τον κορυφαίο ρόλο που διαδραματίζει η Εμπ. Ναυτιλία στην οικονομία της χώρας μας, όπως επίσης υποστηρίζω πως πρέπει να υπάρξει ένα Υπουργείο αποκλειστικά για την Εμπ. Ναυτιλία αποδεσμευμένο όμως διοικητικά από το Λιμ. Σώμα καθ' όσον το Λιμ. Σώμα (ως αστυνομικό) δεν νοείται να ασκεί πολιτική.

ΣΩΜΑΤΕΙΟ ΝΑΥΤΙΚΩΝ ΓΟΝΕΩΝ ΠΑΙΔΙΩΝ ΜΕ ΕΙΔΙΚΕΣ ΑΝΑΓΚΕΣ «Η ΑΡΓΩ»

Προς

Ένωση Αποστράτων Αξιωματικών

Λιμενικού Σώματος

Αξιότιμοι κύριοι,

Εκ μέρους του διοικητικού Συμβουλίου επιθυμούμε να σας μεταφέρουμε τις ευχαριστίες του και να εκφράσουμε την ευγνωμοσύνη όλων μας και ειδικότερα των παιδιών με Αναπτηρίες του "ΑΡΓΩ", για την ευγενική σας προσφορά ύψους #200,00#ευρώ ως δωρεά, εις μνήμην του αείμνηστου I. Κοντογιάννη.

Η "ΑΡΓΩ" εξειδικευμένο Κέντρο Εκπαίδευσης και κατάρτισης των παιδιών με Αναπτηρίες των Ναυτικών, με διαρκή παρουσία στο χώρο της Ειδικής Αγωγής από το 1985, διευρύνει τις δραστηριότητές του σήμερα προσφέρει εκπαίδευση, φροντίδα και υποστήριξη σε 85 νέους-νέες με Νοητική Υστέρηση στις Οικογένειές τους.

Συμβάλλοντας στη λειτουργία των Κέντρων μας, δίνετε στα παιδιά μας προοπτική και ελπίδα, ειδικότερα τώρα, που το όραμα της δημιουργίας του Πρότυπου Οικοτροφείου και του Κέντρου διημέρευσης του "ΑΡΓΩ" στην Ανάβυσσο έχει ολοκληρωθεί.

Ήδη έχουν εγκατασταθεί 22 Οικότροφοι και απολαμβάνουν τις εγκαταστάσεις, το περιβάλλον και την φροντίδα των άξιων στελεχών του.

Με τιμή

Για το Δ.Σ.

Η Πρόεδρος

Δέσποινα Παπαστελιανού

Η Γεν. Γραμματέας

Κορίνα Ζαχαριάδου

ΒΑΣΙΛΟΠΙΤΑ 2012

Ανακοίνωση

Η κοπή της Πρωτοχρονιάτικης πίτας για τα μέλη της Ε.Α.Λ.Σ. θα πραγματοποιηθεί την 8η Ιανουαρίου 2012 ημέρα Κυριακή και ώρα 11.00 στα γραφεία μας, Ιλας Μεραρχίας 11 Πειραιάς (3ος όροφος), τηλέφωνο 210 4119868.

Παρακαλούνται οι συνάδελφοι και φίλοι, μέλη της ΕΑΑΛΣ να τιμήσουν με την παρουσία τους την εκδήλωσή μας αυτή.

Πικρό παράπονο για την εμπορική ναυτιλία

Του Γεωργ. Σπαρτιώτη Υποναυάρχου Λ.Σ. (ε.α)

Mε την είδηση ότι αλλάζει η κυβέρνηση και πηγαίνουμε σε ανασχηματισμό, μια κρυφή ελπίδα φώλιασε μέσα μου η οποία, σαν τρομαγμένο πουλί, κρυβόταν και απέφευγε να εμφανιστεί για να μην την αρπάξει και την κατασπαράξει ή πραγματικότητα.

Εψιθύριζε λοιπόν κρυφά ή ελπίδα αυτή και έλεγε ότι με την αλλαγή των προσώπων ή των ονομάτων των υπουργείων και γενικώς την όλη αλλαγή των υφιστάμενων ήδη υπουργείων, θα δινόταν η ευκαιρία στον Πρωθυπουργό να διορθώσει το λάθος που είχε κάνει σ' όλες τις προηγούμενες κυβερνήσεις του των είκοσι μηνών, ήτοι τον χωρισμό του Κρατικού φορέα της Διοίκησης της Εμπορικής Ναυτιλίας από το Λιμενικό Σώμα, τον εν συνεχεία τεμαχισμό του Λιμενικού Σώματος στα δύο και την απόσπαση του ενός κομματιού σ' ένα νέο υπουργείο (Θαλασσίων Υποθέσεων κλπ), με την πρόβλεψη και ρύθμιση όμως, το κομμάτι αυτό του Λ.Σ. να ανήκει διοικητικά, Ιεραρχικά και οργανικά σ' ένα άλλο υπουργείο (το υπ. Προ.Πο).

Μεγάλο το λάθος, το όποιο ομολογουμένως δεν γνωρίζω από ποιόν άφρονα συμβουλάτορα εκπορεύεται, με αποτέλεσμα το Λιμ. Σώμα μέσω του λάθους αυτού να διέρχεται και να ζει μία περίοδο προβληματική, μία περίοδο δημιουργούσα κομφούζιο, δυσκολίες, αδυναμίες και περιέργεις καταστάσεις στην εύρυθμη εξυπηρέτηση και, ταχεία και απρόσκοπτη διοίκηση, της μεγάλης Ελληνικής και γενικότερα της Ελληνόκτητης Εμπορικής Ναυτιλίας.

Όμως και με τον γενόμενο ανασχηματισμό το λάθος όχι μόνο παρέμεινε αλλά και μεγεθύνθηκε με τη διαγραφή του Υπ. Θαλασσίων Υποθέσεων κλπ. και ουδείς μέχρι στιγμής γνωρίζει πώς ακριβώς θα μεθοδευθεί στη συνέχεια ή κατάσταση.

Οπότε, σαν κραυγή απόγνωστης βγαίνει από τα στήθη ένα τεράστιο: ΠΑΤΙ! Γιατί διαλύθηκε σε δύο κομμάτια το Λ.Σ. και διασπάσθηκαν τόσον οι αρμοδιότητές του όσον και το ίδιο σε δύο υπουργεία και σε δύο Υπουργούς; Γιατί δεν έγινε σεβαστή και, μετά από 90 χρόνια επιτυχούς πορείας δυναμιτίστηκε, η δραματική πρόνοια και πρόβλεψη του Εθνάρχη Ελευθερίου Βενιζέλου, να δημιουργήσει από το 1919 ειδικό σώμα, το Λιμενικό Σώμα, αποκλειστικά για τις αρμοδιότητες που είχαν προβλεφθεί από τότε και με τις

επιβαλλόμενες προσαρμογές, συνέχισαν μέχρι τώρα, τις οποίες αρμοδιότητες το σώμα τούτο, υπαγόμενο και συγκροτούντο YEN, έφερε πάντα επιτυχώς εις πέρας με λίαν ικανοποιητικά αποτελέσματα, όπως τούτο άλλωστε εκφράστηκε και από διατελέσαντες σ' αυτό, Υπουργούς του ΠΑΣΟΚ.

Γιατί το ΠΑΣΟΚ και ο ίδιος ο πρωθυπουργός του, Γεώργιος Α. Παπανδρέου δεν σεβάστηκε το Υπουργείο Εμπορικής Ναυτιλίας, το όποιο ήτο και είναι δημιούργημα του ίδιου του παππού του, του Γέρου της Δημοκρατίας από τον οποίος με την υπογραφή του ως πρωθυπουργός στον Α.Ν. 3268/1944 πού δημοσιεύθηκε στο ΦΕΚ 20Α/7.6.1944 (δρυσε για πρώτη φορά στο Ελληνικό Κράτος το Υπουργείο Εμπορικής Ναυτιλίας το οποίο έκτοτε με το όνομα αυτό συνεχώς, σχεδόν ανέπαφο και αναλλοίωτο μέχρι το 2009, συνέχιζε νά λειτουργεί έπιτυχως):

Γιατί δεν σεβάστηκε την ύπαρξη του Υπουργείου Εμπορικής Ναυτιλίας επανδρωμένου βέβαια από τα στελέχη και τούς άνδρες του Λιμενικού Σώματος και λειτουργούντος αποτελεσματικά και αποδοτικά, τόσον πρόσφατα όσον και κατά τις πολύχρονες διακυβερνήσεις της χώρας, μετά την μεταπολίτευση, του Κωνσταντίνου Καραμανλή και του Ανδρέα Παπανδρέου, οι οποίοι υπέδειξαν στην πράξη πώς πρέπει να διοικείται ή Εμπορική Ναυτιλία και εχρησιμοποίησαν συνεχώς και αποκλειστικώς αμφότεροι, τον θεσμό και τη δομή και το όνομα του Υπουργείου Εμπορικής Ναυτιλίας με την επάνδρωσή του από το Λιμενικό Σώμα.

Γιατί επίσης δεν άκουσε ή δεν πληροφορήθηκε τα τόσα πού τον τελευταίο καιρό αναγράφηκαν στόν Τύπο από πολλούς ενδιαφερόμενους, συναλλασσόμενους και γενικώς γνωρίζοντας πλήρως το θέμα, πού όλοι υπογράμψιαν το λάθος και ζητούσαν την επάνδρωση ενός ξεχωριστού όπως το παλαιό Y.E.N., με το αποδειγμένης εμπιερίας, μορφώσεως, ειδικεύσεως, εκπαίδευσης και αποδόσεως, ενιαίο Λιμενικό Σώμα;

Και ειδικότερα γιατί δεν έστρεψε ευήκοον ους στα επανειλημμένα αιτήματα των οργανωμένων σοβαρών αντιπροσωπευτικών οργάνων των Ελλήνων Εφοπλιστών στον Πειραιά και Λονδίνο και απέρριψε πλήρως εν τη πράξει το βασικό αίτημα της επαναδημιουργίας του YEN όπως και πρότερον;

Δεν μπορώ να εξηγήσω γιατί σ' ένα Ελληνικό Επιχειρηματικό τομέα πού επανείχαν μας προβάλλει για ικανούς και επιτυχημένους και όχι τεμπέληδες ή διεφθαρμένους, σ' όλη την υφήλιο, η Ελληνική Κυβέρνηση δείχνει να τον περιφρονεί μη εισακούντας ένα, ανώδυνο μάλιστα, αίτημα, και νά σημειωθεί ότι ό τομέας αυτός εισάγει επησίως στην Ελλάδα πάνω από 15 δισεκατομμύρια ευρώ χωρίς βέβαια να μεγαλώνει το χρέος.

Τι ζητούν οι εφοπλιστές; Απλώς να εναντιαίνεται το YEN, μια πού και η υποδομή στο εσωτερικό και εξωτερικό υπάρχει, όπως επίσης το προσωπικό και η εμπειρία και η όλη οργάνωση. Έχουν υπογράμμισει οι εφοπλιστές: καράβι πού ταξιδεύει καλά και κερδίζει δεν το αλλάζουμε.

Πρέπει τέλος ιδιαιτέρως να προσθεθεί, πέρα από τα παραπάνω, ότι υπάρχουν για το πρώην YEN και πολύ επαινετικά λόγια, πού έχουν λεχθεί από τα ίδια τα στελέχη του ΠΑΣΟΚ, τα οποία έχουν διατελέσει υπουργοί του Υπουργείου τούτου.

Βέβαια για τον Υπουργό Προστασίας του Πολίτου και πρώην υπουργό Y.E.N., ο όποιος προχθές στη Βουλή, στον λόγο του για την ψήφο έμπιστοσύνης για την νέα Κυβέρνηση, σε μια καίρια και συγκινητική αποστροφή του επέμεινε ότι οδηγείται και εμπνέεται από τις παρακαταθήκες του Ανδρέα Παπανδρέου στο έργο του. Τι να ειπεί κανείς όταν ο ίδιος συμμετέχει και συνεργεί στη διάσπαση της αποστολής του Λιμενικού Σώματος και την κακοποίηση του YEN, φορείς και θεσμούς που ο Ανδρέας Παπανδρέου χρησιμοποίησε επιτυχώς και αποδοτικώς, επιβεβαίωσε, καταξίωσε και έδειξε πλήρη εμπιστοσύνη στην ύπαρξή τους, στην υπαλληλία δομή και οργάνωση και στην αξία τους επί πολλά έτη και προφανώς εμπράκτως υπέδειξε το δέον, το αναγκαίο, το ακολουθητέο και το κατάλληλο στον κρατικό αυτό τομέα, ήτοι άφησε μια σαφή και συγκεκριμένη παρακαταθήκη, την οποία βέβαια οι διάδοχοι του την έκαναν ό,τι την έκαναν - για να μην το περιγράψω ακριβώς.

Όπως φαίνεται από το κείμενο απέφυγα να αναφερθώ στη γενικότερη οικονομική κρίση. Ίσως όμως, και εύχομαι η ορθή αντιμετώπιση του παραπάνω μεγάλου προβλήματος και λάθους να γίνει η αρχή του "πρόσω", από το ακολουθούμενο "ανάποδα", για τα Ελληνικά πράγματα, για την Ελληνική Οικονομία.

Ἐν ἀπλῷ λόγῳ

Γιάννη Ανδρικόπουλου, ποιητή

"ΥΜΝΟΣ ΣΤΙΣ ΠΑΝΑΓΙΕΣ ΤΟΥ ΑΙΓΑΙΟΥ
(ΠΑΝΥΜΝΗΤΗ ΚΥΡΑ ΤΩΝ ΝΗΣΙΩΝ ΜΑΣ)

Πανύμνητη Κυρά τον νησιών μας,
Ξυπόλητη Κυρά, που βηματίζεις
τις νύχτες στις φιλέρημες ακρογιαλιές...
Κυρά των θαλασσινών ξωκλησιών,
βάζεις έναν σκανδαλιάρη πουνέντε
να κρούσει τα σήμαντρά τους,
σημαιοφορείς τα καμπαναριά τους,
με χαμόγελα παιδικής αθωότητας...

Κυρά των ερημικών βράχων,
οριοθετείς την ορθρινή έξοδο
των αγγελικών ταγμάτων
και τους στήνεις βιγλάτορες
στα ψηλά κατάρτια της έγνοιας Σου...

Κυρά της λιοπερίχυτης θάλασσας,
ευλογείς τα πιστρόφια της μνήμης,
στη γη της ρίγαντης και της λυγαριάς,
φωτίζεις τ' αλαφροπάτημα των άστρων
πάνω από την επέλαση του σκότους,
σκορπίζεις τους βέβηλους βρυχηθμούς
με ισοκρατήματα τραμουντάνας
και πλάγιους ήχους γρεγολεβάντε...

Κυρά των κοχυλιών και της αλμύρας,
αποθέτουμε στο κατώφλι σου
τις άχρηστες πανοπλίες της έπαρσης
γιομίζουμε την πλατιά σου αγκαλιά
με τον πλούτο της μετάνοιας
και την πενία της ψυχής μας...

Κυρά της ανδρειωμένης απαντοχής,
στάσου ξάγρυπνη στους βράχους,
για να εποπτεύσεις το ταξίδι μας
στον αφιλόξενο ωκεανό,
τον σπαρμένο με τέρατα της Αποκάλυψης.

Κυρά της μετανοιωμένης αμαρτίας,
καθάρισέ μας με τη δρόσο
της φωτοσυρμής των ματιών Σου,
όσηση παρηγοριάς στην πανανθρώπινη έρημο.

Κυρά των σιγανών κυμάτων,
ξέπλυνε με ύσσωπο ευσπλαχνίας
τα καυτά σημάδια του Κάιν
από τις χούφτες και την ψυχή μας...

Κυρά των φιλόξενων κάβων,
αδαπάνητη νίκη Δικαιοσύνης,
ακλόνητη πυξίδα των απελπισμένων,
αφάνισε τη σκουριά του παραλογισμού
που τρώει τους αρμούς της πίστης μας...

Υποναύαρχος Λ.Σ. (Ι) (ε.α.)
Φραγκίσκος Παντελέων
ΦΤΕΡΩΤΟΙ ΕΠΙΣΚΕΠΤΕΣ

Κάθε χρόνο την άνοιξη
η άσπρη αυλή του σπιτιού μου,
στραμμένη στον θαλασσινό ορίζοντα,
περιμένει τους φτερωτούς επισκέπτες.

Είμαι έτοιμος
να τους ταΐσω σπόρους,
να τινάξω τη μακρινή σκόνη
και να τους προσφέρω νερό
από τη στάμνα της καρδιάς μου.

Κι αφού ξεκουραστούν
από το μακρινό ταξίδι
κι εγώ από την αναμονή,
θα με πάρουν στις φτερούγες τους,
να κάνουμε κύκλους χαράς
στον γαλανό ουρανό της πατρίδας μας.
(Ανέκδοτο)

Κώστας Μιχ. Σταμάτης
Υποναύαρχος Λ.Σ. ε.α.

"Ο ΕΝ ΣΙΓΗ ΘΕΡΙΖΟΜΕΝΟΣ ΣΤΑΧΥΣ"

Απάνεμο λιμάνι λυτρωμού κι ελπίδας
των Μυστηρίων ο τόπος,
απόκριση στην υπαρξιακή διαιπόρηση
και βίγλα στ' άγνωστό μας Τέλος!
Στο "Φρέαρ το Καλλίχορον" η Δήμητρα
άναψε της συνέχειας το λυχνάρι
κι "επί της Αγελάστου Πέτρας" άστραψε
και φώτισε, με τη σοφία του Ορφέα,
τ' αυλακωμένα από τις άμαξες
μάρμαρα της Ιεράς Οδού,
τ' αστέρια της ψυχής
και τα μυστήρια της ζωής.

Στο φως το δειλινό του Τελεστήριου
αγαλινά ημέρεψεν ο φόβος του θανάτου
και μέσ' απ' την απόλυτη σιωπή
των κύκλων των επάλληλων της μύησης
εκάρπισε και μέστωσε χιλιόσπορος
"ο εν σιγή θεριζόμενος στάχυς".
Εκστατικά τα μάτια της ψυχής αντίκρυσαν
το θείο όραμα του Επέκεινα,
πλανήθηκαν σε δρόμους πολυδαιδαλούς
και πύλες πετροθόλωτες,
είδαν τον Άδη και τον Πλούτωνα,
τους θάμπωσεν η Άνοιξη του γυρισμού της Κόρης,
σκόρπιες και άβουλες των πεθαμένων οι σκιές,
μα λεύτερος ο δρόμος προς το Τέλος...

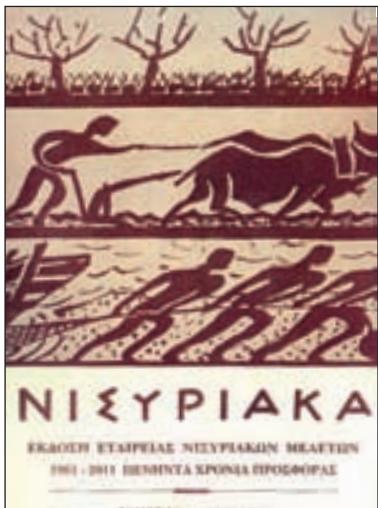
Απάνεμος των Μυστηρίων ο τόπος
την Ικεσία άκουσε του Ηρακλή
τότε, που ζωντανός, κατέβαινε στον Άδη.
«Γνώθι σ' αυτόν» των μυημένων η άγια φώτιση,
γέφυρα ανθρώπων και θεών η Ελευσίνα
και Πίστη στον ένα Θεό
κι από λιμάνι λύτρωσης κι ελπίδας
απλώθηκε πλατύς και λιοπερίχυτος
ο δρόμος
προς την Αιωνιότητα!

Βιβλιοθεατρία

Υποναυάρχου Λ.Σ. (ε.α.) Κ.Μ. Σταμάτη

"ΝΙΣΥΡΙΑΚΑ" Τόμος 19ος 2011 (1961 - 2011)

Ο Πρόεδρος της "Εταιρείας Νισυριακών Σπουδών" και εκλεκτός συνάδελφος Αντιναύαρχος Λ.Σ. (ε.α.) Κώστας Χαρτοφύλλης, είχε την καλοσύνη να μας εμπιστευτεί τον 19^ο τόμο των "Νισυριακών", με την έκδοση του οποίου η "Εταιρεία" γιορτάζει τα πενήντα χρόνια (1961 - 2011) πορείας και προσφοράς τους στη μελέτη και

διάσωση των Νισυριακών δρώμενων. Γίνεται εδώ λόγος για μια φροντισμένη έκδοση 447 μεγάλων πυκνοτυπωμένων σελίδων, που περιλαμβάνει είκοσι αξιόλογες μελέτες και αναφορές στη Νίσυρο και στους ανθρώπους της, οι οποίες διανθίζονται με ένα πλήθος εικόνων παλαιών και νέων φωτογραφιών, κειμένων και άλλων σχετικών ντοκουμέντων.

Στον τόμο αυτό, αφού προηγηθούν χαιρετισμοί και προσλαλίες αξιωματούχων πολιτείας και εκκλησίας και άλλων φορέων, ακολουθεί μεστός "Πρόλογος" του Προέδρου της Εταιρείας Κώστα Χαρτοφύλλη και στη συνέχεια γίνεται τιμητική αναφορά στα ιδρυτικά μέλη της Εταιρείας, η οποία Εταιρεία έχει τιμηθεί με Έπαιπο της Ακαδημίας Αθηνών το 1970.

Η έκδοση περιστρέφεται γύρω από τη διασπορά των Νισυρίων ανά τον κόσμο. Καταχωρίζονται δυο εμπειριστατωμένες μελέτες γενικά για την Νισυριακή διασπορά των Αντώνη Μ. Αντάπαση και Κώστα Δ. Χαρτοφύλλη με τους εύγλωτους τίτλους αντίστοιχα: "η Νισυριακή διασπορά. Ανασκόπηση του παρελθόντος και εναπένιση του μέλλοντος" και "Οι Νισύριοι της διασποράς. Συλλογική δράση, κοινωνική και πνευματική προσφορά". Μέσα από αυτές τις δυο μελέτες πραγματοποιείται σύντομη σκιαγράφηση τόσο της πληθυσμιακής διασποράς του νησιού διαχρονικά όσο και η απεικόνιση της κοινωνικής δράσης και της πνευματικής προσφοράς των Νισυρίων ανά τον κόσμο και την Ελλάδα, προσφέροντας έτσι ένα ολοκλη-

ρωμένο ανάγλυφο της ανθρώπινης δραστηριότητος των δημιουργικών και δραστήριων κατοίκων του νησιού, που ζουν μακριά από αυτό.

Ξεχωριστό ενδιαφέρον ωστόσο παρουσιάζουν και οι άλλες μελέτες των: Ν. Σφακιανού (παροικία Αμερικής), Κ. Σκάρου (Νισυριακές ρίζες. Αμερικανική συγκομιδή), Ι. Χαρτοφύλλη (παροικία Αθήνας), Σ. Μαξιότογλου (παροικία Κωνσταντινούπολης), Γ. Οικονομίδη (παροικία Αιγύπτου), Ν. Γεωργαρά και Τ. Σφακιανού - Κουτσουλιάνου (παροικία Καναδά), Α. Καμπανή (παροικία Αυστραλίας), Μ. Αθανασίου (παροικία Ρωσίας) και η ανώνυμη μελέτη "Νισύριοι σε διάφορα μέρη του κόσμου".

Η δομή της έκδοσης, η προσεκτική ταξινόμηση της ύλης, η αναφορά της ανά τον κόσμο διασποράς, ο τρόπος προσέγγισης των εστιών της διασποράς, τα παρεχόμενα στοιχεία και η καταχώριση στο τέλος της επετηρίδας βιβλιογραφικού πίνακα, σηματοδοτούν μια σπάνια έκδοση, επιμελημένη με αγάπη και σεβασμό προς τους Νισύριους της διασποράς, των οποίων προβάλλει με αντικειμενικότητα την εκτός Ελλάδας βιοτή τους.

Από την άποψη αξιολόγησης της προσφοράς αυτής της επαινετής έκδοσης, σημειώνουμε ότι έχει μεγάλη αξία, γιατί σε ένα κομβικό χρονικό σημείο της πορείας του τόπου μας, όπου όλα συμπαρασύρονται από τη θύελλα της παγκοσμιοποίησης και της ξενόφερης αλλοτριώσης, επιχειρήθηκε με επιτυχία η επίπονη συλλογή, ταξινόμηση και μεθοδική προβολή της άγνωστης ως τώρα ιστορίας των ανθρώπων της Νισύρου, που άφησαν την πατρίδα τους, αναζητώντας καλύτερη τύχη και στη μακρινή ξενιτιά κατάφεραν όχι μόνο να επιβιώσουν, αλλά και να μεγαλουργήσουν. Είναι λοιπόν ιστορική η εξαιρετική αυτή έκδοση της "Εταιρείας Νισυριακών Σπουδών", με την οποία διασώζεται, σε ένα σύνολο τεκμηριωμένων μελετών, η συνολική ιστορία των ξενιτεμένων Νισυρίων. Θερμά συγχαρητήρια στον Πρόεδρο Κώστα Χαρτοφύλλη και τα μέλη του Δ.Σ. της "Εταιρείας Νισυριακών Μελετών", για την αξιέπαινη προσφορά τους στους μακριά από το νησί συμπατριώτες τους και σε μας, που γνωρίσαμε τις δραστήριες κοινότητες της Νισύρου των όπου γης τέκνων της.

Δημήτρη Τσιμπούρη, "Έρωτας και φως", ποιήματα, 2011.

Καλωσορίζουμε στους λογοτέχνες του Λιμενικού Σώματος τον συνάδελφο Δημήτρη Τσιμπούρη, ο οποίος εξέδωσε πρόσφατα το πρώτο του ποιητικό βιβλίο με τον τίτλο "Έρωτας και φως". Ποιήματα του συναδέλφου έχουν δημοσιευτεί στα "Λιμενικά Χρονικά", στον τύπο της Αίγινας και σε άλλα έντυπα. Στις 48 σελίδες του όμορφα επιμελημένου βιβλίου, με δωρικό "Πρόλογο" της εκλεκτής δημοσιογράφου κ. Ελένης Κυπραίου, δημοσιεύονται 30 ποιήματα σε παραδοσιακή μορφή και σε ελεύθερο στίχο και ένα ακόμη

με τον τίτλο "Αντί προλόγου", που προτάσσεται των προηγουμένων, τα οποία ταξινομούνται σε επτά ενότητες: υπαρξιακά, ερωτικά, αιγινήτικα, παράξενα, αγαπημένα πρόσωπα, πολιτικά - σατιρικά και για την Ελλάδα. Από τα ποιήματα αυτά τα 28 είναι γραμμένα σε παραδοσιακή μορφή και τα 13 σε ελεύθερο στίχο.

Στο σύνολο των ποιημάτων της συλλογής πνέει μια αύρα πηγαίας έμπνευσης, που περνάει στην ποίηση ατόφια, χωρίς κατοπινές παρεμβάσεις, με αποτέλεσμα

αυτή η ποιητική κατάθεση να πηγάζει από μια πρωτότυπη ανάβρα εικόνων, φράσεων, συναισθημάτων και σκέψεων, οι οποίες προδίδουν την έμφυτη ποιητική παρόρμηση του ποιητή και τη δημιουργία ενός καθαρού ποιητικού λόγου, έτσι όπως αυτός αναβλύζει μέσα από τα ερεθίσματα του δημιουργού.

Ο ποιητής μπορεί να εκφράζεται στα περισσότερα ποιήματά του με τον παραδοσιακό τρόπο, αλλά ο λόγος του θεμελιώνεται στην περιρρέουσα ατμόσφαιρα της εποχής του και η φωνή του συνιστά μήνυμα του σήμερα και από την άποψη αυτή, στοιχειοθετεί έναν βασικό ρόλο της ποίησης, σύμφωνα με τον οποίον η ποίηση εκφράζει τον παλμό της εποχής της, ανεξάρτητα από την ένταση και την επιδιωκόμενη πραγμάτωση καθαρού ποιητικού λόγου. Και εδώ φτάνουμε στο κρίσιμο σημείο: Ο λόγος του Δημήτρη Τσιμπούρη στα 13 σε ελεύθερο στίχο ποιήματά του είναι πιο απλός, πιο αληθινός και κυλάει άνετα, δίνοντας εύκολα το κάθε φορά ποιητικό του στίγμα. Αντίθετα στα 28 ποιήματά του, που είναι διατυπωμένα σε παραδοσιακή φόρμα, ο ποιητής ασθμαίνει ανάμεσα στην ελεύθερη έμπνευση και στα δεσμά του παραδοσιακού λόγου και της ρίμας, θυσιάζοντας κατά κανόνα με αυτόν τον τρόπο την ομαλή ροή του λόγου, την απλότητα, τη διαφάνεια και τη ζεστασιά των λυρικών και ρεαλιστικών του εμπνεύσεων, που διαθέτει και θέλει να εκφράσει.

Οστόσο ο ποιητής καταφέρνει σε πολλά του ποιήματα να ξεπεράσει αυτές τις δυσκολίες, να τις καθυποτάξει στο εύρος της έμπνευσής του και να χαρίσει συχνά ποιητικά φτερουγίσματα, που συγκινούν, έλκουν και προβληματίζουν, με την αυθορμησία, το πηγαίο αίσθημα και την ειλικρίνεια. Από τη σκοπιά αυτή ο ποιητής προσφέρει λόγο με προεκτάσεις, επάλληλα συναισθήματα, προκλήσεις και προβληματισμούς, ακόμη και εκεί, που ο ποιητικός λόγος του δεν είναι αρτιωμένος. Ο Δημήτρης Τσιμπούρης, ετοιμάζοντας το επόμενο ποιητικό του βιβλίο, αφήνει πίσω τον παραδοσιακό στίχο και τη ρίμα (η μορφή αυτή απαιτεί

ιδιαίτερη φροντίδα και επεξεργασία, στη μετριότητά της χάνει την επικαιρότητά της, ενώ στην ολοκληρωμένη της φόρμα γίνεται διαχρονική) και τραγουδάει ελεύθερα στον ελεύθερο στίχο και είμαστε βέβαιοι ότι σε αυτόν βρίσκεται ο δημιουργικός ποιητικός του λόγος.

Ξεχωρίσαμε τα ποιήματα: "Αντί προλόγου", "Χορός στη βροχή", "Το φως", "Η πρώτη αγάπη", "Λόγος", "Ερωτική αναγέννηση", "Παράξενα", "Μάνα" κ.ά. Παραθέτουμε σαν δείγμα γραφής ένα 4στιχο από το ρωμαλέο ποίημα "Μάνα":

Ακούμπαγες τα χείλη σου πάνω στο μέτωπό μου,
ήσουνα το θερμόμετρο μέσα στον πυρετό μου.

Ήλθες σαν πρώτος Άγγελος, δασκάλα και μητέρα
με τη γλυκιά σου τη μορφή, φάνταζες πλατυτέρα
(σελ. 32).

Τάκη Κολιαβά - Μωλιοτάκη, "Τροϊκός πόλεμος", ποιήματα, 2011

Ένα καινούργιο βιβλίο 302 σελίδων, με 284 σατιρικά ποιήματα, έφτασε στα χέρια μας, από τον αειθαλή ποιητή και συνεργάτη των "Λιμενικών Χρονικών" Τάκη Κολιαβά - Μωλιοτάκη, με τον εξαιρετικά επίκαιρο τίτλο "Τροϊκός πόλεμος". Στην ογκώδη αυτή ποιητική συλλογή περιλαμβάνονται ποιήματα των ετών 2010 και 2011, με περίπου 1.500 ομοιοκατάληκτους 15σύλλαβους στίχους.

Ο ποιητής στο έργο του αυτό επιτελεί το χρέος του αληθινού πνευματικού ανθρώπου, καθώς ζει και κινείται δραστήρια στην εποχή του, καταγράφει τα στραβά και τα ανάποδά της και τη στηλιτεύει τραγουδιστά, προσπαθώντας να επαναφέρει τον σύγχρονο άνθρωπο στη σωστή του πορεία: τον απλό πολίτη στο "παν μέτρον άριστον" και τους ασκούντες την εξουσία στο "ευ διοικείν". Στην ποιητική του φαρέτρα ο Τάκης Κολιαβάς - Μωλιοτάκης έχει συλλέξει πέρα από 300 θέματα της επικαιρότητας, τα οποία σατιρίζει με τον δικό του πρωτότυπο, δηκτικό και άμεσο τρόπο. Θέματα σοβαρά, ζητήματα καθημερινότητας, πράξεις ηθικές και ανήθικες, παράνομες και νόμιμες, ανθρώπινοι χαρακτήρες, δεσποτεία της εξουσίας, καταπάτηση ανθρώπινων δικαιωμάτων, συνωμοσίες, μηχανορραφίες, απάτες, ψευτοπατριωτισμός, καταρράκωση και απουσία της πνευματικής ζωής, επικράτηση του ευτελούς, του άχροντου, του

απνευμάτιστου και του προσωρινού, εξαθλίωση των ΜΜΕ, κοινωνική σήψη, έλλειψη εθνικής συνείδησης, γκρέμισμα αρχών και αξιών της ανθρώπινης ζωής, εσωτερικά και παγκόσμια γεγονότα, οικονομική κρίση και καταπίεση, εκχώρηση της Ελλάδας, δυναστεία τροϊκανών, οικονομική αιχμαλωσία, αθλιότητες πολιτικών, μικροψυχίες ανθρώπων κλπ., είναι μερικά από εκείνα, που ο ποιητής χλευάζει, σατιρίζει, ειρωνεύεται και επισημαίνει την καταστροφική τους διάσταση.

Κάθε ποίημά του είναι μια οδυνηρή κραυγή διαμαρτυρίας και απελπισίας. Η έμμετρη οιμωγή του απλώνεται παντού, μιλάει με όλους, τον ακούν όλοι, πολλοί συμφωνούν μαζί του, αλλά τίποτα δεν αλλάζει γύρω του. Στα πλήθη οι στόχοι είναι άλλοι, είναι αυτοί, που υπαγορεύουν οι ιθύνοντες και οι επιτήδειοι των καιρών μας και κάπου ο ποιητής απομένει μονάχος του και κοιτώντας έξαλλος τούτη την ανεξέλεγκτη κοσμοπλημμύρα να ταλανίζεται ανάμεσα στη ζωή, το μηδέν, τον εξευτελισμό και το θάνατο, στέκεται και ψελλίζει: "Φωνή βιώντος εν τη ερήμω". Όμως μέσα του έχει οργή και πάθος. Πρέπει επιτέλους να ξυπνήσουν οι πολοί, για να συνετίσουν τους λίγους, πρέπει να σηκώσουν το ανάστημά τους ενάντια στην τυραννία, στο ψέμα, στην κλεψιά, στην απάτη, στο εθνικό ξεπούλημα, στην εισβολή των οικονομικών γερακιών και στην τιμωρία εκείνων, που τους επέτρεψαν να στήσουν τη φωλιά τους στον τόπο μας και να τον σβήσουν από το χάρτη του κόσμου.

Αλήθεια η σάτιρα έχει μια πιο στεντόρεια φωνή από τα μανιφέστα, τις διαδηλώσεις, τα πανό, τις σημαίες και τα συλλαλητήρια, γιατί συνεγείρει τις αισθήσεις, κατευθύνεται ίσια στην ανθρώπινη ψυχή με έναν τρόπο πολύγλωσσο και η συντεταγμένη της έχει ένα μήνυμα: "Γρηγορείτε".

Επιχειρούμε μια σύντομη περιδιάβαση στον "Τροϊκό πόλεμο" του Τάκη Κολιαβά - Μωλιοτάκη, για να γευτούμε άμεσα το ποιητικό και σατιρικό του πνεύμα:

Ο πόλεμος ο Τροϊκός / με ορισμούς εγγράφους.
Και πέφτουμε ηρωικώς / επί πατρόου εδάφους.
Υποτελείς του ΔουΝουΤου / τελούμε αδιακόπως.
Ως να τους πούμε "ΔίΝεΤου" / να λυτρωθεί ο τόπος.
(Προμετωπίδα)

Σύγχρονη χώρα μου, μην κλαις / κοιτίδα των τροπαίων,
εις το εξής με εντολές / θα ζεις των Ευρωπαίων.
Θα φέρεις τον στενό κορσέ / τον ειδικά ραμμένο
από τον κύριο Τρισέ / τον πολυχρονεμένο.
(Φιλική Εταιρεία", σελ. 30).

Ετούτη εδώ την εποχή στη χώρα τη χρυσή μας
την άψογη οργάνωση τη βλέπω στο Ε.Σ. Υ. μας.
Είτ' είσαι βέρος γηγενής ή μετανάστης ένος
εισέρχεσαι ως ζωντανός και βγαίνεις τελειωμένος.
(Ιστορικό", σελ. 66).

Ρίχτερ οκτώ κόμμα εννιά / της γης κακόμοιρε ντουνιά
στήνεις στη γη παλάτια.
Μέχρι που έρχεται στιγμή / και με μια δυνατή πυγμή
σε κόβει σε κομμάτια.
Κι αιώνιος ναυαγός εσύ / τη λίρα ψάχνεις τη χρυσή
την που θνητός δε βρίσκει.
Και στον μοντέρνο μας καιρό / άλλοι διψούνε για νερό
κι άλλοι πίνουν ουίσκι.
("Ρίχτερ Ιαπωνίας", αιώνας αγωνίας, σελ. 107).

Πωλείται η Ελλάδα μας, οι αγγελίες λένε,
και κάθονται οι Έλληνες παράμερα και κλαίνε.
Κι η αγγελία φαίνεται σ' εμένα εσφαλμένη
καθότι η χώρα προ πολλού είναι ξεπουλημένη.
("Πωλητήριο" σελ. 109).

Παρέχει η ζήση αγαθά / σαν ένα περιβόλι
αλλά η ίδια δεν βοηθά / να τα χαρούμε όλοι.
Και η παραγωγή κυλά / στης διάβασης τη ρίγα
κι οι λίγοι παίρνουν τα πολλά και οι πολλοί τα λίγα.
("Εις υγείαν", σελ. 192).

Όρα καλή στην πρύμνη σου κι αγέρας στα πανιά σου
είναι η ώρα να ξεβγείς από τη βαρεμία σου.
Πρωθυπουργός κατάφερες της χώρας μας να γίνεις
καιρός να συμμαζεύεσαι και ώρα να του δίνεις.

Στο ύψιστον αξίωμα ανέβηκες, και είτα
πήρε την ευχαρίστηση η μάμι Μαργαρίτα.
Νύμφη πάλαι πρωθυπουργού, μετέπειτα συντρόφου
και υιού, σε εποχές αστάθειας και ζόφου.
("Τα - Ξίδια", σελ. 242).

Ενρίκο Μάρκο Τσιπολλίνι, "Πραγματεία περί της Ελληνικής Σκέψης", Καρράρα Τοσκάνης, 2011

Ο Ενρίκο Μάρκο Τσιπολλίνι, που ζει και δραστηριοποιείται πνευματικά στην Καρράρα της Τοσκάνης, είναι μια ξεχωριστή προσωπικότητα των ιταλικών και των ευρωπαϊκών γραμμάτων. Ασχολείται με την ποίηση, το διήγημα, το δοκίμιο, τη μελέτη, τη φιλολογία και τη φιλοσοφία. Στην Ελλάδα έγινε γνωστός από τη 10ετία του '90, με τη δημοσίευση, ποιημάτων, διηγημάτων, δοκιμών και φιλοσοφικών μελετών, από τις στήλες του διεθνούς ελληνικού περιο-

δικού "Παγκόσμια Συνεργασία" (Εκδότης - διευθυντής Κώστας Μιχ. Σταμάτης, 1983 - 1994), με παρουσίαση και μετάφραση του γράφοντος.

Σημειώνεται ότι στο πιο πάνω περιοδικό δημοσιεύτηκαν συνολικά, από το 1984 ως το 1993, 26 βαθυστόχαστες και πρωτότυπες φιλοσοφικές μελέτες του Τσιπολλίνι, με αποκλειστικό θέμα την Αρχαία Ελληνική Φιλοσοφία, από την οπτική γωνία του σήμερα. Στη 10ετία, που ακολούθησε, ο συγγραφέας ασχολήθηκε εντατικά με τη διεξοδική μελέτη της Αρχαίας Ελληνικής Φιλοσοφίας, δημοσιεύοντας τα νέα κείμενά του σε έγκυρα ιταλικά και όχι μόνο έντυπα.

Πριν από λίγες ημέρες ο καλός φίλος από την Τοσκάνη, μας αιφνιδίασε, στέλνοντάς μας ένα καλοτυπωμένο βιβλίο 320 σελίδων, το εξώφυλλο του οποίου κοσμεί η "Αθηνά Σύννους" ("Σκεπτομένη"), περίφημο ανάγλυφο του Ε' αι. π. Χ., που φυλάσσεται στο Μουσείο της Ακρόπολης. Το βιβλίο επιγράφεται "Πραγματεία περί της Ελληνικής Σκέψης" και είναι μια σύντομη, αλλά μεστή και ρωμαλέα συστηματική κριτική μελέτη ολόκληρης της Ελληνικής Φιλοσοφίας από τις απαρχές ως τον Νεοπλατωνισμό του Πρόκλου.

Ο συγγραφέας, με πλήρη γνώση του αντικειμένου και έχοντας γράψει από την αρχή τα δημοσιευμένα κατά καιρούς κείμενά του, τα συνέθεσε σε μεθοδικές ενότητες, όπου κατέταξε χρονικά, εννοιολογικά κατά σχολές και εξελικτικά, ολόκληρη τη θαυμαστή τοιχογραφία της Αρχαίας Ελληνικής Σκέψης, το ανεπαλληλπτο στους αιώνες θαύμα της Σκέψης του Ελληνικού Κλασικού Πολιτισμού, το οποίο μελετάει, κρίνει και συγκρίνει κάτω από το φως των σύγχρονων ευρωπαϊκών μεθόδων και δεδομένων.

Στο οπισθόφυλλο του βιβλίου είναι γραμμένη η φράση: "Ένα περιγραμμα καθαρό και διεξοδικό της αρχαίας σκέψης, λίκνο του πολιτισμού μας, που διαβάζεται σαν ένα μυθιστόρημα". Ιδιαίτερα εύστοχη η φράση αυτή, γιατί ο Τσιπολλίνι γράφει τα κείμενά του απλά, κατανοητά, γλαφυρά και ευχάριστα, μεταλαμπαδεύοντας τις δικές του και των φιλοσόφων τις σκέψεις, καθαρές στον αναγνώστη, χωρίς μυστικισμούς, δολιχοδρομίες και περιπτές παλιλλογίες. Ο λόγος του είναι δωρικός, ευθύς, κυριολεκτικός, αλλά με ένα τερπνό γλωσσικό όργανο, που κινείται σταθερά ανάμεσα στη διατύπωση δοκιμίου και φιλοσοφικής μελέτης. Αυτή η λαμπερή ενάργεια, χαρακτηριστικό προτέρημα του ταλαντούχου συγγραφέα - λογοτέχνη και στοχαστή, βοηθάει επαγγελματικά τον αναγνώστη, τον οδηγεί με σύγουρα βήματα στην ιχνηλάτηση της Αρχαίας Ελληνικής Σκέψης και στην πλήρη κατανόησή της. Στην καθαρότητα του λόγου και στην εύκολη αφομοίωση των αναπτυσσόμενων ιδεών, συντρέχει άμεσα και η συχνή καταχώριση γραφικών ή μη παραδειγμάτων, τα οποία φωτίζουν την πρακτική μετουσίωση της σκέψης και της πορείας της.

Το τεράστιο και τόσο πολύπλευρο υλικό του ο Τσιπολλίνι το κατατάσσει σε 12 κεφάλαια, υποδιαιρού-

μενα σε παραγράφους.

Κεφάλαιο 1° Ο αρχαίος Έλληνας άνθρωπος, Ο Ελληνικός μύθος, Η Θεογονία και τα Μυστήρια. Κεφάλαιο 2° Ο μύθος και η Ομηρική κοινωνία, Ο Ησίοδος. Κεφάλαιο 3° Οι Προσωκρατικοί, η Ιωνική σκέψη, Ο Θαλής, Ο Αναξίμανδρος, Ο Αναξιμένης. Κεφάλαιο 4° Ο Πυθαγορισμός, Από τον Πυθαγόρα στον Αϊστάν, Ο Ηράκλειτος. Κεφάλαιο 5° Η Ελεατική σχολή, Ο Ξενοφάνης, Ο Παρμενίδης, Ο Ζήνων, Ο Μέλισσος. Κεφάλαιο 6ο Ο Πλουραλισμός, Ο Εμπεδοκλής, Ο Αναξαγόρας, Ο Ιπποκράτης ο Κώος, ο Ατομισμός. Κεφάλαιο 7° Η Σοφιστική, Ο Πρωταγόρας, Ο Γοργίας. Κεφάλαιο 8° Τι πράγμα δεν είπε ο Σωκράτης, η Μαιευτική μέθοδος, η σχολή των Μεγάρων, Οι Κηρυναϊκοί. Κεφάλαιο 9° Η Πλατωνική Φιλοσοφία, Το πρόβλημα του Πλάτωνα, Απαραίτητες διευκρινίσεις, Ο "Πλατωνικός Κώδικας", Η Λογική του Πλάτωνα, Η Γνώση του Πλάτωνα, Η Δημοκρατία. Κεφάλαιο 10° Αριστοτέλης: Εισαγωγή, Τα έργα, Η Φιλοσοφία, Η Μεταφυσική, Το Καλό σαν ολότητα, Η Μέθοδος του Αριστοτέλη, Η θεωρία της Γνώσης, Η Λογική, Οι Κατηγορίες, Η Φυσική, Η Ψυχολογία, Η Ηθική σκέψη, Η Πολιτική σκέψη, Η Ποιητική και η ρητορική. Κεφάλαιο 11° Η Ελληνιστική ή μετα - Αριστοτελική φιλοσοφία, Ο Επικουρισμός: Εισαγωγή, Η θεωρία της Γνώσης, Η Φυσική, η Ηθική, Ο Στωικισμός: Εισαγωγή, Η θεωρία της Γνώσης, Η Ηθική, Ο Σκεπτικισμός. Κεφάλαιο 12° Η Αλεξανδρεία ως πνευματικό κέντρο, Ο "Κώδικας των Ερμητικών" και η Γνώση, Υπερβατική προσδοκία, Φίλων ο Εβραίος ή Αλεξανδρινός, Ο Πλωτίνος και οι "Εννεάδες" του, Προελεύσεις και Υποστάσεις, Από το Πολλαπλό στη "Μονάδα", Ο Πορφύριος και ο Κέλσος, Η πτώση της Ρωμαϊκής αυτοκρατορίας, Ο Ιάμβλιχος, Η τελευταία δύναμη του Κράτους: Ιουλιανός, Ο Πρόκλος και η τελευταία σύνθεση του κλασικού Νεοπλατωνισμού, Σεβερίνος ο Βοιωτός, Δαμάσκιος και Σιμπλίκιος.

Το έργο κλείνει με "Αναλυτικό κατάλογο των ονομάτων" και περιεχόμενα. Στην αρχή του βιβλίου προτάσσεται σύντομη "Εισαγωγή" του συγγραφέα, στην οποία παρέχει τις αναγκαίες επεξηγήσεις, τις πηγές, που χρησιμοποίησε και άλλες συναφείς διευκρινίσεις. Σημειώνει λοιπόν στην "Εισαγωγή" του: "Όχι χωρίς λόγο αρχίσαμε την πραγματεία μας με την Καταγωγή του αρχαίου Έλληνα ανθρώπου, ακολουθώντας τον Όμηρο και τον Ησίοδο, οι οποίοι, βέβαια δεν είναι φιλόσοφοι με την τεχνική σημασία του όρου, αλλά αληθινοί δάσκαλοι ηθικής, που μας οδηγούν στο λαβύρινθο των εθίμων, των τρόπων ύπαρξης και σκέψης των αρχαίων Ελλήνων". Με αυτή τη βαρυσήμαντη διευκρίνιση ο συγγραφέας ξεκινάει τη μελέτη του, αρχίζοντας από τα βασικά και πανάρχαια ελληνικά ποιητικά κείμενα του Ομήρου και του Ησίοδου, στα οποία βρίσκεται όχι μόνον η πρώτη αφετηρία της ελληνικής Γραμματείας, αλλά και οι κύριες μακρινές πηγές της Ελληνικής Σκέψης, με τη μορφή, που εδώ, τόσο εύστοχα επισημαίνεται από τον βαθυστόχαστο

μελετητή.

Έτσι στα δυο πρώτα κεφάλαια περιγράφει τον αρχαίο Έλληνα, τους μύθους του, τα μυστήρια, τη θεολογία και την κοινωνία, όπως αυτή συνάγεται μέσα από τα ποιητικά έργα των δυο μεγάλων ποιητών μας. Είναι η εποχή με τη θαλασσοκρατορία των Μινωιτών και την ακμή των Μυκηναίων, όπου ο άνθρωπος, μέσα από τα ομηρικά έπη ζει το μύθο, λατρεύει τους θεούς της θεογονίας του και στην πορεία επιδιώκει να ερμηνεύσει την προελευση και δημιουργία του κόσμου, περνώντας σταδιακά στο χώρο των μυστηρίων, στη διαμόρφωση μιας πρωτόγονης κοινωνίας του Ομήρου, στην οποία ο Ήσιόδος στα έργα του προσπαθεί να ορίσει την τάξη και τη δικαιούσνη της. Με αυτή τη μακρά εξελικτική πορεία ο άνθρωπος των θεών, των βασιλέων και των ηρώων μεταβαίνει με τον Ήσιόδο στον καθημερινό άνθρωπο της βιοπάλης και της αδικίας, που επικρατεί γύρω του.

Στα κεφάλαια 3 - 6 ο συγγραφέας αναφέρεται συνοπτικά στους Προσωκρατικούς φιλοσόφους, δίνοντας το ακριβές στύγμα του κάθε εκπροσώπου, καθώς και τη βαθύτερη ουσία της σκέψης του, η οποία επιχειρεί να εξηγήσει τα φυσικά φαινόμενα, σε αντίθεση με του Σωκρατικούς, που στρέφονται αποκλειστικά προς τον άνθρωπο. Εξετάζεται η Ιωνική σκέψη με τους πρωταγωνιστές της, ο Πυθαγόρας και η διδασκαλία των αριθμών, ο Ηράκλειτος με το Γίγνεσθαι και τον Λόγο, ο Παρμενίδης, ο Ζήνων, ο ναύαρχος και φιλόσοφος Μέλισσος, η Ελεατική σχολή και η ιατρική επιστήμη με τον Ιπποκράτη από την Κω.

Στα κεφάλαια 7 - 10 ο συγγραφέας προσεγγίζει τους Σωκρατικούς, με τη Σοφιστική του Πρωταγόρα και του Γοργία και τους τρεις μεγάλους της παγκόσμιας σκέψης όλων των εποχών: Σωκράτη, Πλάτωνα και Αριστοτέλη. Η προσέγγιση των τριών φιλοσόφων πραγματοποιείται με ιδιαίτερη προσοχή και σοβαρότητα, καθώς ο συγγραφέας επιλέγει και αναλύει τις κυριότερες διδασκαλίες, αρχές και αξίες διδαχών και έργων. Πρόκειται για ένα γερά θεμελιωμένο και αρχιτεκτονικά δομημένο σμίλεμα της προσφοράς της κορυφής της Ελληνικής Σκέψης, που ξαφνίαζει και συγχρόνως αιχμαλωτίζει τον αναγνώστη με την καθαρότητα και λιτότητα διατύπωσης, καθώς και τη φιλοσοφική ιεράρχηση της Σκέψης από τον Σωκράτη, που δεν άφησε κανένα γραπτό, παρά μόνο τις διδαχές του, τις οποίες μελέτησε και αξιοποίησε ο Πλάτων ως ιδέες και τέλος στον πανεπιστήμονα Αριστοτέλη, που μέσα από αυτές τις ιδέες του δασκάλου του συνθέτει τη δική του παγκόσμια φιλοσοφική σκέψη.

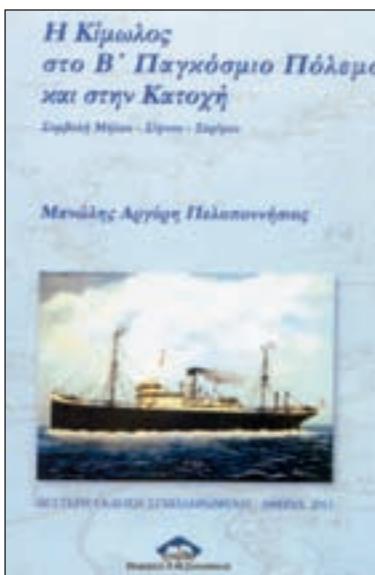
Στα κεφάλαια 11-12 γίνεται λόγος για την μετα - Αριστοτελική Σκέψη, τους εκπροσώπους, τις αρχές και τις θεωρίες τους με τις σχολές Ελεατών, Επικούρειων, Στωικών και Σχετικιστών, ενώ στο τελευταίο κεφάλαιο αναπτύσσεται η Ελληνική Σκέψη στην Αλεξάνδρεια με τους Φίλωνα, Πλωτίνο, Πορφύριο, Κέλσο, Ιάμβλιχο, Ιουλιανό, Πρόκλο κ.ά.

Η "Πραγματεία περί της Ελληνικής Σκέψης" του Ενρίκο Μάρκο Τσιπολλίνι αποτελεί μια πρωτότυπη προσέγγιση της Ελληνικής Σκέψης, την οποία εκπόνησε με βάση τα πιο πρόσφατα ευρωπαϊκά και παγκόσμια δεδομένα της Φιλοσοφικής Επιστήμης, μελετάει και σφαιρικά και διεξοδικά την Αρχαία Ελληνική Φιλοσοφία και την τοποθετεί, σαν αντικειμενικός μελετητής, στην κορυφή της παγκόσμιας ανθρώπινης σκέψης δια μέσου των αιώνων, ως το λίκνο του πολιτισμού μας. Η μελέτη αυτή του εκλεκτού Ιταλού στοχαστή έρχεται σε μια στιγμή, που ο κόσμος ολόκληρος μαστίζεται από τον εφιάλτη της οικονομικής κρίσης και εμείς οι Έλληνες βρισκόμαστε στο μάτι του κυκλώνα της. Αποτελεί ένα φως αείφεγγο, που μας μεταρσιώνει σε ανώτερες σφαίρες περισυλλογής και ελπίδας και μας οπλίζει με δύναμη και ψυχική ανάταση, για να μπορέσουμε να κοιτάξουμε κατάματα και δημιουργικά το μέλλον μας.

**Αντιναυάρχου Λ.Σ. (εα) Μανώλη Α.
Πελοποννήσου Επίτ. Αρχηγού Λ.Σ.**

**«Η Κίμωλος στον Β' Παγκόσμιο Πόλεμο
και την Κατοχή»**

Υποναυάρχου Λ.Σ. (εα) Γεωργίου Καλαρώνη

Πρόσφατα κυκλοφόρησε σε δεύτερη έκδοση από τις εκδόσεις Κ.Μ. ΖΑΧΑΡΑΚΗΣ το βιβλίο του Επίτιμου Αρχηγού του Λ.Σ. Ναυάρχου κ. Μανώλη Α. Πελοποννήσου με τίτλο «Η Κίμωλος στο Β' Παγκόσμιο Πόλεμο και την Κατοχή» και υπότιτλο «Συμβολή Μήλου - Σίφνου - Σερίφου».

Ο συγγραφέας, μέλος της Ένωσης μας, εδώρισε στη Βιβλιοθήκη μας αντίτυπο του βιβλίου του με την αφίέρωση: «Στην Ένωση Απόστρατων Αξιωματικών Λιμενικού Σώματος, ως ελάχιστη αλλά ταυτόχρονα ιδιαίτερη αναγνώριση της ρηγικέλευθης προσφοράς της στην αναζήτηση, διατήρηση της ένδοξης ιστορικής μνήμης του αγαπημένου μας Λιμενικού Σώματος, συνδεδεμένου άρροκτα και με ιδιαίτερη συμβολή στη δημιουργία του μεγάλου Ελληνικού Κράτους της θάλασσας, μιας μνήμης που είναι η μόνη περιουσία των λαών, γιατί λαοί χωρίς μνήμη, μπορεί να καταλήξουν λαοί χωρίς Πατρίδα». Η επίσημη παρουσίαση του βιβλίου θα γίνει στο αμφιθέατρο του ΕΥΓΕΝΙΔΕΙΟΥ ΙΔΡΥΜΑΤΟΣ Συγγρού

387 την 16 Δεκεμβρίου και ώρα 19.00. Η είσοδος θα είναι ελεύθερη.

Θα ακολουθήσει δεξίωση.

Τα «ΛΙΜΕΝΙΚΑ ΧΡΟΝΙΚΑ» δημοσιεύουν απόσπασμα από τον πρόλογο του βιβλίου για να καταδείξουν τη σπουδαιότητα του θέματος το οποίο, με περισσή ενάργεια λόγου, ψυχικής ανάτασης και πατριωτικό παλμό, πραγματεύεται ο συγγραφέας.

Από τα νεανικά μου χρόνια πίστευα πως ήταν θέμα τιμής και καθήκοντος για μένα να καταφέρω κάποια στιγμή ν' ανασύρω τον "πέπλο σιωπής" με το οποίο κάποιοι μικροί και ασήμαντοι, κάποιοι "ριψάσπιδες", κάποιοι "τρέσαντες" και κάποιοι που "μηδίσαντες πήραν το δρόμο για τα Σούσα" προσπάθησαν να καλύψουν αυτή την τεράστια προσφορά και την καταματωμένη θυσία. Ήθελα πάντα ν' αναδείξω τους αγώνες και τις θυσίες σ' αυτά τα πέντε ματωμένα χρόνια όταν ένας μεγάλος αριθμός Κιμωλιατών ναυτικών κρατήθηκε ηρωικά αμετακίνητος στη "γραμμή των πρόσων". Όταν ο πόλεμος είχε τελειώσει για τον ηρωικό στρατό μας, οι Κιμωλιάτες ναυτικοί συνέχιζαν το δικό τους πόλεμο στη "Μάχη του Ατλαντικού" για τη συντριβή του ναζισμού και φασισμού, για να "κρατήσουν τα πλοία εν κινήσει" μαζί με χιλιάδες άλλους Έλληνες ναυτικούς, σ' αυτή τη μεγάλη μάχη των μεταφορών απ' τα λιμάνια της Αμερικής στα λιμάνια της μαχόμενης Ευρώπης. Το αίμα τους, μαζί με το αίμα 2.900 περίπου Ελλήνων ναυτικών, έβαψε κόκκινο τον Ατλαντικό και τη Μεσόγειο, τον Ειρηνικό και τον Ινδικό. Αυτόν τον αγώνα οι ναυτικοί μας τον έδωσαν άσπλοι ενάντια στις "πεινασμένες αγέλες των λύκων", των γερμανικών υποβρυχίων, των πολεμικών αεροπλάνων, των πολεμικών πλοίων και των μαγνητικών ναρκών. Τον έδωσαν ακόμα ενάντια στα κτηνώδη αισθήματα των "πεπολιτισμένων" απογόνων του Γκαίτε, που με σαδισμό και ικανοποίησή τους πυροβολούσαν και έριχναν εναντίον τους χειροβομβίδες ενόσω ήταν ναυαγοί σε σωσίβιες βάρκες και σχεδείς, ακόμα και όταν κολυμπούσαν για να σωθούν. Υπάρχουν Κιμωλιάτες ναυτικοί που τορπίλισθηκαν και επέζησαν μία, δύο και τρεις φορές, αλλά συνέχισαν. Δεν δείλιασαν, δεν παράτησαν τον αγώνα. Κανένας τους δεν εγκατέλειψε, δεν λιποτάχτησε. Όλοι συνέχισαν μέχρι το τέλος, το όποιο τέλος. Ανίκητα όπλα τους η ψυχή και η πίστη τους στα πανανθρώπινα ιδανικά και οράματα της δημοκρατίας και ελευθερίας. Και νίκησαν.

**Αντιναυάρχου - Επίτιμου Αρχηγού Λ.Σ.
Χρήστου Ντούνη
«CAPTAIN ZENON SDOUGOS»**

Από τον κ. Κώστα Καλογερόπουλο, Γενικό Πρόξενο της Μάλτας, μας απεστάλησαν αντίτυπα της παραπάνω εκδόσεως, αναφερόμενα στο πορτραίτο μιας διεθνούς ναυτιλιακής προσωπικότητας, του Πλοιάρχου Λ.Σ. ε.α. Ζήνωνος Σδούγκου.

Τα κείμενα και οι βασικές πληροφορίες συγκεντρώθηκαν από τον αείμνηστο Ναύαρχο Λ.Σ. ε.α.

Χρήστο Ντούνη, Αρχηγό Α.Σ. Το βιβλίο αυτό είναι μία προσπάθεια συγκέντρωσης και συνοπτικής παρουσίασης των βασικών σταθμών της πορείας αυτού του σημαντικού Έλληνα με την πολύπλευρη ναυτιλιακή του παρουσία και δράση στην Ελλάδα και στο εξωτερικό.

Ο Πλοιάρχος Λ.Σ. Ζήνων Σδούγκος ήταν μία χαρισματική προσωπικότητα που με την πολύπλευρη παρουσία του στα διεθνή ναυτιλιακά δρώμενα ολοκλήρωσε μία διακεκριμένη σταδιοδρομία στο ναυτιλιακό τομέα από πολλές θέσεις με διαφορετικές ιδιότητες και σε πολλά επίπεδα.

Ήταν χαρακτήρας σεμνός, χαμηλών τόνων και αθόρυβος, αλλά ουσιαστικός και με μεγάλες δυνατότητες. Ο Ζήνων Σδούγκος κρινόταν καθημερινώς από τα αποτελέσματα της δουλειάς του και στο υπηρεσιακό επίπεδο στο Λιμενικό Σώμα, ως Λιμενικός Αξιωματικός για 22 χρόνια αλλά και στην συνέχεια τα διπλάσια χρόνια, σχεδόν, στην ναυτιλιακή κοινότητα.

Προκαλεί εντύπωση ο σημαντικός αριθμός των δημοσιεύμάτων στον παγκόσμιο τύπο, που ακολούθησαν όταν ανακοινώθηκε ο θάνατος του. Το κάθε δημοσίευμα φωτίζει από την δική του οπτική θέση την προσωπικότητα του Πλοιάρχου Ζήνωνα Σδούγκου που με το πέρασμά του σημάδεψε μέσα από τον IMO τις διεθνείς ναυτιλιακές εξελίξεις τα τελευταία 41 χρόνια. Τα Λ.Χ. παρουσίασαν το βιβλίο αυτό στο υπ' αριθ. 82 τεύχος τους.

Μέσα από το πλήθος των δημοσιεύμάτων και ομιλιών βγαίνει αβίαστα ποιος ήταν ο CAPTAIN ZENON SDOUGOS και ποιά θέση θα έχει στην ναυτιλιακή ιστορία, αλλά και στο νου και στην καρδιά των ανθρώπων και ιδιαίτερα της ναυτιλίας των Ελλήνων.

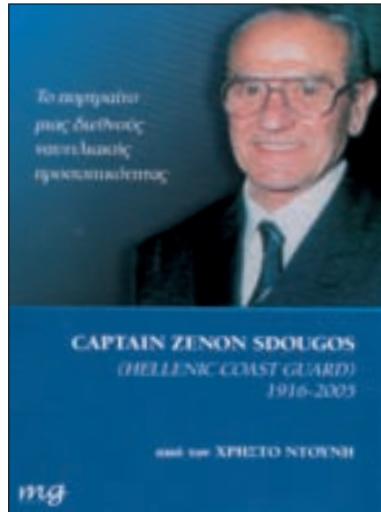
Ήταν μία αξέπαινη πρωτοβουλία του κ. Καλογερόπουλου να γίνει χορηγός αυτής της αξιόλογης και πρωτότυπης έκδοσης.

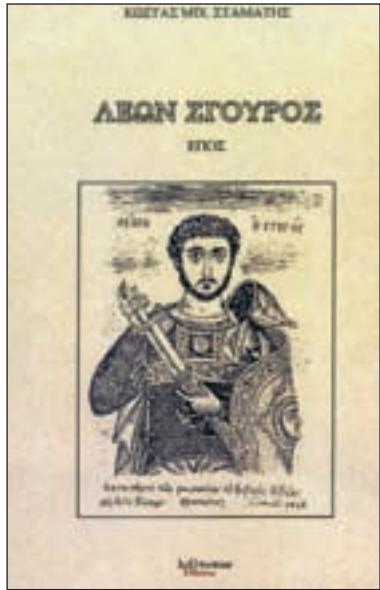
Τα αντίτυπα ευρίσκονται στην βιβλιοθήκη της Ενώσεως μας.

**Υποναύαρχος ε.α.
Παναγ. Σταμ. Καλογείτων Λ.Σ.**

**ΚΩΣΤΑΣ ΜΙΧ. ΣΤΑΜΑΤΗΣ
«ΛΕΩΝ ΣΓΟΥΡΟΣ» ΕΠΟΣ
Γράφει ο Λευτέρης Τζόκας
Πρόεδρος
ΕΝΩΣΗΣ ΕΛΛΗΝΩΝ ΛΟΓΟΤΕΧΝΩΝ**

Το έπος του Λέοντα Σγουρού με τις 24 Ραψωδίες είναι ένα ολοκληρωμένο έργο, του φίλου ποιητή και

μεταφραστή Κώστα Μιχ. Σταμάτη. Αριθμημένες οι Ραψωδίες με τα γράμματα του ελληνικού αλφαβήτου, προσμετρούμενες όλες μαζί, αποτελούν έναν θησαυρό 12.156 στίχων σε δεκαπενταύλαβο.

Το έργο του Κώστα Μιχ. Σταμάτη "Λέων Σγουρός" είναι σε μεγάλο σχήμα 80ν, που έχει εξώφυλλο του Λ. Σγουρού, δια χειρός Φ. Κόντογλου και στο οπισθόφυλλο Μολυβδόβουλο του

Λ. Σγουρού, που στην εμπρόσθια όψη φέρει παράσταση του Αγίου Θεοδώρου του Στρατηλάτη και στην οπίσθια την ιαμβική επιγραφή που λέει: "Σεβαστούπερτατον, μάρτυς με σκέποις, Λέοντα Σγουρόν, εκ γένους κατηγμένον" (από το Νομισματικό Μουσείο, Αθήνα). Είναι δε όλο το πλαισίωμα 367 σελίδες. Περιλαμβάνει με ιστορική τεκμηρίωση τον βίο και την πολιτεία Λέοντα Σγουρού, άλλες Σημειώσεις και Γλωσσάρι. Η επιλογή Βιβλιογραφίας καλύπτει δύο (2) πλούσιες σελίδες του έργου. Η κάθε Ραψωδία έχει αναφορά σε ορισμένα γεγονότα, που σημειώνει και εδραιώνει την ιστορική μνήμη. Στη Ραψωδία Α (Οι Σγουροί της Ακτοναυπλίας), Ραψωδία Β (Επέκταση του κράτους του Λέοντα Σγουρού) κ.α.

Σημειώνει ο συγγραφέας Κ.Μ. Σταμάτης: "Το έπος "Λέων Σγουρός" εκτυλίσσεται σε δύο επίπεδα: στην ιστορική πορεία του Λέοντα Σγουρού, που αρχίζει το 1200 από το Ναύπλιο και καταλήγει στην πτώση του στον Ακροκόρινθο, τον Ιούλιο του 1208. Και δεύτερο αφηγείται την ερωτική ζωή του Σγουρού με την Κορίνθια κόρη Ρήνα Σαρρή, με την οποία ζει παρά το γεγονός ότι είναι παντρεμένος με την Ευδοκία κόρη του Αλέξιου Γ'. Ο γάμος του με την Ευδοκία υπήρξε συμβατικός και εξυπηρετούσε τους σκοπούς και του Σγουρού και του Αλέξιου Γ'. Στο τέλος, μετά την πτώση του Σγουρού από το κάστρο, η Ρήνα, πέφτει και αυτή στον γκρεμό, παίρνοντας μαζί της και το παιδί του Σγουρού, εγκυμοσύνη, που είχε αποκρύψει από το Σγουρό, λόγω των δύσκολων στιγμών, που περνούσε κι επειδή είχε αποφασίσει να του το αναγγείλει στις 20 Ιουλίου, που γιόρταζε ο αγαπημένος της Άγιος Ηλίας, αλλά δεν πρόλαβε, γιατί ο Λέων έφυγε από τη ζωή στις 17 Ιουλίου 1208".

Κελαριστό νερό είναι οι στίχοι όλων των Ραψωδιών στα χείλη μας. Κυλούν με την εμπνευσμένη γραφή του Κ. Σταμάτη. Λέει στη Ραψωδία Α':

Στα χρόνια του Μεσαίωνα, στου σκοταδιού τα χρόνια

που το Βυζάντιο άστραφτε, πρώτη του κόσμου πόλη η Βασιλεύουσα της γης, του Κωνσταντίνου η Πόλη

και σκόρπαιε πολιτισμό σε Ανατολή και Δύση πήρανε την απόφαση οι άφιλοι Λατίνοι να λευτερώσουν με στρατό όλους τους Άγιους Τόπους..."

Αναφέρεται ο ποιητής στην 4η Σταυροφορία του 1204.

Ενα βιβλίο που διαβάζεται ευχάριστα και πλημμυρίζει από γνώσεις. Είναι μια συστηματική μελέτη ιστορική και ποιητική. Δεν υπάρχει αμφιβολία ότι ο συγγραφέας Κώστας Μιχ. Σταμάτης είναι προικισμένος με δυνατό αφηγηματικό και έμμετρο ταλέντο. Δεν περιγράφει απλώς ότι ιστορικά στοιχεία μελέτησε, αλλά και ότι αισθάνθηκε η ψυχή του. Μ' ένα ύφος ζωντανό εντελώς προσωπικό, που έχει αίσθηση της ψυχικής αφής. Και, προ παντός, έχει τάλαντο που συγκλονίζει αυτόν τον ίδιο, στο άγγιγμα αυτής της ηρωικής φυσιογνωμίας. Γιατί, οι αληθινοί ήρωες, είναι αυτοί που δεν υπόκεινται στην κοινή μοίρα, είναι μονάχα εκείνοι που μένουν κι' ύστερα απ' το θάνατο και που γίνονται μνήμη ακατάλυτη και τραγούδι του λαού. Μία ορατή μορφή ο Λέων Σγουρός που δένεται με τον τόπο, τα κατορθώματα, τα γεγονότα και ονόματα, μια ζωή με φυσιογνωμία και συγκεκριμένα ίχνη. Το έργο του Κώστα Σταμάτη φέρει τη μαρτυρία πυρακτωμένη σε έμμετρο λόγο και διάθεση, φωτεινή, έξω απ' τις μαρμάρινες στήλες και που δίνει, με γλώσσα και διάθεση έμμετρου λόγου, τη βιθεωρία για τη ζωή και τη μοίρα του Λ. Σγουρού στην Ακροναυπλία, την Κόρινθο κ.α.

Στεκόμαστε στην ποιητική γραφή του Κώστα Σταμάτη με τη Ραψωδία Ω, που αναφέρεται στο απίστευτο τέλος του Λ. Σγουρού. Λέει:

"Γύρω κρατούσεν ο χορός αντρίκειος και ξεφάντης σε κάθε απόμακρη γωνιά του ξακουσμένου κάστρου..."

Στρατός και καβαλάρηδες, εργάτες και τεχνίτες και βαθμοφόροι και βοηθοί, ανέγνοιαστοι εγλεντάγαν κι ανάμεσά τους ο Σγουρός, ο Σκορδαλής κι ο Ακρίτης... η Ρήνα κι οι εκατόνταρχοι κι ο Άριστος και πλάι... εχόρεψε κι ο Λέοντας, αντάμι με τη Ρήνα, έναν χορό ασύκικο, που θύμιζεν αγέρι...".

Υπογραμμίζουμε την άνεση και το βέβαιο περπάτημα ενός ανθισμένου λυρικού λόγου, που είναι προσφορά με αρρενωπότητα από τον καταξιωμένο δημιουργό Κώστα Μιχ. Σταμάτη. Εύγε...

**Η "Αρκαδία" του Σαννατσάρο
επέστρεψε στην Αρκαδία
Ποίηση και περιφέρεια
Domenico De Luca**

Ο Ντομένικο Ντε Λούκα, γνώστης της ιταλικής, της ευρωπαϊκής και της ελληνικής λογοτεχνίας και ιστορίας, που ζει και γράφει στο Κιαϊάνο της Νάπολης, είναι ένας συγγραφέας, του οποίου το έργο καλύπτει σχεδόν όλα τα είδη του γραπτού λόγου, με ιδιαίτερη επίδοση στην ποίηση, το δοκίμιο, την κριτική, την ιστορία και την αρθρογραφία και έχει συγγράψει πολλά βι-

βλία. Η ποίησή του ξεκινάει από την τρυφερή λυρική του έμπνευση στα σύντομα δημιουργήματά του και μεταρσώνεται σε σφαιρές υψηλής δημιουργίας στις πλατιές του συνθέσεις. Μέρος της ποίησής του έχει τις πηγές του στη Φύση και στους ανθρώπους της, την οποία υμνεί στους στίχους του και διατρανώνει ότι η Φύση και ο κόσμος της είναι η ανεξάντλητη έμπνευση κάθε πνευματικού δημιουργού. Βιβλία ποιητικά: «Πέτρινα ίχνη» 1960, «Ελλάδα» 1961, «Ωδή στον Κέννεντυ» 1962, «Θρήνος του Νότου» 1970, «Πολιτική Νεκρόπολη» 1972, «Τραγούδι της αγροτιάς» 1975, «Παροξυσμός αγάπης» 1983 κ.α. Τα δοκίμια του έχουν βάθος και εξαντλούν τα θέματά τους, με μια θαυμαστή πολυεδρική διείσδυση στις επί μέρους λεπτομέρειες, που εδραιώνουν τις θέσεις του. Οι κριτικές του είναι διεξοδικές, εύστοχες και προσεγγίζουν με αγάπη τα κρινόμενα έργα, των οποίων εντοπίζει και αναλύει τη βαθύτερη ουσία. Τα ιστορικά του κείμενα είναι γραμμένα με αντικεμενικότητα, τόλμη, συναίσθημα και βιβλιογραφική τεκμηρίωση, από την οποία προκύπτει η μεγάλη και επίμονη έρευνα του ιστορικού. Τα πολυάριθμα άρθρα του αγκαλιάζουν όλο το φάσμα των ανθρώπινων ενδιαφερόντων και έχουν και αυτά τη δομή και την επιμέλεια των δοκιμιακών του κειμένων.

Ο Ντομένικο Ντε Λούκα, γνωστός σε όλη την Ιταλία και την Ευρώπη, μεταφράστηκε από τον γράφοντα, για πρώτη στην ελληνική γλώσσα, το 1984 και έγινε γνωστός στο ελληνικό αναγνωστικό κοινό, μέσω του διεθνούς ελληνικού περ. "Παγκόσμια Συνεργασία" (1983 - 1994, Εκδότης - Διευθυντής Κώστας Μιχ. Σταμάτης), δημοσιεύοντας ποιήματα, δοκίμια και κριτικές κατά τη χρονική περίοδο 1984 - 1993.

Δείγμα της βαθυστόχαστης κριτικής του γραφίδας είναι το κείμενο, που ακολουθεί:

K. M. Στ.

A'

Ο εκλεκτός Έλληνας ποιητής Κώστας Μιχ. Σταμάτης, που δραστηριοποιείται τα τελευταία 50 χρόνια στην Ελληνική ποίηση, στην ελληνική λογοτεχνική ιστορία, έχοντας ακόμα γράψει τη "Λογοτεχνική Ιστορία της Πελοποννήσου" σε 8 τόμους, ειδικός στα θέματα της Αρκαδίας, με το περιοδικό "Παγκόσμια Συνεργασία", με διεθνή απήχηση του έργου του, είναι πάντοτε ενεργός στους κύκλους της Ελληνικής Λογοτεχνίας. Έχω ήδη γράψει για την ποίησή του, με την ευκαιρία παρουσίασης (βιβλίου του) και μάλιστα με τρόπο καθολικό και σφαιρικό, ξεκινώντας από τον Όμηρο, τη λεγόμενη "Πράσινη Θεολογία" και όχι θεολογία της ιστορίας. Το σχετικό άρθρο μου ήταν: "Πράσινη θεολογία στην ποίηση του ποιητή K. M. Σταμάτη", δημοσιευμένο σε τρία περιοδικά και μεταφρασμένο στα ελληνικά από τον Σταμάτη.

Και, ίσως, ειδικά για εκείνο το σύμβολο με την προοπτική στο μέλλον και στην αιωνιότητα της φύσης των πραγμάτων, τον οδήγησε να μεταφράσει στα Ελληνικά την "Αρκαδία" του Ιάκωβου Σαννατσάρο, στην Αθήνα, το 2008, επάνω περίπου στη συ-

μπλήρωση 500 χρόνων από τη γέννηση της "Αρκαδίας". Ένας Γερμανός θα μίλαγε για "αιώνες", αφού ο Σαννατσάρο γεννήθηκε το 1455 και έφυγε το 1530 για άλλα ταξίδια. Είναι γεγονός ότι είναι ένα έργο, το οποίο δε μπορεί να μπει στο χρονοντούλαπο, αλλά στο πνεύμα "των πράσινων θεολογιών", καθώς σημείωσα πιο πάνω και μάλιστα σε τέτοιο σημείο για την ίδια την ελπίδα ότι η μεγάλη των βράχων Αρκαδία και όχι η Πελοπόννησος να μην έχει εγκαταλειφτεί μαζί με το ύπαιθρο από τις τελευταίες γενιές, γιατί, ενεργώντας έτσι θα βοηθούσαν στην πτώση σε κρίση της ελληνικής οικονομίας, προκαλώντας εμπόδιο στους σοβαρούς σπόρους νέων παραγωγών του κρασιού και της χιλιόχρονης ελιάς του τόπου τους. Ακόμη ο Σταμάτης έχει γράψει τη "Λογοτεχνική Ιστορία της Πελοποννήσου", κάνοντας πράξη, ίσως χωρίς να το ξέρει, την αρχή της μικροϊστορίας, όπως έγραψα, όταν την παρουσίασα. Μας αρκεί μόνο το κουράγιο ενός ποιητή, ίσως, γιατί αυτός πιστός στην ποίηση στο κατώφλι της Τρίτης Χιλιετίας, αποφάσισε να μεταφέρει στα ελληνικά, την "Αρκαδία" στην Αρκαδία, ένα έπος 500 χρόνων. Ίσως, γιατί για ολόκληρο τον άστεγο και κενό φουτουρισμό της εποχής της "Αρκαδίας", που διαλαμβάνει το πνεύμα κοντά στους λαούς για την επιβίωση αυτών των ίδιων, ακόμα και εάν κάποια Ακαδημία επιχειρεί το πνεύμα αυτό να το επαναφέρει στη ζωή.

Είναι αλήθεια ότι η Νεάπολη υπήρξε ανέκαθεν η πατρίδα της αφετηρίας κάθε γνώσης, από την Ελεατική φιλοσοφία, στην Ιστορία και την Προϊστορία, από την αναρχία στο δίκαιο, από τους χιλιόχρονους θεσμούς των εθίμων των γνώσεων των προερχόμενων από τις φατρίες των Σεντίλων, στην ποίηση και στον Βιργίλιο, που έζησε τη ζωή του στη Νεάπολη, τον οποίον θυμούνται σαν μάγο, με το ποιητικό του μεγαλείο και ο οποίος γύρισε σε αυτήν για να αναπαιθεί στον τύμβο στους πρόποδες των βουνών της βίλας του "Ο Πατούρτσιο", που κατέβαινε από τους κατόπιν ονομαζόμενους λόφους Βομέρο και όπου, ο Στάτιος έφτασε, απαγγέλλοντας τη "Ντομιτσιάνα" του, ως την καλούμενη Μπάια και ο Ελεάτης Σύλιο Ιταλικό, αριθμούμενος στη μνήμη της κουστωδίας του Βιργίλιου στον ιερό του τύμβο. Άλλα και ο Οράτιος στην πατρίδα του είχε τόσο μεγάλη τύχη. Μόνον ο Βίκο είναι πάντα ζωντανός και χαμηλών τόνων, εκεί, που γεννήθηκε μένει ακόμα εκεί με τις αναμνήσεις του, γιατί σαν συντηρητικός, που ήταν έλεγε εμείς το "άσημο πλήθος", στην "coniuratione" του 1701, υπήρξε η άμυνα των ευγενών σε εκείνη την επανάσταση. Για τον Βίκο με τις "Μελέτες του Βίκου", ως τα σήμερα έχουν εκδοθεί κάπου 50 τόμοι, ανιχνεύοντας και παρουσιάζοντας τη ζωή, τα έργα και τις επιρροές. Άλλα το τραγούδι "Αγάπες ενός απελπισμένου" εναντιώνεται σε όλη τη μανία των παλαιών μελετών και των μυθολογιών.

B'

Ο Ιάκωβος Σαννατσάρο γεννήθηκε στη Νεάπολη από τη Μαρέλλα του Σαντομάνγκο και από την Κόλα

των Σαννατσάρων, το 1455 στο Σέτζιο της Πορτανόβα. Βρισκόμαστε στην εποχή της κυριαρχίας των Αραγόνων, με τα κραταιά τείχη της Νεάπολης, που χτίστηκαν από αυτούς, κατά τη διάρκεια των ταραχών, όμως αυτά επέζησαν, παρά τις συνεχείς πυρκαϊές των Αντζιοίνι. Για να μπούμε, όχι στην αγωνία της Αρκαδίας και της αιωνιότητας, μα στο πνεύμα των έργων, που αυτός τα θεωρεί αιώνια στις ημέρες της εποχής του Σαννατσάρο, είναι ανάγκη να αναλογιστούμε λίγο την κλασική ουμανιστική κληρονομιά, αλλιώς σήμερα δεν θα κατανοούσαμε αυτόν τον υπέρμετρο ενθουσιασμό και ένα χαλινάρι γι' αυτόν τον άνθρωπο της θάλασσας και της στεριάς. Επίσης ήταν και οι καιροί, που ακόμα στην περιοχή της Μερτζελλίνας επικρατούσε όπως, είπαμε, το μαγικό πνεύμα του λόγου του Βιργιλίου, αλλά τότε δεν έκανε τόση εντύπωση ούτε στον Σαννατσάρο ούτε στον Ποντάνο ούτε στην Ποντανιάνα Ακαδημία και δεν τράβηξε τα ενδιαφέροντα της στιγμής. Παράνομοι και οι δύο, για να το πούμε ξεκάθαρα, δεν αντιλήφτηκαν το βάρος της ιστορίας και όταν αυτή τους ακουμπούσε και όταν ο Ποντάνο έγραψε την ιστορία της Νεάπολης.

Ο Ποντάνο, γραμματέας των Αραγόνων, παρέδωσε αμέσως τα κλειδιά στο νέο κυρίαρχο. Ανέβηκε σε λόφο στη βίλα για να περιμένει να ανέβουν προς αυτόν με το γάιδαρο. Γι' αυτή τη βίλα έχουν γραφτεί πολλά. Άλλα το μνημείο της φτωχοστολισμένης Πιετρασάντα, σαν μια τάφρος Δικαστηρίου. Σε αντίθεση ακόμα και με τους φίλους του ο Σαννατσάρο είχε μια δική του παιδεία. Το 1499 πήρε από το βασιλιά Φρειδερίκο, ως δώρο, τη βίλα της Μερτζελλίνας με τον Πύργο, που ήταν για τους βασιλείς της Γαλλίας. Ήταν η εποχή, που ο άνεμος έπνεε, χωρίς στόχο. Η ποίησή του ήταν ακαδημαϊκή, αλλά βρισκόταν κοντά στο λαό. Το 1501 πούλησε τμηματικά τα κτήματά του στην εξοχή και χάρισε 15.000 δουκάτα στο Βασιλιά και τον ακολούθησε στην εξορία του στη Γαλλία. Γύρισε όταν ο Βασιλιάς επέστρεψε στον Πανάγαθο. Δυο διαφορετικοί χαρακτήρες με τον Ποντάνο ακόμα και σ' αυτό το τελευταίο πραγματικό, σαν ένα μερμήγκι, τον αποκαλούσε στην Ακαδημία. Με την επιστροφή του έπρεπε να καταφύγει στα δικαστήρια για να του επιστραφούν το αποστακτήριο του Ανιάνο και άλλα κτήματα. Η Χαρμοσύνη ωστόσο, φίλη του Σαννατσάρο, διέμενε στο παλάτι Μπονιφάτσιο στην Πορτανόβα, το οποίο στέκεται ακόμα όρθιο. Δε μπόρεσαν να ιδρύσουν στη Γέννηση της Σάντα Μαρία ή στο Παλάτι Μπονιφάτσιο ή ένα κέντρο σπουδών και ερευνών για τον Σαννατσάρο; Το σπίτι του στο κέντρο είναι σχεδόν καταστραμένο. Το 1528 η βίλα έγινε στρατόπεδο. Κατειλημμένη από τον Λωτρέκ. Γάλλοι εναντίον Γάλλων. Ύστερα κατεδαφίστηκε με διαταγή του Φιλιμπέρτο του Νασσάου, που κυβερνούσε την πόλη της Νεάπολης. Και ποιος ήταν αυτός; Με το όνομα Κάρλος Ε'. Και ποιος ήταν; Όταν ο Σαννατσάρο ξαναμάζεψε τα χώματα της βίλας του, έχτισε το παρεκκλήσι με τον τάφο. Βλέπε την ωδή μου 18, αφιερωμένη στον Σαννατσάρο. Γνωρίζουμε πολλά γι'

αυτό (το παρεκκλήσι), επιπλέον, γιατί ένας σύγχρονος συνώνυμος του, Ιάκωβος Σαννατσάρο, στα 2000 έγραψε επάνω στο παρεκκλήσι της Γέννησης της Σάντα Μαρία στη Μερτζελλίνα και για τη ζωή του Σαννατσάρο για να φέρει στη μνήμη μας "Τον Τόκκο της Παναγίας". Πέθανε στις 24 Απριλίου του 1530.

Γ

Ο πιο φημισμένος βιογράφος του Σαννατσάρο υπήρξε ο Τζιανμπατίστα Κρίστο από τη Γκαλλίπολη, που κυκλοφόρησε στη Ρώμη στα 1593, και στα 1633 στη Νεάπολη. Οι Κρίστοι είχαν έντονη παρουσία στη Νεάπολη. Ωστόσο εκείνη (η βιογραφία) του Κολάντζελο του 1819 είναι πολύ πιο εκτεταμένη. Στην πρόσοψη του αντιγράφου αναγράφονται οι τίτλοι του βιβλίου, που εστάλη από τον Κρίστο, υπάρχει η ημερομηνία του 1530 του θανάτου του Σαννατσάρο. Η ζωή και το έργο του περπάτησαν μαζί και είναι τόση, που στους καταλόγους των αρχαίων αντικειμένων γίνονται συνεχώς παρουσιάσεις κάθε τόσο, αλλά κοστίζουν πάρα πολύ.

Ο Σαννατσάρο, από τότε, που οι Γάλλοι κατάστρεψαν τη βίλα και τον Πύργο, από όπου αγαπούσε να ρίχνει το δίχτυ, γιατί πριν η θάλασσα έφτανε μέχρι κάτω από το λόφο, όπως ο Μετζοκάνονας στο Σέντιλ του Λιμανιού, στο Μεσσαίωνα, οι Ναπολιτάνοι ψαράδες τη νύχτα των Χριστουγέννων έκαιγαν πάνω στην αμμουδιά μια βάρκα, για να γιορτάσουν το γεγονός ότι κάποτε έφτανε ως εκεί η θάλασσα. Εντούτοις λέγεται ότι το πάθος διάσωσης των σπιτιών των μεγάλων Ποιητών δεν έπαιψε ποτέ. Τα σπίτια των Βασιλέων ναι. Όλα πυρπολήθηκαν.

Στο Τσερτάλντο στάθηκε όρθιο, αν και το διαπέρασαν οι μπόμπες, το παλάτι και το σπίτι του Βοκκάκιου. Όχι μόνο είναι ένα ζωντανό μουσείο, προσφερόμενο μόνο για αναμνήσεις, αλλά (μουσείο) ζωής και κέντρο σπουδών και διεθνών συνεδρίων για το Βοκκάκιο και το περιβάλλον, ώσπου εμπλουτίστηκε με την εξαιρετική βιβλιοθήκη του. Οι πιο όμορφες σελίδες της "Θείας κωμωδίας", γράφτηκαν από τον Βοκκάκιο, που ξεπέρασε και αυτόν τον Λαντίνι. Και ο Δήμος του Τσερτάλντο, τώρα μνημείο ζωής, ιστορίας, ουτοπίας, το κτίριο με τα στέμματα των προγόνων, με την ημερομηνία και την συνηθισμένη εξαμηνιαία περίοδο, πάνω σε όλες τις προσόψεις. Άλλα και στο Σαντζιμινιάνο μέσα στον πύργο στέκονται οι ίδιοι.

Είναι επίσης ζωντανό το σπίτι του Λεονάρντο Ντα Βίντσι και ο φούρνος. Δε βρήκα το σπίτι του Ιάκωβου Τόντι, που πέθανε στο Κολλατόνε, του πιο γνήσιου θρησκευτικού ποιητή, πριν από τον Άγιο Φραγκίσκο. Από εμάς, μόνο στην Πιετρασάντα έχει διασωθεί ο τάφος του Ποντάνο κοντά στη Σάντα Μαρία Ματζόρε, αν και αυτή είναι τελειωμένη, παρά το γεγονός ότι η ιστορία της Πιετρασάντα είναι ιδιαίτερα ζωντανή πάντα στα μάτια των παλαιότερων.

Δημοσιεύτηκε στο περ. "Verso il Futuro", 29/Ιαν.-Φεβρ.2011 σελ.20-23 και στο περ. "Il Simposiacus" n. 1 Ιανουάρι. - Μάρτ. 2011 σσ. 23 - 24/ (Μετάφραση Κώστα Μιχ. Σταμάτη).

Η ΚΑΤΑΡΑ ΤΗΣ ΘΑΛΑΣΣΑΣ

Κώστα Μιχ. Σταμάτη

εκίνησε τη βάρδια του τα μεσάνυχτα: δώδεκα - τέσσερις· η πιο βάρβαρη στο καράβι. Τον ξύπνησε ο Στάμος της προηγούμενης βάρδιας στις 11.30. Σηκώθηκε μαχμουρλής και πήγε, μισοκοιμισμένος ίσια στη ρεσπέντζα, άνοιξε στα γρήγορα το μάτι της κουζίνας, πήρε τέσσερα αυγά και ένα λουκάνικο απ' το ψυγείο, έβαλε το μεγάλο τηγάνι πάνω στο μάτι, συμπληρώνοντας το χτεσινό λάδι κι όταν τούτο έκαψε καλά, έριξε μέσα το λουκάνικό· το λάδι τσίριξε και μια γλυκιά κνίσσα χύθηκε ευχάριστα στα ρουθούνια του. Συγχρόνως στο διπλανό μικρό μάτι της κουζίνας έψηνε το διπλό καφέ του, σε μεγάλη κούπα, με πολλή ζάχαρη. Τούτος ο δυνατός καφές θα του κράταγε συντροφιά σ' όλη τη βάρδια του. Μετά, που πέταξε τα τέσσερα αυγά μέσα, το τηγάνι γέμισε κι η μυρουδιά έγινε τώρα πιο έντονη. Κατέβασε βιαστικά από την πιατοθήκη ένα μεγάλο πιάτο κι άδειασε μέσα το φαγητό, παρατώντας στη βιασύνη του, το τηγάνι να βράζει πάνω στ' ανοιχτό μάτι. Έπειτα έσβησε το μικρό μάτι για να μην του χυθεί ο καφές, έχωσε στην τσέπη του μισή φρατζόλα ψωμί κι ένα κομμάτι φέτα, πήρε δυο μπύρες απ' το ψυγείο στον κόρφο του και, κρατώντας στο δεξί χέρι το πιάτο και στ' αριστερό τον καφέ, ανέβηκε αργά τη σκάλα προς το κατάστρωμα και περπάτησε ως το κεφαλόσκαλο, μπροστά στη

σκάλα, που κατέβαινε στο ντόκο. Εκεί βρισκόταν μια παλιά πολυθρόνα για τη βάρδια κι ένας παλιός ξύλινος πάγκος. Απώθεσε μαλακά στον πάγκο το πιάτο, το ψωμί και το τυρί, μετά τις μπύρες και τελευταίο τον καφέ. Έτριψε χαρούμενος τα χέρια του και κάθησε στην πολυθρόνα,

έτσι ώστε να κατοπτεύει τη σκάλα και να βλέπει μπας και μπει κανένας ανεπιθύμητος· μάλιστα, για να χει το κεφάλι του ήσυχο, έδεσε πάνω και κάτω ένα συρμάτινο δίχτυ στη σκάλα και μετά ρίχτηκε με βουλιμία στο πιάτο...

Πίσω του η θάλασσα γαλήνευε ήσυχη, μ' ένα χρώμα σοκολατί, καθώς πάνω της καθρεφτίζονταν οι λάμψεις των προβολέων του λιμανιού· παρέκει στο ντόκο και στα υπόστεγα και κάτω από τα κρένια, βασίλευε απόλυτη γαλήνη, ενώ η

πολύβουη πόλη, κουρασμένη από το μακελειό της μέρας, κοιμόταν τώρα, σκεπασμένη μ' έναν πέπλο ομίχλης και υγρασίας. Τέλειωνε ο Οκτώβρης και τα βράδια εδώ στα βόρεια έκανε ψύχρα.

Το "Μάρθα", φορτωμένο ως τα μπούνια με μπάλες βαμπακιού από την Κωστάντζα, είχε από νωρίς πλαγιοδετήσει στο ντόκο, δεμένο πρύμα - πλώρα με χοντρούς κάβους, έμοιαζε κι αυτό να λαγοκοιμάται, ξεκουράζοντας τα πλευρά του από το ταξίδι. Και το πρωί άρχιζε πάλι η δουλειά: το ξεφόρτωμα του φορτίου· για τούτο ήταν ανάγκη να ξαποστάσει κι αυτό, όσο ήταν καιρός...

Ο Μίλτος ο βαρδιάνος, αφού καταβρόχθισε το φαγητό κι ήπιε και τις μπύρες και τράβηξε δυο ρουφηξίες απ' τον καφέ του, ανασκήνωθηκε βαριεστημένος και κοίταξε το ρολόι του: δώδεκα και μισή. Η μισή ώρα πάει κιόλας... Περπάτησε για λίγο πέρα - δώθε στη λαμαρίνα και, σύμφωνα με τις οδηγίες του λοστρόμου, έκανε μια σύντομη επιθεώρηση σ' ολόκληρο το κατάστρωμα, μήπως είχε ξεχαστεί κάποιο αμπάρι ανοιχτό, καμιά πεταμένη αναμμένη γόπα ή μήπως είχαν σκαρφαλώσει λαθρεπιβάτες στο καράβι. Όλα κοιμόντουσαν ήσυχα.

Όλο το πλήρωμα είχε γυρίσει νωρίς από την έξοδο του στο λιμάνι και τώρα κοιμόταν, γιατί αύριο άρχιζε η εκφόρτωση. Ο καππα - Θόδωρος ο Γερμανής αναπαυόταν πλάι στη γέφυρα κι ο Ράγκος ο λοστρόμος, το μαντρόσκυλο του βαπτοριού, πλάγιαζε κάτω στην άκρη του διαδρόμου, με το 'να μάτι ανοιχτό. Πριν πέσει για ύπνο, κρέμαγε στο έμπα μια σίτα για τα κουνούπια. Όμοια σίτα έβαζε και στην πόρτα του καπετάνιου. Έτσι τα κουνούπια κόλλαγαν στη σίτα κι αυτοί κοιμόντουσαν ήσυχοι.

Είχαν φορτώσει 3.000 τόννους βαμπάκι σε μπάλες στο λιμάνι της Κωστάντζας με καλό καιρό. Φορτίο μπουγιόδικο, που γέμισε τ' αμπάρια και τα καταστρώματα, τόσο, που δε μπόρεις να περάσεις από το 'να μέρος στ' άλλο. Κι επιπλέον φορτίο επικίνδυνο, που μπορεί να γίνει μπουρλότο μόνο μ' ένα σπίρτο. Ευτυχώς, που το ταξίδι Κωστάντζα - Τεργέστη ήτανε σύντομο, ο καιρός μπουνάτσα και το καράβι αρκετά γρήγορο, έπιανε τους 15 κόμβους. Με εντολή του πλοιάρχου οι μπάλες του καταστρώματος καλύφτηκαν με μουσαμάδες, τόσο για τη βροχή, όσο και για πυρκαγιά. Φτάσανε δίχως απρόοπτα στο λιμάνι της Τεργέστης χτες Τρίτη απόγευμα κι αύριο Τετάρτη πρωί μπαίνανε μέσα οι πόστες. Μετά θα ταξίδευαν για Γένοβα να φορτώσουν ρινίσματα σιδήρου για τον Τάραντα. Κι έπειτα έχει ο Γιαραμπής...

Ο Μίλτος Μπάρας, μούτσος τριών μηνών, της βάρδιας δώδεκα - τέσσερις στο φορτηγό "Μάρθα", από τα Τρίκαλα της Κορινθίας, ένας παλίκαρος είκοσι χρονών, ψηλός και γεροδεμένος, αφού ολοκλήρωσε την περιπολία του στο καράβι και τα βρήκε όλα καλά, ξαναγύρισε εκεί στο κεφαλόσκαλο, έσιαξε κάπως την πολυθρόνα, παραμέρισε το πιάτο και τα κουτιά της μπύρας, κάθησε ακριβώς απέναντι, για να ελέγχει τη σκά-

λα, άπλωσε ράθυμα τα πόδια του πάνω στον πάγκο, βολεύτηκε και με τη βοήθεια του καφέ προσπάθησε να ξεγελάσει τη μονοτονία της βάρδιας του. Έπρεπε, βέβαια, κατά τη διάρκειά της, να κάνει άλλες δυο - τρεις περιπολίες, για να ξεμουδιάσει κιόλας. Τεντώθηκε στο κάθισμα, ανακλαδίστηκε και ρεύτηκε τα λουκάνικα, που είχαν καθήσει ζωντανά στο στομάχι του. Κι ήτανε κάτι βράδια, που άρπαζε έναν υπνάκο, δίχως να τον παίρνουν χαμπάρι λοστρόμος και γραμματικός...

Όπως κάθε βράδυ η ώρα πέρναγε δύσκολα. Τα λεπτά γίνονταν ώρες, οι ώρες ημέρες κι η νύστα, ύπουλη και γητεύτρα, ερχόταν απρόσκλητη, μ' ατέλειωτα γιουρούσια να δοκιμάσει τις αντοχές του. Κι αν τύχαινε από νωρίς να 'χει πλαγιάσει με καμιά παστρικιά του λιμανιού, τότε κράταγε σίγουρα με σπιρτόξυλα ανοιχτά τα βλέφαρά του. Και σήμερα τ' απόγευμα, μια μελαχροινούλα από τη Λουμπλιάνα, τον είχε σμπαραλίσει. Τρέμανε τα γόνατά του και λαχτάραγε ένα σύντομον υπνάκο.

- Αγάντα, Μίλτο, μούγκρισε. Πού θα πάει; Θα τη σκαπουλάρουμε κι απόψε...

Κάθε βράδυ στη βάρδια, το μυαλό του φτερούγιζε στο χωριό, εκεί ψηλά στις ράχες των Τρικάλων, που σκαρφάλωναν αγέρωχα στ' απόγκρεμα ριζά της θεϊκής Ζήριας, αποκομμένα από την άλλη κορινθιακή γη. Κι ένας δρομάκος στενός και φιδωτός, τά 'φερνε σ' επικοινωνία με τον άλλο κόσμο. Λιγοστοί οι χωριανοί στους έρημους μαχαλάδες το χειμώνα, γέμιζαν τα καλοκαίρια με συντροφές χαρούμενων παραθεριστάδων, που έρχονταν τον Ιούλιο και φεύγανε με τ' άνοιγμα των σχολείων. Κι από τον Οκτώβρη πλάκωναν χιόνια, βροχές και μια παγωνιά, που τσάκιζε μύτες κι αυτιά. Και δουλειές σκληρές: όργωμα, σπορά, βοσκή γιδοπροβάτων, ξεπάγιασμα στο νυχτερινό σκάρο, μα πάν' απ' όλα η αφόρητη ερημιά, που βάραινε βαρύ λιθάρι και σε φόρτωνε με μια περίεργη μελαγχολία. Άνθρωπος πουθενά. Κι αν κανένας ξεμυτίσει, είναι κάποιος γέροντας, που βιάζεται να χωθεί στο καπηλειό του Ρήγα, όπου γέροι και νέοι ανεβάζουν και κατεβάζουν κυβερνήσεις, κουτσοπίνουν λίγο κρασάκι, ώσπου στις εννιά να κατεβάσει ο κάπελας τα ρολά. Τα λιγοστά παιδαρέλια νιώθουν μέσα τους έναν σκληρό κόμπο μοναξιάς κι ανημπόριας κι ενώ το αίμα τους κοχλάζει, δε μπορούν να σιμώσουν τη ζωή και να ξεκι-

νήσουν μαζί της το σύντομο, αλλά τόσο συναρπαστικό ταξίδι της. Μοναδική έγνοια τους να πάρουν των ομματιών τους και να κατέβουν στη Βόχα, στην Κόρινθο ή την Αθήνα, να δουλέψουν ανθρώπινα, να ξενυχτίσουν, να διασκεδάσουν, να κάνουν φίλους και να χαρούν τη γυναικά και τον έρωτα.

Σε κείνο το ταπεινό χωριουδάκι ζούσε πριν να μπαρκάρει στο "Μάρθα" κι ο Μίλτος κι αισθανόταν χαρούμενος, που είχε καταφέρει να ξεφύγει από κείνη την ανείπωτη μοναξιά του. Χίλιες φορές καλύτερα μακριά του κι ας ταξίδευε ως τις άκρες του κόσμου, βλέποντας κάποτε μονάχα θάλασσα κι ουρανό.

Από τότε, που πέθανε ο Μήτσος ο πατέρας του, ο Μίλτος κατάλαβε πως έπρεπε να λησμονήσει τα όνειρά του, αφού πια δε μπορούσε ν' αφήσει μονάχη τη Μαλάμω τη μάνα του και την αδερφή του την Ελένη. Ένα κατάμαυρο δίχτυ ήρθε και τύλιξε το νέο, καθώς έβλεπε τον εαυτό του καταδικασμένον να μένει για πάντα στο χωριό, κοντά στα πρόβατα, στα χωράφια και τη μοναξιά του. Η αγωνία του αύριο τον έπνιγε. Το βλέπει η μάνα του, αλλά έκανε τα στραβά μάτια· πού θα τις άφηνε και τις δυο γυναικες μονάχες τους;

Και να που το περασμένο καλοκαίρι όλα άλλαξαν. Ένας καπετάνιος, καπτα - Θόδωρος ο Γερμανής, πήγε και παραθέρισε για πρώτη φορά στα Τρίκαλα γοητεύτηκε από το εξαίσιο τοπίο κι αγόρασε ένα μικρό χωράφι από τη μάνα του Μίλτου, για να χτίσει εξοχικό. Ο νέος γνωρίστηκε και μίλησε με τον καπετάνιο κι εκείνος, βλέποντας την αγωνία του, του πρότεινε να τον πάρει μαζί του στο καράβι, στα τέλη τ' Αυγούστου. Η καρδιά του νέου άστραψε από χαρά: θ' άφηνε στη μάνα και την αδερφή τα λεφτά του χωραφιού, για να ζήσουν κι αυτός θα 'φευγε λεύτερος μακριά, να ταξιδέψει, να γυρίσει κόσμο και λιμάνια, να γνωρίσει γυναικες, να κάνει δικό του πορτοφόλι, να βοηθήσει τη φαμίλια του και να παντρέψει καλά και την Ελενίτσα.

Ούτε κουβέντα ν' ακούσει για ταξίδια του γιού της η Μαλάμω· τά 'βαλε με τον καπτα - Θόδωρο:

- Θα μου τον πάρεις στη θάλασσα; Θα μου πνιγεί, κυρ - Θόδωρε· ούτε μπάνιο δεν κατέχει τ' άμοιρο, του κλάφτηκε.

- Πώς θα πνιγεί, κυρα - Μαλάμω· πώς δεν πνιγήκαμε εμείς, που ταξιδεύουμε 15 χρόνια, της αποκρίθηκε, γελώντας. Όμως εκείνη επέμενε:

- Και πού θα μας αφήσει εμάς τις δυο ανήμπορες γυναίκες;

- Έχε μου εμπιστοσύνη και δε θα χάσεις · αν δεν του αρέσει μετά το πρώτο μπάρκο φεύγει. Θα δεις που θα το χαρείς κι εσύ...

Όμως η Μαλάμω όταν είδε το γιόκα της ν' απομακρύνεται απ' το σπίτι, με το ναυτικό σάκο στην πλάτη, ένιωσε ν' ανεβαίνει στα χείλια της πικρό φαρμάκι και έκλαψε μέσ' από την καρδιά της... Σήκωσε αργά τα χέρια της προς τον ουρανό και κλαψούρισε, με βογγητά:

- Καταραμένη, να' σαι, θάλασσα, που τον παίρνεις μακριά μου. Βάλε κι εσύ το χεράκι σου, Παναγιά μου. Και σωριάστηκε στο χώμα.

Από τότε η Μαλάμω έχασε το γέλιο της· διάβαζε με λαχτάρα τα γράμματα του κανακάρη της, κρυφόκλαιγε κάπου - κάπου και μόλις έλαβε το πρώτο του έμβασμα, την πήραν και πάλι τα κλάματα. Δεν του 'γράψε για το προξενείο, που της φέρανε για την Ελένη· το φύλαγε για έκπληξη όταν θα 'ρχόταν το καλοκαίρι, μαζί με τον κυρ - Θόδωρο. Κι από τη μια τον πρόσμενε κι από την άλλη καταριόταν τη θάλασσα, που της τον άρπαξε μέσ' από την αγκαλιά της. Κάθε βράδυ πήγαινε στον τάφο του μακαρίτη του Μήτσου και του μολόγαγε τους φόβους και τα παράπονά της.

Είχαν πια περάσει κάπου τρεις μήνες από τότε, που μπαρκάρισε ο Μίλτος, αλλά ο άτιμος ο καιρός κύλαγε αργά, θαρρείς, με το σταγονόμετρο. Σα να 'ναι χτες θυμάται, που έφυγε από το χωριό του, μαζί με τον καπετάνιο, που ανέβηκε για πρώτη φορά σε αεροπλάνο και ταξίδεψε με κομμένη την ανάσα ως την Κωστάντζα. Εκεί συνάντησε το "Μάρθα", στο οποίο ναυτολογήθηκε αμέσως σαν "Ναυτόπαις", με την υπόσχεση του πλοιάρχου να τον κάνει σύντομα ναύτη.

Ο Μίλτος ήταν ευχαριστημένος από το ταξίδι του και πρόσμενε το καλοκαίρι να ξεμπαρκάρει και να πάει στα Τρίκαλα να δει τους δικούς του, που τους είχε πονέσει. Τι παράξενο, σκεφτόταν: τώρα, που βρίσκεται μακριά από το σπίτι του, όπου τόσο είχε δοκιμαστεί η νιότη του, αισθανόταν μέσα του μια γλυκιά νοσταλγία γι' αυτό, το μικρό κοπάδι, τη φλογέρα του, που κουβαλούσε μαζί του, αλλά ντρεπόταν να παίξει μέσα στο καράβι κι ακόμα τις τρυφερές μορφές της μάνας και της αδερφής του της Ελένης.

- Αύριο, που θα βγω θα τους τηλεφωνήσω, μονολόγησε κι μ' αυτές τις γοργές αναδρομές στα περασμένα, λυτρώθηκε κι ανακουφίστηκε.

Συνάμα ήρθε και τον κυρίεψε μια παράξενη χαύνωση, μια ονειρική απάθεια, κάτι σαν μαγικό ταξίδι έξω από την πραγματικότητα. Κι ο Μίλτος αποκοινήθηκε ευτυχισμένος στην πολυθρόνα του, με τα πόδια πάνω στο τραπέζι και το κεφάλι του γερμένο πίσω στην κουπαστή, μπροστά στη σκάλα.

Οστόσο, μέσα στη ρεσπέντζα, το λάδι στο τηγάνι, πάνω σ' αναμμένο μάτι της κουζίνας, άρχισε να τσιρίζει, να μυρίζει έντονα, ενώ οι καυτές του σταγόνες πετάγονταν τριγύρω, άλλες στα πλακάκια του τοίχου, άλλες στον πάγκο κι άλλες πάνω στο πυρακτωμένο μάτι, όπου καίγονταν και μετατρέπονταν σε μικρές φλογίτσες, που πετούσαν ανεξέλεγκτα δεξιά κι αριστερά. Πέφτοντας στο δάπεδο, που ήταν σφουγγαρισμένο με πετρέλαιο, για να γυαλίζει το πλακάκι, η φωτιά γρήγορα μεταφέρθηκε εκεί και κίνησε δειλά να περπατάει στις γωνιές, κατακαίγοντας χαρτόκουτα, φλούδια κρεμμυδιών, καλώδια, φασίνες, δέματα με πλαστικά τραπεζομάντηλα και χαρτοπετσέτες... Το λάδι τέλειωσε, το τηγάνι δίπλωσε κατακόκκινο κι άρχισε να λιώνει, ενώ οι φλόγες, θεριεμένες πλέον, μπήκαν άγριες στους απορροφητήρες, στα ντουλάπια και στα γύρω ράφια, αργά, ύπουλα κι αθόρυβα...

Από τ' ανοιχτό φινιστρίνι και την ολάνοιχτη πόρτα, σφυρίζοντας ο αέρας, τροφοδοτούσε με φρέσκο οξυγόνο το φονικό τρίγωνο της φωτιάς και σε λιγάκι ολόκληρη η κουζίνα πούμωσε στον καπνό, οι φλόγες σάλταραν σβέλτες στους αλουέδες κι όπου βρίσκανε οξυγόνο, τρέχανε σαν δαιμονισμένες οχιές, σαρώνοντας τα πάντα στο πέρασμά τους: κάτι ξυλόκουτα, μερικά δέματα, δυο - τρεις νιτσεράδες, ξύλινες πόρτες, ώσπου στο τέλος λαίμαργες συνάντησαν τις ξύλινες σκάλες προς το διάδρομο, το πάνω κατάστρωμα, τη γέφυρα, κάνοντας στάχτη σίτες και πόρτες.

Μια βαριά κι αποπνιχτική μπόχα απλώθηκε παντού. Οι φλόγες περπάτησαν γρήγορα, συνάντησαν τους εξαεριστήρες του φορτίου κι εκεί μοιράστηκαν σε δυο πύρινες γλώσσες: η μια βρήκε διέξοδο και πετάχτηκε στο κατάστρωμα, αγκαλιάζοντας αμέσως το φορτίο, που ήταν σκεπασμένο με τους μουσαμάδες και χίμηξαν αχόρταγες να χάψουν τις εύφλεκτες μπάλες σε λίγο το κατάστρωμα πνίγηκε στις φλόγες και στους καπνούς. Η άλλη πύρινη γλώσσα χώθηκε αργά στ' αμπάρια, πύρωσε το βαμπάκι κι άρχισε

να το καίει σιγά - σιγά.

Ο καπτα - Θόδωρος, που ήταν ψηλά, πλάι στη γέφυρα, ένιωσε δυσφορία στον ύπνο του, βλέποντας ένα εφιαλικό όνειρο, πετάχτηκε πάνω και τον πνίξανε οι καπνοί, ενώ μια ασφυκτική ζέστη σκαρφάλωνε μαζί με φλόγες από τη σκάλα προς τη γέφυρα. Τά 'χασε' δε μπόρεσε να βρει τον προσανατολισμό του κι αντί ν' ανοίξει την πόρτα και να βγει στη βαρδιόλα, όρμησε τρέχοντας προς τη σκάλα, αλλά εκεί του κόπηκε η ανάσα, το πύρινο δίχτυ της σίτας πέρασε κολλάρο στο λαιμό του κι έχασε τι αισθήσεις του, πέφτοντας αναίσθητος μέσα στις φονικές φλόγες, εκεί στο διάδρομο, που πήγαινε στην καμπίνα του λοστρόμου Ράγκου.

Την ίδια ώρα ο λοστρόμος, λέει, ταξίδευε στο Άντεν κι ο ιδρώτας έτρεχε ποτάμι από το κορμί του, διαπέρναγε το στρώμα και κύλαγε στο πάτωμα κι αυτός φούσκωνε και πάλευε να βάλει σε λειτουργία, μάταια όμως, τον χαλασμένον ανεμιστήρα... Όσπου, σε μια στιγμή, τα ρουθούνια του γέμισαν με καπνό κι ανυπόφορη μπόχα και σάλταρε πάνω τρομαγμένος. Γύρω του η μαύρη πηχτή κάπνια τύλιγε τα πάντα και πίσω της σβέλτες φλόγες στριφογύριζαν μανιασμένες και κατάπιναν ό,τι βρίσκανε στο δρόμο τους... Πάγωσε. Λοστρόμος ήταν είχε φάει με το κουτάλι τη θάλασσα. Και φωτιές αμέτρητες... Κι ήξερε τι θα πει να σε κυκλώνουν οι φλόγες. Από ένστικτο κράτησε την ανάσα του, σκέπασε το κεφάλι με τον επενδύτη κι όρμησε στα τυφλά προς τον αλουέ, για να ειδοποιήσει τον καπετάνιο. Λίγα μέτρα παρέκει σκόνταψε πάνω σ' έναν μαλακό σωρό, που καιγόταν σα λαμπάδα. Ως εκεί άντεξε· μετά έπεσε αργά στο δάπεδο κι ενώ τα ρούχα του είχαν αρπάξει φωτιά, έχασε τις αισθήσεις του...

Μέσα στον ύπνο του ο Μίλτος συλλογιζόταν πως τόσο αβάσταχτη ζέστη δεν είχε συναντήσει ποτέ στη ζωή του. Να καίγεται, που λέει ο λόγος ο τόπος και να μην μπορείς ν' ανασάνεις και το περίεργο ήταν πως πίσ' από τούτη τη ζέστη ερχόταν μια βαριά μυρουδιά, που δεν την άντεχες με τίποτα... Τον ξύπνησε ένα μακρύ καδρόνι, που το 'φαγε η φωτιά, κόπηκε στη μέση και το 'να του κομμάτι, ήρθε με πάταγο κι έπεσε φλεγόμενο πλάι του. Τινάχθηκε πάνω, σα να τον χτύπησε ηλεκτρικό ρεύμα. Ασυναίσθητα κοίταξε το ρολόι του: τρεις μετά τα μεσάνυχτα!

- Πω, πω συμφορά... το βαπόρι καίγεται, ούρ-

λιαξε και στέγνωσε από αγωνία το λαρύγγι του. Σκέφτηκε να πηδήξει στο ντόκο για να σωθεί, αλλά κοντοστάθηκε.

- Κι οι άλλοι; Αναρωτήθηκε - κι αμέσως έτρεξε σαν αγέρας να ξυπνήσει το γραμματικό κι όλους τους άλλους. Ο δρόμος προς τη γέφυρα και το λοστρόμο ήτανε κλεισμένος από καπνούς και φλόγες. Μπόρεσε και χτύπησε στο γραμματικό...

- Τι τρέχει, ρε Μίλτο, ρέκαξε πανιασμένος ο υποπλοίαρχος...

- Φωτιά! καπετάνιο! Φωτιά παντού! Έσκουξε άγρια το τζόβενο κι από το φόβο και τη σύγχυσή του δε μπορούσε να σταυρώσει άλλη λέξη.

Την ώρα, που ο γραμματικός έκανε κλήση πληρώματος μπροστά στο καμπούνι, το μόνο μέρος δίχως μπάλες βαμπακιού, αντήχησαν στριγγλιάρικα οι σειρήνες της πυροσβεστικής και των περιπολικών του λιμεναρχείου. Ανέβηκαν με προσοχή στη σκάλα κι οδήγησαν όλο το πλήρωμα στο ντόκο, ενώ οι μάνικες άρχισαν να εκτοξεύουν με πίεση τόνους νερού. Έλλειπαν ο καπετάνιος κι ο λοστρόμος. Όλοι οι άλλοι ήτανε σώοι. Μάταια οι διασώστες πάσχισαν να τους βρουν. Το "Μάρθα" φλεγόταν απ' άκρη σ' άκρη. Οι φλόγες λιγόστεψαν λίγο πριν το μεσημέρι. Ο φθινοπωριάτικος ήλιος χανόταν πίσ' από τους ουρανόφταστους καπνούς, που σκέπαζαν το λιμάνι και τις κοντινές περιοχές της πόλης.

Όταν το βράδυ σβήσανε κι οι τελευταίες εστίες, από το "Μάρθα" είχε απομείνει μονάχα το κουφάρι, μαύρο και παραμορφωμένο, ενώ όλες οι υπερκατασκευές είχαν γίνει στάχτη. Κάτι σίδερα, που κρέμονταν στη θέση, όπου βρισκόταν πριν η γέφυρα, ήταν ό,τι είχε απομείνει από δαύτη. Και μετά τούτη την απέραντη καταστροφή, λίγοι καπνοί θύμιζαν την αιτία της συμφοράς.

Σε κάθε ανάκριση με αίτιο την πυρκαγιά, συνήθως δεν υπάρχουν τεκμήρια ή στοιχεία, που να διευκολύνουν το ανακριτικό έργο των αρχών. Έτσι στις ανακρίσεις, που έκαναν οι λιμενικές κι οι πυροσβεστικές αρχές του λιμανιού, αρχικά θεώρησαν σαν πρώτους υπεύθυνους τον υποπλοίαρχο Πέτρο Καλογήρου και τον ναυτόπαιδα Μίλτο Μπάρα, για πρόκληση πυρκαγιάς "εξ αμελείας" κι ήταν οι μόνοι, που κρατήθηκαν στο λιμεναρχείο. Με την παρέμβαση όμως του Έλληνα Πρόξενου κι επειδή τεκμηριωμένες αποδείξεις δεν προέκυψαν, αφέθηκαν κι αυτοί λεύτεροι να παλινοστηθούν στην Ελλάδα. Η πυρκαγιά

αποδόθηκε στην ευφλεκτικότητα του φορτίου κι ο φάκελος έκλεισε.

Ο Μίλτος, μπαίνοντας στο αεροπλάνο, παραμέρισε τους φόβους του και προσπάθησε να βάλει τα πράγματα σε μια λογική σειρά, για να μπορέσει να φτάσει σια αίτια της φωτιάς. Το μυαλό του ήταν αδύνατο να πάει στο τηγάνι με το λάδι, που το βράδυ της βάρδιας το ξέχασε πάνω σ' αναμμένο μάτι της κουζίνας· όλα τα 'βανε με το νου, εκτός από τούτη την πραγματική αιτία της συμφοράς. Ο χαμός του ευεργέτη του καπτα - Θόδωρου και του Ράγκου του λοστρόμου, αλλά και οι ταλαιπωρίες, που τράβηξαν στο ξένο λιμάνι, τον έκαναν να πιέζει τον εαυτό του να καταλήξει σ' ένα συμπέρασμα. Κι όσο βασανιζόταν, τόσο το μυαλό του αρνιόταν να προχωρήσει, έστω κι ένα βήμα μπροστά...

Στο μεταξύ τα κακά μαντάτα έφτασαν στο χωριό κι η Μαλάμω με την Ελένη φόρεσαν μαύρες μπλερέζες. Άκουσαν για φωτιά και δε ρώτησαν πιο πέρα: φωτιά σήμαινε γι' αυτές γενικό

ξεπάστρεμα. Κι άρχισε ο θρήνος και το μοιρόλοι κι οι κατάρες της μάνας για το καπετάνιο, που ξεσήκωσε τ' άμοιρο καμάρι της και το 'στείλε πριν την ώρα του στη φωτιά. Ολάκερο το χωριό βουτήχτηκε στο πένθος. Και καθώς ακούστηκε ότι οι καμμένοι είχαν απανθρακωθεί, ο πόνος της οικογένειας ήταν βαρύτερος, γιατί η τύχη τους στερούσε, έστω και το λείψαντο του Μίλτου, να το κλάψουν και να το θάψουν, καθώς ταίριαζε στις συνήθειες των νεκρών του τόπου τους...

Την άλλη μέρα το βράδυ, ενώ στο σπίτι του πένθους μπανόβγαιναν οι συγγενείς κι οι γείτονες κι είχε τριγύρω απλωθεί το φθινοπωριάτικο σκοτάδι μαύρο κι απειλητικό, ξαφνικά νάσου και καταφτάνει ο Μίλτος και παρουσιάζεται χαμογελαστός, μπροστά στα έκπληκτα μάτια όλων. Οι συναγμένοι έγιναν αμέσως ένα περίτρομο μπουλούκι κι μαζεύτηκαν στην άκρη, αφήνοντας έναν ανατριχιαστικό ψίθυρο πανικού. Τά 'χασε ο Μίλτος. "Τι συμβαίνει", σκέφτηκε κι έκανε ένα βήμα προς το μέρος τους. Εκείνοι ούρλιαζαν υστερικά και πάτησαν ο ένας τον άλλον. Η Ελένη, η αδερφή του, που δεν τά 'χε και τόσο καλά με τ' αγερικά, μαζεύτηκε σε μια γωνιά κι απόμεινε σύξυλη. Τα χρειάστηκε ο επισκέπτης.

Ωστόσο, η μάνα του η Μαλάμω, βλέποντας τούτη την απρόσμενη φιγούρα και μη θέλοντας να κακοκαρδίσει έστω και τη σκιά του γιού της, προχώρησε κάπως πιο μπροστά από τους άλ-

λους και φώναξε, για να δώσει δύναμη στον ίδιο τον εαυτό της:

- Για σταματήστε. Ο γιος μου με επισκέφτηκε κι αυτό' ναι όλο. Ό,τι κι αν είναι, είναι καλοδεχούμενος στο σπίτι του· και περπάτησε αργά προς το μέρος του, κάνοντας μέσα της μια θερμή παράκληση:

- Παναγιά μου, κάνε ν' αγκαλιάσω το κορμί κι όχι τον αγέρα της ψυχής του Μίλτου μου. Άνοιξε ως πέρα την αγκαλιά της και τον έσφιξε μ' όλη τη δύναμη της. Κι έβαλε τις φωνές:

- Ο Μίλτος μου είναι ζωντανός, μη σκιαζόσαστε, μωρέ! Ολάκερος όπως τον γέννησα. Και δεν τον άφηνε από τα χέρια της, μπας και γίνει αγέρας και χαθεί!

Αναθάρρεψαν συγγενείς και γείτονες. Μετά εξήγησαν στο Μίλτο τα καθέκαστα κι ηρέμησαν όλοι, μετ' απ' όσα τους είπε και κατάληξε:

- Ποιαν άλλη απόδειξη θέλετε από το ότι βρίσκομαι κοντά σας και κουβεντιάζουμε;

Μεμιάς ο πανικός εξατμίστηκε και τον διαδέχτηκαν τα γέλια. Ήρθε κοντά κι η Ελένη και τον αγκάλιασε, κλαίγοντας:

- Αδερφούλη μου, είσαι καλά; Και σωριάστηκε λιπόθυμη. Τη συνέφεραν, βάζοντας λίγο ξύδι στα ρουθούνια της.

Μ' όλα τούτα η ώρα πέρασε και το σπίτι σιγά - σιγά άδειασε από τους επισκέπτες. Έμειναν οι τρεις τους. Η Μαλάμω τον κοίταγε από την κορφή ως τα νύχια και δεν τον χόρταινε. Της φάνηκε κομμένος κι αδύνατος:

- Μάτια μου, πεινασμένο σε βλέπω. Να σου τοιμάσω κάτι να φας;

- Τοίμασε, ρε μάνα, στ' αλήθεια έχω να φάω από προχτές το βράδυ.

Κι ενώ εκείνος τα 'λεγε με την Ελένη, η μάνα πήρε από το καλάθι τέσσερα αυγά, που χειρόψει το πρωί κι έβαλε το τηγάνι με το λάδι στη φωτιά. Έπειτα ξεχώρισε ένα μακρύ λουκάνικο και έσκυψε πάνω από τη φωτιά. Ο Μίλτος, από ένστικτο, την κόχευε με την άκρη του ματιού του. Η Μαλάμω, έριξε πρώτα το λουκάνικο και μετά τα τέσσερα αυγά, που τσίριξαν γαργαλιστικά μέσα στο καυτό λάδι και την ίδια στιγμή μια ευχάριστη μυρουδιά, που χώθηκε ευχάριστα στη μύτη του, τον έκανε να τιναχτεί πάνω, ενώ ένα μανιασμένο ηφαίστειο άνοιγε τους κρατήρες του και σκόρπιαγε σε μυριάδες κομμάτια τα μυαλά του. Θυμήθηκε τη μυρουδιά της κουζίνας του καραβιού - κι αμέσως, άτι ατίθασο, πήγε ο νους του στο ξεκίνημα της πυρκαγιάς στο "Μάρθα". Μέσα του πάλευαν χίλιοι γίγαντες κι αυτός δε

μπόρει πλέον να σκεφτεί, να κάνει, να μιλήσει...

Βγήκε, τρεκλίζοντας στην αυλή, δίχως να βγάλει άχνα κι εκεί κοντά στη γούρνα της βρύσης, έχυσε πικρά δάκρυα για τον άδικο χαμό των δυο συντρόφων του στο καράβι και το βάρος της ευθύνης, που έπρεπε να σηκώσει από δω και πέρα. Τι κι αν απόδωσαν την πυρκαγιά στο βαμπάκι και φορτώθηκαν την ευθύνη η εταιρία κι οι ασφαλιστές; Εκείνον τον πάταγε ένας μυτερός ογκόλιθος στα στήθια κι έσπρωχνε την ψυχή του να πεταχτεί έξ' από το στέρνο του. Πλάι του γονατισμένες μάνα κι αδερφή, προσπαθούσαν να μάθουν τι έτρεξε, αλλά εκείνος δεν έβγαζε λέξη και συνέχισε να σπαράζει και να ταράζεται ολόκληρο το κορμί του.

- Καλύτερα να πεθάνω, ξέσπασε· δεν ξαναμπαρκάρω πια ποτέ μου και σώπασε από κείνη τη στιγμή.

Η Μαλάμω δίπλα του μουρμούριζε προσευχές και ξόρκια, αλλά ο Μίλτος ούτε μίλαγε ούτε άκουγε. Μπροστά του έβλεπε μελαγχολικές τις φιγούρες του καπτα - Θόδωρο Γερμανή και του Ράγκου του λοστρόμου να τον κοιτάνε σιωπηλά με κείνα τα χαοτικά τους μάτια, που τον γέμιζαν τρομάρα...

- Πώς μπορώ να ζήσω μ' αυτούς τους εφιάλτες; Αναρωτιόταν ο δύστυχος και γέμιζε η ψυχή τον ταραχή. Η μάνα του, που ακουρμάστηκε τα ερωτήματά του, τον αγκάλιασε, τον χάιδεψε τρυφερά, σκουπίζοντας τα δάκρυά του και τού πε με στοργή:

- Πες μου, γιέ μου, τι σου συμβαίνει και βογγάς έτσι. Η μάνα σου πρέπει να ξέρει, για να σε βοηθήσει.

- Μάνα, από δω και πέρα θα ζήσω με τις τύψεις μου. Με χτύπησε η θάλασσα! Της απάντησε και δεν ξαναμίλησε πια!

Η μάνα γονάτισε πάνω στο υγρό χώμα και ούρλιαξε, υψώνοντας τα ροζιασμένα της χέρια στον ουρανό:

- Καταραμένη θάλασσα, τι τον 'καμες του παιδιού μου...

Ο Μίλτος Μπάρας δεν ξαναμπαρκάρησε. Έμεινε αποτραβηγμένος στο χωριό του, βόσκοντας τα λίγα γιδοπρόβατα, σκάβοντας στα χωράφια του κι απόμακρος από δικούς και ξένους, ζώντας μέσα μια βαθιά δίνη σύγχυσης και επιδρομές των άγριων τύψεών του...

- Τον χτύπησε η καταραμένη η θάλασσα, ψέλλιζε η Μαλάμω και τον έπαιρνε το κατόπι, μην κάνει καμιά τρέλα και πέσει σε κάνα γκρεμό.

Η ΙΣΤΟΡΙΚΗ ΦΩΝΗ ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΜΥΘΟΛΟΓΙΑΣ

ΕΛΕΝΗΣ ΚΑΙ ΠΑΡΙΔΟΣ ΕΡΩΣ

Υποναυάρχου ΛΣ (ε.α.) Κώστα Μιχ. Σταμάτη

Κεφάλαιο 15ο ΙΓ' (τελευταίο)

Ενώ στην Τροία η ευτυχία του Πάρη και της Ελένης κι η χαρά του Πρίαμου και της Εκάβης και των παιδιών τους, σκόρπιζαν παντού στη χώρα τη γαλήνη, την ηρεμία και τη γλυκύτητα του έρωτα, στην Ελλάδα οι Αχαιοί κι όλοι οι Έλληνες, βρίσκονταν σε μια πρωτοφανή εγρήγορση. Μ' αφετηρία την Πελοπόννησο και πιο συγκεκριμένα τα παλάτια του Μενέλαου και του Αγαμέμνονα, γίνονταν πυρετώδεις προετοιμασίες, για την εκστρατεία όλων των Αχαιών και των Ελλήνων, εναντίον των Τρώων, που, με την αρπαγή της Ελένης, είχαν προσβάλλει βάναυσα την τιμή και τα έθιμά τους. Εξάλλου αυτή η πράξη του πρίγκιπα αποτελούσε ένα χτύπημα κατά της δύναμης και του κύρους όλων των Ελλήνων, οι οποίοι έβλεπαν ότι με τούτη την αποκοτιά των Ασιατών, αποθαρρυνόταν η γενική τους προσπάθεια να επιχειρήσουν, όπως από χρόνια σχεδίαζαν, μιαν επέκταση προς την Ανατολή, εξασφαλίζοντας έτσι την θαλασσοκρατορία τους στη Μεσόγειο.

Επίσημοι και προσωπικοί εκπρόσωποι στέλνονταν προς κάθε αχαϊκή και ελληνική αυλή, προκειμένου να συντομευτεί η προετοιμασία και συνάμα να εξασφαλιστεί η μεγαλύτερη δυνατή συμμετοχή Αχαιών και άλλων Ελλήνων, που αν και δεν είχαν ορκιστεί παλαιότερα στον Τυνδάρεο, είχαν ιδιαίτερο ενδιαφέρον να βάλουν χέρι στα πλούτη της Ανατολής και να κυριαρχήσουν σ' ολόκληρο το Αιγαίο και την ανατολική λεκάνη της Μεσογείου, την οποίαν εκμεταλλεύονταν ως τώρα οι Ασιάτες.

Κινητοποιήθηκε ολόκληρη η Πελοπόννησος, η Βοιωτία, η Εύβοια, η Φθία, η Ρόδος, η Κεφαλλονιά, η Κρήτη, η Σάμος, η Σαλαμίνα, η Ηλιδα, το Δουλίχιο, οι Λοκροί, η Αιτωλία, η Πύλος, η Αρκαδία, το Άργος, από τις επίσημες επισκέψεις των απεσταλμένων των Μυκηνών και της Σπάρτης. Στα μέσα Αυγούστου οι δυο μεγάλοι βασιλιάδες Αγαμέμνονας και Μενέλαος, πραγματοποίησαν επισκέψεις σ' όλη την Πελοπόννησο και διαπίστωσαν πως ολόκληρη η χερσόνησος ήταν στο πόδι κι οι πολεμικές προπαρασκευές προχωρούσαν εντατικά. Στα μέσα του

Σεπτέμβρη, με πρωτοβουλία του Αγαμέμνονα, όλοι οι Έλληνες βασιλιάδες συγκεντρώθηκαν στο Ελλήνιον της Λακωνίας, όπου, ομόφωνα συναποφάσισαν να εκστρατεύσουν εναντίον των Τρώων. Λίγες μέρες αργότερα οι άρχοντες αυτοί, πήγαν όλοι στο Ηραίο του Άργους και μετά από διαβουλεύσεις, επέλεξαν τον πανίσχυρο βασιλιά των Μυκηνών Αγαμέμνονα ως αρχιστράτηγο της εκστρατείας κατά της Τροίας. Αμέσως μετά, ο Αγαμέμνονας, ως αρχιστράτηγος όλων των Αχαιών και των Ελλήνων, έστειλε, με αξιωματούχους του κήρυκες και αγγελιαφόρους, προς τους αρχηγούς των συμμάχων - κρατών, το ακόλουθο μήνυμα:

"Αχαιοί και Έλληνες φίλοι και σύμμαχοι, μετά τις επίσημες διαβεβαιώσεις σας ότι στα τέλη του Σεπτέμβρη περατώνονται οι προπαρασκευαστικές σας ενέργειες στο στρατό και στα καράβια, που θα πάρουν μέρος στην εκστρατεία κατά της Τροίας, για την πραγματοποίηση των στόχων, που προφορικά αναλύσαμε και συμφωνήσατε, σας πληροφορούμε ότι ήρθε η ώρα να κάνουμε το μεγάλο εγχείρημα. Η Ανατολή μας περιμένει. Καθώς γνωρίζετε τα καράβια μας σταματάνε να ταξιδεύουν μετά τα μέσα Οκτώβρη. Για το λόγο αυτό αποφασίστηκε να καταπλεύσετε στο λιμάνι της Αυλίδας μέσα στο πρώτο δεκαήμερο του ερχόμενου Οκτώβρη. Στις 10 Οκτώβρη θα γίνει στην Αυλίδα γενική σύναξη, για τη μεθόδευση των πιο πέρα κινήσεών μας. Δεσμεύεστε άλλοι με όρκο και άλλοι με λόγο να είσαστε συνεπείς στην καθορισθείσα συνάντησή μας στο λιμάνι της Αυλίδας. Μέσα σ' αυτό το λιμάνι, που βρίσκεται λοξά απέναντι από την Τροία, θα αγκυροβολήσουν μόνον οι πενήντα ναυαρχίδες των βασιλιάδων των Ελλήνων. Οι στόλοι, κατά πόλεις και κράτη προέλευσης, θα αγκυροβολήσουν μέσα στον Νότιον Ευβοϊκό κόλπο, μέχρις ότου αυτός γεμίσει. Οι υπόλοιποι στόλοι θα αναπτυχθούν στους Πεταλιούς, στην Κάρυστο, στη Μανδήλα και ως πέρα τη Μακρόνησο. Η αγκυροβολία να γίνει, για λόγους προστασίας από αιφνίδιες δυσμενείς καιρικές συνθήκες, σε πυκνές ντάνες και πληρώματα και στρατός θα παραμείνουν μέσα. Η απόπλους μας από τον Νότιον Ευβοϊκό θα πραγματοποιηθεί μετά από επιθεώρηση ολόκληρου του στόλου από τους βασιλιάδες. Εγώ με τον Μενέλαο και τον Νέστορα, θα βρισκόμαστε στην Αυλίδα πρώτοι από όλους σας, για να επιβλέψουμε τη σύναξη και να επιστατήσουμε τη σωστή αγκυροβολία των στόλων και συγχρόνως να ελέγχουμε την έγκαιρη άφιξή τους". Αγαμέμνονας, - Βασιλιάς Μυκηνών - Αρχιστράτηγος".

Στο τελικό μήνυμα του αρχιστράτηγου, με τους ίδιους τους κήρυκες και αγγελιαφόρους του βασιλιά των Μυκηνών, απάντησαν, με γραπτό τους μήνυμα κάπου 44 βασιλιάδες κι ἀρχοντες, που αντιπροσώπευαν 180 μεγάλες και μικρές πόλεις απ' όλη την Ελλάδα και την Πελοπόννησο. Πρώτοι απάντησαν οι: Αίας ο Λοκρός, Αίας ο Τελαμώνιος, Ελεφήνορας, Μενεσθέας, Διομήδης, Σθένελος, Ευρύαλος, Νέστορας, Αγαπήνορας, Μέγης, Οδυσσέας, Θόας, Ιδομενέας, Μηριόνης, Τληπόλεμος, Νηρέας, Φείδιππος, Άντιφος, Αχιλλέας, Γουνέας, Πρόθοος κι ακολούθησαν άλλοι 21, ανάμεσα στους οποίους περιλαμβάνονταν κι οκτώ, που δεν είχαν δώσει όρκο στον Τυνδάρεο.

Ο Μενέλαιος επισκέφτηκε τον αδερφό του στις Μυκήνες. Εκεί κάλεσε την Κλυταιμνήστρα και τη ρώτησε:

- Καλή μου νύφη, θά 'θελες ν' αναλάβεις την προστασία κι ανατροφή της Ερμιόνης, ώσπου να τελειώσει τούτη η ξαφνική περιπέτεια με τους Τρώες; Καθώς καταλαβαίνεις, είν' ένα πρόβλημα για μένα, πολύ σοβαρό, τώρα, που θα φύγω για την Τροία.

- Και βέβαια, Μενέλαιος, χαμογέλασε μ' άνεση η βασίλισσα και συνέχισε. Αδέρφια είμαστε. Μη συνεργίζεσαι την αδερφή μου, προτού μάθεις απ' την ίδια τι ακριβώς συνέβη με τον Πάρη. 'Όλα τ' άλλα άστα σε μένα. Τα ξανάπαμε άλλωστε και στην περασμένη συνάντησή μας.

- Βασίλισσα, είσαι μοναδικός θησαυρός, είπε με συγκίνηση ο Μενέλαιος και την αγκάλιασε.

- Κι ο Νικόστρατος; Ρώτησε η Κλυταιμνήστρα.

- Αυτόν τον τακτοποίησε ο Αγαμέμνονας. Θ' αναλάβει, μαζί με τον Καλλισθένη τη βασιλεία της Σπάρτης, όσο εγώ θ' απουσιάζω. Άλλωστε, κατά την εκστρατεία μας αυτή, Μυκήνες και Σπάρτη θά 'ναι ένα ενιαίο κράτος.

- Ξεχνάς ακόμα, βασίλισσα, ότι όσο εμείς θα βρισκόμαστε στην Τροία, για όλους ισχύει συνθήκη τήρησης ιερής εκεχειρίας, όσο θα διαρκεί ο πόλεμος της Τροίας, επενέβη ο Αγαμέμνονας, γελώντας.

Ανακουφίστηκε ο Μενέλαιος. Τώρα ήταν πιο ήσυχος, τουλάχιστον για την τύχη της Ερμιόνης. Για τον Νικόστρατο και τον Κιναίθωνα δεν ανησυχούσε. Κι οι δυο τους, κοντά στον Καλλισθένη, ήταν ασφαλείς.

- Μπορούμε να υπολογίσουμε το χρόνο, που θα χρειαστεί να τσακίσουμε τους Τρώες; Ρώτησ' ο Μενέλαιος.

- Μια εκστρατεία κι ένας πόλεμος, ποτέ δεν είναι προβλέψιμοι, αδερφέ μου, αποκρίθηκε ο Αγαμέμνονας. Μην ξεχνάμε πως ο Πρίαμος είν' ο πλουσιότερος βασιλιάς της Μικρασίας κι έχει πολλούς κι ισχυρούς συμμάχους και φίλους. Δε θά 'ναι τόσο εύκολη η επιχείρησή μας και μάλιστα σε ξένο και τόσο μακρινό τόπο. Τούτο θα το συζητήσουμε πλέον στην Τροία, όταν φτάσουμε μέσα στον Οκτώβρη.

- Βέβαια, έχεις δίκιο, μουρμούρισε ο αδερφός

του, δαγκώνοντας τα μουστάκια του, καθώς σκέφτηκε ότι ως τότε η Ελένη θα βρισκόταν αιχμάλωτη στην αγκαλιά του Πάρη. Δεν το αντέχω, μούγκρισε, συνεχίζοντας τη σκέψη του.

- Τι δεν αντέχεις; Τον ρώτησε ο Αγαμέμνονας.

- Κάτι δικό μου, ψέλλισε. Δε μπορείς να μπεις στη δικιά μου ψυχολογία.

Στο μεταξύ οι πράκτορες του Πρίαμου ενημέρωναν το βασιλιά τους, πως συνεχίζονταν οι προετοιμασίες των Αχαιών και πως περίμεναν τη συγκέντρωση των στόλων και των στρατών ή στις Μυκήνες στον Αργολικό κόλπο ή στη Σπάρτη στις εκβολές του Ευρώτα κι απόμενε να τον πληροφορήσουν για το χρόνο του επικείμενου απόπλου τους.

Δε μπορούσαν, ωστόσο να φανταστούν ότι οι Έλληνες τους είχαν αντιληφτεί κι άφηναν σκόπιμα να διαδίδεται ότι η συνάντηση των στόλων θα γινόταν στον Αργολικό ή στον Λακωνικό κόλπο. Έδωσαν οι πράκτορες τις καινούργιες πληροφορίες κι οι Τρώες περίμεναν ειδήσεις μόλις οι Έλληνες κατέπλεαν στους πιο πάνω κόλπους, άγνωστο όμως πότε.

Ο Μενέλαιος, προτού αναχωρήσει, οργάνωσε γιορτές στις Αμύκλες, προς τιμήν του Αμυκλαίου Απόλλωνα, που προστάτευε τους Σπαρτιάτες και τους βοηθούσε στις εκστρατείες και στους πολέμους της πόλης τους. Ήταν εκεί παρόντες, εκτός από το βασιλιά, ο Καλλισθένης, αντικαταστάτης του Μενέλαιου κατά τη διάρκεια της εκστρατείας του, μαζί με τον Νικόστρατο και τον Κιναίθωνα, υπό την εποπτεία των Μυκηνών. Συμμετείχαν όλοι οι αξιωματούχοι, οι αιυλικοί, οι στρατιωτικοί, που θα πήγαιναν στην Τροία, καθώς κι εκείνοι, που θά 'μεναν πίσω για την προστασία της Σπάρτης. Το ιερατείο του ναού, με κύρος, που επηρέαζε όλη τη Λακεδαίμονα, δέχτηκε τα πλούσια δώρα του βασιλιά και των στρατιωτικών και τις θυσίες τους. Ο αρχιερέας παρακολούθησε με προσοχή την κάπνια των σφαχτών, που ανέβαινε ψηλά κι έγερνε κάπιας δεξιά και ψηλότερα σκόρπιαγε και διαλυόταν κι είπε στ' αυτί του Μενέλαιου:

- Βασιλιά της Σπάρτης, η εκστρατεία των Σπαρτιατών και των Ελλήνων, θα στεφθεί από επιτυχία, αλλά όχι όσο σύντομα πιστεύεις. Ο Απόλλωνας θα σας βοηθήσει να εκπορθήσετε την Τροία και ν' αποκτήσετε τους αμύθητους θησαυρούς της. Σε κάθε σας νίκη να θυσιάζετε στον Αμυκλαίο, για να είναι πάντοτε κοντά σας. Κι ακόμα, θα πάρεις πίσω την Ελένη και θα τη φέρεις πάλι στη Σπάρτη, βασίλισσά σου.

- Δε μπορείς να προβλέψεις ακριβώς το χρόνο κατάληψης της Τροίας; Ρώτησε σιγόφωνα κι ανήσυχος ο Μενέλαιος.

Ο αρχιερέας τον κοίταξε συνοφρυωμένος, είδε την κάπνια έτσι γερτή ν' ανεβαίνει και να σκορπάει πιο πάνω κι απάντησε:

- Όχι, μεγαλειότατε. Τη νίκη και την επιστροφή της Ελένης τη βλέπω. Τίποτ' άλλο. Η χάρη του Α-

πόλλων - προστάτη της πόλης μας, ας είναι μαζί σας.

- Δηλαδή σε χρόνο; Ρώτησε μ' αγωνία ο Μενέλαος.

- Πάν' από πέντε χρόνια δε μπορώ να προβλέψω, βασιλιά μου. Μη λησμονείς πως η τεράστια χώρα, στην οποία βασιλεύει ο Πρίαμος, ξεκινάει από την Προποντίδα και τον Ελλήσποντο ως το Αιγαίο και τον Αδραμυττηνό κόλπο κι ηγεμονεύει σε πέντε μεγάλα υποτελή του βασίλεια: του Σκάμανδρου και του Σιμόνεντα, της Δαρδανίας, των Θρακικών πόλεων, της Αβύδου, της Περκήτης και του Παρακτίου, της Αδραστείας και του Αισήπου, του Ταρσίου και της Αφνίτιδος λίμνης, ξέχωρ' από τ' άλλα τέσσερα υποτελή βασίλεια, π' απλώνονται μέσα στο τρωικό πεδίο. Καταλαβαίνεις, βασιλιά μου, γιατί ο ταπεινός σου αρχιερέας δυσκολεύεται να προβλέψει το τέλος αυτού του πολέμου, που ωστόσο θα δοξάσει τους Έλληνες στους αιώνες, κατέληξε σοβαρά ο αρχιερέας.

Ο Μενέλαος αρκέστηκε σ' ένα υπόκωφο μούγκρισμα.

Στις 2 Οκτώβρη οι στόλοι της Σπάρτης, των Μυκηνών και της Πύλου, συναντήθηκαν ανοιχτά των Κυθήρων κι αμέσως χάραξαν πορεία για το λιμάνι της Αυλίδας. Ο καιρός ήταν ήσυχος κι ένας άνεμος ευνοϊκός φούσκωνε τα πανιά και τα πλοία αυλάκωναν τα νερά, ενώ αμέτρητα κοπάδια γλάρων τ' ακολουθούσαν, κράζοντας. Φυσικά οι πράκτορες του Πρίαμου δεν πήραν είδηση τούτη την κίνηση των Αχαιών. Αυτοί περίμεναν τη συγκέντρωση του ελληνικού στόλου στον Αργολικό και στον Λακωνικό κόλπο, και μετά να ειδοποιήσουν το βασιλιά τους. Τις ίδιες πάνω - κάτω μέρες, από 180 ελληνικές πόλεις, σαλπάριζαν στ' ανοιχτό πέλαγος μικρές αρμάδες καραβιών, με υψωμένα τα πανιά και πορεία προς την Αυλίδα, σύμφωνα με τις οδηγίες του αρχιστράτηγου. Πρώτος έφτασε εκεί ο Αγαμέμνονας με τον Μενέλαο και τον Νέστορα. Έστησαν στην αμμουδιά τις σκηνές τους, οργάνωσαν το στρατηγείο του στρατοπέδου κι όρισαν αμέσως ντόπιους πλοηγούς για την γρήγορη κι ασφαλή αγκυροβολία των πλοίων, που κατέπλεαν σιγά - σιγά προς τον απάνεμο όρμο και στο λιμάνι. Ως τις 7 του Οκτώβρη κατέπλευσαν οι στόλοι απ' όλη την Ελλάδα και την Πελοπόννησο. Τα στρατεύματα παρέμειναν μέσα στα σκάφη, ενώ η αγκυροβολία συνεχίστηκε κι οι ντάνες γέμισαν την Αυλίδα και τον Νότιον Ευβοϊκό κι έφτασαν ανοιχτά στ' απάνεμα νερά της Μακρονήσου, της Κέας και της Άνδρου· ταυτόχρονα όλες οι ναυαρχίδες έριξαν άγκυρα κοντά στην Αυλίδα, μπροστά στο στρατηγείο των Ελλήνων βασιλιάδων.

Την επόμενη μέρα συνάχτηκαν όλοι οι βασιλιάδες στο στρατηγείο του αρχιστράτηγου και μελέτησαν τα δεδομένα: την καθολική συμμετοχή των

Ελλήνων, τα πολυάριθμα καράβια, τις χιλιάδες του στρατού, τις καλές καιρικές συνθήκες και το ηθικό των ανδρών κι αποφάσισαν, μετά από τη λεπτομερή καταγραφή ανδρών και καραβιών ν' αποπλεύσουν το γρηγορότερο για την Τροία, ώστε να πιάσουν στον ύπνο τους Τρώες, ξέροντας παράλληλα πως χωρίς δικό τους στόλο οι Τρώες δε μπορούσαν να εμποδίσουν την απόβαση των ελληνικών στρατευμάτων στην ξηρά. Όμως, ο Νέστορας κι ο Οδυσσέας διαφώνησαν. Ο βασιλιάς της Πύλου πρότεινε:

- Προτού οδηγηθούμε σ' έναν πόλεμο, που δεν γνωρίζουμε από τώρα τις συνέπειές του, καλό θα είναι, να εξετάσουμε πρώτα μια ειρηνική λύση του προβλήματος. Ο βασιλιάς της Ιθάκης έχει έτοιμη την πρόταση του, κι έδωσε το λόγο στον Οδυσσέα:

- Αρχιστράτηγε Αγαμέμνονα και βασιλιάδες της Ελλάδας, άρχισ' εκείνος, η πρόταση μου είναι να πάρουμε πίσω την Ελένη, χωρίς πόλεμο. Ο πόλεμος είναι πάντοτε μια μεγάλη συμφορά. Προτείνω, λοιπόν, να επισκεφτούμε, πριν από τον απόπλου μας, από την Αυλίδα, τον Πρίαμο και να του ζητήσουμε να μας παραδώσει την Ελένη ειρηνικά. Αν αρνηθεί, τότε η μόνη λύση, είναι ο πόλεμος και γι' αυτόν τον πόλεμο, θά 'χει την ευθύνη η πόλη της Τροίας. Ο Πρίαμος είναι συνετός και φιλειρηνικός άνθρωπος και θα εκτιμήσει τη φιλική μας χειρονομία γι' αποφυγή πολεμικής σύρραξης. Εγώ πρώτος προσφέρομαι να συμμετάσχω στην αντιπροσωπεία για την Τροία, η οποία μπορεί νά 'ναι απλή επίσκεψη, αλλά μπορεί κι ιδιαίτερα επικίνδυνη. Για λόγους ασφάλειας, η αντιπροσωπεία αυτή πρέπει νά 'ναι ολιγομελής. Δεν χρειάζονται πάνω από δυο ή τρεις.

- Θα σε συνοδεύσει κι ο Νέστορας, πρότεινε ο Αγαμέμνονας.

- Όχι εγώ, που είμαι και τόσο γέρος. Παραχωρώ τη θέση μου σε κάποιον άλλον εθελοντή, αποκρίθηκε ο βασιλιάς της Πύλου.

- Θα πάω εγώ, βροντοφώνησε ο Μενέλαος και τ' αυστηρό ύφος του δε σήκωνε καμιάν αντίρρηση.

- Μπράβο, Μενέλαε, φώναξε ο αρχιστράτηγος. Περίμενα απ' ώρα τούτη τη συμμετοχή σου. Είσαι ο πιο αρμόδιος γι' αυτή την αποστολή. Με τη ναυαρχίδα και τα σκήπτρα του αρχιστράτηγου, θα ξεκινήσετε αύριο το πρωί. Στο πλοίο θα επιβιβαστούν και θα κρυφτούν και δυο αγήματα επίλεκτων πολεμιστών, για κάθε ενδεχόμενο, συμπλήρωσε ο βασιλιάς.

- Για ό,τι συμβεί, καλό ή κακό, θα σας ειδοποιήσουμε εγκαίρως με σήματα φωτιάς πάν' από τους λόφους της Τενέδου, συμπλήρωσε ο Οδυσσέας.

Το πρώι μαρτυρικό σαλπάρισμα από το λιμάνι της Αυλίδας η ναυαρχίδα του αρχιστράτηγου με τον Οδυσσέα

και τον Μενέλαο και τα δυο αγήματα των πολεμιστών, με πορεία προς την Τροία. Κι ενώ το βασιλοβάπορο ταξίδευε ανάλαφρο, καθώς τό 'σπρωχνε ύνας ούριος άνεμος προς τις μικρασιατικές ακτές, πίσω στο στρατόπεδο των Ελλήνων οι στρατιωτικοί έκαναν λεπτομερή καταμέτρηση πλοίων κι ανδρών, για να ξέρουν τη δύναμή τους και πώς να την διατάξουν, ώστε να ταξιδέψει γρήγορα και μ' ασφάλεια στον απέναντι στόχο τους, που, στην ουσία, δεν ήταν η Ελένη, αλλά το χρυσάφι των λαών των μικρασιατικών παραλίων.

Το λιμάνι, οι κόλποι του Λευκαντιού, του Αλιβερίου, των Μπούφαλων, των Στύρων, του Ανημποριού, του Μαρμαρίου, των Πεταλιών, της Καρύστου κι ολόκληρος ο Νότιος Ευβοϊκός κόλπος, έμοιαζε μ' έν' απέραντο δάσος, καθώς καράβια και κατάρτια σκέπαζαν τη θάλασσα κι έδιναν την εικόνα μιας πεδιάδας, που ήταν σπαρμένη με γυμνόκλαρα του χειμώνα. Κάθε πόλη - κράτος είχε αγκυροβολήσει με τάξη τα καράβια της σε κυκλικές ντάνες, τη μια κοντά στην άλλη, φτάνοντας ως τ' ανοιχτά του κόλπου και πέρα ως τη Μακρόνησο, την Κέα και την Άνδρο. Στο ψηλότερο κατάρτι τους κυμάτιζε η σημαία και τα σύμβολα του κράτους κι ήταν μαζεμένη, εκεί ολόκληρη η Ελλάδα, με τα καράβια, τα στρατεύματα και τον πλούτο της.

Βοιωτοί, Ορχομένιοι, Φωκείς, Λοκροί, Άβαντες (Εύβοιας), Αθηναίοι, Σαλαμίνιοι, Αργείοι, Μυκηναίοι, Λακεδαιμόνιοι, Πύλιοι, Αρκάδες, Επειοί, Δουλιχιείς, Κεφαλλήνες, Αιτωλοί, Κρήτες, Δωδεκανήσιοι, Μυρμιδόνες, Αινιάνες, Ρόδιοι, Δύμιοι, Μάγνητες, κάπου 135.000 στρατός, από 180 ελληνικές πόλεις, είχαν καταπλεύσει εκεί στο λιμάνι της Αυλίδας, που σαν κόμβος εμπορικός, ένωνε την Ελλάδα με τα παράλια της Μικράς Ασίας, όπου ήταν εγκαταστημένοι αρκετοί Έλληνες έμποροι κι άποικοι. 1.186 μικρά κι μεγάλα πολεμικά πλοία, και κούλα μεταγωγικά, αρματωμένα κι έτοιμα να κατακτήσουν με τα όπλα την πλούσια Τρωάδα και να ξεπλύνουν τη ντροπή, που προκάλεσε στο πανελλήνιο, η αρπαγή της Ελένης, της βασίλισσας της Σπάρτης.

Όσο κρατούσε η πρεσβεία του Οδυσσέα και του Μενέλαου στην Τροία, ο αρχιστράτηγος με τους άλλους βασιλιάδες, βγήκαν να επιθεωρήσουν τον ελληνικό στόλο, που για πρώτη φορά μαζευόταν σε τόσο μεγάλους αριθμούς, για να υπερασπίσει την τιμή της ελληνικής πατρίδας. Πάνω στο καράβι του Αγαμέμνονα, όλοι οι άρχοντες της Ελλάδας, επισκέφτηκαν όλους τους σχηματισμούς των πλοίων. Κάθε φορά, που το βασιλικό καράβι προσέγγιζε τις ντάνες ενός κράτους, ο κυβερνήτης σήκωνε ψηλά το δόρυ του και το πλήρωμα ζητωκραύγαζε με τη βροντερή φωνή του, σήκωνε κάθετα τα κουπιά κι αντηχούσε πέρα η ακτή, οι γύρω λόφοι και το βουνό Όλυμπος απέναντι από την Αυλίδα, προς την ευβοϊκή πλευρά. Ένας ασταμάτητος ενθουσια-

σμός συντάραζε τους άντρες των καραβιών κι οι βασιλιάδες χαίρονταν, που διέθεταν, σε τούτη τη δύσκολη επιχείρηση, έναν τόσο ετοιμοπόλεμο και με τέτοιο υψηλό φρόνημα στρατό.

Σ' αυτό το ηθικό των πολεμιστών οι άρχοντες διέκριναν μέσα στα μάτια του καθενός τη λαχτάρα για περιπέτεια, γι' αναζήτηση νέων πατρίδων, γι' απόκτηση πλούτου στους καινούργιους τόπους εγκατάστασης. Η "πετρήεσσα Αυλίδα" γνώριζε, για πρώτη φορά στην ιστορία της, τόσα πολλά καράβια στα νερά της κι ένιωθε περήφανη για τους γενναίους Έλληνες και την απόφασή τους να περάσουν εκδικητές απέναντι στη Μικρασία.

- Μόλις λάβουμε τ' αρνητικό σήμα του Μενέλαου και του Οδυσσέα, είπε, επιστρέφοντας στο στρατηγείο του ο βασιλιάς των Μυκηνών, πρέπει αμέσως ν' αποπλεύσουμε, ώστε να αιφνιδιάσουμε τον Πρίαμο. Πλοία και στρατός να βρίσκονται σ' άμεση επιφυλακή, ώσπου να πάρουμε ειδήσεις από την Τροία.

Στήθηκαν ξύλινες γέφυρες, για να διευκολύνουν την επικοινωνία με τη στεριά, για εξασφάλιση τροφίμων και νερού. Οι 49 ναυαρχίδες, στο ρεμέτζο τους, καμάρωναν, ατενίζοντας τους βράχους της Αυλίδας και βιάζονταν να κάνουν πανιά στ' ανοιχτά.

Στο μεταξύ, στην Τροία, ο Πάρης κι η Ελένη, βρίσκονταν σε περιοδεία στην περιοχή της Σκήψης, πόλης σημαντικής, κατά μήκος των οχθών του ποταμού Σκάμανδρου. Οι τοπικοί άρχοντες έσπευδαν να τους προϋπαντήσουν έξ' από τις πόλεις τους, τούς πρόσφεραν λουλούδια και δώρα και δε χόρταιναν να θαυμάζουν πάνω στη χρυσοστόλιστη άμαξα την Ελένη, τη βασίλισσα της Σπάρτης. Εκείνη απολάμβανε τούτες τις ανεπανάληπτες στιγμές της ζωής της, την αγάπη και το θαυμασμό του πλήθους κι όρθια, αντιχαιρετούσε τον κόσμο με τα δυο της χέρια. Τα λουλούδια έπεφταν βροχή στ' αμάξι και το σκέπαζαν και το γέμιζαν και το τύλιγαν, μέσα σε μια θεσπεσια πολυχρωμία από πέταλα και φύλλα και φωνές και γέλια.

Το βράδυ παρακάθισαν σε δείπνο, που παραχώρησε ο άρχοντας της Σκήψης, στη μεγάλη πλατεία της πόλης, ενώ μουσικές συνόδευαν το φαγητό τους και γελωτοποιοί προκαλούσαν με τα καμώματά τους το γέλιο του κόσμου και των επίσημων επισκεπτών του παλατιού. Μετά το δείπνο, μπροστά στους προσκεκλημένους ο άρχοντας Πέργασος, οργάνωσε επίδειξη χορών, με τη συνοδεία αυλών και κιθάρας και με τρία συγκροτήματα χορού να λικνίζονται ανάερα στη μέση της πλατείας, ενώ πλήθη κόσμου συνέρρεαν τριγύρω και χειροκροτούσαν πότε τους επίσημους και πότε τους χορευτές.

Ήταν αρκετά προχωρημένη η ώρα· οι αυλοί, οι κιθάρες κι ο χορός καλά κρατούσαν, όταν ξαφνικά, καβαλάρης - μαντατοφόρος, σταλμένος από το βασιλιά, έφτασε, καλπάζοντας στην πλατεία, αφίπ-

πευσε και, σιμώνοντας στ' αυτί του Πάρη, του είπε κάτι, που δεν τ' άκουσε κανένας γύρω. Ο πρόγκιπας συννέφιασε μεμιάς και, γυρνώντας στην Ελένη, της είπε ψιθυριστά:

- Μην ανησυχείς, αγάπη μου. Μας καλεί επειγόντως στην Τροία ο βασιλιάς και πρέπει να επιστρέψουμε αμέσως και τη φύλησε στο μάγουλο.

- Ό,τι εσύ πεις, πρίγκιπά μου. Ας φύγουμε, άλλωστε η Τροία δεν είναι και πολύ μακριά, αποκρίθηκε γλυκά η Ελένη.

Αγκαλιασμένοι η Ελένη κι ο Πάρης μέσα στην κλειστή καμπίνα της άμαξας και τ' άλογα να καλπάζουν μέσα στη νύχτα, ο βοσκός της Ίδης, εκμυστηρεύτηκε στη γυναίκα του, για να μην ανησυχεί:

- Μη φοβάσαι, Ελένη. Στην Τροία έφτασε πρεσβεία από την Ελλάδα, για να σε πάρει πίσω. Θα φύγουν, όπως ήρθαν άπραχτοι.

- Ποιοι ήρθαν; Πετάχτηκε τρομαγμένη η γυναίκα και μες στο σκοτάδι τα γαλανά της μάτια πέταξαν σπίθες.

- Δεν ξέρω. Θα το μάθουμε απόψε. Την καθησύχασε ο Πάρης και την έσφιξε στην αγκαλιά του. Όμως εκείνη ένιωθε μέσα της έναν παράξενο φόβο και μιαν απροσδιόριστη απειλή.

- Θά 'ναι κι ο Μενέλαος! Ρώτησε η γυναίκα και στο πρόσωπό της χύθηκε ο πανικός.

- Οι Έλληνες φημίζονται για τη σοφία τους. Ο Μενέλαος δεν είναι ο καλύτερος διαπραγματευτής, γιατί είν' ο άμεσα θιγόμενος. Άλλοι θά 'ναι, αγάπη μου, προσπιάθησε να την καλμάρει εκείνος, αλλά η Ελένη έβραζε πότε από φόβο και πότε από θυμό.

Ο Πάρης οδήγησε την Ελένη στο νυφικό θάλαμο του παλατιού κι αυτός τράβηξε κατευθείαν για την αίθουσα του θρόνου, όπου τα φώτα καταύγαζαν τριγύρω τους προθάλαμους, τους διαδρόμους και τις αίθουσες. Ο Πρίαμος, όλα τα παιδιά του, οι αυλικοί, οι στρατιωτικοί, οι αξιωματούχοι κι οι σύμβουλοι του βασιλιά, τον περίμεναν ανυπόμονοι.

- Έλα, κάθισε κοντά μου, του είπε ο Πρίαμος, δείχνοντας έν' άδειο κάθισμα δίπλα του. Εκείνος κάθισε ανήσυχος, πού 'βλεπε τέτοιαν ώρα ολόκληρη τη βουλή σε σύναξη. Τ' απόγευμα έφτασεν από την Ελλάδα πρεσβεία, που την αποτελούν ο Μενέλαος κι ο Οδυσσέας, με σκοπό να διαπραγματευτούν να πάρουν ειρηνικά την Ελένη και τους θησαυρούς της Σπάρτης...

- Και τι τους είπατε, βασιλιά μου; Πετάχτηκε αναστατωμένος ο Πάρης.

- Ηρέμησε, Πάρη. Η Ελένη δεν πρόκειται να φύγει από την Τροία, έστω κι αν ξεσπάσει ο μεγαλύτερος πόλεμος των αιώνων με τους Έλληνες. Η ωραιότερη γυναίκα του κόσμου ανήκει πλέον στην Τροία κι είν' επίσημα γυναίκα σου.

- Κι η βουλή των Τρώων τι λέει γι' αυτό, βασιλιά μου; Είναι σύμφωνη; Τον διέκοψε ο βοσκός της Ίδης κι έτρεμε βαθιά στο στήθος το φυλλοκάρδι του.

- Είν' όλοι τους σύμφωνοι, γέλασε ελαφρά ο βασιλιάς. Αυτό δε θέλεις;

- Κι εγώ κι η Ελένη, πατέρα! Ψέλλισε συγκινημένος

ο Πάρης, ενώ από γύρω του ξέσπασαν χειροκρατήματα, με τα οποία οι επισήμοι Τρώες, επικύρωναν τα λεγόμενα του βασιλιά τους. Άλλωστε οι αποφάσεις αυτές είχαν ληφθεί απ' όλους, από την ώρα, που ο Πάρης μάθαινε στη Σκήψη την άφιξη της ελληνικής πρεσβείας.

- Η σύνθεση της πρεσβείας με τον Μενέλαο και τον Οδυσσέα, σημαίνει συμμετοχή όλων των Ελλήνων σε πόλεμο, σε περίπτωση, που η Ελένη δεν παραδοθεί αύριο στον Μενέλαο, συμπλήρωσε επίσημα ο Έκτορας και σ' αυτό συμφώνησαν όλοι οι παρευρισκόμενοι.

- Και τι θα πούμε, βασιλιά μου, για το γεγονός ότι η Ελένη βρίσκεται εδώ; Ρώτησε μ' αγωνία ο Πάρης.

- Πρώτα - πρώτα σ' ακολούθησε με τη θέλησή της, γιατί αλλιώς δε θά 'παιρνε μαζί της τις θεραπαινίδες και τους θησαυρούς της Σπάρτης...

- Και την προσβολή της σπαρτιατικής φιλοξενίας, πώς την αντιμετωπίζουμε; Διέκοψε και πάλι ο Πάρης.

- Ο έρωτας, γιέ μου, δε σταματάει σε τέτοια ασήμαντα εμπόδια, ήταν η απόκριση του Πρίαμου, συνοδευόμενη από ένα χαμόγελο του βασιλιά. Επιτρέψτε μου όλοι, συνέχισε, να χειριστώ εγώ προσωπικά το όλο ζήτημα με την πρεσβεία και σας διαβεβαιώνω πως έχω έναν ακόμα σημαντικότατο λόγο, που θ' αναγκάσσει τους Έλληνες να φύγουν από την Τροία μ' άδεια χέρια!

- Και ποιος είν' αυτός ο λόγος, πατέρα; Ρώτησε περίεργος ο Πάρης.

- Θα τον μάθετε αύριο, όταν η πρεσβεία θά 'χει πάρει το δρόμο της άπρακτη για την Ελλάδα, κι έτριψε γεμάτος μυστήριο τα χέρια του.

- Και πού βρίσκονται τώρα τα μέλη της πρεσβείας; Θέλησε να μάθει ο Πάρης.

- Τους θεωρήσαμε ως εχθρούς μας και δεν τους φιλοξενούμε επίσημα. Τους φιλοξενεί ο σοφός Αντίνορας, ο γιος του Λαομέδοντα, που πιστεύω, έχει αρκετά επιχειρήματα, για να μην επιμείνουν αύριο στις αξιώσεις τους, κατέληξε ο βασιλιάς.

- Πατέρα, έχω κι εγώ ένα σπουδαίο λόγο για να μη μιλήσουν ποτέ οι εκπρόσωποι των Ελλήνων, για όσα θ' ακούσουν εδώ. Όταν φύγουν, θα τον αποκαλύψω, παρενέβη ο Δηίφοβος κι έκλεισε με νόημα το μάτι στον Πάρη. Εκείνος σάστισε, αλλά δε μίλησε.

- Και κάτι ακόμα, βασιλιά μου, μπήκε στη μέση ο Έκτορας. Ο Πάρης να μην εμφανιστεί, γιατί έχει τους ίδιους λόγους με τον Μενέλαο, να μην είναι καλός διαπραγματευτής. Καλό είναι να πάρει την Ελένη και να φύγει αύριο μακριά από την Τροία. Δεν ξέρεις, η γυναίκα μπορεί, άμα το μάθει, να συγκινηθεί και να μεταστραφεί.

- Έχεις δίκιο, διάδοχέ μου, και σ' αυτό είμαστε όλοι σύμφωνοι, επισφράγισε ο Πρίαμος. Και προς θεού μην το πεις στην Ελένη ότι βρίσκεται εδώ ο Μενέλαος.

Μετά τη διάλυση της σύναξης ο Πρίαμος κράτησε κοντά του τον Πάρη και του είπε:

- Είσ' ευχαριστημένος, γιέ μου, από τη στάση της

βουλής των Τρώων, στο θέμα της ελληνικής πρεσβείας;

- Απόλυτα, πατέρα, και σ' ευχαριστώ βαθιά. Αφήνω στα χέρια σου το χειρισμό του όλου θέματος.

- Άστο σε μένα, θα τους διώξω με τα επιχειρήματά μου. Άλλα για πες μου, τι θησαυρούς ζητάνε οι Έλληνες από μας;

- Η Ελένη επέμεινε να πάρει μαζί της τους θησαυρούς του Μενέλαιου, γιατί αυτούς της έταξε και την παντρεύτηκε και τους θεωρεί, και δικαιολογημένα πιστεύω, δικούς της, προίκα της. Είναι δέκα πέντε σιδεροκιβώτια, που τα φυλάμε στον κοιτώνα μας, πατέρα...

- Εντάξει. Θα το υποστηρίξω. Αυτό ήθελα να ξέρω...

Ο Πάρης όμως, γυρίζοντας στον νυφικό θάλαμο, βρήκε τη γυναίκα του να τον περιμένει ανήσυχη κι έκρινε σωστό να μην της πει ψέματα. Έπρεπε να ξέρει κι εκείνη. Αν τον αγαπούσε, δε θ' άλλαζε γνώμη. Όταν η γυναίκα έμαθε ότι ο πρώην άντρας της ήτανε στην Τροία, τρόμαξε και μαζεύτηκε στην άκρη του κρεβατιού.

- Και τι γίνεται τώρα; Τον ρώτησε με κατεβασμένο κεφάλι. Ο Πάρης την κοίταξε με λατρεία, πήγε δίπλα της, τη χάιδεψε στα μαλλιά, τη φίλησε και της είπε:

- Αν σ' αλήθεια μ' αγαπάς, η εδώ παρουσία του Μενέλαιου δε σημαίνει απολύτως τίποτα. Ο πατέρας και τ' αδέρφια μου κι εγώ μαζί τους αποφασίσαμε να τους διώξουμε. Η Ελένη είναι πλέον Τρωαδίτισσα και γυναίκα του πρίγκιπα Πάρη.

- Μα θα μας πολεμήσουν, Πάροη! Είναι πολύ δυνατοί, κλαψούρισε η Ελένη. Και δε θέλω να μπλέξω σε τέτοιες περιπέτειες την Τροία και τους ανθρώπους της. Ξεχνάς τη δύναμη του Αγαμέμνονα των Μυκηνών!

- Γλυκιά μου γυναίκα, αύριο κρίνεται η αγάπη σου σε μένα κι η αγάπη των Τρώων σε σένα. Τι λες. Τ αντέχεις;

- Ασφαλώς και τ' αντέχω, Πάρη μου. Η Σπάρτη κι ο Μενέλαιος δεν υπάρχουν πια για μένα κι το ξέρεις και στριμώχτηκε πάνω του με σιγουριά.

- Μπράβο, έτσι σε θέλω. Οι Τρώες αύριο θα κάνουν το χρέος τους κι εμείς, από το πρωί, θα συνεχίσουμε την περιοδεία μας, που τόσο άδοξα διακόπηκε χθες.

- Πολύ θά θελα νά μαι εδώ κοντά, για να μάθω αμέσως τα νέα αύριο...

- Ο Γέρανος, ο καλύτερος μαντατοφόρος του παλατιού, θα μας φέρει τα ευχάριστα νέα στη Σκήψη, μέσα σε μισή ώρα. Είσ' ευχαριστημένη, αγάπη μου;

- Ξάπλωσε κοντά μου, απόψε η νύχτα πάει κόντρα στο παρελθόν μου κι αύριο ό,τι εσύ πεις, πρίγκιπά μου. Είμαι η γυναίκα σου...

Ωστόσο στο σπίτι του Αντήνορα, ο Οδυσσέας κι ο Μενέλαιος αποσύρθηκαν για ύπνο. Το πρωί θα παρουσιάζονταν εμπρός στο βασιλιά κι έπρεπε να συντονίσουν τη στάση τους και τι θα πουν.

- Μενέλαε, συ είσαι φορτισμένος συναισθηματικά,

του συνέστησε ήρεμα ο Οδυσσέας. Πρέπει νά σαι φύχραψος. Εγώ θ' αντιμετωπίσω τους Τρώες και ξέρεις τη μαεστρία μου σ' αυτά.

- Μού ρχεται να πάω να βρω τον άτιμο πρίγκιπα και να του διαπεράσω την καρδιά με το δόρυ μου, ρέκαε ο βασιλιάς της Σπάρτης.

- Βλέπεις, αδερφέ, πως πρέπει να σταθείς μακριά απ' αυτές τις διαπραγματεύσεις!

- Με πνίγει το μίσος, ομολόγησε ο Μενέλαιος.

- Σε καταλαβαίνω, αλλά εδώ δεν ήρθαμε, για να εκδικηθούμε· στόχος μας είναι να πάρουμε πίσω την Ελένη και τους θησαυρούς σου.

- Έχεις δίκιο, Οδυσσέα, παρασύρθηκα απ' το θυμό μου. Χειρίσου το όπως εσύ ξέρεις, αρκεί να γυρίσω πίσω με την Ελένη.

- Τώρα μιλάς σωστά. Λοιπόν. Ερχόμαστε κατευθείαν από τη Σπάρτη. Βάλτο καλά στο μυαλό σου. Θ' αποκρύψουμε, φυσικά, ότι ο στόλος κι οι στρατοί των Ελλήνων βρίσκονται ήδη σε τάξη απόπλου στην Αυλίδα!

- Αν αρνηθούν;

- Κι αυτή η εκδοχή βρίσκεται μέσα στον διπλωματικό μας σάκο. Θ' αποχωρίσουμε και θα κάνουμε πόλεμο. Μόλις φτάσουμε στην Τένεδο δίνουμε σινιάλο στους δικούς μας φρυκτωρούς κι ο στόλος μας ξεκινάει. Θα τους πιάσουμε στον ύπνο, καθώς δεν έρουν πιας βρισκόμαστε τόσο κοντά τους. Θα πρέπει όμως να προσέξουμε πολύ να μην είμαστε προκλητικοί, γιατί οι Τρώες δεν τό χουν σε τίποτα να μας εκτελέσουν και να μη γυρίσουμε ποτέ πίσω στην Αυλίδα. Προσοχή, λοιπόν. Να μην είσι αψίθυμος.

- Πολύ καλά, αδερφέ. Θα συγκρατηθώ, για να πετύχουμε στην αποστολή μας...

Κεφάλαιο 160

Την ώρα, που ο Αντήνορας, με τη συνοδεία των έντεκα γιών του, οδηγούσε την ελληνική πρεσβεία στη βουλή των Τρώων, ο Πάρης με την Ελένη, βρίσκονταν μακριά κι απολάμβαναν το ταξίδι τους, μέσα σε μια ρομαντικά στολισμένη βάρκα, τις εξωτικές ομορφιές του ποταμού Σκάμανδρου, ακριβώς μπροστά στη Σκήψη, όπου το ποτάμι πλάταινε και ρήχαινε, χάνοντας την ορμή του κι επιτρέποντας στη βάρκα να πλέει αργά και μ' ασφάλεια στα νερά του.

Τους Έλληνες της πρεσβείας τους υποδέχτηκαν καθιστοί ο Πρίαμος, ο Έκτορας, οι στρατηγοί και τα μέλη της βουλής, ενώ δεξιά κι αριστερά τους ήταν παραταγμένα ένοπλα τμήματα, δήθεν τιμητικά, στην πραγματικότητα όμως, για προστασία των επίσημων, από τους δυο ξένους.

- Βασιλά μου, οι δυο Έλληνες δεν πείστηκαν σ' όσα τους εξέθεσα για το σκοπό της αποστολής τους. Θέλουν να τα εκθέσουν και σε σένα.

- Σας ακούω, είπε βλοσυρός ο Πρίαμος και τους άφησε όρθιους να διατυπώσουν τις αιτιάσεις τους.

- Ο δευτερότοκος γιος σου, άρχισε ο Οδυσσέας, άρπαξε τη γυναίκα του βασιλιά της Σπάρτης κι έκλε-

ψε τους θησαυρούς του παλατιού, προσβάλλοντας συγχρόνως τη σπαρτιατική τιμή και φιλοξενία και μάλιστα σε χρόνο, που ο Μενέλαος απουσίαζε στην Κρήτη.

- Συνέχισε, βασιλιά της Ιθάκης, είπε ο Πρίαμος, ενώ ο Μενέλαος έβραζε απ' το θυμό του και το κάτω χείλος του έτρεμε ελαφρά.

- Ήρθαμε, λοιπόν, να πάρουμε πίσω την Ελένη και τους θησαυρούς ειρηνικά και θα ξεχάσουμε την προσβολή της τιμής και των αρχών της φιλοξενίας. Δε θέλουμε το γεγονός τούτο ν' αποτελέσει αιτία πολέμου. Ολόκληρη η Ελλάδα τελεί σ' εμπόλεμη κατάσταση κι είν' έτοιμη να εκστρατεύσει εναντίον σας μ' όλες της τις δυνάμεις. Φαντάζομαι ότι κι εσύ, σαν άνθρωπος, π' αγαπάς την ειρήνη, δεν επιθυμείς την περιπέτεια του πολέμου.

- Και πώς φτάσατε στην Τροία; Ρώτησε σοβαρά ο Πρίαμος.

- Ερχόμαστε κατευθείαν απ' τη Σπάρτη, με τη ναυαρχίδα του αρχιστράτηγου της Ελλάδας βασιλιά των Μυκηνών Αγαμέμνονα. Σας επιδεικνύω τα σύμβολα των Μυκηνών, για να πειστείτε πως εκείνος μας στέλνει. Ξέρω τη σοφία σου και τη σωστή σου κρίση. Για μια γυναίκα δεν αξίζει να γίνει ένας φονικός πόλεμος...

- Εκπρόσωποι των Ελλήνων, είπε ο Πρίαμος και σηκώθηκε όρθιος. Η Ελένη ανήκει πλέον στην Τροία και παντρεύτηκε τον Πάρη. Όποιος τη διεκδικήσει, είν' εχθρός μας! Το νιώθετε. Γι' αυτό στέκεστε ορθοί. Η Ελένη ακολούθησε με τη θέλησή της το γιο μου κι αυτό αποδεικνύεται από το γεγονός ότι πήρε μαζί της και τους θησαυρούς της Σπάρτης, που ο Πάρης δε γνώριζε πού κρύβονταν στο παλάτι του Μενέλαου. Άλλωστε οι θησαυροί αυτοί ήταν η προίκα, που της έταξε ο βασιλιάς της Σπάρτης, για να τον προτιμήσει ανάμεσα σ' άλλους πενήντα τόσους μνηστήρες - βασιλιάδες.

- Θέλω να μιλήσω μαζί της, πετάχτηκε ο Μενέλαος.

- Τούτη την ώρα το πριγκιπικό ζευγάρι ταξιδεύει μακριά από την Τροία, σε γαμήλιο ταξίδι. Η πρώην γυναίκα σου, όταν πληροφορήθηκε την εδώ άφιξή σου, προτίμησε να φύγει, όσο γινόταν πιο μακριά σου, τον αντίκοψε μ' έναν ειρωνικό τόνο στη φωνή του ο βασιλιάς της Τροίας.

Ο Μενέλαος ρέκαξε, σα λαβωμένο καπρί κι έκανε μια κίνηση προς τα μπροστινά. Η φρουρά τον ακινητοποίησε με δυσκολία κι ο Οδυσσέας ψύχραιμα ανέλαβε και τον δικαιολόγησε έτσι:

- Βασιλιά μου, μη συνερίζεσαι τη στάση ενός απατημένου άντρα. Καλύτερα να μη βρίσκεται κανένας στη θέση του. Μιλάς με μένα.

- Τι έχεις να πεις για όσα σου εξέθεσα, βασιλιά της Ιθάκης;

- Μια πράξη αρπαγής είναι πάντοτε μια πράξη παράνομη κι ενάντια στα ήθη όλων των λαών, βασιλιά μου. Φτάσαμε εδώ με φιλικές διαθέσεις, για να λύσουμε το πρόβλημα, χωρίς να καταφύγουμε στα ό-

πλα. Δεν έχω ν' αντικρούσω τίποτα στα λόγια σου, τα οποία άκουσα και διαπιστώνω πως αποτελούν απάντηση αρνητική στα αιτήματά μας.

- Γιατί αρπαχτήκατε από τούτη την επιλογή της Ελένης; Ο έρωτας, Οδυσσέα, δε στέκεται σε ήθη κι έθιμα, σε προσβολές και μαθήματα ηθικής. Τ' αφήνει όλα στην άκρη και προχωρεί. Αυτό συνέβη και τώρα. Η Ελένη δε γυρίζει πίσω στη Σπάρτη και μαζί της θα μείνουν κι οι θησαυροί, που της ανήκουν, άλλωστε, για τους λόγους, που προανέφερα.

- Δηλαδή, μεγαλειότατε, πάμε σε πόλεμο; Ρώτησε ο Οδυσσέας και με πολλή δυσκολία κρατήθηκε να μην ορμήξει και να τον αρπάξει απ' το λαιμό.

- Αν επιμένετε, στην επιστροφή της Ελένης, ελάτε να την πάρετε με τα όπλα. Η Τροία προστατεύει τους υπηκόους της κι η Ελένη είναι Τρωαδίτισσα. Το κράτος της Τροίας κι οι σύμμαχοί του θα την υπερασπιστούν.

- Βλέπω η μεγαλειότητά σας, αγνοεί τη δύναμη και την ευθυξία των Ελλήνων. Εγώ σας μετέφερα το μήνυμα φιλικού διακανονισμού της παράνομης πράξης του Πάρη κι εσύ κι ο λαός σου, αρνίεστε την ειρήνη. Θα έχετε, λοιπόν, την ευθύνη αυτού του φονικού πολέμου.

- Δεν το παίρνω αυτό σαν απειλή, βασιλιά της Ιθάκης, γιατί ξέρω την εξυπνάδα σου. Όμως σου δηλώνω πως δεν πρόκειται να δώσω πίσω την Ελένη και τους θησαυρούς της. Κι όσο για την ευθυξία των Ελλήνων, φαίνεται πως ξεχνάς ότι, κι εσείς οι Έλληνες, κρατάτε την αδερφή μου Ησιόνη στη Σαλαμίνα, γυναίκα, χωρίς τη θέλησή της, του βασιλιά Τελαμώνα. Προσβολές, λοιπόν, ευθιξίες, ήθη κι έθιμα, που προηγήθηκαν από την πράξη του Πάρη, ισορροπούν ακριβώς τις αντίστοιχες ελληνικές πράξεις· δεν σας οφείλουμε τίποτα. Αυτά να πείτε στον Αγαμέμνονα.

- Θα μεταβιβάσω στον αρχιστράτηγο των ελληνικών δυνάμεων το μήνυμά σας, μεγαλειότατε. Και τώρα, θα ήθελα να παρακαλέσω τη μεγαλειότητά σου, να μας εξασφαλίσει την ασφαλή επιστροφή μας στη ναυαρχίδα.

- Αντίνορα, όπως τους προστάτεψες μέχρι τώρα, να συνεχίσεις και να τους επιβιβάσεις στο πλοίο τους και να φύγουν αμέσως, με συνοδεία έξ' από τα χωρικά μας νερά. Με τους Έλληνες βρισκόμαστε σε πόλεμο από σήμερα.

Τρίζοντας τα δόντια ο δυο Έλληνες βγήκαν από την αίθουσα, συνοδευόμενοι από τον Αντίνορα και τους έντεκα γιούς του.

Μόλις έφυγαν, ο Πρίαμος στράφηκε προς τη βουλή:

- Μην ανησυχείτε. Τα τείχη της Τροίας είν' απόρθητα. Τά χτισε ο Απόλλωνας κι ο Ποσειδώνας, βοηθούμενοι από τον Αιγινήτη βασιλιά Αιακό. Οι σύμμαχοί μας είναι πολλοί κι δυνατοί κι ο στρατός μας δεν υπολείπεται εκείνου των Ελλήνων. Μπορεί να μην έχουμε στόλο, αλλά θα μας τον εξασφαλίσουν, με το παραπάνω, οι καλοί μας σύμμαχοι. Ήδη τα πρώτα εκατό καράβια των συμμάχων αγκυροβολούν έξ' από

το λιμάνι μας. Έπειτα μη λησμονείτε ότι ένας στρατός, που πολεμάει μακριά απ' τον τόπο του μειονεκτεί έναντι εκείνου, που αμύνεται για την ελευθερία του. Ας κοπιάσουν, λοιπόν. Ωστού να προπαρασκευαστούν οι Έλληνες, θα 'ρθεί το επόμενο καλοκαίρι. Ως τότε εμείς θα 'μαστε πανέτοιμοι, μαζί μ' όλους τους συμμάχους μας.

- Σωστά τα λες, βασιλιά μου, επιβράβευσε ο Έκτορας. Η συμμαχική Τρωάδα περιλαμβάνει ολόκληρη την Μικρασία. Μαζί μας θα πολεμήσουν οι: Κίκονες, Θράκες, Παίονες, Φρύγες, Παφλαγόνες, Αλιζώνες, Μυσοί, Μαίονες, Κάρες, Λύκιοι, Κίλικες και πλήθος άλλοι, που δε θά 'θελαν να δουν εδώ εγκαταστημένους τους Αχιγιάβες.

- Μπράβο, διάδοχε του θρόνου, χαμογέλασε ο βασιλιάς. Όχι μόνο δεν πρέπει να έρθουν εδώ καινούργιοι Αχιγιάβες, αλλά θα προσπαθήσουμε να εκδιώξουμε κι όσους σιωπηρά βρίσκονται στα παράλια και στα λιμάνια ως έμποροι κι έποικοι. Είναι μια καλή ευκαιρία να ξεκαθαρίσουμε τους λαούς μας από άλλα ξενόφερτα κι επικίνδυνα για τον πολιτισμό μας στοιχεία.

Η αίθουσα σείστηκε ολόκληρη από τις επευφημίες και τα χειροκρατήματα, που έτσι επικύρωναν οι γερουσιαστές τα όσα ο Πρίαμος έλεγε.

- Βασιλιά μου, δεν πρέπει να ξεχνάμε όμως, ότι οι Έλληνες είν' ένας λαός ανώτερος στο πνεύμα, γι' αυτό είναι απρόβλεπτος κι επικίνδυνος αντίπαλος, μίλησε πάλι ο Έκτορας. Αυτή τη στιγμή δεν ξέρουμε τι σκαρώνουν και πώς κινούνται. Έχουν μεγάλο κι ετοιμοπόλεμο στόλο και μπορούν να φτάσουν ξαφνικά στα παράλιά μας και να μας βρουν ξαρμάτωτους. Είναι οι καλύτεροι πολεμιστές, που γνωρίζω κι η αντρεία και το πείσμα τους δίχως όρια. Προέχει η έναρξη άμεσης πολεμικής προετοιμασίας κι η εξασφάλιση μεγάλου στόλου και στρατευμάτων από τους συμμάχους μας.

- Μαζί με τον Δηίφοβο και τον Τρωίλο, Έκτορα, αναλαμβάνεις, από σήμερα, τη γρήγορη προπαρασκευή του στρατού και την εγρήγορση των συμμάχων, απάντησε σοβαρά ο Πρίαμος. Αλήθεια, πού είναι ο Δηίφοβος;

- Δεν τον είδα, βασιλιά μου, αλλά μείνε ήσυχος, θα του μεταβιβάσω την εντολή σου, τ' αποκρίθηκε ο διάδοχος του τρωικού θρόνου.

Ο Οδυσσέας κι ο Μενέλαος, συνοδευόμενοι από τον Αντήνορα και τους έντεκα οπλισμένους γιούς του, έφτασαν σώοι στην αποβάθρα του λιμανιού, ενώ γύρω είχε αρχίσει να νυχτάνει. Η ναυαρχίδα του Αγαμέμνονα, στ' ανοιχτά, είχε ανάψει όλα τα φώτα της και περίμενε. Οι δυο Έλληνες επιβιβάστηκαν στη βάρκα της ναυαρχίδας, που ήταν εκεί με τους κωπηλάτες της έτοιμους κι ο Αντήνορας με τους γιούς πήραν μια μεγάλη τρωαδίτικη λέμβο και κωπηλάτησαν κι οι δυο αργά προς τη μπούκα του λιμανιού. Μόλις όμως η ελληνική βάρκα πέρασε την έξοδο, ακολουθούμενη από τη λέμβο του Αντήνορα και των γιων του, ξαφνικά, μες στο σκοτάδι και χωρίς φώτα, πρό-

βαλε η μαύρη φιγούρα μιας τεράστιας βάρκας, με τους ναύτες της να κωπηλατούν μ' όλες τις δυνάμεις τους, ενώ στην πρύμη της όρθιος ένας γεροδεμένος άντρας, έδινε το ρυθμό στο πλήρωμα. Πριν προλάβει να κάνει τον παραμικρό ελιγμό η βάρκα των Ελλήνων, δέχτηκε, μ' έναν εκκωφαντικό πάταγο, τον εμβολισμό τ' άγνωστου σκάφους! Με τη βίαιη πρόσκρουση στα πλευρά από τη δεξιά μπάντα, η βάρκα της ναυαρχίδας αναποδογύρισε κι όλοι βρέθηκαν στη θάλασσα.

- Μενέλαε, κοντά μου, βροντοφώνησε ο Οδυσσέας. Παιδιά, πίσω μου, γρήγορα προς τη ναυαρχίδα. Θα μας σκοτώσουν, μούγκρισε κι άρχισε με γρήγορες απλωτές να κολυμπάει προς τ' ανοιχτά. Πίσω του ερχόταν σαν δελφίνι ο Μενέλαος κι ακολουθούσαν οι ναύτες κι οι κωπηλάτες. Στο μεταξύ η μαύρη λέμβος διέγραψε ένα μικρό κύκλο κι έστρεψε τη μουσούδα της κατά των Ελλήνων, που, αλαφιασμένοι πάσχιζαν να φτάσουν στο καράβι της σωτηρίας τους. Πίσω τους κατέφτασε ο Αντήνορας άγριος και, βλέποντας στα σκοτεινά την άγνωστη λέμβο να περνάει σχεδόν ξυστά πλάι του, αναγνώρισε τον όρθιον άντρα, που κατεύθυνε την επιχείρηση της δολοφονίας της ελληνικής πρεσβείας κι ούρλιαξε άγρια:

- Δηίφοβε, αν πας ένα μέτρο πιο πέρα, έντεκα δόρατα θα καρφωθούν στο κορμί σου!

- Κάνε στην άκρη, Αντήνορα, οι εχθροί της Τροίας πρέπει να πεθαίνουν, ρέκαξ' ο Δηίφοβος και, καθώς συνέχιζε την πορεία του, τρία - τέσσερα δόρατα σφύριξαν μες στη νύχτα κι ισάριθμοι κωπηλάτες του Δηίφοβου έπεσαν νεκροί. Τότε το βασιλόπουλο διέταξε να κάνουν κράτει οι ναύτες:

- Εμείς οι δυο θα τα ξαναπούμε, Αντήνορα, φώναξε ο αγριεμένος ο Δηίφοβος, μάζεψε τα πτώματα και με το υπόλοιπο πλήρωμά του απομακρύνθηκε.

- Είμαι σίγουρος, Δηίφοβε, πως ο βασιλιάς Πρίαμος αγνοεί την άνανδρη απόπειρά σου, τον απείλησε ο Αντήνορας.

- Αυτό είναι δικό μου και του πατέρα μου πρόβλημα, μούγκρισε από μακριά ο νέος κι χάθηκε στο σκοτάδι.

Σβέλτα ο Αντήνορας και τα παιδιά του περιμάζεψαν τον Οδυσσέα και τον Μενέλαο και τους άλλους Έλληνες κωπηλάτες και τους μετέφεραν στη ναυαρχίδα του Αγαμέμνονα. Οι ναυαγοί ανέβηκαν μουσκεμένοι στη σκάλα του καραβιού κι ο Οδυσσέας από το κεφαλόσκαλο φώναξε στον Αντήνορα:

- Αντήνορα, να θυμάσαι την άναντρη πράξη του πρύγκιπα. Η απάντησή μας θα δοθεί με την καταστροφή της Τροίας.

- Οδυσσέα, ελπίζω να μη φτάσουμε στον πόλεμο, απάντησε ο σοφός Τρώας και ξεμάκρυνε.

- Μα ήδη έχουμε πόλεμο και θα μπορούσαμε τώρα να σας αρπάξουμε και να σας σύρουμε αιχμαλώτους στην Ελλάδα. Δεν το κάνουμε όμως, γιατί οι Έλληνες πάντα πολεμάνε πρόσωπο με πρόσωπο κι όχι πισώπλατα, όπως έκαναν απόψε οι Τρώες.

Και γυρνώντας προς τον καπετάνιο της ναυαρχί-

δας, φώναξε:

- Άπαρση ολοταχώς, Λέανδρε. Εδώ κινδυνεύουμε. Υπάρχουν πολλά πλοία στα νότια του λιμανιού. Πού ξέρεις τι θα κάνουν μετά την αποτυχημένη απόπειρά τους εναντίον μας. Έτριξαν άγρια οι σκαλμοί του καραβιού, καθώς γύρω επικρατούσε άπνοια. Το πλοίο γλίστρησε μαλακά στο πέλαγος κι άνοιξε γρήγορα όλη την ιστιοφορία του, ενώ τα δυο αγήματα βίγλιζαν μες στη νύχτα. Στο στενό μπουγάζι ανάμεσα Ίμβρου - Λήμνου και Μικρασιατικών παραλίων, ο αέρας δυνάμωσε κι η ναυαρχίδα πορεύτηκε πάση δυνάμει προς την Τένεδο. Τρεις σηματοροί βγήκαν με βάρκα στη στεριά, σκαρφάλωσαν στ' ανατολικά του λόφου του νησιού κι από κει, μες στο σκοτάδι, με δυνατούς πυρσούς, έστειλαν φωτεινό μήνυμα στις φρυκτωρίες της Λήμνου, εκείνοι στους συναδέλφους τους στη Σκύρο, αυτοί τ' αναμετάδοσαν στην Κύμη και μετά στο βουνό του ευβοϊκού Ολύμπου κι έφτασε αμέσως στο στρατηγείο της Αυλίδας, όπου περίμεναν ανυπόμονοι οι Έλληνες:

«Η Αποστολή μας απέτυχε. Επιστρέφουμε ασφαλείς».

Ο βασιλιάς των Μυκηνών κάλεσε σε σύναξη τους Έλληνες άρχοντες και τους ενημέρωσε:

- Έλληνες, οι Τρώες αρνήθηκαν να παραδώσουν την Ελένη και τους θησαυρούς του Μενέλαου. Πάμε για πόλεμο, για να λύσουμε τις διαφωρές μας. Ξεκινάμε αμέσως, για να τους αιφνιδίασουμε. Αφού το θέλουν έτσι, εμείς δε θ' αρκεστούμε μόνο στα όσα ζητήσαμε ειρηνικά, αλλά ολόκληρη την Τροία και τους θησαυρούς της, μόλις την κουρσέψουμε. Το χρυσάφι τους αξίζει να πραγματοποιήσουμε αυτή την εκστρατεία, με την οποία θα στήσουμε στην Τρωάδα νέες ελληνικές πατρίδες, στις οποίες θα μπορούν οι στόλοι μας στο εξής να προσεγγίζουν άνετα και λευτερά να εμπορεύονται. Ποια είναι η γνώμη σας; Αξίζει τον κόπο να επιχειρήσουμε;

- Αξίζει, αξίζει, βροντοφώνησαν οι βασιλιάδες. Μαζί σου και με τη νίκη.

- Με την άφιξη της ναυαρχίδας το πρωί, σαλπάρουμε. Ο καθένας από σας να επιβιβαστεί αμέσως στη ναυαρχίδα του, να επιθεωρήσει το στόλο του και να τον συνεγείρει για απόπλου.

Με την αναχώρηση της ελληνικής πρεσβείας από το παλάτι του Πρίαμου, ο πρώτος μαντατοφόρος της Τροίας Γέρανος, έφυγε, καλπάζοντας στο δρόμο προς τη Σκήψη, όπου ο Πάρης κι η Ελένη περίμεναν εναγώνια τις εξελίξεις.

- Πρίγκιπά μου, ο βασιλιάς - πατέρας σου έδιωξε τους δυο Έλληνες της πρεσβείας των Αχιγιαβών, λέγοντάς τους πως αν θέλουν την Ελένη να' ρθούνε να την πάρουν με τα όπλα. Ήδη Οδυσσέας και Μενέλαος ταξιδεύουν προς την Ελλάδα.

Ανακουφίστηκε η Ελένη κι ελάφρυνε η καρδιά της. Αγκάλιασε δακρυσμένη τον Πάρη:

- Και τώρα μαζί σου για πάντα, αγάπη μου, του ψιθύρισε και τον έσφιξε με πάθος.

Το πρώι η σημαιοστολισμένη ναυαρχίδα του Αγα-

μέμνονα βγήκε αργά απ' τον Νότιον Ευβοϊκό· πίσω του έρχονταν τα γρήγορα καράβια των Μυκηνών κι ακολουθούσε η ναυαρχίδα του Μενέλαου κι ο στόλος της Σπάρτης, ενώ σ' απόσταση αρμένιζε ο στόλος του Νέστορα. Ως το μεσημέρι οι στόλοι των Ελλήνων συνέχιζαν να βγαίνουν στ' ανοιχτά και ν' αναπτύσσονται σε πολεμικές στήλες, για κάθε κράτος ξεχωριστά. Η πλήρης ανάπτυξη των στόλων πραγματοποιήθηκε γύρω από το νησί της Άνδρου και στο στενό της Τήνου και του Καφηρέα. Ολόκληρη η θαλάσσια περιοχή από τον Νότιον Ευβοϊκό ως την Άνδρο και την Τήνο, ήταν πλημμυρισμένη από καράβια κούλα και βαθουλά, πολεμικά και μεταγωγικά, με σηκωμένες τις παντιέρες τους, πλέοντας αργά, με τους κωπηλάτες στις θέσεις τους, σε συμπαγείς σχηματισμούς και κατεβασμένη την ιστιοφορία τους. Η θαλάσσα γαλήνευε κάτ' από το βάρος τόσων καραβιών κι άνεμος δεν έλεγε να φυσήξει. Οι Έλληνες βασιλιάδες περίμεναν την εντολή του αρχιστράτηγου Αγαμέμνονα, για να χαράξουν ρότα και τα πληρώματα κι ο στρατός αδημονούσαν πότε θα σαλπάρουν κι ο καθένας άνοιγε μέσα του έναν παραμυθένιο παράδεισο για το κούρσος της Τρωάδας, αλλά παράλληλα και το ξέπλυμα της προσβολής της φιλοξενίας και τις τιμής του οίκου των Ατρειδών κι όλων των Ελλήνων, από την ανούσια πράξη του Πάρη.

Στην Τροία ωστόσο είχαν αρχίσει να καταφτάνουν από ξηρά και θάλασσα οι στρατοί κι οι στόλοι των συμμάχων των Τρώων και να γίνεται διασπορά τους σ' επίκαιρες θέσεις στους γύρω όρμους και σ' οχυρές θέσεις της στεριάς, ενώ στην πόλη συνεχίζονταν με πυρετώδεις ρυθμούς οι επισκευές των πύργων, των τειχών, η κατασκευή νέων αμυντικών έργων και πέρα στους κάμπους και στα ορεινά στρατοί έκαμπαν ασκήσεις κι αλογάδες δοκίμαζαν τ' ανήσυχα φαριά τους. Η Τρωάδα από ήσυχη κι ειρηνική μεταμορφώθηκε σ' έναν απέραντο στρατόπεδο, που στην Ελένη θύμιζε τη Σπάρτη. Τα πολεμικά συμβούλια έδιναν κι έπαιρναν κι όλη τούτη η πολεμική μηχανή έμοιαζε σαν να υποψιάζονταν οι Τρώες πως οι Έλληνες δε βρίσκονταν και πολύ μακριά από την πόλη τους. Το γενικό πρόσταγμα των πολεμικών επιχειρήσεων ανατέθηκε στον Έκτορα, με άμεσο βοηθό τον Δηίφοβο. Οι σύμμαχοι βασιλιάδες με το στρατό και τα καράβια τους εντάχτηκαν στον πολεμικό μηχανισμό της Τρωάδας.

Στο μεταξύ, αργά το μεσημέρι κι ενώ ο τεράστιος ελληνικός στόλος ταξίδευε ήρεμα με τη βοήθεια των κωπηλατών του, φύσηξε ούριος άνεμος· τότε τα ελληνικά καράβια σήκωσαν όλη την ιστιοφορία τους κι ο στόλος των Ελλήνων, ο μεγαλύτερος ενωμένος όλων των εποχών, ξεκινούσε για να κάνει έναν πόλεμο, που έμελλε να διαρκέσει δέκα ολόκληρα χρόνια και να καταλήξει στην ολοκληρωτική καταστροφή του κράτους της Τρωάδας, όπως σωστά είχε προβλέψει η τραγική μάντισσα Κασσάνδρα.

ΤΕΛΟΣ